

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

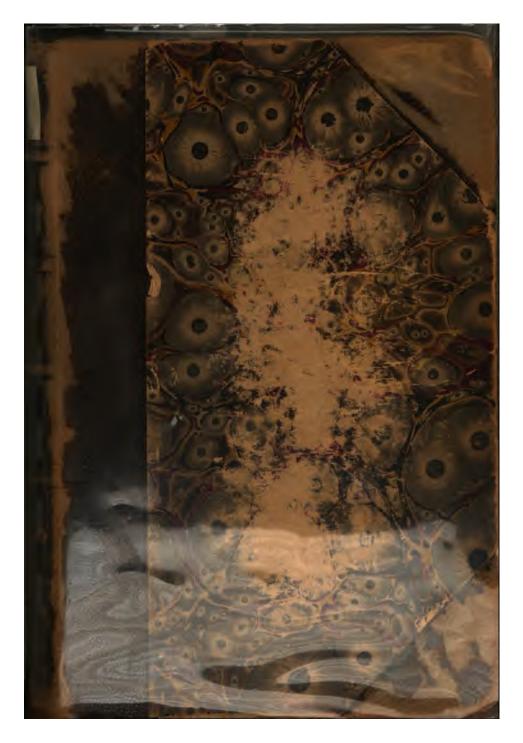
Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

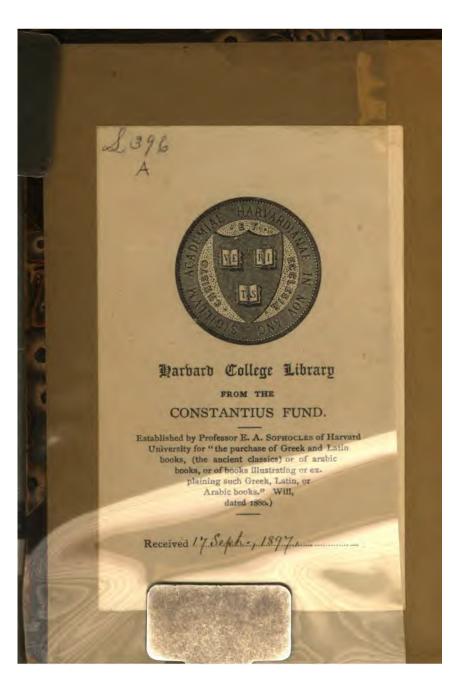
We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + Refrain from automated querying Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

.

•

• • .

SCAENICAE ROMANORVM POESIS

FRAGMENTA

TERTIIS CVRIS

RECOGNOVIT

OTTO RIBBECK.

VOLVMEN I.
TRAGICORVM FRAGMENTA.

LIPSIAE
IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI.
MCCCCLXXXVII.

TRAGICORVM ROMANORVM

FRAGMENTA

TERTIIS CVRIS

RECOGNOVIT

OTTO RIBBECK.

LIPSIAE
IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI.
MDCCCLXXXVII.

L 396
A

RARVAND COLLEGE
SEP 17 1897

LIBRARY.

leonstantius fund.

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEVENERI.

7.

FRANCISCO BUECHELERO

 $L \cdot M$

PRAEFATIO

Thesaurus Latinitatis, qui auspiciis consociatarum academiarum Teutonicarum quinque conditur, me movit, ut perpoliendorum scaenicae Romanorum poeseos frustorum laborem ingratum et infinitum tertio conatu susciperem. qua in re quid vel apparatu augendo contrahendo corrigendo vel reliquiis ipsis constituendis praestiterim penes doctos iudicium esto.

Monenda pauca restant. scilicet brevitatis causa Nonianos codices siglis notavi usitatis, nisi quod Guelferbytanum, quem alter editorum G, alter V nuncupat, malui ut olim littera W signare. praeterea ω omnes comprehendit libros manuscriptos, ψ bonos plerosque, χ deteriores, φ reliquos omnes praeter nominatim laudatos. eum qui anno 1878 apud B. G. Teubnerum Nonium edidit nota χ intellegi volo.

Buechelerum meum, qui perlustrandis plagulis novisque inventis iterum de hac quoque litterarum Latinarum parte optime meruit, non aegre laturum spero, quod nomen eius in quavis fere pagina obvium detruncare libuit.

Gratia etiam Bertoldo Maurenbrecher debetur, qui in congerenda farragine comiter me adiuvit.

Ceterum parcior in adferendis hominum doctorum coniecturis fui quam olim. notatu dignum si quid praeterii sive quid melius in mentem venerit, alteri quod comicorum poetarum praeter Plautum fragmenta complectetur volumini addam.

Dabam Lipsiae sub finem anni 1896.

LIVIVS ANDRONICVS

ACHILLES

Sí malas imitábo, tum tu prétium pro noxá dabis.

Non. 365, 25 'pretium, poenae exitum.' 473, 22 'imitat...' cf. Hom. Iliad. I 384 sqq. Adde inc. fab. V.

ni x males ψ praeter Ba p. 473 malos ed. pr. tu om. ω 365 dabit ω 365

AEGISTHVS

Ι

nam ut Pérgama

Accénsa et praeda pér participes aéquiter Partita est

Non. 512, 32 'aequiter...' praeda Junius praedam ω .

TT

Tum autém lasciuum Nérei simúm pecus Ludéns ad cantum clássem lustratúr..

5

Non. 335, 21 'lustrare est circumire...' 158, 29 'pecus ... non solum quadrupes animal, uerum omnia animalia pecudes dicuntur... [5]'

1 autem om. ω 335 Nerei simum Bentinus nereis simum ω 335 rei simum ω 158 2 cantem ψ classem GH classum φ lustratur choro versum explebit: cf. Senecae Agam. v. 475 classum lustratur $\langle \text{uias} \rangle$ x

Ш

Iamne óculos specie laétauisti optábili?

Non. 132, 32 'laetare ... laetificare.' 386, 23 'species dicitur effigies, facies. L. Egisthi ...'

laetauiri ψ 386, unde laetauere x Scaen, poes. Bom. fragm. ed. Ribbeck.

TV

Nemo haéc uostrorum rúminetur múlieri.

Non. 166, 29 'ruminare' (ruminari Vossius) 'dictum in memoriam reuocare ...'

uostrorum Onions uoster (uoster **E) ω uostrum D. Heinsius

v

Sollémnitusque †adeo ditali laudét lubens.

Non. 176, 13 'sollemnitus pro sollemniter. Lucilius Aegistho ...' (Liuius ed. 1526 accius Vrbin. 308.)

adeo] adcon F deo litat conieci d. dicat v. doctus adoret ac Bue dubitanter laudem vel laudes coni.

VT

10 . . in sedes cónlocat se régias:

Clyteméstra iuxtim, tértias natae óccupant.

Non. 127, 30 'iuxtim pro iuxta ...'

$\mathbf{v}\mathbf{n}$

Ipsús se in terram saúcius fligít cadens.

Non. 110, 29 'fligi, adfligi'.

ipsus Bothius ipse ω

$\mathbf{v}\mathbf{m}$

Quin quód parere (míhi) uos maiestás mea Procát, toleratis témploque hanc dedúcitis?

Non. 23, 25 'procacitas a procando uel poscendo...'

1 mea uos maiestas procat Bothius (uos maiestas mea procat Havet), quae qui probet, initio v. 14 velut ultro suppleverit. secutus v. 13 Havetum v. 14 toleratis (i. e. amouetis) templo (leto)que h. d. conl. Sen. Agam. 951. 986 sq. Leo Plaut. Forsch. 82 2 topper properatis Havet

AIAX MASTIGOPHORVS

T

15 Mirúm uidetur, quód sit factum iám diu —?

Non. 127, 16 'iamdiu pro olim ... Liuius Aiace: mirum' e. q. s.

TT

Praestátur laus uirtúti, sed multo ócius Vernó gelu tabéscit.

Non. 207, 23 'gelu neutri generis [Titus] Liuius in aiace mastigho foro' (sic Vrbinas 308. pisi — corr. ex ipsi W — adtacematico foro φ) 'praestatur' e. q. s. Cf. Sophoclis Ai. 1266 D.

p. uirtuti laus gelu set m. o. uenio tabescit w, nisi quod genu W: uerno debetur Buechelero.

Schol. ad Plauti Capt. 615 'hortamenta, flagella quibus aurigae utuntur cum equos hortantur. Aiax mastigophorus.' Cf. Bentl. ad Ter. hautont. IV 7, 8.

ANDROMEDA

Cónfluges ubí conuentu cámpum totum inúmigant

Non. 62, 20 'confluges' (confluge vel conflugae partim e corr. ψ) 'loca, in quae riui diuersi confluant.'

confluges FH (cf. Solmsen Stud. z. lat. Lautgesch. 129) confluge vel conflugae φ , def. Bue ind. lett. Gryph. 1868/9 p. 11 sq.: hiatum cubi tollat. conflugae subito Havet confluges riui olim ci. conuentu Junius conuentum w

DANAE

.. etiam mínitas? mitte ea quaé tua sunt magis quám mea.

Non. 473, 31 'minitas pro minaris. L. Danae...' (sic Leid. danea w dariae Bamb. Naeuius Danae Aldina).

Mutua opprobria iacta esse apertum: latere in ea vocabulum quo septenarii ante diaeresin lacuna explicetur, velut uitia. Bue arbitratur

EQVOS TROIANVS

Dá mihi hasce opes,

Quás peto, quás precor: Pórrige, opitula!

Non. 475, 10 'opitula.'

porrige ms. Fabri, Vatic. corrige φ

20

HERMIONA

'Obsecro te, Anciale, matri né quid tuae aduorsús fuas.

Non. 111, 12 'fuam sim uel fiam...'

obsecra LW sed o suprascr.

TEREVS

Ι

Rarénter uenio.

Non. 515, 29 'rarenter...' uenito H uento L, fort. recte

П

25 Nímis pol inpudénter: seruis praéstolaras?

Non. 475, 32 'prestolat pro prestolatur...'

inpudenter: cf. Plauti Rud. 393. inprudenter ω seruis Junius in mg. seruus ω praestolabas olim ci.

ш

. ego puerum intérea ancillae súbdam lactantém meae, Né fame perbítat.

Non. 153, 26 'peruitere, perire...'

at praem. Bue puerulum x puellum Onions cf. cor. com. CVIII interead olim ci. lactantem EF laetantem φ lactentem Bongarsius lactanti Vossius lactandum Heinsius

TV

crédito,

Cum illoc olli meá uoluntate númquam limauít caput.

Non. 334, 7 'limare etiam dicitur coniungere...' Deridetur limauit caput locutio in Plauti Poenulo 292.

illoc olli: cf. coroll. X illos olim B illos solim GH illos soli φ mea] ex BGH limaui Mercerus

INO

Terentianus Maurus 1931:

Liuius ille uetus Graio cognomine suae inserit Inoni uersus, puto, tale docimen:

praemisso heroo subiungit namque miuron, hymnum quando chorus festo canit ore Triuiae. 'set iam purpureo suras include cothurno, balteus et reuocet uolucres in pectore sinus, pressaque iam grauida crepitent tibi terga pharetra. derige odorisequos ad certa cubilia canes.'

Cf. Marius Victorinus GL VI p. 68 K. 'at cum Liuius Andronicus praemisso hexametro huiusmodi subnectat uersus per ordinem iambo terminatos, nouam potius hanc speciem' e. q. s. 'nam in hymno Dianae apud eundem ita inueniuntur in fabula Inone: sed iam' e. q. s. (sed Victorinus et Terentianus). Transformavit veteris poetae versus in suum usum Caesius Bassus: cf. Hermanni epit. d. m. 127², Hauptii observ. crit. p. 48. Laevio tribuit Scaliger: cf. mea hist. trag. Rom. p. 34 adn.

EX INCERTIS FABVLIS

Florem ánculabant Líberi ex carchésiis.

30

Pauli Festus p. 11 M. 'anclare haurire a Graeco descendit.'

anculabant Scaliger anclabant w

П

.. sed qui sunt hí, qui ascendunt áltum ocrim?

II—V Festus p. 181 M. 'ocrem antiqui, ut Ateius Philologus in libro Glossematorum refert, montem confragosum uocabant, ut aput Liuium [II] et [III. IV] et [V].'

senarium sic expleas: sed qui sunt hice, quis a. a. o.?

Ш

celsósque (in) ocris

... Aruáque putria et mare mágnum.

IV

... namque Taénari celsós ocris

V

Haut út quem Chiro in Pélio docuít ocri.

VI

Múlier, quisquis és, te uolumus.

Non. 197, 31 'cuis et generi feminino attribui posse ueterum auctoritas uoluit.'

VII

Quó Castalia pér struices sáxeas lapsu áccidit

Fest. p. 310 M. 'struices antiqui dicebant extructiones omnium rerum.'

VIII

Quem ego néfrendem alui lácteam inmulgéns opem

Pauli Festus p. 163 M. 'alii dicunt nefrendes infantes esse nondum frendentes, id est frangentes. Liuius...' Festus p. 162 M. '... ri quem ego \bar{n}s opem.' Obscurissimas scripturae reliquias Thewrek de Ponor expressit 't. quem ego \bar{n} ' e. q. s. cf. Reitzenstein Verrin. Forsch. 91. Thes. nov. lat. in Mai auct. class. VIII p. 378 sq. 'alii autem dicunt nefrendes infantes, quasi nondum frendentes... unde Naeuius: quem...' e. q. s. Idem p. 214 'hic nefrens, dis, i. e. infans quasi nondum frendens... unde Liuius: quem...' e. q. s. Cf. Placidus CGl. V 33, 39 'nefredem' e. q. s.

De ne particula in symbolis grammaticis (Beiträge z. Lehre von d. latein. Partikeln) p. 12 sq. 46 sq. disserui. Fortasse septenarius fuit: quem égo nefrendem alui (éducaui) l. i. o.

IX

dusmo in loco

Pauli Festus p. 67 M. 'dusmo in loco apud Liuium significat dumosum locum: antiqui enim interserebant S litteram...' cf. Placidus in CGl. V 63 G.

\mathbf{X}

40 Puerárum manibus cónfectum pulcérrime

Priscianus p. 697 P. 'puera dicebant antiquissimi.... Liuius in Odissia: mea puera, quid uerbi ex tuo ore supera fugit. idem alibi: puerarum' e. q. s.

senarium, non Saturnium esse probavit Bue ann. philoll. 1863 p. 331. pulcerrime Caroliruh. pulcherrime φ

XI

Quinquértiones praéco in medium (pró)uocat.

Festus p. 257 M. 'quinquertium.... Liuius quoque ipsos athletas sic nominat: quinquertiones' e. q. s. Paulus p. 256 'ipsos quoque athletas Liuius quinquertiones appellat.'

prouocat] uocat cod., tuetur Bue praeco trisyllabum (prae-uoco) metiens

XII

Varro de l. l. VII 3 'nec mirum cum non modo Epimenides... sed etiam Teucer Liuii post XV annos ab suis qui sit ignoretur.'

CN. NAEVIVS

AESIONA

Hanc tituli formam vindicavit Buechelerus mus. Rhen. 27, 475.

Né mihi gerere mórem uidear língua, uerum língula.

Gellius X 25 'admonendum..lingulam ueteres dixisse gladiolum oblongum in speciem linguae factum, cuius meminit Naeuius in tragoedia Haesiona. Versum Naeui apposui...' Varro de l. l. VII 107 M. 'multa apud poetas reliqua esse uerba, quorum origines possint dici, non dubito, ut apud Naeuium in Esiona: enimuero gladii lingula, a lingua.' Exciderunt ipsa poetae verba post nomen fabulae.

ne mihi Suerdsioeus Vind. praec. Bentl. p. 60, O. Muellerus sine mihi ω Martem Palmerius

DANAE

T

Leguntur praeterea in titulis formae Dane et Danea. Omnés formidant hómines eius ualéntiam.

Non. 186, 23 'ualentia, fortitudo.'

homines Vossius hominis ω eius uolentiam FL et (suprascr. ius) ualentiam W

II

Contémpla placide fórmam et faciem uírginis.

Non. 470, 1 'contempla...' contemplo ω

 \mathbf{m}

'Excidit orátionis ómnis confidéntia.

Non. 262, 25 'confidentia, constantia...'

IV

5 Eam núnc esse inuéntam probris compotém scis.

Non. 456, 25 'compotem in bonam partem solum accipi putatur, cum et in mala positum sit...'

propris (vel propriis) ω Baccheos agnovit Bue; senarium eam compotem scis nunc esse inuentam p. edideram. eam nunc probris scis esse inuentam compotem x eam nunc esse inuentam propriis compotem scis (noxsiis) Vahlen Herm. 12, 198

V

.. auri rúbeo fonte láuere (me) meminí manum.

Non. 504, 1 'lauit pro lauat lauere inde tractum est.'

auri Delrio animi ω amnis olim coni. enim Bue rubeo idem, qui niueo olim iubeo ω fuluo Grotius uiuo x me Grotius, om. ω

VI

Desúbito famam tóllunt, si quam sólam uidere ín uia.

Non. 306, 7 'fama est rursus infamia ... Naeuius: desubito' e. q. s. Idem 518, 1 'desubito ...'

uidemus ω p. 306

VЦ

Quín, ut quisque est méritus, praesens prétium pro factis ferat.

Non. 366, 4 'pretium pro praemio ...'

VIII

... indigne éxigor patria innocens.

Non. 291, 5 'exigere est excludere...'

IX

..... quae quondam fulmine icit Iuppiter

10

Non. 124, 14 'icit significat percutit, ab ictu...' (Nae-uius] in equius Leid.).

quam Delrio quamne conieci quondam H^1 quandam φ flumine W

X

.. manubias súppetat pro mé ..

Non. 138, 17 'manubias, manus exubias.' suppetias x prone conieceram

\mathbf{x}

Suo sónitu claro fúlgoriuit Iúppiter.

Non. 110, 17 'fulgoriuit, fulgorem fecit uel fulmine afflauit. N. Sanea...' (Danae Junius).

fulgorauit H^1 .

EQVOS TROLANVS

Numquam hódie effugies quín mea moriarís manu.

Macrobius Sat. VI 1, 38 'Vergilius (Ecl. 3, 49): numquam hodie effugies, ueniam quocumque uocaris. Naeuius in equo Troiano...'

moriaris manu scripsi manu moriare ω , quod qui tenere volet aut octonarium in fine mutilum aut duorum versuum frusta n. h. e. q. mea manu | moriare dimetiatur.

HECTOR PROFICISCENS

T

Túnc ipsos adóriant, ne qui hinc Spártam referat núntium.

Priscianus p. 801 P. 'adorior et adorio... Naeuius in Hectore proficiscente...'

adoriam x qui G. Hermannus Elem. d. m. p. 633 quis ω referant χ

ш

Laétus sum laudári me abs te, páter, a laudató uiro. 15 Cicero Tusc. disp. IV 81, 67 'aliter enim Naeuianus ille gaudet Hector: laetus... aliter ille apud Trabeam.' Idem ad famil. V 12 'placet enim Hector ille mihi Naeuianus, qui non tantum laudari se laetatur, sed addit etiam a laudato uiro.' Idem ad famil. XV 6 'laetus sum laudari me, inquit Hector, opinor, apud Naeuium, abs te, pater, a laudato uiro. Ea est enim profecto iucunda laus, quae ab iis proficiscitur, qui ipsi in laude uixerunt.' Seneca epist. 102, 16 'cum tragicus ille apud nos ait magnificum esse laudari a laudato uiro, laude digno ait.' Cf. Symmachi Epist. I 3 IX 110.

IPHIGENIA

Pásso uelo uícinum, Aquilo, (Oréstem) in portum fér foras.

Non. 370, 25 'passum, extensum, patens... Neuius Efigenia...'

passo uel hoc uicinum aquilone hortum (ortum B) fer foras ω , ubi uelo Junius (an uelod?), Aquilo in portum fert Mercerus, Aquilo, med ipse olim conieci. cf. coroll. XI. passo uelo hinc i nunc, aquilo, Orestem e portu f. f. Havet.

LVCVRGVS

Ι

Tuós qui celsos términos tutánt...

Non. 476, 9 'tutant ... N. Lycurgo ...' (Lecurgo Leid.).

П

Alté iubatos ángues inlaesaé gerunt.

Non. 191, 16 'angues masculino genere . . . N. Lucurgo . . . '(lycurgo ψ).

iubatos Junius iugatos ω inlaesae Bothius in sese ω cf. cor. com. CXII.

Ш

Liberi (sunt): quaque incedunt, omnis aruas opterunt.

Non. 192, 29 'arua ... feminino.'

Liberi Mercerus lib. II ω : fortasse Liberi nomen cavillatur nuntius quaqua Mercerus quacumque Vossius an senarios mavis Liberi: | i quaque?

\mathbf{TV}

suauisonúm melos

20

Non. 213, 10 'melos genere neutro. N. Lycurgo . . .' (lecurgo Leid.).

suauisonum Scaliger suaue summum o

\mathbf{v}

Vos, quí regalis córporis custódias Agitátis, ite actútum in frondiferós locos, Ingénio arbusta ubi náta sunt, non óbsita.

Non. 323, 1 'ingenio ueteres dixerunt et sua sponte uel natura. Neuius Lycurgo . . .'

1 regalis H^2 regali LW regari φ 2 agitatis BGH agitis φ frudiferos ψ frondifluos Palat. lucos χ 3 arbusto GH^2L ubi nata Scaliger uineta ω ut nata Baehrens obsita Scaliger obsitu BGH obstutas H mg. LW

VI

dúcite

Eó cum argutis línguis mutas quádrupedis.

25

Non. 9, 24 'mutus onomatopoeia est incertae uocis, quasi mugitus; nam mutus (mux) sonus est proprie, qui intellectum non habet. N. Lycurgo ...'

1 ducito Ba fort. dúcito cito in septenario 2 cum Mercerus tum ω, del. Havet, ut integer senarius fiat.

VII

(aliás) alis

Sublimen altos sáltus inlicite (ínuios), Vbi bípedes uolucres líno linquant lúmina.

Non. 6, 17 'inlicere est proprie inlaqueare. N. Lycurgo ...'

1 aliis F^1 2 sublimem, n m. 2 suprascr., L alios ω saltos F^1 endolicite, ubi | duípedes conieci coroll. XII. alís sublimen altos saltus ínlicit Bue alios sublimen saltus illicite $\langle \text{ilico} \rangle$ Havet

VIII

Vtín uenatu uítulantis éx suis

30 Locís nos mittant poénis decoratás feris?

Non. 14, 19 'uitulantes ueteres gaudentes dixerunt, dictum a bonae uitae commodo: sicuti qui nunc est in summa laetitia, uiuere eum dicimus. N. Lycurgo . . .'

1 ut in vulgo uti Bue exsuis (= exuuiis) Havet 2 lucis Mercerus poenis interpr. puniceis Bue decoratis H^1 decoratus φ decoratos Gulielmius

\mathbf{IX}

pérgite,

Tyrsígerae Bacchae, Bácchico cum scémate.

Non. 225, 1 'scema...neutro N. Lygurgo...' (legurgo Leid.)

Bacchae ed. 1526 brehcae ω Bacchico] modo bacchico ω

X

Ignótae (hic) iteris súmus: (si) tute scís...

Priscianus p. 695 P. 'et hoc iter; dicimus enim huius itineris: quamuis antiqui hoc iter iteris et hoc itiner itineris dixerunt . . . N. in Lycurgo (lugurco Reg.: fuit igitur Lucurgo. Incertum an Sangall legurgo, quod identidem Leid. Nonii exhibet, fuerit Loecurgo.) Non. 124, 27 'ignote, id est inscie (insciae \$\psi\$). Neuius Lycurgo . . . Idem 485, 5 'iteris positum pro itineris . . N. Lycurgo . . . Thes. nov. lat. ap. A. Mai auct. class. VIII p. 127 'hoc heteroclinium, ii, unde Plautus: ignoti itineris sumus, tute scis quae sint heteroclita.' Ibid. p. 194 'heteroclitum, diuersiclinium ubi diuersae sunt uiae. Plautus: tute scis quae sint heteroclita.'

ignotae ω p. 124 ignoti p. 485 ω (nisi quod igniti Ba), Priscianus, thes.

\mathbf{XI}

Dic quó pacto eum potíti: pugnan án dolis?

Non. 481, 28 'potior illam rem pro illa re potior . . . N. Lycurgo . . . '

potitu's aut potiti sitis Ed. Becker pugnan an Bothius pugna an (pugnan H) ω

$\mathbf{x}\mathbf{n}$

Né ille mei feri ingeni (iram) atque ánimi acrem acrimóniam 35

Non. 73, 17 'acrimonia est animi uiuacitas.'

XIII

Caue sis tuam conténdas iram contra cum ira Liberi. Non. 259, 5 'contendere significat comparare...'

XIV

'Oderunt di hominés iniuros. — 'Egone an ille iniúrie Fácimus?

Non. 124, 30 'iniurie dictum pro iniuriose.'

di homines iniuros Bothius, idem personas distinxit. dii (idii ψ) homines iniuriose (iniuriosae HL) ω

xv

Síc quasi amnis céleris rapit, sed támen inflexu fléctitur Non. 191, 84 'amnem ... feminino ...' (lucurgo Leid.) sic] sed ω celeris] cis ω cita Bue sed] se Bue in fluxu Mercerus

XVI.

Iam ibi nos duplicat áduenientis timos

Non. 487, 8 'uapor et uapos et timor et timos . . .'

Suppleri velut anxiae mentis (cf. coroll. XIII sq.) potest timos pauos ω iam ibi nos d. a. tímŏs pauos Bue

XVII

Námque ludere út laetantis ínter sese uídimus Própter amnem, aquám creterris súmere ex fonte ...

Non. 547, 28 'creterra est quam nunc situlam uocant.' Idem locus olim laudabatur p. 84, 14 'colustra ... Laberius in Virgine: si quidem mea colustra fretus terris studere fecisset sumere aquam ex fonte', in quibus [cre]terris sumere aquam ex fonte verba ex alia de creterris glossa, quae sequebatur, videntur illata esse.

1 namque ludere ut Vossius nam ue ludere Ba nam ut ludere ϕ sese Vossius se ω 2 propter Junius praeter ω

aquam creterris sumere ex fonte] creterris sumere aquam ex ponte ω p. 547, nisi quod fonte HP sponte BaL^1 s. a. ex fonte ω p. 84 Anapaestos nam ut lúdere la etantís inter se uídimus, ut petere amnem, | cretérris sumere aquam ex fontei commendavit Bue

XVIII

Pállis patagiís crocotis málacis mortuálibus

Non. 540, 5 'patagium, aureus clauus, qui pretiosis uestibus inmitti solet...' Idem 548, 26 'caltulam et crocotulam, utrumque a generibus florum translatum, a calta et a croco...'

malicis W p. 540 malaciis Ba malatiis φ p. 548 manicis Aldina p. 540 mortalibus ω p. 548 malaciis monilibus Bergkius

XIX

(síc) sine ferro pécua manibus (suéta) ut ad mortém meant.

Non. 159, 7 'pecua et pecuda ita ut pecora ueteres dixerunt. Neuius...idem Lycurgo: sine ferro pecora manibus ut ad m. m. Accius Astyanacte: in celsis montibus pecua atque inter colles pascunt' e. q. s.

pecua Mercerus pecora ω mansueta ad m. m. senario Bue

$\mathbf{X}\mathbf{X}$

45 . ut uideam Vólcani opera haec flámmis flora fíeri Non. 109, 25 'flora'.

septenarium expleas transponendo: haéc ut uideam V. o. fieri flora ω iambicum octonarium dimetitur Onions, in exitu feruidis supplens.

XXI

Proinde húc Dryante régem prognatúm patre, Lycúrgum cette!

Non. 84, 32 'cette significat dicite uel date, ab eo quod cedo.'

proinde huc Dryante] proin dustriantte ω proin Dryante Junius patrem W

XXII

Iam sólis aestu cándor cum liquésceret

Non. 334, 32 'liquidum rursum significat molle et fluxum...'

calor B cum ed. 1480 cui ω

XXIII

Laté longeque tránstros nostros féruere

Non. 503, 19 'ab eo quod est feruit, breuiato accentu feruere facit, ut spernit spernere ...'

transtros nostros] trans nostros ω Thraces nostros Bothius

XXIV

Vós qui astatis óbstinati.....

50

Festus p. 193 M. 'obstinato, obfirmato, perseueranti...'

INCERTI NOMINIS RELIQVIAE

Ex incertis quaedam licere etiam comoediae adscribi consentaneum (cf. Leo Plaut, Forsch, 83).

T

Mále parta male dílabuntur.

Pauli Festus p. 222 M. 'partus et pro nascendo ponitur et pro parato.' Cicero Phil. II 27, 66 'sed ut est apud poetam nescio quem ...' Pseudoacro ad Hor. carm. III 24, 61 'quae per scelus adquiruntur congreganti nihil prosunt, dum relicta indignis heredibus per luxuriam consumuntur, ut: male p. m. d.' cf. Plauti Poen. 834.

 Π

Mare interbibere

Isidorus Orig. V 26 'praepositionem inter pro e ponebant antiqui.'

Ш

Dubií fauentem pér fretum intro cúrrimus.

Non. 205, 27 'fretum ... masculini ...'

feruentem Onions

$\mathbf{T}\mathbf{V}$

Díabathra in pedíbus habebat, érat amictus épicroco.

Varro de l. l. VII 53 'apud Naeuium: risi egomet' e. q. s.
— 'idem: diabathra' e. q. s. 'utrumque uocabulum Graecum.'
(ennium 2) cf. Pauli Festus v. diabathra p. 74 De Baccho
videntur in Lucurgo dicta esse.

pedibus Rholandellus pecudibus ω an pedibus? cf. Plauti Most. 402 Titin. 45: contra sentit Lindsay latin language p. 404 gerebat fuit qui proponeret et erat χ

V

55

in montes (cónfragos)

Isidorus Orig. XIV 8, 27 'confrages loca, in quae undique uenti concurrunt ac sese frangunt, ut Naeuius ait: in montes, ubi uenti frangebant locum.' item schol. Lucani VI 126 'confraga'

in m. ubi se uenti frangebant loci Bergkius opusc. I 348 in montes, (caua conualle) ubi uenti frangebant locum Bue

VT

Circúmuenire uídeo ferme iniúria

Varro de l. l. VII 92 M. 'apud Naeuium... ferme dicitur, quod nunc fere.'

ciccum \(\psi \) An circumueniri uideor?

VII

Struíx malorum

Servius Dan. in Aen. IV 267 'exstruis a struice... Naeuius nominatiuo singulari...'

VIII

Néminem uidí, qui numero scíret quicquid scíto opust.

Festus p. 170 M. 'numero . . . apud Naeuium . . . i. e. nimium sciret.' Fortasse comoediae debetur h. v.

numero: cf. coroll. XV sq. quicquid Bue qui quod cod. scito Scaliger scit id (h. e. id est) cod. opus cod.

1.

ΤX

.. trionum híc moderator rústicus

Isidorus Orig. XII 1 'hunc' (sc. bouem) 'Latini trionem uocant...'

meorum addi potest trion///m Mon. trionem Par. an hic est?

X

Odí summussos: proínde aperte díce quid sit, quód times.

Pauli Festus p. 299 M. 'summussi murmuratores. Naeuius odi, inquit, summussos...sit.' Apud Festum p. 298 M. haec apparent: '....ussi dicebantur.... Naeuius odi, inquit...... inde aperte dice...... times.'

dice id quid sit Ed. Becker in Studemundi stud. I 174 quod supplevit Vrsinus

\mathbf{XI}

Quam númquam uobis Grái atque bárbari

XI. XII Cicero Orat. 45, 152 'nobis ne si cupiamus quidem distrahere uoces conceditur; indicant ... omnes poetae praeter eos, qui ut uersum facerent saepe hiabant, ut Naeuius: uos qui 'e. q. s. 'et ibidem: quam numquam' e. q. s.

grati Abrinc. graia Flor. Graieis Ritschelius nov. exc. Plaut. I 113

IIX

Vos quí adcolitis Hístrum fluuium atque álgidam ques vel queis vel quis Ritschelius l. l.

Q. ENNIVS

ACHILLES

T

Sérua ciues, défende hostes, cúm potes deféndere.

Non. 277, 21 'defendere, depellere.'

o qui te serua B, in quibus olim adnotavi varia latere posse velut: opitule, acriter, aequiter. Vahlenus ociter scripsit. Possit quispiam etiam de fabulae nomine pleniore cogitare, e. c. Achille priore, nam equite, quod statim in mentem venit, nihili est; hospite, qui legatos excipiat, nimis artum fabulae orbem circumscribere videtur

П

..... per ego deúm sublimas súbices

Vmidas, unde óritur imber sónitu saeuo et spíritu.

Festus p. 305 M. 'subices Ennius in Achille pro subiectis posuit, cum dixit nubes: per ego' e. q. s. Gellius IV 17 (positu, non natura praepositiones ob sub con cum verbo i acio compositas longas fieri) 'congruens igitur est, ut subices etiam, quod perinde ut obices compositum est, u litera breui dici oporteat. Ennius in tragoedia, quae Achilles inscribitur, subices pro aere alto ponit, qui caelo subiectus est in his uersibus [2. 3]: plerosque omnis tamen legere audias u litera producta.' Non. 169, 1 'subices noue positum non a subiciendo, sed altitudine. Ennius Achille: per...imber' (acille ψ).

1 sublimes χ, om. Festus subicis Nonius, quod notavit Lachmannus ad Lucr. I 744 2 inde Festus et om. Festus strepitu ψ Gellii Versus recte disposuit Lachmannus ad Lucr. III 227.

Ш

Quo núnc incerta re átque inoratá gradum 5 Regrédere conare?

Non. 166, 22 'regredere, reuocare.'

TV

'Interea mortáles inter sése pugnant proéliant.

Non. 472, 30 'proeliant.'

interea Klussmannus inta w in terra Machly

V

... nam consíliis obuaránt, quibus iam (iám) concedit Héctor corde (cállido)

Non. 147, 22 'obuarare, peruertere, deprauare, dictum a uaris.'

2 tam concedit hic ordo ω, quae ut potui emendare et supplere conatus sum (coroll. XVI sq.); servari vult Bue hac fere sententia: tám c. híc o. (hominum quam omnes parent ceteri). anapaestos nam cónsilieis (Danai) obuarant, quibu' iam concediti' corde habet x

VI

Ita mágni fluctus éiciebantúr..

Cicero in Verr. act. II 1, 18 'tum subito tempestates coortae sunt maximae, iudices, ut non modo proficisci, cum

cuperet, Dolabella non posset, sed uix in oppido consisteret: ita' e. q. s. Schol. Gronov. in l. l. 'ita magni' e. q. s. 'Enniano hemistichio usus est ex ea tragoedia, quae Achilles inscribitur.'

VII

summam tú tibi

10

Pró mala uita fámam extolles, pró bona partam glóriam: Mále uolentes fámam tollunt, béne uolentes glóriam.

Isidorus different. 218 'inter famam et gloriam: gloria quippe uirtutum est, fama uero uitiorum.'

1 sq. et pro bona paratam Isidorus

Ex incertis fabulis huc referri possunt fr. I—VII; sed vide Hectoris Lutra.

ACHILLES ARISTARCHI

Ŧ

Exsúrge, praeco: fác populo audiéntiam.

*

Siléteque et tacéte atque animum aduórtite:

Audire iubet uos imperator

1.

Plautus Poenuli prol. 1 'Achillem Aristarchi mihi commentari lubet: Inde mihi principium capiam ex ea tragoedia. Sileteque imperator histricus Exsurge' e. q. s.

П

..... prolato aere ástitit

Festus p. 242 M. 'prolato aere astitit Ennius Achillae in' (in Achille Scaliger) 'Aristarchi cum ait, significat clipeo ante se protento.' Paulus p. 243 'prolato aere apud Ennium significat seuto ante se protento.'

AIAX

I

Qui rém cum Achiuis gésserunt statím . .

Non. 393, 14 'statim producta prima syllaba a stando perseueranter et aequaliter significat . . .'

acibis L. Posse hanc quoque versus formam fuisse: . . qui rem cum A. g. statim iambica ultimae vocis mensura docuit Ritschelius opuse. IV 276; sept. troch. praefert Bue

П

'Animam misso sángui tepido túllii efflantés uolant.

Festus p. 352 M. '[tullios al]i dixerunt esse silanos, ali riuos, ali uehementes proiectiones sanguinis arcuatim fluentis, quales sunt Tiburi in Aniene. Ennius in Aiace: Aiax' e. q. s. Paulus p. 353 'tullios' e. q. s. 'Ennius: sanguine... uolant.' cf. Soph. Ai. 1411. Ad eandem fabulam rettuli inc. nom. fr. X. XI. Tragicum Aiacem lusisse videtur Plautus Cist. 640 sq.

animam misso sangui Hermannus Aiax misso sanguine cod. efflant ecuolam, i. e. euolantem coni. coroll. XVII

ALCVMEO

De epenthesi disseruit Ritschelius opusc. II 474 sq. 485 sq.; brevem E vocalem vindicavi ibidem p. 512 sqq.

Ι

factum est iám diu

Non. 127, 13 'iam diu pro olim... Ennius Alcmeone...' (alcimeone Vrbin.)

п

20 Múltis sum modis círcumuentus, mórbo, exilio atque ínopia;

Túm pauor sapiéntiam omnem mi éxanimato expéctorat; Máter terribilém minatur uítae cruciatum ét necem. Quaé nemo est tam fírmo ingenio et tánta confidéntia Quín refugiat tímido sanguen átque exalbescát metu. 5

Cicero de orat. III 58, 218 'aliud' (sc. uocis genus sibi sumit) 'metus, demissum et haesitans et abiectum [1—5].' Idem de fin. IV 23, 62 'hoc uero te ferre non potuisse, quod antiqui illi ... crediderint, eius, qui honeste uiueret, si idem etiam bene ualeret, bene audiret, copiosus esset, optabiliorem fore uitam melioremque et magis expetendam, quam illius, qui aeque uir bonus multis modis esset, ut Enni Alcmeo circumuentus ... inopia.' Idem de orat. III 38, 154 'nouantur autem uerba, quae ab eo, qui dicit, ipso gignuntur ac fiunt, uel coniungendis uerbis ut haec [2].' Idem Tusc. disput IV 8, 19 'pauorem, metum mentem loco mouentem, ex quo illud Ennius [2].' (Ennii Baiterus.) Non. 16, 7 'expectorare ... Cicero de or. lib. III: [2].' Quintilianus VIII 3, 31

'at ueteres ne expectorat quidem timuerunt.' Cicero de fin. V 11, 31 'quis est enim aut quotusquisque, cui mors cum adpropinquet, non refugiat' e. q. s. [5]. Non. 224, 16 'sanguis neutro... Cicero de fin. b. et m. lib. V: quotusquisque est' e. q. s. Priscianus p. 708 P. 'ueteres hoc sanguen dixerunt. Cicero in Hortensio: ut ait Ennius, refugiat' e. q. s. [5].

1 multimodis sum Bothius, rursus commendavit CFW Mueller: cf. Cicero or. 45, 153 2 s. omnem, om. mi, Abrinc. Erl. a Cic. de or. III 218 s. mihi omnem vel omnem s. mihi ψ Nonii exanimato Erl. a de or. ex anima Tusc. ω expectoret Tusc. Brux. expectaret Gud. Reg. 3 mater] alter libri integri, om. mutili, tuetur Bue ultor Vahlen ind. 1888/9 p. 4 ministatur libri int. 4 quae: cf. Vahlen ind. 1887/8 p. 6 5 fugiat Nonius sanguine libri Ciceronis de or. praeter Abrinc. et Erl. a

III

... unde haéc flamma oritur?

25

'Incedunt incédunt: adsunt ádsunt, me med éxpetunt.

Fér mi auxilium, péstem abige a me, flámmiferam hanc uim, quaé me excruciat.

Caérulea incinctae ángui incedunt, círcumstant cum ardéntibus taedis.

5 (Eccum) intendit crinitus Apollo Arcum auratum, lunata micans Diana facem iacit a laeua.

30

Cicero Acad. pr. II 28, 89 'quid? ipse Alcmeo tuus, qui negat cor sibi cum oculis consentire' (cf. IV), 'nonne ibidem incitato furore: unde' e. q. s. [1] 'et illa deinceps: incede' e. q. s. [2] 'quid? cum uirginis fidem implorat: [3 sq.] num dubitas, quin sibi haec uidere uideatur? itemque cetera: intendit' e. q. s. [5—7] 'qui magis haec crederet, si essent, quam credebat, quia uidebantur? apparet enim iam cor cum oculis consentire.' Cicero pro Rosc. Am. 24, 67 'quemadmodum in fabulis saepenumero uidetis eos, qui aliquid inpie scelerateque commiserint, agitari et

perterreri Furiarum taedis ardentibus.' cf. idem in Pison. 20, 46.

1 posse anapaestos esse ut 3 sq. monet Bue, 2 autem fort. creticos fuisse. 2 in caede in caede Vindob. incede semel Erl., bis ceteri libri. 'necessariam emendationem incedunt, sc. Furiae', quam in procedosi dederam, 'iam Lambinum habere in marg.' narrat Halmius. adsunt bis Orellius, semel w, ter ipse in procedosi

me me Orellius me semel ω in caedem meam, in caedem adsunt, adsunt, me expetunt x expetunt tuetur Vahlen ind. 1887/8

sq. Possunt etiam anapaesti videri, et probavit dimetros x 4 caerulea Vindob. caeruleaceteri libri caeruleo Columna angui Columna igni ω 5 eccum suppl. coroll. XVIII in me x hac suppl. Vahlen l. l. p. 4 6 lunata micans coni. cor. XVIII luna innixus ω , tenet Vahlen l. l.

IV

Séd mihi ne utiquam cór consentit cum óculorum aspectú..

exitus versus fuit fortasse aspectu truci ut Pacuv. 3

ALEXANDER

T

Voláns de caelo cúm corona et taéniis

Festus p. 360 M. 'taenias Graecam uocem sic interpretatur Verrius, ut dicat ornamentum esse laneum capitis honorati — — Ennius in Alexandro ...'

П

Iam dúdum ab ludis ánimus atque aurés auent 35 Auide expectantes núntium.

Varro de l. l. VI 83 M. 'aures ab aueo, quod his auemus discere semper, quod Ennius uidetur **rvµor* ostendere uelle in Alexandro cum ait ...'

Ш

Hóminem appellat: 'quid lasciuis, stólide?' non intéllegit.

Festus p. 317 M. 'stolidus, stultus. Ennius — et in Alexandro . . .'

lasciuis, stolide Scaliger lasciui stolide cod. Possis etiam sic distinguere: hominem appella. — quid lasciuis, stolide? — non intellegit. vel: hominem appella. — quid lasciuis, stolide? non intellegis?

IV

Múlti alii aduentánt, paupertas quórum obscurat nómina.

Macrobius Sat. VI 1, 61 'Vergilius: multi praeterea, quos fama obscura recondit. Ennius in Alexandro . . . '

alii om. Salisb.

V

Quápropter Parím pastores núnc Alexandrúm uocant.

Varro de l. l. VII 82 'apud Ennium: [65] item: quapropter' e. q. s. 'imitari dum uoluit Euripiden et ponere ἔτυμον, est lapsus: nam Euripides quod Graeca posuit, ἔτυμα sunt aperta.'

VI

Hecuba

Séd quid oculis rábere uisa es dérepente ardéntibus?

Vbi illa (tua) paulo ánte sapiens uírginali' modéstia? 40

Cassandra

Máter, optumárum multo múlier melior múlierum, Míssa sum supérstitiosis áriolatiónibus:

5 Námque Apollo fátis fandis démentem inuitám ciet.
Vírgines uereór aequalis, pátris mei meum factúm pudet,
'Optumi uirí. mea mater, tuí me miseret, meí piget: 45
'Optumam progéniem Priamo péperisti extra me: hóc dolet.

Mén obesse, illós prodesse; me óbstare, illos óbsequi!

50

'Adest, adest fax óbuoluta sánguine atque incéndio; 10 Múltos annos látuit: ciues, férte opem et restínguite!

15

Iámque mari magnó classis cita

Téxitur: exitium éxamen rapit:

'Adueniet, fera uéliuolantibus

Náuibus complebít manus litora.

Cicero de diu. I 31, 66 (praesagitio . . inclusa diuinitus) 'si exarsit acrius, furor appellatur, cum a corpore animus abstractus diuino instinctu concitatur: [1-9] O poema tenerum et moratum atque molle! sed hoc minus ad rem. illud, quod uolumus, expressum est, ut uaticinari furor uera soleat: [10. 11] deus inclusus corpore humano iam, non Cassandra loquitur: [12—15] tragoedias loqui uideor et fabulas.' Idem Orat. 46, 155 itaque idem poeta, qui inusitatius contraxerat patris m.m.f. pudet pro: meorum factorum, et [13] pro: exitiorum, non dicit liberum ... At ille alter in Chryse ... Atqui dixit Accius ...? Idem de diu. II 55, 112 'at multi saepe uera uaticinati, ut Cassandra: iamque mari magno. eademque paulo post: eheu uidete.' Idem ad Att. VIII 11, 3 'noodsonico igitur ... non ariolans ut illa, cui nemo credidit, sed coniectura prospiciens: iamque mari magno, non multo, inquam, secus possum uaticinari; tanta malorum impendet Iliás.' Non. 112, 25 faxs pro face. Varro . . idem Sexagesi: adest fax inuoluta incendio.' cf. idem 328, 22.

1 rabere Lambinus e codd. rapere ψ uisa es Lambinus uisa 2 tua inseruit Reizius, initio aut suppl. Lachmannus: hiatum pausillo expleret. ubi paullo ante sapiens illa Auratus uirginali w cf. Lachmannus ad Lucr. I 186 ad tollendum dactylum uirginis proposui, sed dubitanter, coroll. XIX; ceterum cf. Vahlen Herm. 17, 605 et Leo Plaut. Forsch. p. 263 adn. 2 3 optumarum Hauptius optumatum (optima γ) ω: cf. coroll. XIX multo om. Leid. H multa Leid. A 5 namque] neque me ω namque me Hottingerus meque Grotius 6 uereor] uero ω cf. fatum H, Grotius 8 Adlitteratione Peramo comcoroll. XIX mendatur: cf. Ritschelius opusc. II 497 peperisti cod. Eliensis reperisti H repperisti Leid. ABV(ind.) 9 men AV me* BHme \(\phi \) med Lambinus 10 inuoluta Varro 11 referte AHV 14 aduenit et f. V aduenit ecfera Wakefieldus plebit y compleuit w Futura commendantur v. 56 et 60

VП

eheú, uidete!

Iúdicauit inclutum iudícium inter deás tris aliquis: 58 Quó iudicio Lácedaemonia múlier, Furiarum úna, adueniet.

Cicero de diu. I 50, 114 'furibunda mens uidet ante multo, quae sunt futura: quo de genere illa sunt . . ' cf. ibidem II 55, 112 (VI).

1 iudicauit ω, ef. Bue mus. Rhen. 27, 477 iudicabit post Bergkium Hauptius, qui numeros constituit

VIII

O lúx Troiae, germáne Hector!

Quid ita (iacentem té tuor) cum tuó lacerato córpore, Miser, aút qui te sic tráctauere nóbis respectántibus?

Macrobius Sat. VI 2, 18 'Vergilius: o lux Dardaniae, spes o fidissima Teucrum, et reliqua. Ennius in Alexandro...'

2 lacunam e. c. explevi 3 respectantibus tractauere nobis ω , quae in ordinem redegi. Omnia servari vult Vahlenus Herm. 12, 400. 15, 262, nisi quod v. 3 es post miser inserit, trochaeos dimetiens misere languidos; aliter idem mus. Rhen. 14, 567. ad anapaestos redigi vult Bue

\mathbf{IX}

nam máximo

60

Saltú superabit gráuidus armatís equus, Qui suó partu arduam (árcem) perdat Pérgama.

Macrobius Sat. VI 2, 25 'Vergilius: cum fatalis equus saltu super ardua uenit Pergama, et armatum peditem grauis attulit aluo. Ennius in Alexandro...' ibidem III 13, 13 'ut ille Troianus equus grauidus armatis fuit.'

1 nunc Par. 2 superabit Vossius superauit ω 3 ardua ω Pergama om. Salisb. suo qui p. perdat Pergama ardua Bergkius qui (cum) suo partu ardua p. P. Vahlenus Herm. 12, 253

X

† — amidio purus putus

Festus p. 217 M. '[putum pro puro dixisse] antiquos — — ne[que aliter accepit Ennius cum dixit] inalexandr....... amidio purus put[us].' Gellius VI 5 'scriptum est autem

purum putum ... tum in Q. quoque Ennii tragoedia, quae inscribitur Alexander.'

Catamidio Vossius

Aliquo huius fabulae loco Cassandra dixisse potest inc. inc. fab. IX. Praeterea ad eam probabiliter referentur inc. nom. XII et inc. inc. fab. X. Ex prologo sumptum esse conieci inc. inc. fab. V.

ANDROMACHA AECHMALOTIS

Formam tituli Aecimaloris indicant librorum corruptelae. Cf. Cicero de opt. gen. or. 6, 18 de diuin. I 12, 23 Acad. pr. II 7, 20. Acta est ludis Apollinaribus a. 700 teste Cicerone ad Atticum IV 15, 6.

Ι

. . . annos múltos longinque áb domo

Bellum gerentes summum summa industria

Non. 402, 3 'summum, gloriosum, laudabile . . . Ennius Andromaca haec malo . . ? Idem 515, 14 'longinque et longiter pro longe. Accius Andromache eimalo . . . ? (eimala Bamb.)

1 a domo Nonius p. 515

Π

65 Andrómachae nomen qui índidit, recte índidit.

Varro de l. l. VII 82 M. 'apud Ennium: Andromachae' e. q. s.

recte ei indidit Flor.

Ш

..... sed quasi ferrum aut lapis

Durát, rarenter gémitum conatúr trahens

Non. 515, 27 'rarenter... Ennius Andromacha: sed' e.q.s.

1 quasi ferrum BaH^2PW quasi aut ferrum φ 2 conatur trabem ω conatu trahens vel conatur grauem Fraterius

IV

Quíd fit? seditió tabetne, an números augificát suos? Non. 76, 1 'augificat, auget. Ennius Andromacha: quid fit' e. q. s.

tabetne Lipsius tabesne ω numeros Aldina numerus ω

75

v

Nám neque iratí neque blandi quícquam sinceré sonunt.

Non. 505, 25 'sonunt ... Ennius Andromace ethemapotide ...'

quicquam ed. pr. quiquam o

VI

Acherúnsia templa alta 'Orci, 70
Pallída leto, nubíla tenebris loca, sálvete, infera
(noctis)!

Varro de l. l. VII 6 M. 'in caelo templum dicitur, ut in Hecuba ... in terra, ut in Periboea ... sub terra, ut in Andromacha: Acherusia t. a. O. saluete infera.' Cicero Tusc. disp. I 21, 48 'Acherusia ... loca.' cf. Lucretius I 121.

1 sqq. anapaestos Aristophaneos agnovit Bue, solutos dimensus est Bergkius Acherusia Varro. De correpta vocali cf. coroll. XX 2 leto nubila Bruxell. leti onubila Reg. Gud. leti nubila Oxon. plerique Lethes obnubila Eliens. b leti, obnubila ego olim loca om. Varro

VΠ

Nam ubi intro ducta est, púerumque, ut lauerént, locant In clúpeo

Non. 504, 16 'lauere... Ennius Andromacha: nam' e. q. s. De structura cf. cor. com. CXIV.

$\mathbf{v}\mathbf{m}$

Rapit éx alto nauis uéliuolas

Macrobius Sat. VI 5, 10 'ueliuolum . . . Ennius in quarto decimo . . . idem in Andromache . . . ' Servius in Aen. I 224 'Ennius: naues ueliuolas.'

capit Paris. nauis monosyll. vid. nauius Cassell. rapit e. q. s. Bue

IX

Quíd petam praésidi aut éxequar? quoue nunc Auxilio éxili aut fugae fréta sim? 85

'Arce et urbe órba sum. quo áccedam? quo ápplicem? Cuí nec arae pátriae domi stant, fráctae et disiectaé iacent,

10

Fána flamma déflagrata, tósti alti stant párietes 80 Déformati atque ábiete crispa

O páter, o patria, o Príami domus, Saeptum áltisono cardíne templum! Vidi égo te astante ope bárbarica Tectís caelatis lácuatis, Auro ébore instructam régifice. Haec ómnia uidei inflámmarei, Priamó ui uitam euítarei, Iouis áram sanguine túrparei.

Cicero Tusc. disp. III 19, 44 'quaerendum igitur, quemadmodum aegritudine priuemus eum, qui ita dicat [369-371].... Ecce tibi ex altera parte ab eodem poeta [89]. Huic subuenire debemus; quaerit enim auxilium [1-6]. Scitis quae sequantur, et illa in primis [7-11]. O poetam egregium! quamquam ab his cantoribus Euphorionis contemnitur. Sentit omnia repentina et necopinata esse grauiora. Exaggeratis igitur regiis opibus, quae uidebantur sempiternae fore, quid adiungit? [12-14] Praeclarum carmen! est enim et rebus et uerbis et modis lugubre.' Idem de orat. III 47, 183 'paeon ... par fere cretico, qui est ex longa et breui et longa, ut [1]' laudata illa Rufino de metr. p. 2716 P. (rhett. Latt. p. 578 H.) Cicero de orat. III 26, 101 (postquam de Roscio dictum est) 'quid? ille alter: quid petam praesidi? quam leniter, quam remisse, quam non actuose! instat enim [7]: in quo tanta commoueri actio non posset, si esset consumpta superiore motu et exhausta.' Servius in Aen. II 241 'o patria: uersus Ennianus.' Cicero Orat. 27, 93 'alio modo transtulit cum dixit Ennius arce et urbe orba sum, alio modo, si pro patria arcem dixisset.' Idem de orat. III 58, 217 'aliud' (uocis genus sibi sumit) 'miseratio ac maeror: flexibile plenum interruptum flebili uoce . . . et illa [7] et quae sequuntur [12. 13].' Idem Tusc. disp. I 35, 85 'Priamum . . hostilis manus interemit. Hic si uiuis filiis incolumi regno occidisset astante ope barbarica [10], utrum tandem a bonis an a malis discessisset? Tum profecto uideretur a bonis. At certe ei melius euenisset, nec tam flebiliter illa canerentur [12—14]. Servius Dan. in Aen. I 726 'legitur et lacuari bus. Cicero Tusculanarum [10].' Cicero Tusc. disp. III 22, 53 'hi poterant omnes eadem illa de Andromacha deplorare: haec omnia uidi, sed iam decantauerant fortasse.' Non. 181, 1 'turpari, a turpitudine. Cicero Tusculanarum lib. IIII [14]'. Quaedam ex hoc cantico in Accii Eurysace agenda anno 696 Aesopus ex Andromacha Ennii transtulit, e. c. o pater et v. 12: sic enim Ciceronis pro Sestio 57, 121 narrationem interpretandam esse demonstravi in quaest. scen. 328 sq. Idem carmen Tacitum annal XIII 15 intellegere animadvertit Columna. Adlusit Plautus Bacch. 933 (cf. quaest. scen. 353). Colorem ex hoc loco traxit Porcius Latro in Senecae controv. p. 153 K. (106 M.)

1—14 numeros constituit Bentleius 2 exili ψ , Bentleius, om. 2 exilii Reg. Gud. Brux. fugae unus Oxon., Bentleius hiatum tollas quo post aut inserendo 3 accedam (h. e. accidam) libri optimi, Bentleius accidam Bern. b corr., vulg. Cretica illius quoque formae mensura 4 patri' Bent-5 stant: cf. coroll. XXI 6 abiete: cf. Lachmannus in Lucr. II 991 7—14 solutos anapaestos agnovit G. Her-9 adstantem ψ Tusc. III 19 10 lacuatis Servius laqueatis Ciceronis \omega 12 uidei Vahlenus uidet Abrinc. Erl. de or. uidi φ inflammari ω 13 euitarei Vahlenus euitaret Abrinc. Erl. ibid. uitari φ 14 turpari ω

X

Ex ópibus summis ópis egens, Hectór, tuae Cicero Tusc. disp. III 19, 44 (cf. IX).

XI

Quantís cum aerumnis íllum exanclauí diem!

90

Non. 292, 8 'exanclare etiam significat perpeti. Ennius Andromache malo torquentis cum' e. q. s. (torquantis ψ Andromache molotto: quantis Mercerus Andr. aechmalotide: quantis Rothius.)

XII

Vidí, uidere quód me passa aegérrume, Hectórem curru quádriiugo raptárier, Hectóris natum dé muro iactárier.

Cicero Tusc. disp. I 44, 105 'trahit Hectorem . . . Achilles . . . At illa sicut acerbissimam rem maeret: [1. 2] . . . Melius Ac-

cius...' Varro de l. l. X 70 M. 'non modo poetae, sed etiam plerique... dicebant ut quaestorem praetorem, sic Hectorem Nestorem. Itaque Ennius ait [3].' V. 2 obversabatur Vergilio Aen. I 483. Vtrumque locum conjunctum Andromachae tribuit Scaliger.

1 me ψ : cf. coroll. XXI sum Vind. a Duisb., Davisius 3 de Troiano muro ω : glossema eiecit Scaliger iactarier Scaliger iactari ω

хпп

Festus p. 298 M. '[summ]ussi dicebantur [murmuratores] . Naeuius — Ennius in sexto — [Enniu]s in Andromacha: di n est: nam mussare si'

Ex hac fabula nescio an sit inc. nom. XIII.

ANDROMEDA

Ι

95 quae cáua caeli

Signítenentibus confícis bigis

Varro de l. l. V 19 M. 'a Chao cauum et hinc caelumitaque dicit Andromeda nocti: quae' e. q. s. ... 'et Ennius item ad cauationem ...' (Andromeda Scaliger andromada Par. b. androma Flor. Ex Euripidis Andromeda fr. 114 N. δ νὸξ ἰερά, || ὁς μακρὸν 『ππενμα διόπεις || ἀστεροειδέα νῶτα διωρενόνος || αἰδέρος ἰρᾶς || τοῦ σεμνοτάτον δι' Ὀλύμπον. Caelius Aurelianus I 4 'tragicus poeta sacram noctem, hoc est magnam appellauit' quae ad Ennium potius quam ad Euripidem referenda videntur Buechelero ind. lectt. Bonn. 1877 p. 4.

1 quae Scaliger que ω 2 signitementibus explanavit Hauptius Herm. 1, 25

II

Liberum quaesundum causa fámiliae matrém tuae

Festus p. 258 M. 'quaesere ponitur ab antiquis pro quaerere, ut est apud Ennium — — et in Andromedoa . . .' cf. Eurip. Androm. fr. 132 N².

quaesendum vulgo quaesdum cod.

Ш

(A) filiis proptér te obiecta sum innocens Nerei.

Priscianus p. 738 P. 'filiabus ... et filiis tamen in eodem genere dictum est. Ennius in Andromeda ... [id est Nereidibus.]' cf. mus. Rhen. 29, 219.

a Bue, qui iambos restituit; om. o

IV

Scrúpeo inuestita saxo, atque óstreis squamaé scabrent. 100

screpeo FL inuestita sc. terga saxa cod. Festi ostreis] hos — cod. Festi squamae scaprent Mercerus quam excrabrent ω

V

Córpus contemplátur, unde córporaret uúlnere.

Non. 20, 23 'corporare est interficere et quasi corpus solum sine anima relinquere.'

torporaret Bergkius

VI

... circúm sese uruat ád pedes, terra ócculit Cáput.

Festus p. 375 M. 'uruat Ennins in Andromeda, significat circundat — — ait autem: circum' e. q. s.

1 a terra cod. occulit Vossius quadringentos cod. ortum ex male intellectis occ litteris. de numeris cf. cor. com. CVII

VII

.... rúrsus prorsus réciprocat fluctús fera.

Non. 165, 11 'reciproca, recipe' (sic Harl. in mg.) '... Ennius Andromeda ...' Idem 385, 1 'rursus, retro ... Ennius Andromeda ...'

rursus ψ russus FH riscus W p. 165 rusus Palmerius porsus W p. 385 prosus Palmerius rursus prouorsus, ut senarius fieret, conieceram fera Bergkius (cf. hist. tr. R. 169) feram ω

VIII

105..... alia flúctus differt díssupat

Vísceratim mémbra, maria sálso spumant sánguine.

Non. 183, 17 'uisceratim.'

2 salso Scriverius salsa o

Ad hanc fabulam pertinere suspicatus sum inc. nom. XIV—XVI. Scaenam fortasse respexit Varro in satura περὶ ἐξαγωγῆς fr. II et VI B.: sed cuius poetae fabulam in mente habuerit, plane incertum.

ATHAMAS

His érat in ore Brómius, his Bacchús pater,

Illís Lyaeus uítis inuentór sacrae:

Tum páriter euhan (eúhoe cantans) eúhium 110 Ignótus iuuenum coétus alterná uice

Iníbat, alacris Bácchico insultáns modo.

Charisius p. 214 P. 'euhoe Ennius in Athamante: his erat' e. q. s. Negaverunt post Bothium Welckerumque et F. Albertus Lange quaest. metric. p. 16. 30 et Bernardus Schmidt mus. Rhen. 16, 599 sq. tam puros atque elegantes versus ab Ennio factos esse: cf. hist. trag. Rom. 205.

1 his erat Fabricius is erat cod. 2 Lyaeus ed. pr. liseus cod. 3 euhoe cantans suppl. Bue euhoe euhoe Fabricius euhoe resonit euhan euhius x 4 unosus Vahlenus Herm. 12, 400 5 insultas cod. nota scriptura, de qua cf. Ritschelii opusc. II 715 sq. exsultans edd.

CRESPHONTES

I

Aui inter sese sórtiunt urbem átque agros.

Non. 471, 1 'sortirent pro sortirentur..... sortiunt. Ennius Cresfonte: an inter se' e. q. s.

aui cum Buechelero scripsi an ω cf. coroll. XXII sese Vossius se ω

п

Audi átque auditis hóstimentum adiúngito.

Festus p. 270 M. 'redhostire — — nam et hostire pro aequare posuerunt. Ennius in chresponte . . .'

audi Scaliger audis cod.

III

Iniúria abs te adfícior indigná, pater. Nam si ínprobum esse Chrespontem exístimas, Cur me huíc locabas núptiis? sin ést probus, Cur tálem inuitam inuítum cogis línquere?

115

Pater

duxí probum:

Erráui, post cognóui et fugio cógnitum.]

Rhet. ad Herenn. II 24, 38 'utuntur igitur studiosei in confirmanda ratione duplici conclusione hoc modo [1—4]. Quae hoc modo concludentur, aut ex contrario conuertentur aut ex simplici parte reprehendentur. Ex contrario hoc modo:

Nulla te indigna, nata, adficio iniuria. Si probus est, (bene) locaui: sin est inprobus,

Diuortio te liberabo incommodis.'
(2 bene locaui Aldina locaui \(\psi\$ conlocaui \(\phi \) 3 diuortii \(\psi \)
'Ex simplici parte reprehendentur, sei ex duplici conclusione alterutra pars diluitur, hoc modo: Nam si inprobum ... nuptiis? — duxi probum [6].' Rhetoris, non poetae esse tres illos versus: nulla e. q. s. olim dixi, nunc totum locum scholae reddendum esse adsentior Friderico Marx prol. p. 132. Eadem figura usus est Plautus in Sticho v. 129 sqq. (cf. quaest. scen. p. 353).

2 threspontem esse χ esse Cresphontem aestumaueras Kayserus in ed. pr. esse Cresphontem (hominem) existimas Vahlenus mus. Rhen. 16, 579 Cr. existimaueras alii

IV

Ducít me uxorem liberorum sibi quaesendum grátia. 120

Festus p. 258 M. 'quaesere ponitur ab antiquis pro quaerere, ut est apud Ennium — et in Chresponte...'

duxit Scriverius

V

Ego cum meae (met) uítae parcam, létum inimico déprecer?

Gellius VII (VI) 16, 10 'deprecor ... significat abigo et Scaen poes. Rom. fragm. ed. Ribbeck. 3

amolior, uel prece adhibita uel quo alio modo. Item Ennius in Cresphonte . . .' (chresiphonte χ).

meae cum Bothius (m. num coni.) ne parcam O. Seyffertus hebd. Berol. phil. 1884 n. 6 non p. x

VI

Cresphontes

Eho tu, di, quibus ést potestas mótus superum atque ínferum,

Pácem enim inter sesé conciliant, cónferunt concórdiam.

Rhet. ad Herenn. II 25, 39 'item uitiosum est, quom quid pro certo sumitur quod inter omnes constat, quod etiam nunc in controuersia, hoc modo: eho' e. q. s. 'Nam ita pro suo iure hoc exemplo utentem Chrespontem Ennius induxit, quasi iam satis certis rationibus ita esse demonstrasset.' (thesprotum familiae M apud Marxium codd. threspontem E cf. Vahlenus ind. 1888/9 p. 17 cum mea hist. trag. Rom. 628 sq.) Cicero de inv. I 49, 91 'controuersum est, in quo ad dubium demonstrandum dubia causa affertur, hoc modo: eho' e. q. s.

1 eho tu di (vel dii) quibus priore loco E, altero ω studiis M est] esse Parisini duo An scin tu, di scribendum? motum M 2 enim om. E se E, non male

VII

† o pie eam secum áduocant,

125.... eunt ad fóntem, nitidant córpora

Non. 144, 14 'nitidant, abluunt, dictum a nitore. Ennius Cresponte...'

1 hospitem | sécuri aduocant, eunt e. q. s. conieci trag. Rom. p. 190; ceterum varia ex traditis litteris elicere conati sunt, ipse opiferam deorum praeter alia proposui, tum opiferam socium Vahlenus olim, sed ind. 1888/9 p. 18 ó pietas, eam secum pentametrum scil. trochaicum dimetiens. pedisecum olim, piant, secum nunc Bue Meropam secum adducunt x 2 fontem H fortem g

VIII

Neque térram inicere néque cruenta conuestire corpora Mihi lícuit miserae, néque lauere lácrimae salsae sánguinem. Macrobius Sat. VI 2, 21 'Vergilius: nec te tua funera mater Produxi pressiue oculos aut uulnera laui. Ennius in Cresphonte...' (cresiphonte Par. Cressiphonte Anglic. Med. a Salisb.)

1 corpora Mihi Bothius mihi corpora ω 2 neque miserae ω miserae nec Vossius neque meae Bue salsum ω, om. Par. lacrimis salsis Vossius, probavit Bentleius

ERECHTHEVS

Ι

Quis núnc aerumna meá libertatém paro, Quibus séruitutem meá miseria déprecor.

Gellius VII (VI) 16, 9 'Q. Ennius in Erechtheo non longe secus dixit quam Catullus. Quibus nunc, inquit, aerumna' e. q. s. 'significat abigo et amolior uel prece adhibita uel quo alio modo.' (erictheo Vat. eritheo alii: cf. M. Hertzius ann. philoll. 1862 p. 787). Non. 290, 17 'deprecor, amolior, depello, propulso . . . Ennius Eripiteo . . .' (Erepiteo GHL Erechtheo Muretus).

1 quis Mercerus (cf. coroll. XXIII) qui Gellii ω cui Nonius quibus edd. Gellii libertate para Nonii ω 2 meam miseriam Nonii ψ

Π

Lápideo sunt córde multi, quós non miseret néminis. 130

Festus p. 162 M. 'neminis — — [Enni]us Erectheo: lapideo' e. q. s. Paulus p. 163 M. 'neminis genetiuo casu Cato usus est, cum dixit: sunt multi corde' e. q. s.

multi corde Paulus

Ш

arma árrigunt:

Horréscunt tela.

Macrobius Saturn. VI 4, 6 'tum ferreus hastis Horret ager. horret mire se habet; sed et Ennius ... et in Erechtheo ...' (erecteo Par.)

argunt Anglic. rigent Aldina

Addi possunt ex inc. nom. fr. XVII. XXXIX. XLI. XLII, ex inc. inc. fab. XXVI.

EVMENIDES

T

132 (Ita) sápere opino esse óptumum, ut pro uíribus Tacére ac fabulári tute nóueris.

Non. 475, 1 'opino pro opinor... Pacuuius Chryse: inueni opino esse optumum Orestes ut heres sed tamen. Ennius Eumenidibus: tacere opino esse optumum'e. q. s. (Orestes ... optumum om. Bamb.) cf. Aeschyli Eum. 277 sq. λέγειν δπου δίκη Σιγᾶν δ' όμοίως.

1 sq. tacere opino esse optumum et pro uiribus sapere atque \(\omega\), in quibus ut pro et corr. Scaliger sapere esse opinor optimum pro uiribus: Tacere ac Bothius

\mathbf{II}

Nísi patrem matérno sanguine éxanclando ulcíscerem Non. 292, 15 'exanclare, effundere.' cf. Aeschyli Eum. 466 sq.

ulciscerer Montispess.

Ш

135 Id ego aécum fecisse éxpedibo atque éloquar.

Non. 505, 8 'expedibo pro expediam. Pacuuius . . . Accius . . . Ennius Eumenidibus: id ego' e. q. s.

aecum accius fecisse ω aecum ac ius fuisse Gulielmius eloquor W id ego ius atque aecum Vahlenus ind. 1888/9 p. 8

IV

Dicó uicisse Oréstem: uos facéssite!

Non. 306, 28 'facessere significat recedere.' Huc videntur referenda esse quae apud Varronem de l. l. VI 61 M. leguntur: 'dico originem habet Graecam... hinc Ennius: dico qui. hinc dicare, hinc iudicare.' Conicio scriptum fuisse dico uicisse. Huic versui praemisisse videtur Ennius inc. nom. XVIII. cf. Aeschyli Eum. 752: ἀνης δδν εκπέφευγεν αΐματος δίκην. "Ισον γάρ έστι τάρθθμημα τῶν πάλων.

Orestem: uos facessite Bothius, in quibus facessite, ut legitur in Vrbin., praeivit Junius. De Latina nominis Orestem forma vide Ritschelium opusc. II 487 adn. Oresten (horestem Vrbin. orestenn G) uos ab hoc facessit (facessite Vrbin.) ω Oresten: hinc facessite vel Orestem: hinc uos facessite Vossius. Non commendaverim 'Ego dico uicísse Orestem: uós ab hoc facessite

Praeterea huc referenda sunt inc. nom. XIX, inc. inc fab. LXXI et LXXII.

HECTORIS LVTRA

Reddendum esse Ennio hunc titulum persuasit Bergkius ef. coroll. XXIII sq.

Ι

Nos quiéscere aequom est? nómus ambo Vlíxeum.

Diomedes p. 382 P. (ueteres) 'nomus dicunt pro eo quod est nouimus, ita ut Ennius in Lustris...'

quiescere sonare quescere probavit Fleckeisenus ann. philoll. 1870 p. 77, idem senarium dimensus. Titulorum exempla collegit Bue annall. philoll. 1858 p. 69, anthol. Lat. spec. I p. 19: multo plura Schuchardtius de vocalismo II 448 sq. 514 sq. aequum (equum Monac.) vulgo Interrogandi signum vulgo deest Vlixeum in septenarii clausula Bue mus. Rhen. 15, 439 ulixem ω

 \mathbf{II}

Hectór ui summa armátos educít foras, Castrísque castra Troiani inferre óccupant.

140

137

138

Non. 355, 15 'occupare est proprie praeuenire ... Accius Eurysace facere ultro in regem? idem Tereo... Turpilius ... Ennius Haectoris listris...?

1 Hector ui Mercerus Hectore B Haector ei φ inducit B foras Junius in foras ω 2 Troiani inferre Hauet (ante hunc Troiana i. Bue) ultro iam ferre (fere W) ω ultro inferre Mercerus conferre ultro iam Bergkius (conferre Vossius praeierat) adultera inferre olim conieci occupant Hauet occupat ω

Ш

át ego, omnipotens (Iúppiter),

Te expósco, ut hoc consílium Achiuis auxili Fuát.

Non. 111, 15 'fuam, sim uel fiam ... Ennius Haectoris lytris...' (listris H^2W).

1 at ego] aego L 2 senarios in trag. Rom. p. 122 dedi qui olim septenarium cum Bothio exhibueram; unum pentametrum troch dimetitur Vahlenus ind. 1888/9 p. 19 ted Bothius auxilii w auxilio Vossius: genetivum etiam Reifferscheidius tuetur ind. lectt. Vratisl. 1885/6 p. 7; dativum flagitat A. Luchs stud. I 71

TV*

Quid hoc híc clamoris, quíd tumulti est? nómen qui usurpát meum?

Non. 489, 27 'tumulti. Ennius Haectoris lystris:' (sic LW lytris vel litris φ) 'quid hoc...meum.'

iambicum octonarium discripsit Bothius qui tumulti est Ba

IV b

Quid in cástris strepiti est?

Non. 490, 7 'strepiti pro strepitus. Ennius Hectoris lystris: quid in castris strepiti est?' (lytris Bamb.) Coniungi utrumque frustum voluit G. Hermannus elem. d. m. p. 295.

strepitus est W

v

145 Saéuiter fortúnam ferro cérnunt de uictória.

Non. 511, 8 'saeuiter pro saeue ... Ennius Hectoris lystris ...'

fortuna o ferri Columna Fortuna ferro cernit Bothius

$\mathbf{v}_{\mathbf{I}}$

Ecce autem calígo oborta est, ómnem prospectum ábstulit.

* *

.... dérepente contulit sese in pedes.

Non. 518, 18 'derepente... Ennius Hectoris lystris...'
Cf. Homeri II. XVI 790. 822.

1 oborta Ba aborta φ 2 pede Ba

VII

Quí cupiant dare árma Achilli, ei ípsi cunctent...

Non. 469, 25 'cunctant pro cunctantur. Accius ... Ennius Ambracia: bene mones: tute ipse cunctato, uide fortem uirum. Idem Hectoris lytris ...'

ei ipsi proposui coroll. XXIV ut ipse ∞ : v. supra. ut ipsi Junius cunctet H^1 supplementum sumere prop. Bue cf. Vahlenus ind. 1888/9 p. 6

VIII

Quaé mea comminús machaera atque hásta hostibit é manu.

Festus p. 270 M. 'redhostire — nam et hostire pro aequare posuerunt. Ennius in Cresphonte ... et innectoris lyris ...' (corr. Vrsinus.)

quae Vrsinus que cod. hostibit e manu Ad. Schoellius hospius manu cod. hostiuit e manu Scaliger hostiuit emanus O. Mueller

IX

Aés sonit, frangúntur hastae, térra sudat sánguine. 150 Non. 504, 32 'sonit pro sonat... Ennius Haectoris lystris...'

aes N. Faber et ω haste terrae Ba

X

Cónstitit, credó, Scamander, árbores uentó uagant.

Non. 467, 31 'uagas pro uagaris... Ennius Hectoris lytris...' (lystris HL corr. W) Contuli Homeri II. XXI 326 sq.

arboris w uacant ut in Scipione Columna et Fruterius

XI

sublímiter

Quádrupedantes ... flammam hálitantes ...

Diomedes p. 336 P. 'halare et halitare. Ennius in Lustris ...'

1 sublimiter Scriverius sublimiter ut Par. B lublime iter Par. A lublime item Monac. 2 quadrupedantis Par. B s. flammam halitantes quadrupedes senarium prop. Bue

XII

155 ínferum uastós specus

Non. 222, 33 'specus genere masculino ... Ennius Ly tris ...' Cf. Homeri Il. XXIII 74.

\mathbf{xm}

Ducit quadrupedum biiugam (uim), inuitam domat, Eualida quorum infrénast nimis tenacia.

Non. 407, 22 'tenacia est perseuerantia et duritia. Ennius Haectoris listris...' (lystris Bamb.)

1 ducit Bue ducet ω adducit ipse proposueram biiugam uim, inuitam domat conieci iugo inuitam doma ω uim, iugo inuitam domat Bue 2 infrena et iuge ualida quorum tenacia (frenatia Ba) infrenari minis ω cf. coroll. XXIV et ualida quoius tenacia infrenast nimis Vahlenus infrena et u. quorum nimis tenacia Bue

XIV

... per uos ét uostrum imperium ét fidem (Mei,) Myrmidonum uígiles, commiseréscite!

Non. 472, 27 'commiserescimus ... Ennius Hectoris lystris ...' (listris Bamb.)

1 sq. senarios suadente Bue constitui, qui septenarios olim trochaicos laceros exhibuerim; pentametrum troch. cum Bergkio dimetitur Vahlenus ind. lectt. 1885/6 p. 14, 1888/9 p. 19 per uos Palmerius seruos ψ useruos Ba et \tilde{u} ror \tilde{u} Ba uostrorum $\langle omnium \rangle$ Palmerius u. $\langle ducum \rangle$ x

xv

160 Mélius est uirtúte ius: nam saépe uirtutém mali Nánciscuntur: iús atque aecum se á malis spernít procul.

Non. 399, 8 'spernere rursum segregare. Ennius Haectoris lytris...' (listris W)

Versus quadratos agnovit et emendavit Fruterius 1 ius Gulielmius eius ω 2 nascuntur W

Eiusdem fabulae fortasse fuerunt inc. nom. VIII et IX.

HECVBA

Ι

undantém salum

Non. 223, 23 'salum . . . masculini Ennius Hecuba' Contulit Hermannus Eurip. Hec. 26.

п

O mágna templa caélitum, commíxta stellis spléndidis!

Varro de l. l. VII 6 M. 'in caelo templum dicitur, ut in Hecuba . . .' Reddita his esse Euripidea Hec. 68 ὧ στεροπὰ Διός, ὧ σποτία νύξ monuit Scaliger.

Ш

Heú me miseram! intérii: pergunt láuere sanguen sánguine.

Non. 224, 6 'sanguis ... neutro.' Idem 466, 26 'lauare ... uetustatis auctoritas posuit etiam polluere ...' Idem 504, 6 'lauere inde tractum est. Ennius Telamone ... idem Hecuba...'

eheu EF^3L^2 bis H^1 p. 224 eu W p. 466 miserum ω p. 504 Ba p. 466

IV

Haéc tu etsi peruérse dices, fácile Achiuos fléxeris: 165 Nám opulenti cúm locuntur páriter atque ignóbiles, 'Eadem dicta eadémque oratio aéqua non aequé ualet.

Gellius XI 4 'Euripidis uersus (293 sqq.) sunt in Hecuba, uerbis sententia breuitate insignes inlustresque. Hecuba est ad Vlixem dicens

τὸ δ' ἀξίωμα, κὰν κακῶς λέγης, τὸ σὸν πείσει· λόγος γὰς ἔκ τ' ἀδοξούντων ίὼν κάκ τῶν δοκούντων αὐτὸς οὐ ταὐτὸν σθένει.

Hos uersus Q. Ennius, cum eam tragoediam uerteret, non sane incommode aemulatus est. Versus totidem Enniani hi sunt: haec' e. q. s. 'Bene, sicuti dixi, Ennius: sed ignobiles tamen et opulenti ἀντὶ ἀδοξούντων καὶ δοκούντων satisfacere sententiae non uidentur: nam neque omnes ignobiles ἀδοξοῦσι neque omnes opulenti εὐδοξοῦσιν.'

1 tametsi Lugd. X 2 nam opulenti cum Porsonus nam cum opulenti ω namque op. cum Scaliger

V

miseréte anuis:

Date férrum, qui me animá priuem!

Non. 474, 30 'miserete.'

1 anuis Scaliger, qui anapaestos agnovit. manus ω , sed m exp. in L

V

170 Senéx sum: utinám mortem oppetam, prius quam éuenat Quod in pauperie et míseria grauitér gemam!

Non. 494, 1 'pauperies pro paupertate.' Idem 507, 18 'euenat pro eueniat.' Columna perspexit Talthybii esse apud Euripidem 497:

σεδ φεδ· γέρων μέν είμ'. δμως δέ μοι θανείν είη, ποιν αίσχος περιπεσείν τύχη τινί.

1 at iam conieci ut iam x (mortem utinam idem) tamen
O. Brugman moriar mortem oppetam ω p. 494 eueniat ω
p. 494 2 pauperie et miseria Bue pauperie mea (pauperiem
Ba p. 494) senex ω pauperie mea miser proposueram

\mathbf{VII}

Vide húnc, meae in quem lácrumae guttatím cadunt.

Non. 115, 33 'guttatim . . .' cf. Eurip. Hec. 760 ὁςῆς νεκρὸν τόνδ', οὖ καταστάζω δάπευ;

hunc $\mathit{Mercerus}$ hinc ω quem $\mathit{Mercerus}$ quam ω lacrumae] meae L

VIII

Set númquam scripstis, quí parentem aut hóspitem Necásset, quo quis crúciatu perbíteret.

Non. 153, 28 'perbitere, perire' Cf. Euripidis Hec. 802 sqq.

1 scripstis Vossius scripsistis ω qui Junius quis ω 2 quo quis Vrbin. quos quis φ quod is conieci is quo Pontanus cruciatu Junius cruciatur ω

IX

175 Quaé tibi in concubió uerecunde ét modice morém gerit.

Non. 342, 25 'modicum ueteres moderatum et commo-

dum dici uolunt...' cf. Eur. Hec. 829: ἢ τῶν ἐν εὐνἢ φιλτάτων ἀσπασμάτων Χάριν τίν' ἔξει παῖς ἐμή, κείνης δ' ἐγώ; tibi: cf. Skutsch Plaut. et Rom. p. 76 adn. in cubio ψ

X

Iúppiter tibi súmme tandem mále re gesta grátulor. Non. 116, 28 'gratulari, gratias agere.'

XI

Servius in Aen. VII 320 'Cisseis: regina Hecuba filia secundum Euripidem [Hec. 3] Cissei, quem Ennius et Pacuuius et Vergilius sequuntur.'

Praeterea huic fabulae tribuenda inc. nom. XX et XXI.

IPHIGENIA

Ι

Agamemno
Quid nóctis uidetur in áltisono
Caelí clipeo?

Senex

temó superat

Stellás cogens etiam átque etiam Noctís sublime iter.

180

Varro de l. l. VII 73 M. 'Quid noctis' e. q. s. [1-4] 'Hic multam noctem ostendere uolt a temonis motu.' Ibidem V 19 M. 'itaque dicit Andromeda nocti [I] et Agamemno: in altisono caeli clipeo, caum enim clipeum; et Ennius tem ad cauationem [374]' Festus p. 339 M. '[septentriones] — Ennius: superat — —' Apuleius de deo Socr. 13. 'suspicientes in hoc perfectissimo mundi, ut ait Ennius, clipeo miris fulgoribus uariata caelamina.' Cf. Eurip. Iph. Aul. 6:

Αγ. τίς ποτ' ἄς' ἀστὴς ὅδε ποςθμεύει; Πς. Σείςιος, ἐγγὺς τῆς ἐπταπόςου Πλειάδος ἄσσων ἔτι μεσσήςης.

2 Personas distinxit G. Hermannus: sola quid noctis uidetur? Agamemnoni tribuit Vossius 3 sq. stellas sublime agens (cogens Guelf.) etiam atque etiam noctis iter Varronis ω , in

quibus augens A. Spengelius agitans Vahlenus ind. lectt. 1880 p. 13 stellas cogens sublime etiam a. e. n. i. Scaliger, in quibus stellas del. Hermannus, cogens ante iter transp. Bergkius (cf. coroll. XXV) sublimen agens Bue cogens habet Seneca Hf. 128 4 noctis del. x

п

Agamemno

Procéde: gradum proférre pedum, Nitére, cessas, o fide . . ?

Festus p. 249 M. 'pedum est quidem baculum incuruum, quo pastores utuntur — — — sed in eo uersu, qui est in Iphigenia Enni: procede g. p. p. n. cessas? id ipsum baculum significari cum ait Verrius, mirari satis non possum, cum sit ordo talis, et per eum significatio aperta, gradum proferre pedum cessas? nitere.' Schol. Veron. in Verg. Ech. 5, 88 p. 72 K. 'pedum . . . est baculum recuruum, quo pastores utuntur . . . ut ait Ennius in Ifigenia: gradum . . . fide. dici[tur pedum]' e. q. s. teste Arnoldo Herrmanno ann. philoll. 1866 p. 66. cf. Eurip. 187 ἀλλ' ἔθ΄ ἐρέσσων σὸν πόδα, γήρα Μηδὲν ὑπείκων. Cicero Tusc. III 24, 57 his 'de paupertate agitur . . . nec siletur illud potentissimi regis anapaestum, qui laudat senem et fortunatum esse dicit, quod inglorius sit atque ignobilis ad supremum diem peruenturus' utrum Euripidem (16 sqq.) an Ennium in mente habuerit incertum est.

1 sq. pedum, Nitere, cessas? cum Festo Hermannus: cf. Vahlenus l. l. 16. nitere ad proferre olim rettuli (coroll. XXV) 2 o fide schol. Veron., om. Festus senex addidit Bergkius

III Chorus

'Otio qui néscit uti, plús negoti habet, Quám si cuist negótiosus ánimus in negótio. 185 Nám cui quod agat ínstitutumst militi negótium 'Id agit, id studét, ibi mentem atque ánimum delectát suum.

Otioso in ótio animus néscit quid uelit.

Hóc idem est: em néque domi nunc nós nec militiaé
sumus:

'Imus huc, hinc illuc: cum illuc uéntum est, ire illuc lubet:

Incerte errat ánimus, praeter própter uitam uíuitur. 190

Gellius XIX 10, 11 'atque ibi Iulius Celsinus admonuit in tragoedia quoque Enni, quae Iphigenia inscripta est, id ipsum de quo quaerebatur' (uocabulum praeterpropter) 'scriptum esse et a grammaticis contaminari magis solitum quam enarrari. quocirca statim proferri Iphigeniam Q. Enni iubetin eius tragoediae choro inscriptos' (scriptos?) 'esse hos uersus legimus: otio... uitam uiuitur. hoc ubi lectum est, tum deinde Fronto ad grammaticum iam labentem: audistine, inquit, magister optime, Ennium tuum dixisse praeterpropter et cum sententia quidem tali, quali seuerissimae philosophorum esse obiurgationes solent? petimus igitur dicas, quoniam de Enniano iam uerbo quaeritur, qui sit ignotus huiusce uersus sensus [8]' e. q. s. cf. ex Sophoelis Iphigenia fr. 287 N. three yàq obder toblor elacta ogolij.

1 sqq. cf. coroll. XXVI versui 1 respondere volui v. 5 2 quam cum est negotium in negotio ω, quae ad numeros suos revocare studui singula incerta esse non dissimulans: tradita tuetur Vahlenus Herm. 15, 262. quam cum quis nego-3 In ras., sed a pr. m., tioso fuerit in negotio Vossius militi negotium conieci in illis negotiu Reg. Voss. maior, in quibus nil nisi negotium latere Hertzio videbatur in illo negotium Vat. O Flor. N in illo negotio Vat. II, Voss. min. m. 2 is nullo negotio Vossius non ullo n. Hermannus is negotium Bergkius initiis vel initio n. Bue 5 animus hominis nescit Hermannus quid agat, quid uelit Dziatzko em ψ, commendavit Vahlenus enim χ post idem inserveram 7 hunc Reg. Voss. maior nec edd. de w hinc illine Voss. maior illuc hinc Par. Q, probabat cum I. Gronovio Hertzius illuc Par. Q illinc w 8 uita Salmasius

TV

Agamemno

Quís homo te exuperáuit usquam géntium inpudéntia?

Menelaus

Quis autem malitiá te?

Cicero Tusc. disp. IV 36, 77 'ira . . . cuius impulsu existit etiam inter fratres tale iurgium: quis homo' e. q. s. 'Nosti quae sequuntur: alternis enim uersibus intorquentur

inter fratres grauissimae contumeliae, ut facile appareat Atrei filios esse.'

1 usquam Oxon. aliq., Bentleius umquam φ 2 quis ted (vel tete) autem malitia scripseram quis item m. te Fleckeisenus (cf. coroll. XXVII) qui autem m. te Bentleius quis te autem m. Bouherius ecquis autem m. te Bergkius

V

Agamemno

Ménelaus me obiúrgat? id meis rébus regimen réstitat.

Rufinianus de fig. sent. et eloc. p. 41 H. 'aganactesis, indignatio, quae fit maxime pronuntiatione. Ennius in Iphigenia...' Haec duo fragmenta (IV et V) libere translata ex Euripideis 327 ὧ θεοί, σῆς ἀναισχύντου φρενός. 328 οὐκ ἀναισχύντου τόδε; 331 οὐχὶ δεινά; τὸν ἐμὸν οἰκεῖν οἶκον οὐκ ἐάσομαι; 384 εἶτ' ἐγὼ δίκην δῶ σῶν κακῶν ὁ μὴ σφαλείς;

med scribendo iambos efficias (coroll. XXVII) restitat Bentleius restat ω

VI

Agamemno

'Ego proiector quód tu peccas: tú delinquis, ego árguor. 195 Pró malefactis Hélena redeat, uírgo pereat ínnocens? Túa reconciliétur uxor, méa necetur filia?

Rufinianus de fig. sent. et eloc. p. 47 H. 'syncrisis siue antithesis, comparatio rerum atque personarum inter se contrariarum, ut: ego' e. q. s. Huc rettulit Columna.

1 malo in hac editione memoriam servare, quam tuetur Vahlenus Herm. 17, 605. ego proiector quod tu peccas; tu delinquas (delinquis Rob. Stephanus), ego arguor ed. Basil., unde plector eruit Pithoeus, quem secutus Bentleius ut ego plectar... arguar coniecit. egone plectar, tu delinques: tu pecces, ego arguar? Porsonum secutus olim dedi: cf. coroll. XXVII sq. ergo plector ego, tu peccas? tu delinquis, ego arguor Fröhlichius ergo plector, quod tu peccas? cum delinquas, arguor? x 3 necetur filia Columna negetur, filia mea ed. Basil.

VΠ

Plebés in hoc regi ántistat locó: licet Lacrumáre plebi, régi honeste nón licet. Hieronymus Epitaph. Nepotiani p. 598 Mign. 'prudenterque Ennius plebes, ait, in hoc' e. q. s. cf. epist. ad Heliod. 60, 14. Huc rettulit Columna contracta ex Euripideis 446:

ή δυσγένεια δ' ώς ξχει τι χρήσιμον παλ γάρ δαπρύσαι ράδίως αύτοις ξχει ἄπαντά τ' εἰπείν τῷ δὲ γενναίῳ φύσιν ἀνολβα ταῦτα.

1 ut Vahlenus ind. 1880 p. 5 Euripidis exemplo commendatum loco tuetur idem large proposueram coroll. XXVIII

ИШ

Achilles

'Astrologorum sígna in caelo quaésit obseruát, Iouis Cúm capra aut nepa aut exoritur nómen aliquod 200 béluarum.

Quód est ante pedes, noénu spectat: caéli scrutatúr plagas.

Cicero de rep. I 18, 30 laudato Ennii versu ann. 335 'cui ... in ore semper erat ille de Iphigenia Achilles: astrologorum' e. q. s. Idem de div. II 13, 30 'physicus, quo genere nihil arrogantius [3]'. Donatus in Ter. adelph. III 3, 32 'quod ante pedes modo est uidere] hoc sumpsit poeta de illo in physicum peruulgato Achillae' (ancillae ante Schopenum) dicto: quod est ante pedes, non uidet: caeli scrutatur plagas.' Seneca de morte Claudii 8 'quid in cubiculo suo faciat nescit, et iam caeli scrutatur plagas? deus fieri uult.' cf. Varro apud Nonium p. 369, 8. 382, 4: 'nos admirantes quod sereno lumine Tonuísset, oculis caeli rimari plagas.' Lacerum atque incertum Nonii testimonium p. 145, 13 'nepam quidam cancrum putant ad illud Plauti... et illud aliud: aut cum nepa — nam uere nepa scorpius dicitur.' Respicit etiam Minucius Felix 12, 7. Denique iuvat Platonis Theaetetum p. 174 laudare: ἄσπες καλ Θαλήν ἀστρονομούντα, & Θεόδωρε, και άνω βλέποντα, πεσόντα είς φρέαρ, Θράττά τις έμμελής και χαρίεσσα θεραπαινίς άποσκώψαι λέγεται, ώς τὰ μέν ἐν οὐρανῷ προθυμοϊτο εἰδέναι, τὰ δ' ἔμπροσθεν αὐτοῦ καὶ παρὰ πόδας λανθάνοι αὐτόν. ταύτον δε άρκει σκώμμα έπι πάντας όσοι έν φιλοσοφία διάγουσι. cf. Laertius Diogenes I 8, 34. In vates apud Euripidem invehitur Achilles v. 955 sqq.

1 quaesit Iac. Leopardi QVIDSIT cod. quaerit Maius in ed. sec. opseruat: Iouis Maius OBSERVATIONIS cod. ob-

seruant: Iouis Nackius 2 momen Ad. Kiesslingius dubitanter lumen Heinrichius beluae Heinrichius 3 noenu Fleckeisenus nemo Cicero (cf. coroll. XXVIII) non Donatus spectat Cicero uidet Donatus quod pro pedibust ex Minucio x in caelo quid fit observationis Cum — nomen aliquod beluarum: Quod — nemo sp., c. scrutantur pl. Vahlenus ind. 1878 p. 5 sqq.

IX

Iphigenia

Acheróntem obibo, ubi mórtis thesauri óbiacent.

Festus p. 201 M. 'ob praepositione antiquos usos esse pro ad testis est Ennius — — et in Iphigenia . . ' cf. Euripidis v. 1875: κατθανείν μέν μοι δέδοκται κ. τ. λ.

obibo Aldina adibo cod. obiacent Aldina adiacent cod.

\mathbf{x}

Cicero Tusc. disp. I 48, 116 'Iphigenia Aulide duci se immolandam iubet, ut hostium' (sc. sanguis) 'eliciatur suo.'

204 Vnde Bergkius senarium

Vt hóstium eliciátur sanguis sánguine

effecit, quem cum fr. IX coniungi iussit. Ex Euripideis huc pertinent v. 1475: ἄγετέ με τὰν Ἰλίου καὶ Φουγῶν ἐλέπτολιν et 1484 sq.

XI

208.... quaé nunc abs te uíduae et uastae uírgines sunt

Servius Fuld. in Aen. I 52 'uasto pro desolato ueteres ponebant. Ennius Ifigenia...' Cf. Euripidis v. 1335 sq. Helena incusatur.

senarium quae nunc sunt abs te uiduae uastae uirgines proposui coroll. XXIX

Ad eandem fabulam rettuli inc. nom. XXII—XXIV et inc. inc. fab. XI. XIII.

MEDEA EXVL

I Nutrix

Vtinám ne in nemore Pélio secúribus

Caesa áccedisset ábiegna ad terrám trabes,

Neue índe nauis íncohandi exórdium

Coepísset, quae nunc nóminatur nómine

Argó, quia Argiui ín ea delectí uiri

Vectí petebant péllem inauratam árietis

210

Colchís, imperio régis Peliae, pér dolum.

Nam númquam era errans méa domo ecferrét pedem

Medéa, animo aegra, amóre saeuo saúcia.

Medea Exvl ex Euripidis Medea expressa: Cicero de fin. I'2, 4 de titulo cf. coroll. XXIX

Rhet. ad Herenn. II 22, 34 'hic id quod extremum dictum est satis fuit exponere, ne Ennium et ceteros poetas imitemur, quibus hoc modo loqui concessum est: [1-7] Nam hic satis erat dicere, si id modo, quod satis esset, curarent poetae: utinam ne era errans mea d. e. p.' (additum in codd. plerisque praeter Par. Π v. 9 a librario docto statuit Marx) (a) Cicero de fato 15, 35 'ex hoc genere illud est Enni [1. 2] Licuit uel altius: utinam ne in Pelio nata ulla umquam esset arbor! etiam supra: utinam ne esset mons ullus Pelius! similiterque superiora repetentem regredi infinite licet. Neue inde ... coepisset. Quorsum haec praeterita? Quia sequitur illud [8. 9] non ut eae res causam adferrent amoris' (b) Idem pro Caelio 8, 18 'quo loco possum dicere id quod ... Crassus ... paulo ante dixit, utinam ne in nemore Pelio, ac longius quidem mihi contexere hoc carmen liceret. Nam numquam era errans hanc molestiam nobis exhiberet Medea animo . . . saucia.' (c) Priscianus de metris Terent. c. 2 p. 1325 P. 'nec solum comici huiuscemodi sunt usi iambis, sed etiam tragici uetustissimi, ut Ennius in Medea: [1-8]' (d) Idem inst. p. 751 P. 'trabes pro trabs proferebant. Ennius in Medea: [1.2]' (e) Varro de l. l. VII 33 M. 'sic dictum a quibusdam, ut una canes, una trabes ... Ennius: [1. 2]' (f) Quintilianus V 10, 84 'causas non utique ab ultimo esse repetendas, ut Medea, utinam ... Pelio, quasi uero id eam fecerit miseram aut nocentem, quod illic ceciderint abiegnae

ad t. trabes' (g) Donatus in Ter. Phorm. I 3, 5 'uetus elocutio utinam ne. Ennius in Medea: utinam ne in n. P. unquam cecidissent ad t. t.' (h) Iulius Victor c. 12 (rhett. Latt. p. 415, 33 H.) 'cum remotum quod ulterius quam satis est petitur, ut, si in nemore Pelio non cecidissent trabes, hoc scelus factum non esset.' (i) Cicero de invent. I 49, 91 'huiusmodi est illa quoque conquestio [1. 2]: longius enim repetita est, quam res postulabat.' (k) Idem Topic. 16, 61 'illud enim est tamquam utinam ne in nemore Pelio. Nisi enim accidissent abiegnae ad terram trabes, Argo illa facta non esset, nec tamen fuit in iis trabibus efficiendi uis necessaria.' (1) Idem de nat. deor. III 30, 75 'utinam igitur, ut illa anus optat, ne in nemore . . . trabes.' (m) Idem de fin. I 2, 5 'an utinam ne in nemore nihilo minus legimus quam hoc idem Graecum' e. q. s. (n) Idem Tusc. disp. I 20, 45 'etenim si nunc aliquid adsequi se putant, qui ostium Ponti uiderunt et eas angustias, per quas penetrauit ea quae est nominata Argo, quia Argiui in ea dilecti uiri Vecti petebant pellem inauratam arietis.' (o) Hieronymus Marcellae viduae epitaph. (T. I p. 48 ed. Antverp. 1578) 'quibus rectissime illud Ennianum aptari potest: utinam ne in nemore Pelio.' (p) Adluserunt praeterea Orosius I 12 'nolo meminisse Medeae amore saeuo sauciae'; et Phaedrus IV 7, 5 'et in cothurnis prodit Aesopus nouis. Vtinam nec umquam Pelii nemoris iugo Pinus bipenni concidisset Thessala!' e. q. s. Expressa sunt ex Euripidis Med. v. 1 sqq.

είθ' ἄφελ' Άργους μὴ διαπτάσθαι σκάφος Κόλχων ές αλαν κυανέας Ευμπληγάδας, μηδ' έν νάπαισι Πηλίου πεσείν ποτε τμηθείσα πεόκη, μηδ' έρετμοσαι χέρας άνδρῶν άριστέων, οἱ τὸ πάγχρυσον δέρας Πελία μενηλθον. οἱ γὰρ ὰν δέσποιν' έμὴ Μήδεια πύργους γῆς Επλευσ' Ἰωλκίας, ἔρωτι δυμὸν ἐκπλαγεισ' Ἰάσονος κ. τ. λ.

Accuratius Enniana cum Euripideis comparavit Leo Plaut. Forsch. 86 sqq.

1—9 Ex magna corruptelarum farragine hic elegi quae non essent nullius momenti. 2 Singulari numero usurpatum trabes testantur Varro et Priscianus, sed fuerunt qui pro plurali haberent: itaque factum ut alii caesa accedisset (vel eccidisset alii caesae accedissent (cecidissent) tradiderint. caesae aplerique; bdkm accedissent e: cf. v. 77 accidisset f (cesa saccidisset Flor.) accedissent a: Wirzeb.; b: Vindob.; k: Par. m. 1 accidissent l: \(\psi\); m: plerique cecidisset a: Bern. Par. II;

cecidissent a: plerique; b: Leid. A m. 2 B (ce in ras.); d; h (cf. g supra); i; k: plerique; l: Colon. m: Erlang. cécaedissent b: Leid. A m. 1 abiegna e (sed in terram abiegna); f; om. k. abiegnae abdgl abiegne m ad igne a: Wirzeb. in terram e; g: Bamb. m. 2 in ras. a terram g: Ambros. m. 1 3 naues a: Wirseb. Par. m. 1 inchoandi a: Bamb.; b: optimi, Manutius; cf. Leo Plaut. Forsch. 327 inchoandae a: Corb. Par. m. 2 Darmst. b: Salisb. inchoanda a: Bern. d inchoandas a: Wirseb. inchoans a: Par. II inchoandum a: 4 coepisset (vel caepisset) a: plerique; b: Leid. B cepisset a: Par. Wirzeb. m. pr.; b: Erlang. d: Par. A (sed corr. coepisset), Leid. V (corr. ex cepissed) 5 sq. secundum o constituerunt Scriverius et Halmius anal. Tull. I 16. Argo qua uecti Argiui dilecti uiri Petebant illam pellem inauratam arietis d 5 quia o. qui a: Wirzeb. qua a: plerique ... uecti a: m. 2 in ras. Par. in eadem lecti a: Wirseb. Bern. qua uecti argiui a: Corb. qua argiui delecti uiri a: Bamb. Leid. Darmst. 6 uecti a: om. Corb. 9 aegro codd. aliquot in abc. reliquas turbas librariorum referre non opus est. De Graeca nominis Medea elisione Lachmannus in Lucr. III 374 p. 162

П

Paedagogus

Antíqua erilis fída custos córporis, Quid síc te extra aedis éxanimata elíminas?

215

Non. 39, 1 'eliminare, extra limen eicere... Ennius Medea exsule...' Idem 292, 15 'eliminare est exire. Ennius Medea exule...' Euripidis v. 49:

παλαιόν οἴκων κτημα δεσποίνης έμης, τί πρός πύλαισι τήνδ' ἄγουσ' έρημίαν έστηκας αὐτὴ θοεομένη σαυτή κακά;

2 sic te Mercerus sit ω eliminas ms. Fabri p. 292 eliminat φ p. 292 elimina ω p. 39

Ш

Nutrix

Cupído cepit míseram nunc me próloqui Caelo átque terrae Médéaï míserias.

Cicero Tusc. disp. III 26,68 'sunt autem alii, quos in luctu cum ipsa solitudine loqui saepe delectat, ut illa apud Ennium nutrix . . .' Euripidis v. 57:

ῶσθ' ἔμερός μούπηλθε γῆ τε πούρανῷ λέξαι μολούση δεῦρο Μηδείας τύχας.

2 Medeaï Turnebus Medeae o

ΤV

.. fluctus uérborum aures aucupant.

Non. 467, 15 'aucupaui, actiuum positum pro passiuo... Ennius Medea...' Cf. chori v. 131 apud Euripidem:

ἔκλυον φωνάν, ἔκλυον δὲ βοάν τᾶς δυστάνου ∥ Κολχίδος

fluctus Junius in mg. fructus o fremitus x

V

Medea

Quaé Corinthum arcem áltam habetis, mátronae opulentae, óptumates!

* *

220 Múlti suam rem béne gessere et públicam patriá procul, Múlti, qui domi aétatem agerent, própter ea sunt ínprobati.

Cicero ad famil. VII 6 'desideria urbis et urbanitatis depone et quo consilio profectus es, id assiduitate et uirtute consequere. Hoc tibi tam ignoscemus nos amici, quam ignouerunt Medeae, quae C. a. a. habebant, m. o. optimates: quibus illa manibus gypsatissimis persuasit, ne sibi uitio illae uerterent, quod abesset a patria: nam multi'e. q. s. 'Quo in numero tu certe fuisses, nisi te extrusissemus... et quoniam Medeam coepi agere, illud semper memento [XV].' Contulit Politianus Misc. cap. 27 Euripidis v. 214:

Κορίνθιαι γυναίκες, έξηλθον δόμων, μή μοί τι μέμψησθ' οίδα γὰρ πολλοὺς βροτῶν σεμνοὺς γεγῶτας, τοὺς μὲν ὁμμάτων ἄπο, τοὺς δ' ἐν θυραίοις οί δ' ἀφ' ἡσύχου ποδὸς δύσκλειαν ἐκτήσαντο καὶ ραθυμίαν.

quorum mentem non recte adsecutum esse Ennium monuit praeeunte Mureto var. lect. VIII 17 Elmsleius.

1 Versus agnovit primus Angelus Politianus Corinthum probavit Bentleius Corinthi Lambinus Quem inter 1 et 2 olim fuisse significavi versum Elmsleius ad Eur. Med. 209 e Cicerone hunc concinnavit: né mihi uitio uós uortatis, à patria quod absiem

VI

Medea

. . . nam tér sub armis málim uitam cérnere, Quám semel modo párere.

Varro de l. l. VI 81 M. 'cerno... pro uideo ait Ennius... Canius... Ab eodem est quod ait Medea: ter' e. q. s. 'quod, ut decernunt de uita eo tempore, multorum uidetur uitae finis.' Non. 261, 18 'cernere rursum dimicare uel contendere... Ennius in Medea exsule [1].' Idem 261, 6 'cernere, amittere. Varro Gerontodidascalo: nón uides apud Ennium 'Esse scriptum, ter sub armis malim uitam cernere Quám semel modo parere?' (Ennium Aldina in corrigendis, om. libri) Euripides v. 250: ώς τρίς ἄν πας' ἀσπίδα

στηναι θέλοιμ' αν μαλλον η τεκείν απαξ.

1 nam om. Varro

VII

Creo

Si té secundo lúmine hic offéndero, Moriére.

225

Cicero pro Rabirio Post. 11, 29 'regum autem sunt haec imperia [inc. inc. fab. LXXXVII] et illae minae: si te' e. q. s. Idem ad Attic. VII 26, 1 'Caesaris interdicta [1] respuuntur.' Huc rettulit Scaliger Coni. p. 60. Euripidis sunt v. 352:

εί σ' ή ⁷πιούσα λαμπας όψεται θεού και παίδας έντος τήσδε τερμόνων χθονός, θανεί.

1 hoc ω pro Rab.

VIII

Medea

Néquaquam istuc ístac ibit: mágna inest certátio. Nám ut ego illi súpplicarem tánta blandiloquéntia, Ni ób rem?

Cicero de nat. deor. III 25,65 (post magnam lacunam) 'Nequaquam' e. q. s. 'parumne ratiocinari uidetur et sibi ipsa nefariam pestem machinari? Illud uero quam callida ratione! [inc. inc. fab. XC] qui est uersus omnium seminator malorum. [IX] Hanc uidelicet rationem, quam uos diuino bene-

ficio homini solum tributam dicitis, bestiae non habent. Videsne igitur, quanto munere deorum simus affecti? Atque eadem Medea patrem patriamque fugiens [inc. inc. fab. XCIII.] Huic ut scelus, sic ne ratio quidem defuit.' Euripidis v. 365:

άλλ' οὖτι ταύτη ταῦτα, μὴ δοκείτέ πω. ἔτ' εἴσ' ἀγῶνες κ. τ. λ.

368 δοκεῖς γὰο ἄν με τόνδε θωπεῦσαί ποτε εἰ μή τι κερδαίνουσαν ἢ τεχνωμένην; Versus 1—3 insecutum inc. inc. XC et cum fr. IX coniunctum fuisse putat Vahlenus.

Continuari v. 1 sqq. suasit Vahlenus ind. 1877 p. 6 2 illis ω , sed cf. Eur. Med. 368 3 ni ob rem Ennio reddi iussit Vahlenus ni orbem Vindob., om. Glog. niobem Leid. A Erl. Aniobem Pal. niobe Leid. B in iouem, supr. niobem Leid. C

IX

Medea

'Ille trauersa ménte mi hodie trádidit repágula, Quíbus ego iram omném recludam atque ílli perniciém dabo,

230 Míhi maerores, ílli luctum, exítium illi, exiliúm mihi.

Cicero de nat. deor. III 25, 66 (cf. VIII.) Euripides v. 371: ὁ δ' ἐς τοσοῦτον μωρίας ἐφίκετο, ὅστ', ἐξὸν αὐτῷ τἄμ' ἐλεῖν βουλεύματα γῆς ἐκβαλόντι, τήνδ' ἐφῆκεν ἡμέραν μεῖναί μ', ἐν ἥ τοεῖς τῶν ἐμῶν ἐχθρῶν νεκροὺς δήσω κ. τ. λ.

398: πικοούς δ' έγω σφιν και λυγοούς Φήσω γάμους, πικοον δε κήδος και φυγάς έμας χθονός.

1 de pronominis ille mensura cf. Skutsch Plaut. et Rom. 122 2 pernitiem Leid. A permiciem corr. in perniciem Vindob. De hac forma, quam testatur Donatus GL IV 392 (V 324) post Kochium exercitt. critt. et Bergkium ephem. antiq. XIII 300 disputavit Corssenus symb. critt. 266 sqq., novam doctrinam protulit Bergkius symb. ad gramm. Lat. I p. 154 sqq.

X

Medea

Quo núnc me uortam? quód iter incipiam íngredi? Domúm paternamne ánne ad Peliae fílias? Cicero de orat. III 58, 217 'aliud' (sc. uocis genus sibi sumit) 'miseratio ac maeror: flexibile, plenum, interruptum, flebili uoce: quo' e. q. s. Haec Gracchus apud Ciceronem de orat. III 56, 214 et apud Quintilianum XI 3, 115 et ipse Cicero pro Mur. 41, 88 imitati sunt. Euripidis sunt v. 502:

νῦν ποι τράπωμαι; πότερα πρὸς πατρὸς δόμους, οδς σοι προδούσα και πάτραν άφικόμην; ἢ πρὸς ταλαίνας Πελιάδας;

XI

Iaso

Tú me amoris mágis quam honoris séruauisti grátia.

Cicero Tusc. disp. IV 32, 69 'quid ait ex tragoedia princeps ille Argonautarum? Tu me amoris' e. q. s. 'Quid ergo? hic amor Medeae quanta miseriarum excitauit incendia! Atque ea tamen apud alium poetam patri dicere audet, se coniugem habuisse [inc. inc. fab. XCV.]' Cf. Euripidis v. 530:

ος Έρως σ' ηνάγκασε τόξοις άφύκτοις τούμον έκσωσαι δέμας.

seruauisti Cratandrina seruasti o

$\mathbf{x}\mathbf{n}$

Sol, quí candentem in caélo sublimát facem

Non. 170, 10 'sublimare, extollere. Ennius Medea...' Cf. Euripidis v. 764: ὧ Ζεῦ Δίκη τε Ζηνὸς Ἡλίον τε φῶς.

sublimas Columna, fortasse recte, sed addidisse potest poeta e. c. sit testis

XIII

Medea

... saluete, óptima corpora!

Cétte manus uestrás measque accipite!

235

Non. 85, 1 'cette significat dicite uel date ab eo, quod cedo ... Ennius in Medea ...' Euripides v. 1069:

δότ', ὧ τέκνα, δότ' ἀσπάσασθαι μητρὶ δεξιὰν γέρα.

1 optima pignora H. Stephanus o pia pignora x

XIV

Iúppiter tuque ádeo summe Sól, qui res omnís spicis, Quíque tuo (cum) lúmine mare térram caelum córtines, 'Inspice hoc facinús, prius quam fíat: prohibesseís scelus!

Probus in Verg. Ecl. 6, 31 p. 16 K. 'similiter et Ennius in Medea exule in his uersibus: Iuppiter' e. q. s. 'nam et hic Iuppiter et Sol pro igni, qui mare et terram et caelum continet.' Euripides v. 1251:

ἰὼ Γᾶ τε καὶ παμφαής ἀκτὶς 'Aελίου, κατίδετ' ίδετε τὰν ὀἰομέναν γυναΐκα, πρὶν φοινίαν τέκνοις προσβαλεῖν χέρ' αὐτοκτόνον.

1 qui res omnis ω qui omnis res H. Keilius res qui omnes Vossius res omnes qui Porsonus spicis Vahlenus mus. Rhen.
14, 566 inspicis ω 2 tuo cum lumine idem tuo lumine ω lumine tuo Porsonus obtutu luminis Bue maria Porsonus (cf. coroll. XXIX) contues Vossius quique maria terram caelum contines tuo lumine Fleckeisenus 3 fiat vulgo fit ω prohibesseis Fleckeisenus prohibesse et Par. prohibesse Vat. prohibessis Bothius prohibe Egnatius hoc prohibe Vossius

xv

240 Qui ípse sibi sapiéns prodesse nón quit, nequiquám sapit.

Cicero ad famil. VII 6 (cf. V) Idem de off. III 15, 62 'haec igitur est illa pernicies, quod alios bonos, alios sapientes existimant. Ex quo Ennius nequiquam sapere sapientem, qui ipse sibi prodesse non quiret. Vere id quidem, si, quid esset prodesse, mihi cum Ennio conueniret.' Sententia Euripidis est fr. 905 N².: μισῶ σοφιστήν, δοτις ούχ αὐτῷ σοφός.

ipsus Columna ipsi Spengelius in senariis

XVI

'Vtinam ne umquam, Méde, Colchis cúpido corde pédem extulisses!

Non. 297, 16 'efferre significat proferre . . . Ennius Medea . . .' cf. Euripidis v. 431 σὐ δ' ἐκ μὲν οἴκων πατρίων ἔπλευσας Μαινομένα κραδία.

Mede nominis formam vindicavit Meinekius anal. Alex.

p. 45 Colchis Fruterius, Lipsius cordis ω extetulisses coni. Bue anapaestis: cf. coroll. XXX

Inserenda praeterea huic fabulae sunt inc. nom. XXV, inc. inc. fab. XCIV, fortasse etiam LXXXVII. LXXXIX. XC. XCI (LXXXVIII?).

MEDEA

Asta átque Athenas ánticum, opulentum óppidum Contémpla et templum Céreris ad laeuam áspice.

Non. 470, 3 'contempla... Ennius Medea: asta... contempla.' Varro de l. l. VII 9 M. 'in hoc templo faciundo arbores constitui fines apparet, et intra eas regiones, qua oculi conspiciant, id est tueamur, a quo templum dictum et contemplare, ut apud Ennium in Medea: contempla' e. q. s. 'contempla et conspicare idem esse apparet.'

1 atq. atq. Ba anticum Rothius anticum ω antiquum ed. pr.

MELANIPPA

T

Certátio hic est núlla quin monstrúm siet: Hoc égo tibi dico ét coniectura aúguro.

245

Cf. Cicero de off. I 31, 114.

Non. 469, 5 'auguro . . . Ennius Melanippo . . . ' (Menalippo W Bamb. Harl. Melanippo Leid. Melanippa Columna.)

1 certatio Passeratius certo ω nulla Ba L nullum φ nullum dubium Bergkius

П

Mi auscúlta, nate: púeros iube cremárier.

246 248

Non. 246, 11 'auscultare est obsequi ... Ennius Menalippa ...'

1 mi Fruterius mihi ω 2 iube cremarier vel cremitari iube Bothius cremari iube ω comburi iube x. De re cf. coroll. XXX

Ш

.... regnúmque nostrum ut sóspitent Supérstitentque.

250

Non. 176, 2 'sospitent, saluent.' Idem 170, 14 'superstitent, saluent.' (Menalippa W p. 176)

1 ut om. ω p. 176 Fortasse uno versu regnúmque nostrum sóspitent supérstitent

IV

Lumine sic tremulo terra et caua caerula candent.

Macrobius Sat. VI 4, 7 'splendet tremulo sub lumine pontus: tremulum lumen de imagine rei ipsius expressum est. Sed prior Ennius in Melanippe . . .'

anapaestos dimetitur x: cf. coroll. XXX

\mathbf{v}

. cum saxum scíciderit.

Priscianus p. 890 P. 'scindo, scidi. Vetustissimi tamen etiam scicidi proferebant . . . Ennius in Melanippa: cum

s. s.' (in melanippa om. Sang. imlanippa Reg. in menalippa Bamb. Bern. in menelāpa Carolir. in melāpa Grut.) Gellius VI (VII) 9, 16 'praeterea inueni a uerbo scindo simili ratione non sciderat sed sciciderat dictum esse. L. Accius... Ennius quoque [in Melanippa: cum s. s.] Valerius Antias' e. q. s. Supplevit lac. Gronovius.

scisciderit Reg.

VI

Gellius V 11 'inter enim pulcherrimam feminam et deformissimam media forma quaedam est ... qualis a Q. Ennio 'in Melanippa perquam eleganti uocabulo stata dicitur ... Ennius autem in ista quam dixi tragoedia eas fere feminas ait incolumi pudicitia esse, quae stata forma forent.'

Quae numeris sic conclusit Bue: uídi eas ferme féminas 'Incolumi e. q. s.

Melanippae esse suspicatus sum etiam inc. nom. XXXIV.

NEMEA

I

Teneór consipta, undíque uenor.

Non. 183, 14 'uenor, circumuenior. Ennius Nemea ...'

(menea, sed corr. ut sit nemea, W Medea Bentinus) cf. Pauli Festus p. 62 M. 'consiptum apud Ennium pro conseptum reperitur.'

consipta Vossius ex Paulo concepta W consepta q

П

Pecudí dare uiua maríto

255

Priscianus p. 659 P. 'hic et haec et hoc pecus. Ennius in Nemea... Potest tamen figurate hoc esse prolatum, ut si dicam: aquila maritus uel rex auium.'

pecodi Sang. uiua χ uiuā Bern. alt. m. corr. uiuam φ iura conieci trag. Rom. p. 162 maritus add. Reg. m. 2 pecudi dare Viuam marino Grotius

PHOENIX

I

Stúltus est qui (nón) cupienda cúpiens cupientér cupit.

Non. 91, 8 'cupienter, cupidissime... Ennius Foenice...'

stultust Vossius non inserui nec Bergkius cupienda idem cupida o cupidam Vahlenus Herm. 12, 399 cupida mente idem ind. 1888/9 p. 16 cupita olim dedi

П

Séd uirum uerá uirtute uíuere animatum áddecet Fórtiterque innóxium orare áduersum aduersários. 'Ea libertas ést, qui pectus púrum et firmum géstitat: 'Aliae res obnóxiosae nócte in obscurá latent.

Gellius VI (VII) 17, 10 (de significatione uocabuli, quod est obnoxius) 'iam uero illud etiam Q. Enni ... quod scribit in Phoenice in hisce uersibus ...'

1 uirtute uera Bothius 2 orare scripsi coroll. XXXI uacare Reg. uocare φ stare Bentleius facere Bue innocuum uerare Vahlenus Herm. 12, 254 aduersus χ ad Bothius 3 ea libertast, si qui Acidalius, sed cf. coroll. XXXI 4 obnoxiosae Acidalius obnoxio se vel sim. ψ obnoxiae χ

Ш

Plús miser sim, sí scelestum fáxim quod dicám fore.

Non. 507, 22 'faxim, fecerim. Ennius Foenice...'

sim Delrio sum ω scelestum ed. pr. scelestim ω

IV

.... (nec) tú metuisti crédere? — Tuque éxercere línguam, ut argutárier Possís?

Non. 245, 25 'argutari dicitur loquacium, proloqui. Ennius quoenice tum tu isti credere atque exerce linguam'e. q. s. (Phoenice: tum Mercerus.)

1 tu metuisti conieci coroll. XXXI (olim potuisti) tum tu isti ω tutum isti Bothius crede GHL 2 tuque scripsi atque ω exercere Vrbin. 308 exerce φ linguam Basil. Montep. lingua ψ tum tu isti credere | nolito atque exerce l. ut possis argutarier x tum tu isti congredere atque exerce l. ut a. Possis Bue

v

265 Quám tibi ex ore orátionem dúriter dictís dedit!

Non. 512, 8 'duriter pro dure ... Ennius Foenice ...' (In Bamb. nihil extat praeter duas voces extremas) Charisius p. 178 P. 'duriter. Terentius in Adelphis ... ubi Acron: secundum antiquorum, inquit, consuetudinem. Nam et Ennius in Phoenice ...' (poenice cod.) Cf. Plauti Merc. 176

VI

Saéuiter suspícionem férre falsam fúttilum est. Non. 511, 5 'saeuiter pro saeue . . .'

$\mathbf{v}\mathbf{n}$

'Vt quod factum est fúttile, animi uós feratis fórtiter. Non. 514, 13 'futtile, futtiliter. Ennius Foenice...'

futile Ba animi commendavi coroll. XXXI sq. amici ω a me prop. Bue animis x uos feratis ed. pr. uos fueratis ψ non fueramus Palat. nos feramus ed. 1480

VIII

Tbi tum derepénte ex alto in áltum despexít mare.

Non. 518, 5 'derepente ...'

in salsum x

His addi iusseram inc. nom. XXVI inc. inc. fab. CXVII inc. inc. pall. v. 60.

TELAMO

I

Telamo

Ego deum genus ésse semper díxi et dicam caélitum, Séd eos non curáre opinor, quíd agat humanúm genus: 270 Nám si curent, béne bonis sit, mále malis, quod núnc abest.

Cicero de div. II 50, 104 'an noster Ennius? qui magno plausu loquitur assentiente populo [1. 2]. Et quidem cur sic opinetur, rationem subicit. Sed nihil est necesse dicere quae secuntur: tantum sat est intellegi, id sumere istos pro certo, quod dubium controuersumque sit.' Idem de nat. deor. III 32, 79 'Telamo autem uno uersu totum locum conficit, cur di homines neglegant [3].' Idem de div. I 58, 132 (cf. II)

П

Séd superstitiósi uates ínpudentesque árioli, Aút inertes aút insani aut quíbus egestas ímperat, Quí sibi semitám non sapiunt, álteri monstránt uiam, Quíbus diuitias póllicentur, áb eis dracumam ipsí petunt. 275 [De hís diuitiis síbi deducant drácumam, reddant cétera.]

Cicero de div. I 58, 182 'nunc illa testabor, non me sortilegos neque eos, qui quaestus causa ariolentur... agnoscere. Non habeo denique nauci Marsum augurem, non uicanos aruspices, non de circo astrologos, non Isiacos coniectores, non interpretes somniorum. Non enim sunt hi aut scientia aut arte diuini, sed superstitiosi' e. q. s. 'Atque haec quidem Ennius, qui paucis ante uersibus esse deos censet, sed eos non curare opinatur, quid agat humanum genus.' Ennianos versus demum a verbis 'sed superstitiosi' incipere intellexit Bothius.

1 sed utrum Ennii sit an Ciceronis, dubitari potest 2 aut insani, quibus Hermannus 4 dracumam: cf. Ritschelii opusc. II 469 sqq. drachmam Leid. B¹ dracmam vel dragmam ψ Versum 5 non potui mihi persuadere ab Ennio potius prioribus adiunctum quam lectoris alicuius lascivia confictum esse drachumam ψ dracmam vel dragmam Leid. B² Vind.²

Ш

Móre antiquo audíbo atque auris tíbi contra utendás dabo.

Non. 506, 1 'audibo pro audiam. Ennius Telemone...' atque Ba neque φ utendos Ba tu ibi c. u. dato x

IV

Scíbas natum ingénuum Aiacem, cui tu obsidioném paras.

Festus p. 198 M. 'obsidionem potius dicendum esse quam obsidium adiuuat nos testimonio suo Ennius in Telamone quom ait . . .'

V

Nam íta mihi Telamónis patris, aui Aéaci et proauí
Iouis

280 Grátia ecstet átque hoc lumen cándidum clarét mihi Non. 85, 23 'claret, clara est' (sit x) 'uel clareat...'

1 aui Aeaci Bergkius atquefaci o atque Aeaci Vahlenus acad. Berol. rel. 1888 p. 32 sqq. 2 ecstet scripsi (coroll. XXXII) ea est o adsit vel astet Bue esse est Vahlenus miro acumine mihi clareat Onions sententiam intellego hanc: ita mihi hoc lumen extet atque clareat gratia maiorum. cf. cor. com. CX

VT

Eándem me in suspícionem scéleris partiuít pater. Non. 475, 25 'partiret pro partiretur...' in me *Delrio* me, om. in, H¹

VΠ

Deúm me sentit fácere pietas, cíuium porcét pudor. Non. 160, 4 'porcet significat prohibet...' sentit ω, tuetur Vahlenus Herm. 15, 260, quem interim sequor dubitanter. sinit id Bue sancit Bergkius renuit Vahlenus Herm. 12, 254 retinet Baehrens incendit Lipsius dein senis me Hermannus: an dein me senicis? (cf. coroll. XXXII)

VIII

Stráta terrae láuere lacrumis uéstem squalam et sórdidam

Non. 172, 20 'squalam pro squalidam.' Idem 504, 3 'lauere inde tractum est.'

terra BaH p. 504, Hermannus squalidam o p. 504

TX

abnuebunt

Diomedes p. 378 P. 'uerum apud ueteres et abnueo dictum annotamus, ut Ennius octauo annalium: certare abnueo' e. q. s. 'item in Telamone ex eo futurum abnuebunt.'

abnuebant Par.

Eiusdem fabulae est inc. inc. fab. XLV, fortasse etiam inc. nom. XXVII et LXII.

TELEPHVS

Ι

Regnúm reliqui saéptus mendicí stola.

285

Non. 537, 25 'stolam ueteres non honestam uestem solum, sed etiam omnem, quae corpus tegeret. Ennius Telefo [III] idem in eadem: regnum' e. q. s.

mendici Leopardus medici ω

\mathbf{II}

Palám muttire plébeio piáculum est.

Festus p. 145 M. 'mutire, loqui. Ennius in Telepho...' Paulus p. 144 M. 'muttire, loqui. Ennius...' Phaedrus III epil. 34 'ego quóndam legi quam puer sententiam Palám... periculum est, Dum sánitas constabit pulchre meminero.' Contulit Welckerus ex Euripidis Telepho fr. 703 N². μή μοι φθονήσητ', ἄνδρες 'Ελλήνων ἄκροι, Εἶ πτωχὸς ὢν τέτληκ' ἐν ἐσθλοῖσιν λέγειν.

Ш

Caédem caueo (hoc) cúm uestitu, squálida saeptús stola.

caedem caueo Geelius cedo et caueo Nonii ω cedo et abeo Madvicus cum Nonius quam (sc. quom) Festus uestitu Geelius uestitus Nonii ω ue— Festi cod.

IV

.. qui illum dí deaeque mágno mactassínt malo!

Non. 342, 15 'mactare malo adficere significat... Ennius Telefo...' Contulit Geelius de Telepho Eur. p. 26 Euripidis Tel. fr. 720 Ν² κακῶς δλοίατ' ἄξιον γὰς Ἑλλάδι.

senarium praetulit Bue

V

.... uérum quorum líberi letó dati 290 Súnt in bello, nón lubenter haéc enodari aúdiunt.

Non. 15, 12 'enoda significat explana ... Ennius Telefo ...'

VI

Et ciuitatem uideo Argiuum incéndere.

Non. 429, 4 'inter urbem et ciuitatem hoc interest: urbs est aedificia, ciuitas incolae ... Ennius Telefo ...'

incendier Aldina

VII

Deúmque de consílio hoc itiner crédo constúm modo.

Non. 490, 12 'itiner pro iter.'

de om. W

VIII

Te ipsum hóc oportet prófiteri et próloqui Aduórsum illam mihi. Non. 232, 25 'aduorsum rursum apud significat . . . Ennius Telefo . . .'

1 ted ipsum op. hoc olim scripseram 2 aduorsus x Praeterea ad hanc fabulam revocavi inc. nom. XXVIII. XXIX, inc. inc. fab. XIV—XVII.

THYESTES

TVESTES acta ludis Apollinaribus a. 585: Cicero Brut. 20, 78.

Ι

Sét me Apollo spé delectat, dúctat (dictis) Délphicus. 295

Non. 97, 32 'delectare, inlicere, adtrahere. Ennius Theeste...' (Thoeeste olim scriptum fuit.)

spe Bue ipse ω ipsus Bothius spe delectat laeta conieceram Tradita, ut quae cret. dim. cum tetrap. troch. catal. expleant, mutari vetat Vahlenus ind. 1888/9 p. 9

П

Sed sónitus auris meás pedum pulsu increpat.

Non. 255, 25 'crepare, ferire.'

Ш

Ibi quíd agat secum cógitat pensát putat.

Non. 369, 25 'putare, animo disputare ...'

cogitet LW pensat scripsi parat ω paritat Bue curat Studemundus uorsat Luchs

IV

Quemnám te esse dícam, qui tárda in senéctute -?

Cicero orat. 55, 184 'quamquam etiam a modis quibusdam cantu remoto soluta esse uideatur oratio...quorum similia sunt quaedam etiam apud nostros, uelut illa in Thyeste: quemnam' e. q. s. 'et quae sequuntur: quae, nisi cum tibicen accessit, orationis sunt solutae simillima.' cf. Varronis sat. περί ἐξαγανής apud Non. 336, 27 'quemnám te esse dícam, ferá qui manu corporis' e. q. s.

senectute ω : ante vocalem in continuitate numerorum ferri potuit. senecta Bothius

Scaen. poes. Rom. fragm. ed. RIBBECK.

V

²⁹⁹ Impetrem (fac) fácile ab animo ut cérnat uitalem ábigeum.

Non. 261, 15 'cernere, iudicare . . .'

fac facile coni. coroll. XXXIII facile ω fac ille Vahlenus mus. Rhen. 16, 579 facite Delrio cernet GH abigeum scripsi: cf. CGl. II 3, 33. 234, 20 IV 3, 15. 201, 14. 301, 25 V 43, 4 babium ω halitum Junius in mg. habitum Vahlenus Herm. 12, 254 uiam Bue

VI

Sín fracebunt cóndiciones, répudiato et réddito.

Non. 110, 15 'flaccet, languet, deficit '

 $\sin Gulielmius$ in ω fracebunt prop. coroll. LXXV flaccebunt Nonius reicito x

$\mathbf{v}\mathbf{n}$

'Aspice hoc sublimen candens, quem inuocant omnés Iouem.

Festus p. 306 M. 'sublimem' (sublimen Paulus) 'est in altitudinem elatum, ut Ennius in Thyeste...' Cicero de nat. deor. II 2, 4 'quid enim potest esse tam apertum... cum caelum suspeximus... quam esse aliquod numen... quod ni ita esset, qui potuisset adsensu omnium dicere Ennius: aspice' e. q. s. Ibidem 25, 65 'hunc igitur' (sc. Iouem) 'Ennius, ut supra dixi, nuncupat ita dicens: aspice' e. q. s. Ibidem III 4, 10 'primum fuit, cum caelum suspexissemus, statim nos intellegere, esse aliquod numen, quo haec regantur. Ex hoc illud etiam: aspice' e. q. s. Ibidem 16, 40 'sit sane deus ipse mundus. Hoc credo illud esse sublime' e. q. s. Apuleius de mundo c. 33 p. 363 Oud. 'Romanus etiam poeta sic sensit: aspice' e. q. s. Probus in Verg. Ecl. 6, 31 p. 11 K. 'Ennius: aspice' e. q. s. Contulerunt Euripidis inc. fab. fr. 941 N²: δρᾶς τὸν ὁψοῦ τόνδ' ἄπειρον αἰδέρα κ. τ. λ. τοῦτον νόμιζε Ζήνα, τόνδ' ἡγοῦ δεόν.

sublimen Verrius Flaccus ut videtur, Apulei ms. Benedictimus, Scaliger ad Varr. de re rust. p. 235 veteres Apulei libros antestans: cf. Ritschelius opusc. II 463 sq. sub lumine mss. Vossiani Apulei sublime Festi cod., Apulei Florentinus, Probus, Ciceronis a inuocant corr. ex inuocant Leid. B de deor. nat. II 2, 4 uocant Festus et Probus

VIII

Thyestes

Nolíte, hospités, ad me adíre: ilico ísti: Ne cóntagió mea bonís umbraue óbsit. Tánta uis scéleris in córpore haeret.

305

Alins

Quidnam ést, obsecró? quid te adíri abnutas?

Cicero Tusc. disp. III 12, 26 'qualis enim tibi ille uidetur [inc. inc. fab. LVII]? Iouis iste quidem pronepos. Tamne ergo abiectus tamque fractus? Nolite, inquit [1—3]. Tu te, Thyesta, damnabis orbabisque luce propter uim sceleris alieni?' Idem de orat. III 41, 164 'nolo esse uerbum angustius id quod translatum sit, quam fuisset illud proprium ac suum: [4]. melius esset uetas prohibes absterres: quoniam ille dixerat ilico...obsit.'

1 sqq. baccheos agnovit Bentleius isti Pith. Monac. Tusc. istic ψ istinc Wesenbergius 3 bacchiacum versum explent praemisso meo Bentleius, stetis Lachmannus: creticum olim addito in fine meo effeci, sed cf. coroll. XXXIII sq. 4 adiri (vel abire) abnutas ω: bacchei clausula iambica excipiuntur. abnutas adiri scripseram adiri renutas Bentleius adirier abnutas Vahlenus

IX

Heú heu, mea Fortúna, ut omnia ín me conglomerás mala!

Non. 90, 15 'conglomerare, involvere, superaddere. Ennius Tithe...' (thyete Vrbin. 307 Thyeste ante Mercerum.)

heu heu Vossius heu Vrbin. eu φ eheu Lachmannus glomeras W

X

... e quá mihi maxime hódie hic contigerít malum.

Non. 268, 12 'contingere, euenire... Ennius Tyeste...'

e qua Bue quam w hic hodie w

5*

\mathbf{XI}

Thyestes

Ipse summis sáxis fixus ásperis, euísceratus, 310 Látere pendens, sáxa spargens tábo, sanie et sánguine atro

Néque sepulcrum, quó recipiat, hábeat portum córporis, 'Vbi remissa humána uita córpus requiescát malis.

Cicero Tusc. disp. I 44, 107 'execratur luculentis sane uersibus apud Ennium Thyestes, primum ut naufragio pereat Atreus. durum hoc sane; talis enim interitus non est sine graui sensu; illa inania [1.2]. Non ipsa saxa magis sensu omni uacabunt quam ille latere pendens, cui se hic cruciatum censet optare. Quae essent dura, si sentiret, nulla sunt sine sensu. Illud uero perquam inane: [3, 4]. Vides quanto haec in errore uersentur: portum esse corporis et requiescere in sepulchro putat mortuum, magna culpa Pelopis, qui non erudierit filium nec docuerit, quatenus esset quidque curandum.' Idem in Pisonem 19, 43 'Thyestea est ista execratio poetae uulgi animos, non sapientium mouentis: ut tu naufragio expulsus uspiam saxis fixus asperis euisceratus latere penderes, ut ait ille, saxa ... atro.' (Verba ut tu naufragio expulsus uspiam Ciceroni rescripsit Bentleius Enniana poesi in brevius, ut videtur, ab illo contracta. Quod scholiasta Vaticanus illis naufragio expulsus uspiam adscripsit 'uersus Ennii', Halmius Garatonio adsentit, qui superiore aliquo Ennianae fabulae loco talia legi potuisse censuit.) Non. 405, 3 'spargere, madefacere. Lucilius lib. XVIIII: [2]' quae aut traducta sunt a Lucilio aut librariorum turbis perperam eius nomine afferuntur.

1 sqq. numeros constituit Bentleius 3 quod x

'Thyesteas preces' tangit Horatius epod. V 86, ubi cf. schol. Praeterea eidem fabulae tribui possunt inc. nom. XXX. XXXVII—XXXIX, inc. inc. fab. LVII.

INCERTI NOMINIS RELIQVIAE

Ι

Vlixes

Quís ibi non est uúlneratus férro Frugio? . . .

Cicero pro Rosc. Am. 32, 90 'multos caesos non ad

Trasumenum lacum, sed ad Seruilium uidimus. Quis ibi non est u. f. F.' Schol. Gronov. in Cic. l. l. 'ferro Frugio] in Ennio haec fabula inducitur Achillis, quo tempore propter Briseidam cum Graecis pugnare noluit: quo etiam tempore Hector classem eorum incendit. In hac pugna Vlixes uulneratus inducitur et fugiens ad Achillem uenit. Cum interrogaretur ab Ajace' (Achille Bergkius ind. lect. Marburg. aest. 1844 p. XII), 'cur fugisset, ille ut celaret dedecus: quis enim non' (add. Schuetzius) 'uulneratus ferro Frugio?' Referunt ad Achillem fabulam: mihi monenti etiam in Herculis lutris haec locum habere potuisse adsensit Vahlenus. (cf. hist. trag. Rom. 119) 'Priamum ipsum senem' quae paulo post apud Ciceronem leguntur quomodo potuerit Vlixes in eadem oratione proferre non liquet. cf. Fleckeiseni ad h. l. adn. Gertz stud. crit. in Senecae dial. p. 55 sq.

ibi non est Cicero enim scholiasta Brugio Ennium scripsisse iam Osannus anal. crit. 15 monuit conl. Cic. oratore 48, 160 (fr. VII)

Π

Eurypylus

- O Pátricoles, ad uós adueniens aúxilium et uestrás manus
- 5 Petó, prius quam oppetó malam pestem mándatam 315 hostilí manu.

Neque sánguis ullo pótis est pacto prófluens consístere.

Si quí sapientiá magis uestra mórs deuitarí potest. Namque Aésculapi líberorum saúcii opplent pórticus: Non pótis accedi.

qui álteri exitiúm parat, 320 Eum scíre oportet, síbi paratam péstem ut participét parem.

: , *

Patricoles

Elóquere eloquere rés Argiuum proélio ut se sústinet. Eurypylus

Non pótis ecfari tántum dictis, quántum factis súppetit. 10

325 'Vbi fortuna Hectóris nostram acrem áciem inclinatám (dedit)

Cicero Tusc. disp. II 16, 38 'quin etiam uidemus ex acie efferri saepe saucios ... at uero ille exercitatus et uetus ob eamque rem fortior medicum modo requirens a quo obligetur, o Patricoles, inquit, ad uos adueniens ... accedi. Certe: Eurypylus hic quidem est. Vbi tandem luctu conturbatur? Hominem exercitum uide quam non flebiliter respondeat,' (Certe Eurypylus hic quidem est hominem exercitum ubi tantum luctus continuatur libri, nisi quod exercitatum Bern. et alii codd. boni teste Orellio. luctum continuatus Reg. Gud. Brux. Verba certe . . . exercitum Patroclo dedit Bentleius, item deleto est Tischerus. cérte Eurypylus híc quidem est: | hóminem e. Seyffertus Berl. phil. Wochenschr. 1884 n. 52. Me in separandis poetae verbis secutus Vahlenus Ciceronis cola ultima sic conformavit: hominem exercitum! ubi tandem luctus continuat, uide e. q. s. Alii alia protulerunt rudia, obscura, incommoda.) 'rationem etiam adferat, cur aequo animo sibi ferendum sit: qui alteri...parem. Abducet Patricoles, credo, ut conlocet in cubili, ut uolnus obliget. si quidem homo esset, sed nihil uidi minus.' (sic Victorius: uidimus libri.) 'Quaerit enim quid actum sit: eloquere . . . suppetit. Laberis' (sic Bentleius. laboris libri): 'quiesce igitur et uolnus alliga.' (Laberis ... alliga: tace Patroclo tribuit Bentleius. Laboris. Pa. quiesce et uolnus alliga Hermannus Opusc. V 143 Laboris. Pa. Tu quiesce igitur et uolnus alligauero Bergkius 1. 1 laboris poetae, reliqua Ciceroni ascribunt editores plerique.) Etiam si Eurypylus posset, non posset Aesopus: ubi fortuna' e. q. s. 'et cetera explicat in dolore. Idem orat. 46, 155 'itaque idem poeta' (Enn. 44. 51. 363), 'qui inusitatius contraxerat: patris mei meum factum pudet, pro: meorum factorum, et: texitur, exitium examen rapit, pro: exitiorum, non dicit liberum ... sed ut isti uolunt: neque tuum umquam in gremium extollas liberorum ex te genus. Et idem: namque Aesculapi liberorum. At

ille alter in Chryse... Atqui dixit Accius [inc. fab. V].' Non Accii, ut G. Hermannus opusc. V 142 voluit, cui Lachmannus in Lucr. I 778 adsensit, sed Ennii ex Achille, ut videtur, versus esse cum ipsa Ciceronis verba docent tum genetivi Hectoris v. 325 mensura: cf. Accii inc. fab. XXXVI, Ennii v. 92 sq.

1 Patricoles ψ Patrocles χ 2 oppetam Bern. m. alt., unus Oxon. Leid. mandatam ω datam Bentleius Post v. 2 et 3 lacunas statui: cf. coroll. XXXIV 6 potis Bothius potest ω 8 paratum Bentleius 9 eloquere propere Bergkius 10 potis Davisius potest ω 11 acrem om. duo Oxon., Bentleius, defendit Bergkius

Ш

éo ego ingenio nátus sum:

(Aéque) amicitiam átque inimicitiam ín frontem promptám gero.

Gellius XIX 8, 6 'inimicitiam autem Q. Ennius in illo' (Achille coni. x) 'memoratissimo libro' (loco Oiselius: cf. 'liber Acci' Pers. I 76) 'dixit: eo, inquit, ingenio' e. q. s. Nonius p. 129, 26 'inimicitia numero singulari. Ennius...' Cf. Homeri Π. IX 312 ἐχθρὸς γάρ μοι κείνος όμῶς 'Δίδαο πύλησιν, 'Ός χ' ἔτερον μὲν κεύθη ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἶνη. Nam ex Achille haec quoque videntur sumpta esse.

1 sq. trochaeos etiamnunc praetuli anapaestis elumbibus vel laceris ego om. Gellius 2 amicitia modo inimicitiam L Nonii inimicitiam atque amicitiam olim posui fronte Grut. Palat. Gellii, Nonii Montep. frontei x expromptam Fruterius eo ego ingénio Natús sum; amicitiam e. q. s. Bue

TV

† Meae tám potis pacis potíri

328

329

330

Festus p. 360 M. 'antiqui tam etiam pro tamen usi sunt, ut — Ennius: ille meae' e. q. s. (Achille: meae conieceram. in Nemea Bue)

Et numeri incerti et verba ille meae cod.: v. supra. illa me Hermannus conl. Eur. Hec. 277 in belli limine | tám p. p. p. conieci coroll. XXXV

v

Hectór, qui haud cessat óbsidionem obdúcere.

Festus p. 198 M. 'obsidionem potius dicendum esse quam obsidium adiuuat nos testimonio suo Ennius in Telamone — item alio loco: Hector' e. q. s. Hectoris Lutris tribui; item fr. VI. VII.

qui] an que?

VI

Crássa puluis óritur, omnem péruolat caelí fretum.

Non. 205, 28 'fretum ... masculini ...'

VII

. uí patefecerúnt Bruges.

Cicero orat. 48, 160 'Burrum semper Ennius, numquam Pyrrhum; ui p. B., non Phryges: ipsius antiqui declarant libri.' Quintilianus I 4, 15 'sed B quoque in locum aliarum dedimus aliquando, unde Burrus et Bruges et Belena.'

VIII

hehae! —

'Ipse clipeus cécidit.

Varro de l. l. VII 93 M. 'euax uerbum nihil significat, sed effutitum naturaliter est, ut apud Ennium...' Anonymus de dubiis nominibus GL V p. 574 K. 'clipeus, gen. masc., ut Ennius: cecidit clipeus.' Patricolis caedem in Hectoris lutris narrari Achilli statui conl. Homeri Il. XVI 803: ex comoedia dempta videntur A. Spengelio, sed comoediis Ennii non usum esse Varronem invenio.

LΧ

335... tueor té senex? pro Iúppiter!

Varro de l. l. VII 12 M. 'tueri duo significat, unum ab aspectu ut dixi, unde est Enni illud: tueor' e. q. s. Priamo Achillem in eadem fabula dicere conieci.

X

Aiax

336 337 Lumén iubarne in caélo cerno?

Varro de l. l. VI 6 M. 'ut ante solem ortum, quod eadem stella uocatur iubar, quod iubata... Ennius Aiax' (Ennii Aiax Vahlenus in editione, Ennianus Aiax idem mus. Rhen. 16, 578, valde quidem probabiliter.) 'lumen' e. q. s. (a) Ibidem VI 81 M. 'cerno idem ualet: itaque pro uideo ait

Ennius: lumen' e. q. s. (b) Ibidem VII 76 M. 'taliquod lumen' e. q. s. 'iubar dicitur stella Lucifer, quase in summo' (cf. Lachmannus in Lucr. II 291) 'quod habet lumen diffusum ut leo in capite iubam.' (c) Et hoc et sequens fragmentum ad Aiacem rettuli.

1 sq. aliquód lumen — iubarne? — Vahlenus ind. 1880 p. 13 sq. álbicat lumen; iubarne Bue

XI

Salmácida spolia síne sudore et sánguine

Festus p. 329 M. 'Salmacis nomine nympha Caeli et Terrae filia fertur causa fontis Halicarnasi aquae appellandae fuisse Salmacidis, quam qui bibisset, uitio impudicitiae mollesceret. Ob eam rem, quod eius aditus angustatus parietibus occasionem largitur iuuenibus petulantibus antecedentium puerorum puellarumque uiolandarum, quia non patet refugium. Ennius...' Cicero de off. I 18, 61 'itaque in probris maxime in promptu est, si quid tale dici potest: uos enim iuuenes animum geritis muliebrem, illa uirgo uiri' (cf. Lachmannus in Lucr. IV 211) 'et si quid eiusmodi: Salmacida' e. q. s.

sudore et sanguine Cicero sanguine et sudore Festus

XII

Is habét coronam uítulans uictória.

Pauli Festus p. 369 M. 'uitulans, laetans gaudio, ut pastu.' Alexandro tribuit Hartungus Eurip. rest. II 238.

иих

Neoptolemus

Philosophari est mihi necesse, at paúcis: nam omnino 340 haút placet.

Cicero Tusc. disp. II 1 'Neoptolemus quidem apud Ennium philosophari sibi ait necesse esse, sed paucis: nam omnino haud placere. Ego autem, Brute, necesse mihi quidem esse arbitror philosophari... sed non paucis, ut ille. — Sed tamen in uita occupata atque, ut Neoptolemi tum erat, militari pauca ipsa multum saepe prosunt.' (a) Idem de orat. II 37, 156 'ac sic decreui philosophari potius, ut Neoptolemus apud Ennium, paucis: nam omnino haud placet.' (b) Idem de rep. I 18, 30 'magis eum dele-

ctabat Neoptolemus Enni, qui se ait filosofari uelle, set paucis: nam omnino haud placere.' (c) Gellius V 15, 9 Ennianum Neoptolemum probabamus, qui profecto ita ait: philosophandum est paucis: nam omnino haud placet.' Ibidem 16, 5 'eiusdemque illius Enniani Neoptolemi, de quo supra scripsimus, consilio utendum est, qui degustandum ex philosophia censet, non in eam ingurgitandum.' (d) Vnde olim talem versum: dégustandum ex ea, non in eam ingúrgitandum cénseo adiunxeram ad 340, sed aegre desideratur philosophiae nomen ad quod ea pronomen referri possit: itaque Mercklino concessi, qui in annall. philoll. supplem. III 668 Gellio haec relinquenda esse censuit. Apuleius de magia c. 13 p. 415 Oud. 'ne ego necesse habeam, contra sententiam Neoptolemi Enniani pluribus philosophari.' (e) Cf. Platonis Hippias maior p. 286 B. Tribui posse Andromachae fabulae monui in quaest. scen. p. 258. cf. hist. trag. Rom. 140.

philosophari est mihi necesse, at *Vossius*, cf. a. an philosopharier necessest? philosophandum est, sed *Bothius ex d* mihi philosophandum est *Davisius*

XIV

342 Ardúa tesca aspera sáxa tuor.

Festus p. 356, 23 M. secundum Vaticanum R teste Mommseno in comm. acad. Berolin. a. 1864 p. 64 'templa antiqua tesca esse ait cuero' (i. e. 'Cicero uero') 'aspera difficilia aditu. Ennius: ardua aspera saxa tuor.' secundum Vrsinum: 'templa antiqua | [deum. Cicero u]ero aspera difficilia aditu | [dixit cum ait lo]ca aspera saxa tesca tuor.' Cf. Paulus 'tesca loca augurio designata. Cicero aspera ait esse et difficilia.' Enniana, quae olim inter incerta incertarum fabularum latuerunt, possunt fuisse ex Andromeda.

olim loca ego aspera saxea tesca tuor edideram, e quibus saxea debebam O. Muellero. An ardua saxa aspera tesca tuor?

XV

..... áger oppletus ímbrium

Frémitu

Servius Dan. in Verg. Ge. I 12 'frementem] quod ueteres murmura aquae fremitum dicebant. Ennius: ager' e. q. s. Et hoc et sequens fr. referri potest ad Andromedam.

XVI

...... et quís illaec est quae lúgubri Súccincta est stola? 345

350

Non. 198, 1 'cuis et generi feminino attribui posse ueterum auctoritas uoluit ...'

Inter varia, quae temptari possunt, praeplacet sét quis illaec est (mulier), quae stola succincta est lugubri?

XVII

O térra Tracca, ubi Líberi fanum inclutum Maró locauit!

Varro de l. l. V 14 M. 'locus est, ubi locatum quid esse potest, ut nunc dicunt conlocatum, ueteres id dicere solitos apparet . . . apud Ennium: o terra' e. q. s. His Eumolpi patriam in Erechtheo salutari potuisse conieci.

1 sq. inclutum Maro in margine exemplaris Spanhemiani in bibliotheca Regia Berolinensi asservati. in ciuium maro Goth. Haun. in ciuium maro (sic), corr. muro, Med. teste Wilmannsio in ciuium muro Par. a inclutum, om. muro, Gulielmius 2 locaui ω

xvm

Aréopagitae quía dedere aequám pilam

Varro de l. l. VII 19 'Ennii ... Areopagitae ab Areopago: is locus Athenis.' Ex Eumenidibus sumpta sunt, coniungenda cum v. 136.

quia scripsi quid Flor. quod Haun. qui Vindob. aequam pilam scripsi: cf. Asconii argum. Milon. p. 34, 24 K. Prop. IV 11, 20 quam pudam ω aequam pugnam O. Muellerus

XIX

Apollo

Vndé sibi populi et réges consilium éxpetunt, Summárum rerum incérti, quos ego ópe mea ex Incértis certos cómpotesque cónsili Dimítto, ut ne res témere tractent túrbidas.

Cicero de orat. I 45, 199 'quid est enim praeclarius, quam honoribus et rei publicae muneribus perfunctum senem posse suo iure dicere idem, quod apud Ennium dicat ille Pythius Apollo, se esse eum, unde sibi, si non populi et reges, at omnes sui ciues consilium expetant'e. q. s. In Eumenidibus videntur dicta fuisse: cf. Aesch. Eum. 29 sqq. 614 sqq.

1 Populorum regumque concursum Ennius fortasse pluribus exornaverat, ut dubia sit fides huius versus primum a Bothio eruti ex Cicerone populi et reges Albertus Langius ciues omnes Bothius 2 summarum Lagomarsiniani suarum sumarum Laud. Erl. Leid. suarum φ ope mea Reisigius mea ope φ , tenet Vahlenus rel. acad. Berol. 1888 p. 12 sq. ex] olim pro posui 3 incepti certos in coroll. XXXV sq. conieci

$\mathbf{X}\mathbf{X}$

Nimiúm boni est, cui níl malist

Cicero de fin. II 13, 41 'non enim, si malum est dolor, carere eo malo satis est ad bene uiuendum. Hoc dixerit Ennius...' Publilius Syrus 430 W.: 'nimium boni est in morte cui nil sit mali', in quibus verba in morte non cum antecedentibus, sed cum sequentibus coniungenda sunt. Muretus Var. lect. V 13 monuit quadrare Euripidis ex Hecuba v. 627 κεῖνος δἰβιώτατος Ὅτφ κατ' ἡμας τυγχάνει μηδὲν κακόν. adde Bacch. 910.

nihil est mali ω nimium boni est profecto cui Hermannus Explebis versiculum scribendo nimium b. est cui nil malist (cotidie) (cf. coroll. XXXVI com. CXVI)

XXI

355 Extémplo acceptam mé necato et filiam.

Varro de l. l. VII 13 M. 'etiam indidem illud Enni ... extemplo enim est continuo.' (Enni Scaliger enī Flor. et Vindob. enim ceteri libri) Contulit Bothius ex Euripidis Hecuba v. 391 ὁμεῖς δέ μ' ἀλλὰ δυγατρὶ συμφονεύσατε.

acceptam Vossius, praelaturus tamen arreptam. acceptum ω necato Scaliger negato ω filiam Bothius filium ω

XXII

. . . fauent faucibus russis

Cantú, plausuque premúnt alas.

Cicero de div. II 26, 57 'cur ante lucem galli canant... qui quidem silentio noctis, ut ait Ennius, fauent' e. q. s. Pertinere conieci ad anapaestos qui Iphigeniae initio canepantur (cf. I et II), facta ad exemplar Euripideorum v. 9 οῦκουν φθόγγος γ' οῦτ' ὀρνίθων οὕτε θαλάσσης et 156 ἴθι λευκαίνει κ. τ. λ.

1 gallique supplendum videtur; cf. trag. Rom. p. 95 2 cantus Leid. AB Vindob. m. pr. f. f. russis: missis cantu e. q. s. Vahlenus ind. 1888/9 p. 13

XXIII

Eós reduci quám relinqui, déuehi quam déseri Málui.

Diomedes p. 441 P. 'homoeoteleuton ... ut apud Ennium: eos' e. q. s. Charisius p. 251 P. 'homoeoteleuton ... ut: hos' e. q. s. Donati ars GL IV 398 K. 'homoeoteleuton ... ut: eos' e. q. s. add. artigr. in Hageni anal. Helv. p. CCXXXVII. Ad Iphigeniam rettuli.

1 hos Charisius te duci Diomedis Monac. deduci Par. AB reuei Donati Santen. m. pr. quam relinqui om. Diomedis ω quam relinquere Donati Santen. m. pr. (scriptumne relinquei fuit?) 2 maluit Diomedis Par. B

XXIV.

'Animus aeger sémper errat: néque poti neque pérpeti 360 Pótis est cúpere numquam désinit.

Cicero Tusc. disp. III 3, 5 'at et morbi perniciosiores pluresque sunt animi quam corporis. Hoc enim ipso odiosi sunt, quod ad animum pertinent eumque sollicitant, animusque aeger, ut ait Ennius, semper' e. q. s. Cf. v. 190.

1 poti] pati ω 2 potis est] potest ω potest se Vahlenus ind. lect. 1878 p. 10 iambicam clausulam continuans, qualem iam Bergkius commendaverat de lacuna cf. cor. com. CVIII

XXV

'Vt tibi Titánis Triuia déderit stirpem líberum

Varro de l. l. VII 16 M. 'Ennius: ut tibi' e. q. s. 'Titanis Triuia Diana est' e. q. s. Medeae tribuit O. Muellerus conl. Euripidis v. 714:

ούτως έρως σοι πρός θεών τελεσφόρος γένοιτο παίδων, καύτὸς ὅλβιος Θάνοις.

XXVI

Néque tuum umquam in grémium extollas liberorum ex té genus.

Cicero Orat. 46, 155 'itaque idem poeta, qui inusitatius contraxerat [44]... et [51]... non dicit liberum, ut plerique loquimur... sed ut isti uolunt: neque tuum' e. q. s. ... 'At ille alter in Chryse... Atqui dixit Accius...' Amyntora in Phoenice fabula hoc filio inprecari coniecit Bergkius mus. Rhen. 1835 p. 73 conlatis Homeri II. IX 455 verbis μή ποτε γούνασιν οδοίν ἐφέσσεσθαι φίλον νίὸν Έξ ἐμέθεν γεγαῶτα.

neque tuum Abrinc. neque tu φ neue tu Fleckeisenus, sed cf. 311

XXVII

Quí sui quaestus caúsa fictas súscitant senténtias

Cicero de div. I 40, 88 'atque etiam ante hos Amphiaraus et Tiresias, non humiles et obscuri neque eorum similes, ut apud Ennium est...' In Telamone post v. 274 inseri voluerunt Vossius et Hermannus.

XXVIII

365 Sí uoles aduórtere animum, cómiter monstrábitur.

Varro de l. l. VII 89 M. 'apud Ennium: si' e. q. s. 'co-miter: hilare ac lubenter.' Et hoc et sequens fr. ex Telepho potest excerptum esse.

XXIX

Homó, qui erranti cómiter mostrát uiam, Quasi lúmen de suo lúmine accendát, facit: Niló minus ipsi lúcet, cum illi accénderit.

Cicero de off. I 16, 51 'omnium autem communia hominum uidentur ea, quae sunt generis eius, quod ab Ennio positum in una re transferri in permultas potest [1-3]' Deinde 52: 'sed quoniam copiae paruae singulorum sunt, eorum autem, qui his egeant, infinita est multitudo, uulgaris liberalitas referenda est ad illum Ennii finem: nihilo minus ipsi lucet.' Idem pro Balbo 16, 36 'comes benigni, faciles, suaues homines esse dicuntur: qui erranti comiter monstrat uiam, benigne, non grauate.'

1 ut homo Basil. Oehl. cf. coroll. XXXVI mostrat uiam Ambros. Bern. b uiam monstrat Bamb. monstrat uiam φ 2 de

suo lumine lumen Bern. c Oehl. de suae l. a. facis Herwerdenus Mnemos. n. s. 21 fasc. 4 3 quod praem. Bern. c ut Oehl. Basil. ipsi lucet w infra. ipsi luceat supra Ambros. Bamb. Herbipol. Bern. bc ipsi ut luceat Bern. a ut ipsi luceat Reg. Lall.

$\mathbf{X}\mathbf{X}\mathbf{X}$

... pol míhi fortuna mágis nunc defit quám genus. Námque regnum súppetebat mi, út scias quanto é loco, 370 Quántis opibus, quíbus de rebus lápsa fortuna óccidat.

Cicero Tusc. disp. III 19, 44 'quaerendum igitur, quemadmodum aegritudine priuemus eum, qui ita dicat: pol' e. q. s.
'Quid? huic calix mulsi inpingendus est, ut plorare desinat,
aut aliquid eiusmodi? Ecce tibi ex altera parte ab eodem
poeta [89]' Thyestem monui intellegi et cum inc. inc. fab.
LVII coniungi posse.

2 mi Grotius mihi \omega 3 lassa Vind. a Mon. b accidat \psi cf. v. 206

XXXI

Qui témpla caeli súmma sonitu cóncutit

Terentius eun. III 5, 42 'tabulam quandam pictam: ibi inerat pictura haec, Iouem | Quo pacto Danaae misisse aiunt quondam in gremium imbrem aureum. | Egomet quoque id spectare coepi: et quia consimilem luserat | Iam olim ille ludum, inpendio magis animus gaudebat mihi, | Deum sese in pretium conuertisse, atque in alienas tegulas | Venisse clanculum per pluuiam fucum factum mulieri. | At quem deum! qui templa'e. q. s. Donatus ad l. l. 'sonitu concutit] παρφδία de Ennio. templa caeli] sententia tragica, sed de industria, non errore.'

XXXII

Labát, labuntur sáxa, caementaé cadunt.

Non. 196, 80 'caementa ... feminini Ennius ...'

labuntur edd. lababuntur ω caementae Junius caementa ω

XXXIII

caéli ingentes fórnices

Varro de l. l. V 19 M. 'a chao cauum et hinc caelum ... et Ennius item ad cauationem: caeli i. f.' Cicero de orat. III 40, 162 'quo in genere primum est fugienda dissimilitudo:

caeli i. f. Quamuis sphaeram in scenam, ut dicitur, attulerit Ennius, tamen in sphaera fornicis similitudo non potest inesse.' cf. Hygini fab. 150 'Atlanti autem, qui dux eorum' (Titanorum sc.) 'fuit, caeli fornicem super umeros inposuit' (Iouis), 'qui adhuc dicitur caelum sustinere.'

XXXIV

375 Cúr quod in me est éxsecrabor hóc quod lucet, quícquid est?

Cicero de nat. deor. II 25, 65 'hunc igitur' (sc. Iouem) 'Ennius, ut supra dixi, nuncupat ita dicens: [302] planius quam alio loco idem: cur quod' e. q. s. Fortasse Melanippa dixit.

cur Reg. Cantab. cui ψ qui Gulielmius quin x cui ... exsecrabor Schoemannus idem videri dicit quod cui ... consecrabo

XXXV

378 Flágiti princípium est nudare ínter ciuis córpora.

Cicero Tusc. disp. IV 33, 70 'bene ergo Ennius: flagiti' e. q. s.

XXXVI

Quém metuunt odérunt, quem quisque ódit periisse éxpetit.

Cicero de off. II 7, 23 'praeclare enim Ennius...' Eadem sententia utitur Hieronymus ep. ad Theophilum 82, 3. Fortasse Atreo haec in Thyeste opponebantur.

odere ex Goth. Heusingerus

XXXVII

380 O Fides alma ápta pinnis, ét ius iurandúm Iouis!

Cicero de off. III 29, 104 'nam praeclare Ennius...' Apuleius de deo Socr. 5, 25 L. 'nam et ius iurandum Iouis dicitur.' Ariolando haec quoque et fr. XXXVIII ad Thyestem rettuli.

XXXVIII

. núlla sancta sócietas

Néc fides regni ést.

Cicero de off. I 8, 26 'quod enim est apud Ennium: nulla' e. q. s. 'id latius patet.' Idem de rep. I 32, 49 'concordi

populo ... nihil esse inmutabilius, nihil firmius ... itaque cum patres rerum potirentur, numquam constitisse ciuitatis statum. Multo iam id in regnis minus, quorum, ut ait Ennius, nulla [regni] sancta societas nec fides est.' (vel quoniam scribendum pro quorum vel regni omittendum Maio videbatur.) In mente fuisse videntur Minucio Felici Oct. 18, 6. Conferri iubet Manutius Lucani Phars. I 92.

1 societas sancta Bern. c

XXXXX

.... út uos uostri líberi

Défendant, pro uostra uita morti occumbant obuiam.

Servius Dan. in Aen. II 62 'occumbere morti: nouae locutionis figura et penitus remota. Ennius ... Contuli ex Euripidis Erechtheo fr. 360, 14 N2 Enerta ténva tovo' Enati tíntoμεν. 'Ως θεών τε βωμούς πατρίδα τε δυώμεθα.

1 nostri Cass. m. 1 (uestri m. 2): cf. trag. Rom. 185

... quin índe inuitis súmpserint perduéllibus 385

Varro de l. l. VII 49 M. 'apud Ennium: quin' e. q. s. 'perduelles dicuntur hostes.'

quin Flor. quoius Goth. quius Hawn. quod Par. b quid Basil. uindictam uictis Scaliger qui uim (ego ius vel uices) de uictis Bue de numeris cf. cor. com. CVII

XLI

Paréntem et pa(triam, dí, seruate) sóspitem!

Festus p. 301 M. 'sos[pes — — En[nius parentem'e. q. s. Chthoniam in Erechtheo haec et sequentia (fr. XLII) dicere potuisse conieci.

patriam, di seruate Scaliger patriae, di seruate Vrsinus aut patriam di seruarunt aut patriae et mihi seruauit Albertus Langius patriam serua saluam et x Senarium agnovit Vossius

XLII

. . . uiuam an móriar, nulla in me ést metus.

Pauli Festus p. 123 M. 'metus feminine dicebant. Ennius: uiuam' e. q. s. Festus p. 286 M. 'recto fronte . . . Cato . . . antiquae id consuetudinis fuit, ut cum ait Ennius

Scaen, poes. Rom. fragm. ed. RIBBECK.

quoque . . . nulla metus.' cf. Paulus p. 60 v. corius; Festus p. 150 u. malo cruce.

nulla fortasse ablativus est adverbiali significatione ut nequaquam, nam in annal. 587 V. metus ullu tenet scribendum puto

XLIII

Amícus certus in re incerta cérnitur.

Cicero Lael. 17, 64 'quamquam Ennius recte ...'

XLIV

Bene fácta male locáta male facta árbitror.

Cicero de off. II 18, 62 'nam praeclare Ennius . . .'

XLV

390 Múlierem: quid pótius dicam aut uérius quam múlierem?

Rutilius Lupus I 12 'diaphora: hoc schema est, cum uerbum iteratum aliam sententiam significat ac significatuit primo dictum. Id est huiusmodi... Item in Enni uersu: mulierem' e. q. s. Sic Halmius secundum Meinekium, qui Enni uersus correxerat, aliena manu haec e margine illata suspicans. item uniuersum codices. Similia Graecorum poetarum dicta sunt multa: Sophoclis Epigon. fr. 187 N², Theodectae Alcmeon. fr. 1 (p. 801 N².), Euripidis Hecub. 1178, ex Phoenice fr. 808, Melanippa fr. 494, Stheneboea fr. 666, Carcini e Semela fr. 3 p. 798 N².

Versum agnovit Meinekius

XLVI

. . . . indúta fuit saeuá stola.

Servius in Aen. I 4 'saeuam dicebant ueteres magnam, sic Ennius: induta' e. q. s. 'i. e. magna.'

XLVII

Telis illi mater

Varro de l. l. VII 87 M. 'lympha a nympha, ut quod apud Graecos Oéris, apud Ennium: Thelis illi mater.' Conferri iubet Turnebus Varronem de re rust III 9, 19 'quod antiqui, ut Thetin Thelim dicebant, sic Medicam Melicam uocabant.'

Telis in speculo Praen.: ephem. epigr. I 14 n. 22 Thelis Turnebus Thetis Flor.

XLVIII

Vocibus concide: fáxis musset óbrutus.

Varro de l. l. VII 101 M. 'apud Ennium: uocibus' e. q. s. 'mussare dictum, quod muti non amplius quam µõ dicunt.' Cf. Servius Dan. in Aen. XII 657 'Ennius mussare pro tacere posuit.'

faxis musset scripsi facimus et Flor. cum libris plerisque face musset Turnebus facito m. x obrutum corr. ex obrutus F ut videbatur Grothio obrutus test. Keilius (uerbis) fac, si mussat, obrutum coni. A. Spengelius et face m. o. hexametrum mutilum prop. a tragoedia abiudicans Bergkius

XLIX

Ad eum áditauere.

Diomedes p. 336 P. 'item adeo adis. hoc iteramus adito aditas dictitantes, ut Ennius: ad eum aditauere.'

L

... festíuum festinánt diem.

395

Servius Dan. in Aen. IX 399 'antique properet mortem, ut Plautus: properare prandium; Ennius: festiuum f. d.' Philargyrius in Ge. IV 170 'fulmina properant uetuste ait, ut Plautus: properant prandium, et Ennius: festinant diem.'

\mathbf{LI}

..... cúbitis pinsibánt humum.

Varro de l. l. V 23 M. 'terra ut putant eadem et humus: ideo Ennium in terram cadentis dicere...'

pinsabant Goth. cf. annal. 354 V.

$\mathbf{L}\mathbf{\Pi}$

Imprimitque genae genam.

Servius in Aen. VI 686 'Ennius de dormiente...' In annales recepit numeris soluta x; poterant etiam in satiris legi.

inprimit genaeque Mon., ut que fort. delenda sit (cf. coroll. XXXVII)

$_{\text{LIII}}$

Flámmam (enim) sapiéns facilius óre in ardente opprimit, Quám bona dicta téneat.

Cicero de orat. II 54, 222 'quod est hominibus facetis et dicacibus difficillimum, habere hominum rationem et temporum et ea quae occurrant, cum salsissime dici possint, tenere. Itaque nonnulli ridiculi homines hoc ipsum non insulse interpretantur. Dicere enim aiunt Ennium, flammam a sapiente facilius ore in ardente opprimi, quam b. d. t. haec scilicet bona dicta, quae salsa sint.' Imitati sunt Petronius fr. 28, 1 B. in carmine: 'nam citius flammas mortales ore tenebunt Quam secreta tegant,' et Symmachus epist. I 31 'nam facilius est ardentes fauillas ore comprimere quam luculenti operis seruare secretum.' cf. Sternbachii gnomol. Vatic. n. 475.

1 enim om. Cicero Indirecta oratione utitur Cicero opprimet x

LIV

400 Quíquam quisquam quícquam quomquam quídque conueniát neget?

Rhet. ad Herenn. IV 12, 18 'et si uitabimus eiusdem litterae nimiam adsiduitatem, cui uitio uersus hic erit exemplo (nam hic nihil prohibet in uitiis alienis exemplis uti): o Tite' e. q. s. 'et hic eiusdem poetae ...' In satira, non in tragoedia poetam haec lusisse puto. cf. Plauti Pseud. 134.

versum constitui incerta coniectura (cf. coroll. XXXVII), nam exigua in his librorum fides, qui talia fere praebent: quicquam (qui oquam) quicquam (quioq s. quisquam) quemquam (quemq s. quemq;) quemque (s. om.) quisque. Quiquam potest dativus esse, quomquam idem quod umquam, quidque est quidquid.

LV

402 Eu, méa puella, (e) spé quidem id successit tibi.

Varro de l. l. VII 93 M. 'euax uerbum nihil significat, sed effutitum naturaliter est, ut apud Ennium [VIII] apud Ennium: eu, mea p.'e. q. s. 'apud Pompilium: heu'e. q. s. (Naeuium cod. B) fortasse comoediae potius adscribendus v.

hau Par. b heu φ eheu vulgo spe Flor. Goth. Par. a saepe Haun. sepe Par. b successit Ö. Muellerus succensit Goth. successet Flor. successes Par. b

LVI

Servius in Aen. IX 253 'integer aeui, integri aeui, i. e. adulescens, cui aetas integra superest. Vnde Ennius deos aeui integros dicit, quibus multum aeui superest.'

LVII

.... ángue uillosí canis

Pseudoacro in Hor. Carm. III 11, 18 'muniant angues caput eius] ut ait Ennius: angue u. c.'

LVIII

Versát mucronem.

405

Servius Dan. in Aen. IX 744 'uersat, librat, iactat: et est Ennianum...' Ceterum et huius et aliorum frustulorum incertam originem esse ultro apparet.

LIX

férro foedatí iacent.

Servius Dan. in Aen. III 241 'foedare, cruentare. Ennius . . .'

LX

'Omnes dant consilium uanum, atque ád uoluptatem ómnia.

Fronto epist. II 10 p. 33 Nab. 'adfinitate sociatum neque tutelae subditum: praeterea in ea fortuna constitutum, in qua, ut Q. Ennius ait, omnes dant' e. q. s. Possunt de ariolis intellegi, qui in Telamone fr. II carpuntur.

uoluntatem x

LXI

Peruínce pertináci peruicácia.

Frontonis epist. IV 2 p. 60 Nab. 'de Herode quod dicis perge, oro te, [et] ut Quintus noster ait, peruince p. p.' cf. Acci v. 4 sq. quem M. Caesar fortasse in mente habuit.

M. PACVVIVS

ANTIOPA

Pacvvi Antiora ex Euripidis fabula (cf. Hygin. 8) cognomine expressa: Cicero de fin. I 2, 4. cf. Acad. pr. II 7, 20 de off. I 31, 114.

T

1ª Iouis éx Antiopa Nýctei natí (duo)

Probus in Verg. Ecl. 2, 25 p. 7 K. 'Amphionem et Zethum Euripides et apud nos Pacuuius Iouis ex Antiopa Nyctei ait natos.' Senarium prologi elicuit Buechelerus.

TT

Rhet. ad Herenn. II 27, 43 'item uerendum est, ne de alia re dicatur, cum alia de re controuersia sit... uti apud Pacuuium Zethus cum Amphione, quorum controuersia de musica inducta est, disputatio in sapientiae rationem et uirtutis utilitatem consumitur.'

Eadem controversia tangitur his Ciceronis locis: de orat. II 37, 155 'miror, cur philosophiae sicut Zethus ille Pacuuianus prope bellum indixeris.' de rep. I 18, 30 'atque idem . . . Zethum illum Pacuui nimis inimicum doctrinae esse dicebat.' de inv. I 50, 94 'si non id quod accusabitur defendet . . . ut Amphion apud Euripidem [item apud Pacuuium], qui uituperata musica sapientiam laudat.' Cf. Hor. epist. I 18, 39 sqq.

III

1^b Loca hórrida initas.

Diomedes p. 336 P. 'ineo inis, et inito dicimus, ut Pacuuius in Antiopa: l. h. i.'

IV

Amphio

Quadrupés tardigrada agréstis humilis áspera, Breui cápite, ceruice ánguina, aspectú truci,

5

Euíscerata inánima cum animalí sono.

Astici

Ita saéptuosa díctione abs té datur 5 Quod cóniectura sápiens aegre cóntuit: Non íntellegimus, nísi si aperte díxeris.

Amphio

Testúdo

Cicero de div. II 64, 138 'nam Pacuianus Amphio [1—3] cum dixisset obscurius, tum astici respondent: [6] At ille uno uerbo: testudo. Non poteras hoc igitur a principio, citharista, dicere?' (astici Orellius artici Erl. acciti Reg. Gud. Rehd. attici Leidenses ABH, Vindob. Illud scholio in Eur. Hipp. 58 δς και έν τη 'Αντιόπη δύο χορούς είσάγει, τόν τε τῶν Θηβαίων γερόντων διόλον και τὸν μετὰ Δίρηης confirmari monuit Schneidewinus.) Tertullianus de pallio 3 p. 44 Salm. 'est et [1] testudinem Pacuuianam putas? non est: capit et alia bestiola uersiculum.' Non. 170, 17 'septuose, obscure. Liuius Antiopa [4.5]' (Pacuuius Scriverii mss., Bergkius)

1 tardigrada] cf. Mar. Victor. CGL VI 23 K. 2 capite breui ω truci. (erasa una litt.) Leid. B: cf. coroll. XXXVIII 4 septuose (septuosed H^1) dictio ω 5 coniectura Rothius conscutura W consectura φ contuit vel consulit Vossius contulit ω 4 et 5 ex Nonio inserui omissos a Cicerone, cum ad eius consilium inutiles essent 6 nisi si BL nisi φ

V

... perdita ínluuie atque insómnia

Charisius p. 78 P. 'insomnia ... singulari numero uigiliam significare' (uolunt grammatici), 'ut Pacuuius in Antiopa dixit ...'

illuuie ed. pr. in illiuie Neap.

VI

Frendére noctes, mísera quas perpéssa sum

10

Non. 447, 16 'frendere alicubi cum gemitu uel iracundia miserum aut minax sonare . . . Pacuuius Antiopa [VI] Plautus . . . Pacuuius Anthiopa [VII]'

sum H2 Aldina rum o

VII

. frúges frendo sólidas saxi róbore.

sic praeire poterat fruges H^1 Aldina fruge φ solidas scripsi (cf. etym. m. p. 60, 4) solas ω solo conieceram saxi Vossius acsic ω quod sacsei fuit qui interpretaretur (cf. coroll. XXXVIII) robore Scaliger probore ω (nisi quod probare W proborem H)

\mathbf{vm}

...... sól si perpetuó siet, Flámmeo uapóre torrens térrae fetum exússerit: Nócti ni interuéniat, fructus pér pruinam obríguerint.

Varro de re rustica I 2, 5 'em ibi' (sc. in regionibus septentrionalibus) 'tu quidquam nasci putes posse aut coli natum? Verum enim est illud Pacuui: sol si perpetuo sit aut nox, flammeo uapore aut frigore terrae fructos omnis interire.' Idem de l. l. VI 6 M. 'nox, quod ut Catulus' (Catullus Goth. Haun. Pacuuius — immo Pacuius — Scaliger) 'ait, omnia, nisi interueniat sol, pruina obriguerint, quod nocet, nox.' Scaligero recte obtemperavit H. Peter ann. philol. 1877 p. 749 sq., inani pertinacia oblocutus est Buettner Porcii Licini sui p. 187 sq. Meminerat Varronis Minucius Felix Oct. 17, 8 (cf. coroll. XXXVIII). Festus p. 352 M. 'torrens participialiter pro exurens ponitur, ut est apud Pacuuium in Antiopa [2]' Suetonius Prato apud Isidorum de natura rerum cap. 44 p. 74 ed. G. Becker (cf. eiusdem proll. p. XVI sq. et Suetoni reliquiae ed. Reifferscheid p. 244) 'torrens fluuius, qui pluuia. crescit, siccitate torrescit, id est arescit, de quo Pacuuius: flammeo uapore torrens torret.' Eadem habet Isidorus Orig. XIII 21.

1 siet Bothius sit Varro 2 torrens torret Isidori ω 3 Scaligero duce reconcinnavi

$\mathbf{I}\mathbf{X}$

15 Minitabiliterque increpare dictis saeuis incipit.

Non. 139, 23 'minitabiliter pro minaciter ...' secuis L secuis H

X

Nonne hínc uos propere (e) stábulis amolímini?

Non. 73, 15 'amolimini est recedite uel tollite ... Pacuuius Hermiona ... idem Antiopa ...'

e Scaliger, om. w

\mathbf{x}

Sed cum animo attendi ad quaerendum, quid siet Non. 238, 15 'attendere est intendere' animum Junius, recte, ut videtur

XII

. céruicum

Florós dispendite crínes.

Servius in Aen. XII 605 'flauos Lauinia crines: antiqua lectio floros habuit, i. e. florulentos, pulchros: et est sermo Ennianus. Probus sic adnotauit: neotericum erat flauos, ergo bene floros, nam sequitur: et roseas laniata genas ... P. Antiopa ...'

2 dispendite scripsi. disperdite Servius Fuld. dispergite Delrio

XIII

Saluéte, gemini, méa propages sánguinis!

20

Non. 64, 30 'propages est series et adfixio continua uel longe ducta...' Idem 221, 7 'propago, propages ut saepe generis est feminini.'

XIV

Persius I 77 'sunt quos Pacuuiusque et uerrucos a moretur Antiopa, aerumnis cor luctificabile fulta.'

Certe cor luctificabile pro ipsis Pacuvii verbis haberi licet. Cf. inc. fab. VII.

$\mathbf{x}\mathbf{v}$

inluuie córporis

20ª

'Et coma prolíxa impexa cónglomerata atque hórrida

Schol. Persii I 77 'Antiopam uerrucosam Persius dicit quae apud Dircen seruitio oppressa in squalore fuit. sic illuuie' e. q. s. Pacuviana verba agnovit O. Iahnius, quibus sic fortasse addendum esse monet Bue.

prolixa Mon. promissa Bern. atque Mon. Bern., om. ed. pr.

XVI

Martianus Capella III 257 'nam Setum dicebant quem nunc Zethum dicunt.'

Priscianus p. 561 P. 'T et Z in graecis tantummodo ponuntur dictionibus, quamuis in multis ueteres haec quoque mutasse inueniantur, et pro T V, pro Z uero, quod pro SD coniunctis accipitur, S uel SS uel D posuisse, ut... Saguntum, massa pro Zάνννθος, μάζα... Se thus' (immo Setus, ut docuit Ritschelius opusc. IV 146) 'pro Zήθος dicentes.' Haec ad Pacuvium videri spectare monuit Fleckeisenus Epist. crit. ad F. Ritschelium p. XIII

Praeterea locupletari huius fabulae reliquiae possunt his:

inc. fab. I—VII. LIİI, inc. inc. fab. LXX. CXİX. CXX.

ARMORVM IVDICIVM

1

.... séque ad ludos iam índe abhinc exérceant.

Charisius p. 175 P. 'abhinc.'

seseque Hermannus

TT

Quí uiget, uescátur armis, íd percipiat praémium.

Non. 416, 1 'uesci etiam significat uti ... Pacuuius Chryse ... idem Armorum iudicio ...'

it GHL, unde id x ut q

ш

... qui sése adfines ésse ad causandúm uolunt, Dé uirtute is égo cernundi dó potestatem ómnibus.

Non. 89, 11 'causari causam dicere uel defendere ...' Idem 261, 19 'cernere rursum dimicare uel contendere ...'

1 adfines Junius adfinem (sc. ad finem Bue) ω 2 his H p. 89 et ω p. 261 potestatem cernundi do omnibus ω p. 261

IV

25 'An quis est qui té esse dignum, quícum certetúr, putet?.

Non. 473, 14 'certatur pro certat.'

\mathbf{v}

.. si non ést ingratum re ápse quod fecí bene.

Festus p. 278 M. 'reapse est re ipsa. Pacuius in Armorum iudicio...' Paulus p. 279 M. 'reapse est re ipsa. Pacuius: si'e. q. s.

re abse Festus (cf. coroll. XXXVIII) bene om. Paulus

VI

túque te

Désidere (in túto residem,) nós hic esse in (múnere Máluisti.)

Festus p. 281 M. '[reses — — —] residet. Accius — — Pacuius in arm — — — tuque' e. q. s.

$\mathbf{v}\mathbf{n}$

Díc (mihi) quid fáciam: quod me móneris, effectúm 30 dabo.

Non. 507, 25 'moneris pro monueris.'

septenarium explevi: cf. coroll. XXXIX et Becker in stud. Studem. I 128; senarium toleravit G. Hermannus dabo Junius da ω

VIII

Próloqui non paénitebunt líberi ingrato éx loco.

Non. 475, 18 'paenitebant.' (poenitebunt Quicherat).

proloqui non poenitebunt, liberi ingrato G. Hermannus prologo nunc paenitebunt libunt liberi grato ω , nisi quod i bibunt biberi W libere et in fine v. interrogandi notam poswit x

IX

.. et aecum et réctum est, (tu) quod póstulas: Iuráti cernant.

Non. 261, 13 'cernere, iudicare'

1 Nestor post est inserendo expleas versum (cf. coroll. XXXIX) sit quod p. Bue

X

.... nilne ad te dé iudicio armum áccidit?

Cicero Orat. 64, 155 'ait ille alter in Chryse ... nec enim dixerim tam libenter armum iudicium, etsi est apud eundem: nilne' e. q. s.

nilne G. Hermannus nihilne w

XI

35 Quod égo inaudiui accípite, et quid sit fácto opus decérnite.

Non. 126, 23 'inaudire, audire ...'

quod inaudiui G. Hermannus, cui ut postea Buechelero trochaei praeplacebant: possis etiam senarium voce opus claudere qui x

XII

Cúm recordor eius ferocem et tóruam confidéntiam

Festus p. 355 M. 'toruitas a ferocia taurorum dicta est. Pacuuius in Armorum iudicio [XIII] et [XII]' Nonius p. 262, 11 'confidentia rursum temeritas, audacia. Pacuuius in Athalanta [IV] idem lib. X' e. q. s. Secuntur nimirum Lucilii verba, sed post idem excidisse Pacuvii fr. XII et nomen Lucilii admodum probabiliter coniecit Rothius.

XIII

feróci ingenio, tóruus, praegrandí gradu praegrandi vulgo praegnandi cod.

XIV

Nám canis, quando ést percussa lápide, non tam illum ádpetit,

Quí sese icit, quam illum eumpse lápidem, qui ipsa icta ést, petit.

Non. 124, 2 'icit significat percutit, ab ictu ...' (armoro iudicio Vrbin. 307)

2 sese Vossius ses L se φ sed Ritschelius eumpse Vossius eum ipsum ω qui se icit, quam illunc eumpse G. Hermannus senarios del. illum v. 2 dimetitur Onions

xv

.... mén seruasse, ut éssent qui me pérderent!

40

Suetonius Caes. 84 'inter ludos' (funebres Caesaris) 'cantata sunt quaedam ad miserationem et inuidiam caedis eius accommodata ex Pacuui Armorum iudicio ...' Appianus bell. civ. II 146 ώς δ' ἐπὶ τοῖς λόγοις ἔτεφοι Φρῆνοι μετ' ἀδῆς κατὰ πάτριον ἔθος ὁπὸ χορῶν ἐς αὐτὸν ἦδοντο, καὶ τὰ ἔργα αὐτὰς αὐτοῦ καὶ τὸ πάθος κατέλεγον, καὶ που τῶν θρήνων αὐτὸς ὁ Καϊσαρ ἐδόκει λέγειν ὅσους εὸ ποιήσειε τῶν ἐχθρῶν ἔξ ὀνόματος, καὶ περὶ τῶν σφαγέων αὐτῶν ἐπέλεγεν ὥσπερ ἐν θαύματι ἐμὲ δὲ καὶ τούσδε περισῶσαι τοὺς κτενοῦντάς με; οὐκ ἔφερεν ἔτι ὁ δῆμος κ. τ. λ. Conferri iussit Langius Vind. p. 34 Ciceronis Phil. II 3, 5: 'quod si esset beneficium, numquam qui illum interfecerunt, a quo erant conseruati ... tantam essent gloriam consecuti.'

XVI

... pro império agendum est. — Quís uetat, Quí ne attollat?

Non. 246, 4 'attollere significat erigere ... attollere, adferre. Pacuuius Medo ... idem Armorum iudicio ...'

1 qui Hermannus 2 qui ne scripsi: cf. coroll. XXXIX sq. quisne ω nequis Hermannus nequi x attolat Bue attulat Quicherat abstulat coni. coroll. XL

ATALANTA

Ι

Paréntum incertum inuéstigandum grátia

Non. 495, 26 'accusatiuus numeri singularis positus pro genetiuo plurali ...'

II

Dólet pigetque mágis magisque mé conatum hoc né- 44 quiquam itiner.

Non. 490, 14 'itiner pro iter ...'

Agnovit octonarium Bue

Ш

(Tamen) étsi metuo pícta de pallá plagam

Non. 378, 6 'plaga aliquando pars lecti, aliquando omnis. P. Atalanta... ut sit plaga quem nunc dicimus clauum. Varro Prometheo: eburneis lectis et plagis sigillatis. Afranius [413].'

picta de] pietate ABGH: fort. pictam de palla plagam scripsi plaga (plagam B plaga palga sed hoc del. m. 2 L) pallam (palam L) ω pallam del. x

IV

Gradere átque atrocem coérce confidéntiam!

Non. 262, 10 'confidentia rursum temeritas, audacia.' coerce Aldina coercere ω

V

.... éxtremum intra cámterem ipsum praégradat Párthenopaeum.

Non. 65, 1 '[praegradat,] praegreditur, anteuenit: dictum a gradu. Pacuuius Tantalo: extremum' e. q. s. (Atalanta Junius)

2 Parthenopaeum Scaliger Parthenoreum w. An Parthenopaeus et v. antecedenti ipsam? Parthenopaeum praegradat pronum erat

VI

Viám quam insistam dúbito aut quod primórdium Capíssam ad stirpem exquírendum

Non. 226, 32 'stirpem ... masculino ...'

1 dubito quam insistam uiam ω , quam qui clausulam versus fecerit, a sequentis initio tres iambos deesse statuet, nisi hos numeros aut quód primordiúm e. q. s. probaverit 2 ad H a φ exquirendum Bentinus exquirentem ω uirum in fine octonorii add. x

VII

Quás famulitas uís egestas fáma formidó pudor

Non. 109, 28 'famulitas est seruitus ...'

familitas L formido pauor W

VIII

Hís sollicita, stúdio obstupida, súspenso animo cíuitas Non. 429, 5 'inter urbem et ciuitatem hoc interest: urbs est aedificia, ciuitas incolae ...'

his (vel sic) conieci hil ω nil Junius in mg. suspensa Machly

IX

Mórtem ostentant, régno expellunt, cónsanguineam esse 55 ábdicant.

Non. 450, 30 'abdicare non solum de patris facto potest dici, quod est familia abicere, sed rem quamlibet negare.'

An consanguineum?

X

Tégiae nunc nemorális regnum pótitur transmissú patris. 5. Non. 481, 31 'potior illam rem pro: illa re potior' regi ut memorabis nunc ø regi ut memoraui, is nunc Bothius. Tegiae memor aui nunc Bue regem Ba

XI

Quid istúc est? uultum cáligat quae trístitas?

58 59

Non. 182, 1 'tristitas' (tristitias libri, corr. Guietus) 'pro tristitia. Pacuuius Atalanta...Turpilius Leucadia [XVI]'

istic HL, post ras. W caligat quae Scaliger alligateque ω alligat quae Junius quae caligat Bue tristitias ω tristities Bothius, quis istic uoltus caligans? quae tristitas? Scaliger

XII

Quae aégritudo ínsolens méntem attemptát tuam? 60 Non. 322, 17 'insolens rursum non solens ... P. Athalanta ...'

XIII

Hábeo ego istam quí distinguam intér uos geminitúdinem.

Non. 116, 18 'geminitudinem.'

abeo w

XIV

. . . . ís úestrorum utér sit, cui signúm datum est, Cétte.

Non. 85, 4 'cette significat dicite uel date, ab eo quod cedo ...'

1 uter est Ed. Becker cette, is ... datumst cret. tetram. potius quam iamb. sen. x

xv

Suspénsum in laeuo brácchio ostendo úngulum.

Festus p. 375 M. 'ungulus Oscorum lingua anulus — — Pacuuius in Iliona — et in Atalanta ...'

in om. Vrsinus et Vaticanus

XVI

65 Nam quód conabar, cum interuentum est, dicere, Nunc éxpedibo.

Non. 505, 16 'expedibo pro expediam.' 2 non expedibo Ba

XVII

Mi gnáte, ut uerear éloqui, porcét pudor.

Non. 160, 1 'porcet significat prohibet.'

magna te W eloqui Junius loqui ω

XVIII

Triplicém uirili séxu partum prócreat.

Festus p. 334 M. 'sexu, natura habituque ex Graeco, quam illi uocant εξιν — Pacuuius in Atalanta...'

XIX

Vbi égo me grauidam séntio adgrauéscere 70 Propínquitate párti

Non. 486, 3 'parti et partuis pro partus. Pacuuius Athalanta...' (cuuius W)

1 aggrauescere Aldina adgrauascere ω 2 partis BaHL

$\mathbf{x}\mathbf{x}$

Cum incúltos peruestígans rimarém sinus

Non. 382, 7 'rimari dicitur scrutari, quaerere ...'

rimarem A Montep, rimare H rimari B inrimare H LW aut rimarer aut inrimat Vossius

XXI

Sempér sat agere ut né in amore animum occupes.

Non. 355, 27 'occupare est rursus detinere ...'

semper sat Bothius super satis ω amore Bothius, sed verbis temere trajectis mare ω

XXII

Cóncentare ac dissentire parti ac da rursum aéquiter.

Non. 512, 27 'aequiter pro aeque.'

concertare ac dissentire partem da cursum acquiter ω . In nostris rursum occupavit Bothius acquiter om. Ba

XXIII

Omnés, qui tam quam nós (seuero) séruiunt Sub régno, callent dóminum imperia métuere.

75

Non. 258, 1 'callet significat scit ...'

1 seuero om. ω seruitium add. x 2 dominum imperia Mercerus domitum imperio ω , nisi quod imperium B et Vrbin. dominum imperium Faber domiti imperio Bothius

XXIV

Tegeaéa Arcadiae cíuitas

75ª

Schol. Leid. ad Verg. Ge. I 18 'Tegeaee uero a derivatione est quod est Tegeaeus: a Tegea oppido Arcadiae. Item Tegeaea Arcadiae ciuitas, ut apud Pacuuium in Atalanta: Tegeaea Arcadiae ciuitas, et reliqua.'

Non plane praetereundum videtur schol. Veronense ad Verg. Aen. XII 468 p. 107, 5 K. 'Iuturna uirago] — — — qualis in tragoediis Atalanta traditur.' Praeterea reddendum huic fabulae suspicor inc. fab. fr. X; incertior coniectura de fr. V.

Scaen. poes. Rom. fragm. ed. RIBBECK.

CHRYSES

In librorum indiciis latent hae formae: Cryses (Chryses) Crises (Crisses Chrises) Croeses (Chroeses) Chirises. Acta videtur post annum 608 nec ita multo ante 615: cf. trag. Rom. 260

Ι

intereá loci

Flúcti flacciscúnt, silescunt uénti, mollitúr mare.

Non. 488, 14 'flucti pro fluctus ...' Cicero de orat. III 42, 167 'neque factum uerbum est, ut mare saxifragis undis, neque translatum, ut mollitur mare.'

1 loci Gulielmius loca ω

П

Própemodum animus cóniectura de érrore eius augurat.

Non. 469, 8 'auguro...' eius Ald. etius h. e. eiius ω

Ш

'Atque, ut promeruít, pater mihi pátriam populauít meam.

Non. 39, 31 'populare significat populi amorem conciliare: unde populares dicti de uno populo amici.' (Gresse libri)

IV

80 Ciués, antiqui amíci maiorúm meum, Consílium socii, augúrium atque extum intérpretes, Post quám prodigium horríferum, portentúm pauos

Cicero Orat. 46, 155 (postquam de Ennio dixit) 'at ille alter in Chryse non solum [1], quod erat usitatum, sed durius etiam [2], idemque pergit [3], quae non sane sunt in omnibus neutris usitata.'

v

... nam isti qu' linguam auium intéllegunt Plusque éx alieno iécore sapiunt quam éx suo, 85 Magis aúdiendum quam aúscultandum cénseo. Cic. de div. I 57, 131 'ut ille Pacuuianus, qui in Chryse' (chrysi Leid. Am. 2, Vindob. crysi Leid. Am. 1 crisy * Leid. B) 'physicus inducitur, minime naturam rerum cognosse-uideatur [1—3] Cur? quaeso. cum ipse paucis interpositis uersibus dicas satis luculente [90—92].' Non. 246, 9 'auscultare est obsequi. Pacuuius qui se [3].' (Chryse Junius)

1 isti Erl. Vind. Leidenses tres, defendit Oudendorpius istos Oxon. Rehdig. istis φ 2 quam suo duo codd. Orellii

VI

Hóc uide, circúm supraque quód complexu cóntinet Térram

Sólisque exortú capessit cándorem, occasú nigret,
Id quod nostri caélum memorant, Grái perhibent aéthera: 90
5 Quídquid est hoc, ómnia animat fórmat alit augét creat
Sépelit recipitque ín sese omnia, ómniumque idem ést
pater,

'Indidemque eadem aéque oriuntur de íntegro atque eodem óccidunt.

Varro de l. l. V 17 M. 'sic caelum et summum ubi stellae, et id quod Pacuuius, cum demonstrat, dicit [1. 2] cui subiungit: id quod nostri caelum memorant.' Ibidem 19 'et hinc caelum, quoniam, ut dixi, hoc circum ... terram cauum caelum' cf. Lucr. V 318 sqq. Cicero de nat. deor. II 36, 91 'mutuemur hoc quoque uerbum dicaturque tam aether Latine, quam dicitur aër, etsi interpretatur Pacuuius: hoc, quod memoro, nostri caelum ... aethera. quasi uero non Graius hoc dicat. at Latine loquitur.' (Deest hic locus in Vind. et Palat.) Idem de div. I. 57, 131 [5—7] (cf. V) Non. 144, 10 'nigret, nigra fit. P. Chryse [3].' (crise Vrbin. 307) Versus 1. 2. 4 cum 5—7 coniungendos esse perspexit Scaliger, quem contra Antiopae illos inserendos censet Bergkius opusc. I 68. Cf. ad hoc et sequens fr. Lucr. II 991 sqq. et Euripidis ex Chrysippo fr. 839 N.2, quo vel dubium fit annon latina quoque fabula, unde fr. V. VI. VII deprompta sunt, Chrysippus potius quam Chryses appellata fuerit.

1 recte interp. Lachmannus
adiungendum putavit Scaliger.

nigret Vrbin. nigri φ 4 id quod nostri caelum memorant

Varro hoc, quod memoro, nostri caelum Cicero terram, nostri caelum memorant Heindorfius 7 aeque Bue que (quae) ω atque ω aeque Scaliger

VII

Máter terrast: párit haec corpus, ánimam (autem) aeter ádiugat.

Non. 75, 11 'adiugare, adiungere. Plautus Chryse... idem Iliona...' (Pacuuius Aldina) Varro de l. l. V 60 M. 'caelum et terra omnia exgenuerunt... recte igitur Pacuius quod ait: animam aether adiugat.'

mater terrast] mater est terra ω parit haec] ea parit ω :
in proecdosi dubitanter admisi aether (ether Flor.) Varro
ater Nonius

VIII

Idae promuntúrium, quoius língua in altum próicit

Gellius IV 17 (positu, non natura produci in versu obiciebat conicere subicit inice subices vocabula) 'id ipsum autem uerbum' (sc. iacio) 'M. Cato sub alia praepositione dicit... proicit in altum. Et Pacuuius item in Chryse...' (cse Rott. chise, Anchyse, Anchise recentiores)

Idae Vossius id & Ida N. Heinsius pnūturiū Vat. promuntorium Reg. promatorium Rott. promontorium φ : cf. coroll. XLI lingā Vat. linguam Vat. Reg. Rott.

IX

95 incipio sáxum temptans scándere

Vórticem, e summísque in omnis pártes prospectum aúcupo.

Non. 467, 15 'aucupaui, actiuum positum pro passiuo.... Pacuuius Chryse...' (Chryse edd. Crysae ed. Basil. crisse Harl. Cresae Leid. Bamb.)

2 in summis dein hominis ω , sed hominibus Ba in summum, dein in omnis Lipsius summusque (vel summum, atque) in omnis Bothius senario in summis dein omnis p. prospectu a. Bue

X

aésti forte ex árido

Non. 484, 11 'aesti pro aestus.'

XI

adiutámini et deféndite!

Non. 74, 1 'adiutamini pro adiutate.' Donatus in Ter. Adelph. prol. 16 'legitur et adiutare. Pacuuius in Chrese: adiuta mihi.'

adiutamini Nonius adiuta mihi Donatus

XII

Est ibi sub eo sáxo penitus stráta harena ingéns specus.

Festus p. 343 M. 'specus feminino genere pronuntiabant antiqui — — et Pacuuius in Chryse; est' e. q. s.

XIII

Si quá potestur ínuestigarí uia

100

Non. 508, 28 'potestur pro potest.'

XIV

Inuéni, opino, Oréstes uter essét tamen.

Non. 475, 1 'opino pro opinor... Pacuuius Chryse... Ennius Eumenidibus: tacere opino esse optumum et pro uiribus' e. q. s. (Orestes... optumum om. Bamb.) Cf. inc. fab. XIII^b.

opino esse optumum Orestes ω uter esset Rothius, Duloresti hunc versiculum ascribens. ut heres sed ω

XV

Ossuum inhumatum aéstuosam aulam

102 103

Priscianus p. 710 P. 'quidam tamen ueterum et hoc ossu et hoc ossum proferebant, unde Pacuuius in Chryse ...'

ossuum, quad conieceram, Ba ossum φ aestuosam suprascr. uel actuosam Bern. aulam conieci: cf. v. 114 et mus. Rhen. 33, 8. auram φ , vaporem interpretatus est Ellis

XVI

pró merenda grátia

Simúl cum uideam Gráios nil mediocriter Redámptruare opibúsque summis pérsequi 105

Festus p. 273 M. 'redantruare dicitur in Saliorum exultationibus: cum praesul amptruauit, quod est motus edidit, ei referuntur inuicem idem motus — Pacuius: pro' e. q. s. Non. 165, 18 'redandruare, redire (reddere vir d. ap. Quicheratum)... P. Chryse: Graecos nihil m. r.'

1 promerenda Vrsinus interpunctione post gratia posita (cum simul coniungit Bue) proaererenda cod. 2 an uidebam? Graecos Nonius nihil w 3 redandruare Nonius

XVII

.. atque eccos unde certiscent ..

Non. 89, 21 'certissant, certa fiant.'

atque Vrbin., Bentinus aquae φ certiscent Vossius certissent ω certiscant Quicherat certiscam coni. x

XVIII

.... fúgimus, qui arte hac uéscimur.

Non. 415, 34 'uesci etiam significat uti...'
qui fort. delendum vel in que mutandum hace GH

$\mathbf{X}\mathbf{I}\mathbf{X}$

Pérque nostram egrégiam unanimitatem, quam memória (nulla)

110 Déiugat

Non. 101, 27 'deiugare, deiungere, separare, dissociare...' Idem 142, 31 'memoriam positum pro uetustate.'

1 caesurae quidem transponendo unanimitatem egregiam consulatur, sed cf. 123 (nec) memoria proposui 2 defugat L p. 142 perque (te) Nostram e. u. q. m. deiugat Bue

YY

Set césso inimicitiam integrare?

Non. 127, 4 'integrare, redintegrare ...'
Vulgo sine interrogandi signo legitur

XXI

Di monerint meliora átque amentiam auerruncassint tuam!

Pauli Festus p. 373 M. 'uerruncent, uertant. Pacuuius: di' e. q. s. 'id est auertissent' (auertissint?) Varro de l. l.

VII 102 M. 'apud Pacuium: di' e. q. s. 'ab auertendo auerruncare.' Non. 507, 26 'moneris pro monueris. Pacuius Armorum iudicio...idem Chryse: di monerint meliora.' (chrysace Leid.) Idem 74, 22 'auerruncare, auertere. Lucilius lib. xxvi: di' e. q. s. 'Pacuius Medo [XVII] M. Tullius de finibus bonorum et malorum: di' e. q. s. cf. coroll. XLII.

dei Varronis Flor. de W p. 507 minuerint et maluerunt Nonius p. 74 minerint W p. 507 atque om. Lucilius ap. Nonium p. 74 auerruncassent Paulus tuam om. Varro meam Nonius p. 74

Referenda videntur ad hanc fabulam inc. fab. XIII. XIV. XV. inc. inc. fab. LXXIII; nec aliena ab eadem inc. fab. XII. XIII. XIX. XXIII. XXIII.

DVLORESTES

Dolorestes fere libri.

I

hymenaeúm fremunt

Aequáles, aula résonit crepitu músico.

Non. 505, 1 'sonit pro sonat . ..' Prope absunt ab Euripideis in Iphig. Taur. 355

'Αργείαί τε νύν υμνούσιν υμεναίοισιν αύλεϊται δε παν μέλαθρον.

2 aula Scaliger aura o

TT

Gnatám despondit, núptiis hanc dát diem.

115

Non. 522, 7 'diem uolunt, cum feminino genere dicimus, tempus significare, masculino diem ipsum: nos contra inuenimus...'

gratam Ba

Ш

Respónsa explanat: mándat ne matrí fuat Cognóscendi umquam aut cóntuendi cópia.

Non. 111, 6 'fuam, sim uel fiam.'

1 ne Junius me ω matris suspicatur fuisse Bue

TV

Aut híc est aut hic ádfore actutum autumo.

Non. 237, 11 'autumare est sperare.'

An: aut ést hic? praeterea aut hic adest aut adfore proposui conl. Plauti Epid. 249 (coroll. XLII)

v

119 120 Hicine is est, quem fáma Graia ante ómnis nobilitát uiros?

Non. 352, 10 'unde et nobilitarent, notificarent dictum est'

heicine L hecine H fama Graia Grotius fame gratia ω famae gratia edd. vett. formae gratia Scaliger fama Graii x nobilitant x

VI

Délphos uenum pécus egi, inde ad stábula haec itiner cóntuli.

Non. 490, 16 'itiner pro iter Pacuuius Atalanta idem Doloreste ...'

Delfos uenum pecu (pucus Ba) secunde (secundae) ab stabula ac (hac Bue) itiner ω D. u. pecus egi, unde ad stabula itiner Junius in mg. D. uentum, pecus egi inde ad stabula, ad itiner Vossius Delphos ueni impete secundo, ad stabulaque itiner Hermannus

VII

... primum hóc abs te oro, mínus inexorábilem Fáxis. — Ni turpássis uanitúdine aetatém tuam, 'Oro: minime fléctas fandi mé prolixitúdine.

Non. 184, 4 'uanitudo pro uanitate . . . P. Duloreste [1. 2].' Idem 160, 10 'prolixitudinem. P. Duloreste [3].' Vtrumque locum coniunxit Lachmannus in Lucr. II 784.

1 sqq. cf. coroll. com. CXX 1 animum tuum supplenda videntur minus conieci nimis (nimi L) \omega ni me Lachmannus ne me Hermannus 2 ni e. q. s. alteri personae tribuenda continuavit Lachmannus ni uanitudine aetatem tuam turpassis x

3 ero W te oro (e codd.?) Onions minime conieci mine ω niue Lachmannus efflectas H plectas Bothius mi prolixitudinem ω : his servatis niue offlectas Bue

VIII ad inc. fab. fr. XIII b relegavi.

IX

Nón decet animum aégritudine in re crepera cónfici. 128 Non. 13, 28 'crepera res proprie dicitur dubia ...' decet post Scaligerum suasit Lachmannus uetet ω: an uolet? aegritudine Mercerus aegritudinem ω

X

Nónne officium fúngar uulgi, atque aégre male factúm feram?

Non. 497, 16 'accusativus positus pro ablativo' malefactum L ut vid., ed. pr. male fatum φ

XI

Sí quis hac me orátione incílet, quid respóndeam? 180
Non. 125, 4 'incilare est increpare uel inprobare ...'
An: hác si quis?

\mathbf{XII}

Nunc ne illum expectes, quándo amico amiciter Fecisti

Non. 510, 22 'amiciter pro amice ...'

1 sq. ut septenarius exhibetur in L 1 ne hilum Scriverius quando] qua Ba

$\mathbf{x}\mathbf{m}$

. quidnam autem hoc sóniti est, quod stridúnt foris?
 Non. 491, 24 'soniti et sonu pro sonitus et sono.'
 autem aut Ba quid stridunt Bothius fori ω fores
 Junius

XIV

.. ubi illic ést? me miseram! quónam clam se elíminat?

Non. 38, 31 'eliminare, extra limen eicere.' Idem 292, 25 'eliminare rursum excludere.'

ille ω p. 292 quoniam ω p. 292 clam se] clamor ω p. 292 clam clam ω p. 38 quam clamos Vossius quonam clanculo (clanculum Bergkius) se Hermannus An: ubi ille ést? me miseram clamor quoniam eliminat vel trochaeis úbi illic est? me m.! quoniam clamor med eliminat?

xv

135 Vel cúm illum uideas sóllicitum orbitúdine

Non. 146, 19 'orbitudinis pro orbitate ...'

cum ultim L

XVI

Páter Achiuos in Caperei sáxis pleros pérdidit.

Priscianus p. 668 P. 'uetustissimi tamen et altera utra ... solebant proferre, et plerus plera plerum absque que additione :..'

acheus Reg. acheos Bamb. Bern. Amien. achaeos Sang. Karolir. achaeios Halb. caphereis Reg. corr. m. 2 capherei Amien. Bern. Halb. Karolir. caferei Sang. Capharei vulgo prodidit Sangall. m. 1

XVII

[ni] me cáluitur suspício,

Hóc est illud quód fore occulte Oéax praedixít..

Non. 7, 3 'caluitur dictum est frustratur'

1 sq. Trochaeos Bothius agnovit. 1 nisi me Bothius me o ni Hermannus 2 in exitu patri suppleri possit

XVIII

'Vtinam nunc matréscam ingenio, ut meum patrem ulciscí queam!

Non. 137, 7 'matrescam, matris similis fiam.' Huc fortasse pertinet glossa in Onomastico Labbaei: 'matrescere, μητράζειν.'

XIX

éxtemplo Aegisthí fidem

Núncupantes cónciebunt pópulum

Non. 90, 12 'conciere, cum perturbatione commouere... Ennius Duloreste...' (Pacuuius Scaliger Coni. p. 56. Exciderat fortasse cum Ennii verbis nomen Pacuvii: cf. inc. inc. fab. XII quae Ennio suo ascripsit Vahlenus Iphig. fr. XII**)

1 exemplo H 2 conciebant W^1

$\mathbf{X}\mathbf{X}$

Néc grandiri frúgum fetum pósse nec mitíscere

Non. 115, 11 'grandire est grandem facere...' Idem 343, 16 'mitis est maturus....'

mitiscere suprascr. e L p. 115 mitescere \varphi p. 115

XXI

quid? quod iam ét mihi

Pigét paternum nómen, maternúm pudet Profári.

145

Non. 424, 4 'pudet et piget hoc distant: pudet enim uerecundiae est, pigere paenitentiae'

1 quod iam x quoniam ω quod Bergkius et mihi ω, quod nolui tangere: cf. coroll. XLII et mehe conl. Quintiliano I 5, 21 conieceram ei mihi Umpfenbachius]

XXII

Macte ésto uirtute, óperaque omen ádproba!

Non. 342, 1 'mactare est magis augere'

omen approba *Delrio* omenque asprobo ω omenque approbo edd. omenque approba Albertus Langius. praeterea operamque omenque adprobo proposui

XXIII

Amplus, rubicundó colore et spéctu proteruó ferox

Festus p. 330 M. 'spectu, sine praepositione P. in Duloreste usus est cum ait . . .' Adiungi Vossius iussit inc. fab. XX.

propteruo cod.

XXIV

'Is quis est? — Qui té, nisi illum tu óccupas, letó dabit.

Non. 355, 17 'occupare est proprie praeuenire'

te nisi Vossius tunc si ω, in quibus fort nesi latet dabit Scriverius dabis ω

XXV

Heu, nón tyrannum nóui temeritúdinem?

Non. 181, 21 'temeritudinem pro temeritate.'

heu, non Mercerus euno ω tyrannum genetivum agnovit Mercerus

XXVI

150 Set méd incertat díctio: quare éxpedi!

Non. 123, 30 'incertat, incertum facit.' Comparari potest Euripidis Iphig. Taur. v. 1162 τί φροιμιάζει νεοχμόν; έξαύδα σαφώς.

med Bothius ne ω me Junius set túa me suspicatus eram quare Pal., Scaliger quam rem φ quam rem? Bue quin rem Scaliger

XXVII

Nil cóniectura quíui interpretárier, Quorsúm †flexiuice conténderet.

Non. 260, 10 'contendit proripuit uel direxit significat....'

1 nil Junius nihil

2 flexiuice

flexiuia dictio Grotius,
pulchre perplexa (an flexiloqua?) uoce Bothius flexa ceruice
Junius se contenderet Bothius

XXVIII

(Proinde) ut ista sunt promerita uéstra, aequiperare út queam

Véreor, nisi numquám fatiscar fácere quod quibó boni.

Non. 307, 10 'fatiscere — deficere . . . P. Duloreste [1. 2]' Idem 479, 15 'fatiscuntur pro fatiscunt . . . Accius Duloreste [2]' (Doloreste Bamb. dolor iste Leid.)

1 cf. Plauti Capt. 931 sq. Most. 214 ut ista Grotius ut si ita ω, quod ut in exclamatione teneri iussit Vahlenus ind. 1880 p. 6 ista si ita Bue 2 nisi] si ω p. 479 quod quibo boni Junius in mg. quod quiboni ω p. 307 quodquod quibo boni ω p. 479

XXXX

'Vnde exoritur? quó praesidio frétus, auxiliís quibus? 155 Quó consilio cónsternatur, quá ui, cuius cópiis?

Non. 262, 32 'consternari rursum erigi. Pacuuius in Periboea . . . idem Duloreste . . . '

$\mathbf{x}\mathbf{x}\mathbf{x}$

'Illum quaero, qui ádiutatur.

Non. 477, 26 'adiutatur pro adiutat.'

XXXI

Nam te in tenebrica saépe lacerabó fame Clausam ét fatigans ártus torto distraham.

Non. 179, 14 'torto pro tormento.'

1 tenebrica Scaliger tenebricas ω 2 clausam O. Jahnius clausum ω

XXXII

animum quae — — moenis

160

Non. 23, 13 'moenes apud ueteres dicebantur non a largitione, sed consentientes ad ea quae amici uelint. Pacuuius Doloreste: animum quae — —'

fort. animumque

Obscura sunt quae Nonius p. 345, 1 servavit 'meret, humillimum et sordidissimum quaestum capit...... Varro Agathone Duloreste (doloreste Leid. m. pr.): qui merita hominem et seruum facit.' de quibus cf. coroll. XLII sq.

HERMIONA

Ι

..... quo tandem ipsa órbitas Grandaéuitasque Pélei penúriam Stirpís subauxit.

Non. 116, 15 'grandaeuitas ...'

1 quod tamen ω quo tamen Bothius 2 per penuriam ω 3 subaxet ω subaxit Bothius

п

Tristítia atque animi intóleranda anxitúdine Non. 72, 33 'anxitudo'

тπ

165 át non cernam, nísi tagam.

Festus p. 356 M. 'tagit Pacuuius in Teucro — et tagam idem in Hermiona...'

at Bothius aut cod. tagat Vaticanus

TV

Cum néque me aspicere aequáles dignarent meae

Non. 470, 19 'dignaui pro dignatus sum uel dignum duxi...' Servius Dan. in Aen. XI 169 'alii dignem legunt iuxta ueteres ab eo quod est digno...' Diomedes p. 395 P. 'digno ait Pacuuius in Hermiona...'

me om. Diomedes aspiceret Nonii ω inspicere Servius meae om. Diomedes me Servius Fuld.

V

Príus data est quam tíbi dari dicta, aút quam reditum est Pérgamo.

Non. 280, 27 'dicere etiam promittere'

VT

Quód ego in acie célebra obiectans uítam bellando áptus sum

Non. 234, 25 'aptus significat adeptus...' celebra Bothius celebro ω crebro Vossius

۷Ц

Quíd benefacta mei patris, cuius ópera te esse ultum autumant?

Non. 237, 3 'autumare est dicere. Pacuuius Periboea ... idem Hermiona ...'

benefacta mei *Mercerus* benefaciam ei ω opera te *vulgo* opera opera te ω autumant G, *Bothius* autumat φ

VIII

. régni alieni cúpiditas Pelléxit.

170

Varro de l. l. VI 94 M. 'pellexit, quod in Hermiona est, cum ait Pacuius ...'

IX

(Tuo) súb iudicio quae ómnes tetinerím grados Non. 178, 14 'tetinerit pro tenuerit'

tuo iudicio Vossius tetinerim gradus Vossius grados tetinerim ω Graios tetinerim Mercerus (diversa docent Luchsius qu. metr. 14 et Brugmanus l. l. p. 19)

X

Nam sólus Danais híc domum itioném dedit.

Non. 96, 1 'domuitionem.'

Danais Junius Danaps ω domutionem ω domuitionem Vossius

XI

Par fórtitudo, gémina confidéntia

Non. 316, 18 'geminum rursum simile.'

XII

Laméntas fletus fácere conpendí licet.

175

Non. 132, 29 'lamentas pro lamentationes.'

XIII

Obnóxium esse aut brútum aut elinguém putes.

Non. 77, 33 'brutum dicitur hebes et obtusum...'

et obnoxium ψ et obnixum Vrbin. An ne obnoxium scribendum?

XIV

'O flexanima atque ómnium regína rerum orátio!

Non. 113, 32 'flexanima. Cicero de oratore lib. II: tantam uim habet illa, quae recte a bono poeta dicta est flexanima' e. q. s. 'Pacuuius Hermiona...' Cicero de

orat. II 44, 187. Tusc. disp. II 21, 47 'sed praesto est domina omnium et regina ratio.' Quintilianus I 12, 18 'quique illam, ut ait non ignobilis tragicus, reginam rerum orationem ponet ante oculos.'

o ed. 1526 hoc Nonii w

$\mathbf{X}\mathbf{V}$

Quántamque ex discórditate cládem inportem fámiliae Non. 97, 1 'discorditas pro discordia.'

XVI

Habet hóc senectus in sese, ipsa cum pigrast, 180 Spisse út uideantur ómnia ei confieri.

Non. 393, 2 'spissum significat tardum '

1 se ω cum pigra est ipsa ω cum pigra ipsa sit Bothius 2 ut spisse omnia uideantur c. ω , corr. Bothius ut ei uideantur spisse confieri omnia x cogitari possit etiam de octonariis habet hôc s. in se, cum p. ipsast, ut spisse omnia | uideantur ei c. (coroll. com. CVII)

XVII

Paucís absoluit, né moraret diútius.

Diomedes p. 395 P. 'moro . . . item P. in Hermione: paucis' e. q. s.

diutius] cf. Fleckeisenus ann. philoll. 1870 p. 69 sq.

XVIII

A té Tyndareo fíeri contuméliam, Cuius (mé) ueretur máxume.

Non. 496, 30 'cum sit: ueretur illam rem... ueteribus genetiuum pro accusatiuo poni placet....'

1 a te huc transposui, quod in ω post cuius legitur, ubi olim pater conieci

XIX

Non tú te e conspectu hínc amolire?...

Non. 73, 13 'amolimini est recedite uel tollite ...'
Senarium commendavit Bue, exitum v. ilico supplens

$\mathbf{X}\mathbf{X}$

Sérmonem hic nostrum éx occulto clépsit, quantum 185 intéllego.

Non. 20, 18 'clepere est furari' clepsit Mercerus clepit ω

XXI

Cúrrum liquit: clámide contorta ástu clupeat bráccium.

Non. 87, 26 'clipeat.' Varro de l. l. V 7 M. 'hic Pacui rudentum sibilus, hic...hic: clamyde clupeat bracchium.'

cursum conieceram linquit Quicherat clipeat Nonius, nisi quod clupeatur L clipeatur Ba braccium] etaccium Nonii ψ bacchium Varronis Med. brachium Varronis φ accium L accipium Ba Nonii (in archetypo nimirum clupeat uraccium scriptum fuerat) Varronis testimonio et additteratione haec potius contorta astu clamide clupeat b. commendantur.

XXII

Tho atque edicám, frequentes út eant gratatum hóspiti.

Servius Dan. in Aen. V 40 'gratatur] quidam gratatur non gratulatur, sed laetatur accipiunt Pacuuius in Hermiona hoc uerbum posuit ...'

edicam Bothius dicam Servius

XXIII

Concórditatem hospítio adiunctam pérpetem Probitáte conseruétis.

Non. 88, 20 'concorditas pro concordia.' 2 probitate F^s , Delrio probitatem φ

$\mathbf{x}\mathbf{x}\mathbf{i}\mathbf{v}$

quas gloria et — — uarietas humanum — 190

gloria Vrsinus glorin cod. Potest refutat fatum uarietas in exitu versus fuisse

Ad hanc fabulam rettuli inc. fab. LIII. Scaen. poes. Rom. fragm. ed. Ribback.

ILIONA

Ι

ab eó..

Depúlsum mamma paédagogandum áccipit Repótialis Líber.

Festus p. 281 M. 'repotia: postridie nuptias apud nonum maritum cenatur, quia quasi reficitur potatio.'

1 a matris modo lusi ab ea d. paedagogandum a. Mamma olim scripsi 3 repotialis liber (immo Liber suppletis in Thraecis domo Regis Bue) Scaliger (cf. coroll. XLIII) appottalis liber cod. repotiali lacte O. Muellerus r. Liberi (terra horrida) x

11

Set hí cluentur hóspitum infidíssimi.

Non. 88, 3 'cluet, nominatur ...'

sed hi Junius in mg. sed (est $F^{\circ}H$) haec ω isti Onions. Fortasse Thracces restituendum infidissimi Bothius infidelissimi ω

Ш

195.... blándam hortatricem ádingat

Voluptátem

Non. 75, 13 'adiugare, adiungere. Plautus Chryse ... idem Iliona ...'

2 uoluptatem Mercerus uoluntatem ω

TV

Matér, te appello, tú, quae curam sómno suspensám leuas Neque té mei miseret, súrge et sepeli nátum (tuum) prius quám ferae

Volucrésque

200 Neu réliquias quaesó mias sireis dénudatis óssibus Per térram sanie délibutas foéde diuexárier.

Cicero Tusc. disp. I 44, 106 'ecce alius exoritur e terra, qui matrem dormire non sinat: Mater, te appello.

natum. Haec cum pressis et flebilibus modis, qui totis theatris maestitiam inferant, concinuntur, difficile est non eos qui inhumati sint miseros iudicare. prius quam ferae uolucresque, metuit ne laceratis membris minus bene utatur: ne combustis, non extimescit. [4. 5] Non intellego, quid metuat, cum tam bonos septenarios' ('octonarios' Lambinus) 'fundat ad tibiam.' Horatius Serm. II 3, 60 'non magis audierit quam Fusus ebrius olim, Cum Ilionam edormit, Catienis mille du-centis Mater te appello clamantibus.' Perphyrio in l. l. 'hoc uersu clamitabant qui est Pacuuii' ('fort. in Iliona' vetus liber P. Danielis) : [1]' idem deinde: 'hic Fufius (Fusius libri) Phocaeus tragoediarum actor fuit, qui cum nallet Ilionam dormientem exprimere, ut ad filii Polydori exsurgeret nocem, in scena obdermiit.' Pseudoscro in l. l.: 'hic Fufius actor tragoediarum fuit, qui cum Ilionam tragoediam ageret ebrius et uellet eam simulare dormientem, grauitate uini ad uerum somnum ductus est . . . Polydorus hic necatus noctu sorori nenit in somnis rogans, ut sepeliretur hoc dicens: mater te appello, exsurge et sepeli me.' Cioero pro Sestio 59, 196 'at uero ille . . . emergebat subito, cum sub tabulas subrepserat, ut Mater te appello dicturus uideretur.' Scholiasta Bobiensis in l. l.: 'deinde post haec intulit versum de fabula Pacuuiana, quae sub titulo Ilione fertur. In ea est quippe argumentum ita dispositum, ut Polydori umbra secundum consuetudinem scaenicorum ab inferiore aulaei parte procedat et utatur hac inuocatione matris suae. quam sordidatus et lugubri habitu, ut solent qui pro mortuis inducuntur, filius implorabat.' Cicero Acad. pr. H 27, 88 (cf. V)

¹⁻⁵ septenarios non sine audacia effinxerunt Bentleius et Ritschelius opusc. III 26; cf. trag. Rom. 284 1 tu Reg. Gud. Brux. Bern., om. φ suspensam χ, Porphyrio suspenso ψ 2 tuum Bentleius, om. w filium Guietus prius quam f. v. maiore intervallo a ceteris dirempta fuisse videntur Vahleno ind. 1879/80 p. 8 4 neu reliquias semiassi reis Gud. Bern. Reg. ne r. semiassis reis Brux. neu rel. semiassi regis o neu reliquias semiesas (vel sic meas) siris Bentleius, post quem sireis formam restituit M. Hauptius neu r. mias sic sireis Bue neu r. semustas sireis Vahlenus, sed neque Polymestor Polydori cornus semustum abiecit nec Ilionam fraterni cornoris tam incuriosam fore cogitari poterat, ut rogo quidem mandaret, sed nondum concrematum abriperet et feris dilacerandum relinqueret. 5 delibutam duo Oxon.

V

Age ádsta: mane audi: iterádum eadem istaéc mi!

Cicero Acad. pr. II 27, 88 'quid? Iliona somno illo Mater te appello nonne ita credit filium locutum, ut experrecta etiam crederet? unde enim illa: age... mihi? num uidetur minorem habere uisis quam uigilantes fidem?' Idem Epist. ad Att. XIV 14, 1 'Iteradum eadem ista mihi.' Eisdem verbis Cicero utitur etiam in Tusc. disp. II 19, 44.

baccheos sequor Fleckeiseni, anapaestos post dim. bacch. servata librorum scriptura dimetitur Bue audi om. Vindob. iterandum epist. Med. et Tusc. Gud. Reg. Brux. manta, audi, iterandum x eadem istaec Manutius eadem ista ω epist. et Tusc. eadem et ista Acad. ω

VI

Ea, út stagnorum umórem rimarém, loca

Non. 382, 8 'rimari dicitur scrutari, quaerere . . . Pacuuius Atalanta . . . Pacuius Ilione . . .' (accuius Leid. actius Harl. accius rell. Pacuuius Rothius)

ea ut Bue aut ω (ut conieceram) humidorum Vossius loca scil. visi] loco BGH Confert Eur. Hec. 780 Bue

$\mathbf{v}\mathbf{n}$

Quos égo ita ut uolui offéndo incolumis . . .

Non. 359, 2 'offendere, inuenire.'

incolumitas BGH

VIII

205 Profécto aut inibi est aút iam potiuntúr Phrugum.

Non. 124, 25 'inibi pro sic et mox ...'

aut iam H, Lipsius tam iam φ haut inibi est: iam iam conieceram coroll. XLIV

IX

Di me étsi perdunt, támen esse adiutam éxpetunt, Quom príus quam intereo spátium ulciscendí danunt.

Non. 97, 14 'danunt, dant.' Idem p. 104, 5 'expetunt pro uolunt.'

1 petunt ω p. 97 praeter Vrbin. 2 cum prius ω p. 104 quod prius p. 97

X

Fac, út coepisti, hanc óperam mihi des pérpetem: Oculís extraxerim

Festus p. 217 M. 'perpetem pro perpetuo dixerunt poetae. Pacuius inliona...'

2 extraxerim, scil. aciem, conicio traxerim cod. oculos transaxim vel oculis Traeci eruam (s. eruim) (aciem) olim conieci oculis Traex careat prop. Bue

XI

Cur inlaqueetur hic? — Mecum altercás? tace.

210

Non. 470, 7 'altercata est, passiuum.' ('altercata es actiuum, non passiuum' x)

inlaquetur BaL mecum ed. 1480 meum ω Personas distinxit Bothius cur illa quae tu hic mecum altercata's? secutus maxime ed. 1471 et Duentzerum x

ΧÌΤ

Ne pórro te error, quí nunc lactat, máceret

Non. 16, 18 'lactare est inducere uel mulcere uel decipere . . .'

XIII

Quis deós infernos, quíbus caelestis dígnet decorare hóstiis

Non. 98, 14 'dignet, dignos putet.'

quis utroque loco Bothius fort. decorari hostiis Junius hostis ω

XIV

'Occidisti, ut múlta paucis uérba unose obnúntiem.

Non. 183, 20 'unose, simul.'

uerba om. L de unose forma nuper denuo disputavit Solmsen stud. p. 66 sq.

$\mathbf{x}\mathbf{v}$

Ibo ád eam ut sciscam quíd uelit. — Valuaé sonunt. Non. 505, 26 'sonunt etiam inde manauit. Ennius Andromache aechmalotide . . Iliona: ibo' e. q. s. (Pacuuins add. Junius)

eum (sc. nuntium) conieci uelit ed. pr. uelint w

XVI

215 Repúgnanti ego porro húnc ui detraxi úngulum.

Festus p. 376 M. 'unguIus Oscorum lingua anulus — — Pacuurus in Iliona: repugnanti' e. q. s.

XVII

Paélici supérstitiosae cum uecordi coniuge

Festus p. 372 M. 'uecors est turbati et mali cordis. P. in Hiona: paelici' e. q. s.

XVIII

'Vsi honore crédo Achiui hunc scéptrum patientúr poti.

Non. 475, 28 'poti pro potiri.'

usi honore ed. princ. usi honore W usi onere BaHL usi honore op tu si conere Mercerus Achiui hunc Bue adhuic op auitum Mercerus hunc olim scripsi, sed manco duabus syllabia versu ab initio

Eiusdem fabulae reliquiis coniectando ascripsi inc. fab. XXX—XXXIV et inc. inc. fab. XLII.

MEDVS

Cf. Cicero de off. I 31, 114.

T

'Accessi Aeaeam, ét tosillam pégi lecto in lítore.

Festus p. 356 M. '[tonsillam ait] esse Verrius palum dollatum — cuspide practerratum — — Pacunius in Medio...' Priscianus p. 894 P. 'pango quoque pegi, et ex eo impingo impegi facit. Pacunius in Medo: tonsillam'? e. q. s. (Medio Grut. Sang.) De nomine Medio cf. O. Muellerus in Varr. de l. l. VI 60.

accessi Aeam (Aean O. Müller) Bergkius, immo Aeaeam Bue acces eam cod. Borb. accesseram Vatic. S tonsillam Priscianus lecto Bergkius laeto Festus cliuo Prisc. Erl. laeuo (vel leuo) op saeuo Scriverius Ħ

. . . . té, Sol, inuoco, út mihi potestatém duis Inquirendi meí parentis.

220

Charisius p. 79 P. 'heres, parens, homo . . . masculino genere semper dicuntur . . . et P. in Medo cum ostenderet a Medo matrem quaeri, ait . . . '

1 sq. codicis memorium vindicavit Bue te, 'Sol, inuoco, (mi proune), ut mihi e. q. s. temptoveram. inquirendi ut mei p. mihi potestatem duis Bothius

Ш

.. ques sunt is? — Ignoti, néscio ques ignóbiles.

Charisius p. 108 P. 'im pro eum. nam ita Scaurus in arte grammatica disputauit, antiquos im ques' [hie excidisse quaedam videntur.] 'hunc eundem significare consuesse et declinari ita: is eius ei eum uel im, numero plurali is' (add. Keilius, oma. cod.), 'ut est locutus P. im Medo: ques ... ques'. Idem p. 70 P. 'ques autem dixisse ueteres testimonio est Cato ... et Pacuius: ques' e. q. s. Priscianus p. 960 P. 'nominatium quoque pluralem non solum in i et ae, sed etiam in es, qui quae uel ques, ut P. in Medo: ques sunt isti?'

is Charisii cod. p. 108 (cf. Ritschelius opusc. IV 318), om. p. 70 isti Priscianus ignobiles om Charisius p. 108 Personas distinati Grotius

IV

Quae rés te ab stabulis ábiugat? — Certum ést loqui. Non. 73, 22 'abiugat, separat, alienat.'

Personas distinait Bothius

V

Clamore et sonitu colles resonantés bount.

Non. 79, 4 'bount dictum a boum mugitibus.'

VI

Dinórsi circumspícimus, horror pércipit.

Macrobius Sat. VI 1, 36 'Vergilius: dinersi circumspiciunt. hoc acrior idem. P. in Medea . . . '

VII

225 Quíd tandem? ubi ea est? quód receptast? — Exul incertá uagat

Non. 467, 25 'uagas pro uagaris ... P. Medo ...'

qui tandem Ba quod ω , h. e. quo: cf. Ritschelius nov. excurs. Plaut. I p. 57 sq. et opusc. III 124, cui adversatur Bergkius symb. ad gramm. Lat. I 75 quo Mercerus receptast Bergkius receptat ω , defendit postea Bergkius ire coeptat Mercerus incerta, sc. via ω incerte Bergkius, qui personas distinxit

VIII

Cedo quórsum itiner tetinísse aiunt?

Non. 178, 10 'tetinerit pro tenuerit.'

cedo Mercerus credo ω itiner Aldina itinere ω

ΙX

Si résto, porgit út eam: si ire conor, prohibet baétere.

Non. 77, 25 'betere' (baetere Bamb.) 'id est ire . . . P. Nyptra: uos hinc defensum patriam in pugnam. Idem bibite Medo: si resto' e. q. s. (pugnam betite. Idem Junius)

porgit ut eam scripsi pergitur eam ω pergit, ut eam Mercerus poscit (vel percit) ut eam x baetere in lemmate BaH betere φ

X

Cústodite istúnc uos, ne uim qui áttolat neue áttigat.

Diomedes p. 378 P. 'attingo ... reperimus apud nonnullos auctores, quibus eloquentiae et elegantiae tributa est opinio, sine n littera dictum, quasi attigo attigis, ut P. in Medo ...' (medio Par. A) Non. 246, 3 'attollere, afferre.'

istum Nonius hunc Diomedes ne eum qui Nonius ne quis uim Diomedes attollat Nonius attulat Diomedes neui Diomedis Monac. neue qui Nonius neu qui x

ΧI

Linguaé bisulcis áctu crispo fúlgere

Non. 506, 16 'fulgere correpte pro fulgere ... P. Medo ...' bisulcis ω , vindicavi coroll. LXXV sq. bisulcae N. Faber iactu N. Faber

XII

múlier egregiíssima

230

Forma

Priscianus p. 600 P. 'uetustissimi tamen comparatiuis huiuscemodi' (sc. piior, arduior) 'sunt usi ... P. in Medo ...' (Medio Reg. m. 1 Grut. Karolir. mecho Sang.)

1 egregissima Grut., verum esse contendit Bergkius symb. I 91. egregisisima Sang.

XIII

Caélitum camílla, expectata áduenis: salue, hóspita!

Varro de l. l. VII 34 M. 'in Medo: caelitum' e. q. s. 'camillam qui glossemata interpretati dixerunt administram.' (Medio Goth. Haun. Par. b) Servius Dan. in Aen. XI 543 'unde Vergilius bene ait Metabum Camillam appellasse filiam, scilicet Dianae ministram. Nam et P. in Medea cum de Medea loqueretur...' Eadem habet Macrobius Sat. III 8, 7.

XIV

Vitám propagans éxanimis altáribus

Schol. Veron. in Aen. V 93 p. 94 Keil. 'altaria limina — P. in (M)ed(o) ...'

exanimis conieci exanin. (i) cod. ex aris et Maius. An ex nouis?

X۷

Populóque ut faustum sémpiterne sóspitent

Non. 170, 19 'sem'piterne.' Idem 176, 5 'sospitent, saluent....'

populoque ut ω p. 170 populo qui ω p. 176 superstitent-que ω p. 176

XVI

Repúdio hospitium: régrediundum est ílico.

235

Non. 325, 1 'ilico significat statim, mox.'

hospitium Heinsius: cf. 232 et Plauti Rud. 883 Poen. 1041 auspicium ω

XVII

Possum égo istam capite cládem auerruncássere.

Non. 74, 25 'auerruncare, auertere . . .'

possim Vrbin. istam capite] istanc a te Lipsius (aps te 2)

хуш

Quá super red interfectum (tú) esse dixisti Hippotem?

Festus p. 305 M. 'super — — ponitur etiam pro de, Graeca consuetudine, ut illi dicunt δπέο — — P. in Medo: qua' e. q. s.

re cod. Hippotem dixisti cod.: olim dixti Hippotem creticum tetrametrum finire volui

XIX

Atque éccum in ipso témpore ostentum senem!

Festus p. 194 M. 'ostentum non solum pro portento poni solere, sed etiam participialiter testimonio est P. in Medio: atque' e. q. s.

$\mathbf{X}\mathbf{X}$

Quis tu es, mulier, quaé me insueto núncupasti nómine?

Varro de l. l. VI 60 M. 'nuncupare nominare ualere apparet in legibus ... item in choro in quo est ... item in Medio: quis' e. q. s. Diomedes p. 449 P. 'quis mulier, cum dici debeat quae mulier, apud Pacuuium: quis e. q. s. 'pro quae. masculinum quis pro feminino posuit.' Charisius p. 240 P. 'soloecismus fit . . . pronominibus, ut: quis tu es mulier? pro quae.' [Sergii] explan. GL IV 568 K. 'soloecismus per genera . . . apud Pacuuium: quis' e. q. s. Pompeius GL V 206 K. apud maiores nostros indifferenter inuenimus hoc pronomen, et quis uir et quis mulier . . . est autem ratio et origo huius pronominis a Graeco ... rls autem apud illos tam masculini generis est quam feminini. ergo ... seruauerunt etiam genus antiqui, ut est: quis tu es mulier, qui me hoc nuncupasti nomine? quis mulier habemus et in Ennio et in Pacuuio et in ipso Terentio.' Non. 198, 1 'cuis et generi feminino attribui posse ueterum auctoritas uoluit . . . Pacuuius: quis' e. q. s. Iuliani excerpta GL V 819 K. 'quianam masculini generis est aut feminini? Apud ueteres commune genus

habebatur. Da eius exemplum. Quisnam es tu...nomine?' cf. anal. Helv. p. 138.

quisquis Nonius quisnam Iuliani exc. es tu Iuliani exc. mulier qui me Diomedes qui mulier me hoc Pompei Wolfenb. Pariss. BC mulier qui me hoc Pompei q mulier quae tam (quem etam Bern., i. e. quae me tam) Iuliani exc. mulier quid me fuit qui commendaret insueto om. Pompeius inconsueto (inconsuetu Bern.) Iuliani exc. nuncupas eadem.

XXI

Séntio, patér, te uocis cálui similitudine.

240

Non. 6, 29 'caluitur dictum est frustratur... Pacunius Medo: sentio ... similitudine. et [XXII]' (sedet H^1 sed $BaGH^p$ set L)

te exoris Vrbin.

XXII

Set quíd conspicio? núm me lactans cáluitur Actás?

1 iambine an trochaei numerandi sint incertum 2 Acetes Bergkius

XXIII

neque — — (profundum)

Festus p. 229 M. '[profundum — —] altum est ac fundum — — in Medo: neq'

XXIV

Cicero de nat. deor. III 19, 48 'quid Medeae respondebis . . . quid huius Absyrto fratri, qui est apud Pacuuium Aegialeus? sed illud nomen ueterum litteris naitatius?

Coniectura partim certa adiumxi inc. fab. XXXV—XXXVIII, inc. inc. fab. XCV. XCVIII sq. CI. CII; Halmius addidit inc. inc. fab. LXXIX.

NIPTRA

facta ad Sophoclis exemplar

T

Cédo tuum pedém (mi), lymphis fláuis fuluum ut púluerem

245 Mánibus isdem, quíbus Vlixi saépe permulsi, ábluam Lássitudinémque minuam mánuum mollitúdine.

Gellius II 26, 13 'flauus contra uidetur e uiridi et rufo et albo concretus... sic multo ante' (sc. Vergilium) 'Pacuuius aquam flauam dixit et fuluum puluerem. cuius uersus, quoniam sunt iucundissimi, libens commemini...'

1 tuum Fleckeisenus tum ψ tamen χ mi Peerlkampus, om. ω mihi Bothius lumpis Ritschelius opusc. II 490: cf. coroll. LXXVI fuluum Palat. fauum Vat. Reg. Rott. flauum φ, defendi Martialis 14, 71 monet Bue

\mathbf{II}

Anticlea

Lénitudo orátionis, móllitudo córporis

Cicero Tusc. disp. V 16, 46 'ea, quae Anticlea' (Anticlia Pith. Euryclea videri habere aliq. Oxon. cum ed. Ven. 1481 testatur Orellius) 'laudat Vlixi pedes abluens...' Non. 132, 3 'lenitudine pro lenitate... Cicero Tusculanarum lib. nn: lenitudo' e. q. s.

TTT

Páriter te esse erga illum uideo, ut illum ted ergá scio.

Non. 375, 7 'pariter, similiter ... P. Nitra ...'

ted Vossius te ω illunc erga te Umpfenbachius cf. Plauti Pseud. 1020

$\mathbf{T}\mathbf{V}$

Spartám reportare instat, id si pérpetrat.

Festus p. 217 M. 'perpetrat, peragit, perficit. P. in Teucro — etinni patris: Spartam' e. q. s. (et in Niptris Scaliger)

reportare O. Muellerus reponare cod. reportari Lindemannus reponere Scaliger V

Nec úlla subscus cóhibet compagem áluei, Sed súta lino et spárteis serílibus

250

Festus p. 343 M. 'serilla' (serilia Turnebus Adv. XVII 7) 'Verrius appellari putat nauigia Histrica ac Liburnica, quae lino ac sparto condensantur, a conserendo et contexendo dicta, quia dicat P. in Niptris: nec ulla' e. q. s. 'cum περιφραστικῶς et ficto uocabulo usus sit pro funiculis, qui sparto conseruntur.' Idem p. 306 M. '[subscudes ap]pellantur cuneatae ta[bellae, quibus] tabulae inter se con[figuntur, qui]a, quo eae immittuntur, [succuditur. Pa]cuius in Niptris [1]' Pauli Festus p. 307 M. 'subscudes appellantur tabellae' e. q. s. 'Pacuuius: nec ulla s. c. compagem.'

VI

Inde Aétnam montem aduénio in scruposám specum.

Non. 223, 1 'specus ... feminino ... Accius Niptris ...' (in mi psaltriis Vrbin. 308) Priscianus p. 713 P. 'hic specus, quod tam masculinum quam neutrum inuenitur ... feminino tamen hoc nomen quoque inuenitur ... Pacuuius in Niptris: aduenio in scruposam specum.' cf. anal. Helv. 102.

inde aduenio montem Aetam scr. sp. Nonius aduenio in scr. sp. ceteris omissis Priscianus inde aduenio montem Oetam scr. sp. edd., Bentleius. Temptavi olim vel inde Aetnam aduenio montem vel Aetnam inde montem aduenio in scr. sp scrupulosam (scropulosam) Prisciani v scripsam Nonii L

$\mathbf{v}\mathbf{n}$

aetate integra,

Feróci ingenio, fácie procerá uirum

Gellius XIII 30 (29), 3 'sicuti quidam faciem esse hominis putant os tantum et oculos et genas, quod Graeci πρόσωπον dicunt: quando facies sit forma omnis et modus et factura quaedam corporis totius... itaque Pacuuius in tragoedia, quae Niptra inscribitur, faciem dixit hominis pro corporis longitudine. Aetate, inquit, integra' e. q. s. Excerpta Gelliana edita a Reifferscheidio mus. Rhen. XVI p. 10 'faciem hominis quidam putant esse os tantum et oculos et genas, cum facies sit modus et factura quaedam corporis totius... unde Pacuuius faciem hominis dixit pro statura: aetate, inquit, integra' e. q. s.

265

Non. 52, 33 'faciem, totius corporis formam, πρόσωπον, id est os, posuit antiquitas prudens ... P. Nupta ...'

uirum om. Nonius

VIII

255 Vos hine defensum pátriam in pugnam baétite.

Non. 77, 25 'betere' (baetere Bamb.) 'id est ire . . . P. Niptra . . . in pugnam. Idem bibite Medo . . .' (pugnam betite. Idem Medo Junius)

nos edd. bos w betite Junius bibite w

TX

Vlixes

Pedetémptim ac sedató nisu, Ne súccussu arripiát maior Dolor

Chorus

Tu quóque Vlixes, quamquám graniter 260 Cernímus ictum, nimis paéne animo es Mollí, qui consuetús in armis Acuom ágere

Vlixes

Retinéte, tenete! opprimit ulcus: Nudáte! heu mé miserum, éxcrucior!

Operíte: abscedite iám iam.

Mittite: nam attrectatu ét quassu Sacuum ámplificatis dolórem.

Cicero Tusc. disp. II 21, 48 'non mimis in Niptris ille sapientissimus Graeciae saucius lamentatur uel modice potius. Pedetemptim, inquit, et [1—3]. Pacunius hoc melius quam Sophocles: apud illum enim perquam flebiliter Vlises lamentatur in uolnere: tamen huic leniter gementi illi ipsi, qui ferunt saucium, personae grauitatem intuentes non dubitant dicere [4—7]. Intellegit poeta prudens ferendi doloris con-

snetudinem esse non contemnendam magistram. Atque ille non inmoderate magno in dolore [8. 9]. Incipit labi: deinde ilico desmit [10—12]. Videne ut comutuerit non sedatus corporis, sed castigatus animi dolor? Itaque in extremis Niptris alios quoque obiurgat, idque moriens [X]. Charisius p. 190 P. 'pedetemptim . . . Tullrus Tusculanarum secundo: pedetemptim ac sedato nisu.'

1 ac Charisius ite et Ciceronis libri 6 consuetus] defendit CFW Mueller prosod. 292 omissum es, quanquam potest in clausulta versus verbum finitum secutum esse. (cf. coroll. KXI) consuetu's Wolfius in ed. pr. consuetus Bentleius consueuris 'codex optimus' Davisii 8 opprimit Vossius opprimite \omega\$ 9 me miserum aliq. libri, Bentleius miserum me \opi 10 absocdite, iamiam Davisius

X

Vlixes

Cónqueri fortúnam aduersam, nón lamentarí decet: 'Id uiri est offícium, fletus múliebri ingenio ádditus.

2 additust Bentleius additur maluit Bue

XI

Barbáricam pestem súbinis nostris óptulit, Nouá figura fáctam, commissam ínfabre.

270

Non. 40, 32 'infabre, foede, ut est affabre pulchre. P. Niptra...' Idem 248, 20 'committere, effigiare. P. Niptra...'

1 pristem Quicheratus subinis scripsi: cf. Pauli Festus v. sybinam p. 336 M. sabinus ω p. 248 nauibus ω p. 40 optulit] optum L p. 40 2 nouam figura fatam B G p. 248 nouam figuram factam φ ibidem

His addenda videntur inc. fab. XXXIX. XL et fortasse inc. inc. fab. LI. LII. LIII.

PENTHEVS

Servius in Aen. IV 469 'Pentheus autem secundum tragoediam Pacuuii furuit etiam ipse.' Servius Dan. 'Pentheus autem furuisse traditur secundum tragoediam Pacuuii. de quo fabula talis est. Pentheus, Echionis et Aganes filius, Thebanorum rex, cum

indignaretur ex matertera sua Semele genitum Liberum patrem coli tamquam deum, ut primum comperit eum in Cithaerone monte esse, misit satellites, qui eum uinctum ad se perducerent. qui cum ipsum non inuenissent, unum ex comitibus eius Acoeten captum ad Pentheum perduxerunt. is cum de eo grauiorem poenam constitueret, iussit eum interim claudi uinctum: cumque sponte sua et carceris fores apertae essent et uincula Acoeti excidissent, miratus Pentheus spectaturus sacra Liberi patris Cithaerona petit: quem uisum Bacchae discerpserunt. prima autem Agaue mater eius amputasse caput dicitur, feram esse existimans.'

cf. Euripidis Bacchae et Ovidii metam. III 511 sqq.

PERIBOEA

I

. árdua per loca agréstia pes Trepidánte gradu nitítur . .

Non. 353, 14 'niti rursum ambulare.'

1 sq. anapaestos agnovit Vossius. 1 agrestia pes (vel sic) scripsi agrestia ac ψ agresti ac B agrestiaque aegre Bue

II

. . corpusque meum tali

275 Maeróre errore macóre senet.

Non. 137, 1 'macore pro macie.'

1 tali] tabe ed. 1526 (cf. coroll. XLV) 2 error L aegrore Lachmannus. cf. Plauti Rud. 215 (coroll. XLV)

Ш

Lapít cor cura, aerúmna corpus cónficit.

Non. 28, 8 'lapit significat obdurefacit et lapidem facit.'

TV

Parum ést, quod te aetas mále habet, ni etiam hunc ád malam

Aetátem adiungas crúciatum reticéntia?

Non. 1, 31 'aetatem malam senectutem ueteres dixerunt....'

1 nisi Ba hic ψ , om. L an huc? 2 reticentia L^1 , Gulielmius reticenti φ an reticentiae?

V

Pátior facile iniúriam, si est uácua a contumélia.

Non. 430, 15 'iniuria a contumelia hoc distat: iniuria enim leuior res est.'

uacua contumelia ed. pr., fort. recte Quadratum versum discripsit Bothius, senariorum frusta ipse olim

VI

Mane, expedibo: fác tu contra míhi quod rogo respóndeas. 281 Non. 477, 2 'expedibo pro expediam ...'

iambicum octonarium indicavit x fac tum mihi contra ψ fac mihi contra Ba fac tu mihi contra ed. princ. ac tu mihi contra olim conieci verbo rogo senarium claudens. Probatis illis trochaicos septenarios mane 'Expedibo e. q. s. Vsenerus praeferebat

VII

Gnate, ordinem omnem, ut déderit, enodá patri.

Non. 15, 17 'enoda significat explana'

gnate Mercerus gnato ω ut dederat Vrbin., unde ut res erat conieci. utut erit Palmerius enoda Palmerius enodat ω pater H gnato...pater Onions gnato...enodat pater Ed. Becker

VIII

Constérnare, anime, ex péctore aude ecuóluere Consílium subito, méns, quod enatúmst modo, Qui pácto inimicis mórtem et huic uitam ófferas.

Non. 262, 27 'consternari significat deici. Consternari rursum erigi.'

Scaen. poes. Rom. fragm. ed. RIBBECK.

1 consternate Vossius animae w anima Schegkius. post anime interrogandi notam posuit x aude ecuoluere conicio hac (hanc BGH) et voluere ω hoc evoluere Bothius hoc 2 subito, mens conicio Schegkio praecunte, qui euoluito xnominativum mens habuit. subit omnes o quod enatum est Vossius quod de nata est o quod natum est Lipsius e re nata Dubito an subitum mentis quod natumst prae-Palmerius ferendum sit. subitum, res quod enatast Madvicus GH efferas o afferas ed. Mediol.: cf. Acci v. 360 coroll. XLV consternare, a., ex p. hanc e. | c. s., nisi quo dea nata est m. Bue, quae sic fere intellegi vult: 'mirare feminam consiliatricem, nisi forte divinae sit originis'.

IX

Nam mé perbitere, illis opitulárier Quouís exitio cúpio, dum prosím . .

Non. 153, 28 'perbitere, perire.'

1 perbitere Junius peruitere 2 prosim modo Gulielmius nam me p. | quouis e. c. d. possim illis opitularier Quicherat

X

. . . régnum potior, cóniugem macto ínferis. Non. 501, 21 'potior illam rem.'

XI

290 Nón potest, Melaníppe, hic sine tua ópera exanclarí labos.

Non. 292, 4 'exanclari, perfici.' labos *Lipsius* clauos ω

XII

Postquam ést oneratus frúgum et floris Líberi Non. 498, 12 'genetiuus positus pro ablatiuo' oneratus Ba honoratus φ

$\mathbf{x}\mathbf{m}$

Ecfáre, quae cor tuúm timiditas térritet.

Non. 228, 17 'timor ... feminini.'

ecfare Mercerus etfare ω territat Ed. Becker

XIV

(Et) támen offirmato ánimo mitescít metus.

Non. 406, 9 'tamen significat tandem.' et addidi, nisi tamen offirmatod praefers

XV

Séd nescio quid núnc est: animi horrésco et gliscit gaúdium.

Non. 22, 16 'gliscit est congelascit (concalescit x) et colligitur, uel crescit uel ignescit'

nunc coroll. com. CXXII proposui (cf. Luchs Herm. VI 270) nam ω horrescit et gliscit ω (cf. coroll. XLVI) horresco, gliscit Bothius horrescit, gliscit edd. (cf. Lucr. III 28 Stat. Theb. I 493) crescit, gliscit Bue (conl. anthol. 248 R.)

XVI

Regum imperator, aéternum humanum sator

295

Non. 495, 26 'accusatiuus numeri singularis positus pro genetiuo plurali Pacuuius Athalanta ... idem Periboea ...'

regum Gulielmius regnum ω aeternum humanum scripsi, i. e. deorum hominumque (cf. coroll. XLVI) aeternum morum ψ aeternum mox Ba aeterne humanum Bothius

XVII

precor ueniám petens,

Vtí quae (ego) egi ago áxim uerruncént bene.

Non. 185, 26 'uerruncent, id est uertant...' Idem 505, 18 'axim, egerim. P. Periboea: ut quae egi ... uerruncent.'

1 ueniam petens: cf. coroll. com. CXXII 2 uti Bue ut ω p. 185 aut ω p. 505 ego inseruit Bue axim ω p. 185 uel axim ω p. 505, Bergkius euerruncen ω p. 505 omnia uno octon. iamb. conclusit x

XVIII

Tu, múlier, tege te et túta templo Líberi.

Non. 476, 12 'tutant ...'

tota BaHL templo Albertus Langius templa ω

XIX

nám si te regerét pudor,

300 Siue ádeo cor sapiéntia inbutúm foret

Non. 521, 10 'inbuere consuetudo inducere existimat...'

1 regeret ed. 1526 tegeret ω

$\mathbf{X}\mathbf{X}$

Métus egestas, maéror senium, exíliumque et senectús...

Non. 3, 1 'senium est taedium et odium, dictum a senectute... nam aetatem malam senectutem ueteres dixerunt... senium ipsum positum sic... P. Periboea...'

senectus tuetur Bue mus. Rhen. 42, 587: ut interpretamentum vocis senium delebatur, cuius loco desertitas (conl. inc. fab. LXIII) ego, mendicitas Bue proposueramus, grandaeuitas Onions

XXI

Tríplici pertimefáctus maerore ánimi incerte erráns uagat.

Non. 467, 33 'uagas pro uagaris.... P. Periboea: in triplici' e. q. s. (Periboeam triplici Leid. Bamb.)

triplici Vossius in triplici w praeter BaL, de quibus vide supra: nam latere potest

XXII

Béluarum (haec) ác ferarum aduéntus ne taetrét loca. Non. 178, 8 'tetret, foedet, polluat.'

beluarum ac ferarum ω beluarumque huc ferarum olim scripsi. Temptari alia possunt, velut haec ferarum ac beluarum vel (ut Bue) beluarum aduentus ac ferarum

$\mathbf{X}\mathbf{X}\mathbf{I}\mathbf{I}\mathbf{I}$

304 305 Quámquam aetas senét, satis habeam uírium ut te ara árceam.

Priscianus p. 887 P. 'senesco incohatiuum est: nam positiuum eius seneo inuenitur in usu. Accius... Pacuuius in Periboea: quamquam' e. q. s. (in Periboea om. Sang.)

Septenarium agnovit Bothius, constituit M. Hertzius. satis habeam ta \overline{m} Reg. m. 2 satis habeam rem ψ satis tamen habeam ipse olim in senario

XXIV

Neque tuúm te ingenium móderat, neque fratérnum ira exiliúm leuat.

Non. 336, 26 'leu'are rursum releuare' Idem 471, 7 'moderant pro moderantur.' Idem 472, 20 'moderant pro moderantur ...'

tunc te ω p. 336 moderant ω p. 336, Ba p. 471 fraternon ω p. 471 irae L p. 336 ut Plauti Rud. 247 iram Quicherat uetat ω p. 471

xxv

'O multimodis uárium, et dubium et prósperum copém diem!

Non. 84, 23 'copi pro copioso ...'
uarium scripsi uariae HL uarie φ: an recte?

XXVI

Fléxa, non falsa autumare díctio Delfís solet.

Non. 237, 2 'autumare est dicere.'

plexa conl. Festi p. 230 M. glossa Bergkius (sed cf. Cicero de div. II 56, 115 'oraculis ... partim falsis ... partim flexiloquis et obscuris.')

XXVII

. . scrupea saxéa Bacchi

310

Templá prope adgreditur

Varro de l. l. VII 6 M. 'in caelo templum dicitur, ut in Hecuba... in terra, ut in Periboea...'

1 sq. numeros Bergkius dactylicos metiebatur saxea probavit post Lachmannum Bergkius sax $\overset{\circ}{a}$ F saxa φ 2 aggreditur F An adgreditor? olim adgredite conieci

XXVIII

. tiasantém fremitu

Concite melum!

Non. 213, 13 'melos ... masculino ...'

1 thesiantem w, h in W suprascr. (cf. coroll. XLVI) thya-

santem Scriverius fremit
u Junius fremita ω 2 concidi ω concine Palmerius

Inserendum praeterea huic fabulae inc. fab. XLI. Merus vel librarii vel diorthotae error est apud Nonium p. 89, 14 v. 'coepere' quod pro Hypobolimaeo Caecilii (fr. V) laudatur Periboea.

TEVCER

T

Quae désiderio alúmnum, paenitúdine, Squalé scabreque, incúlta uastitúdine

Non. 152, 29 'poenitudinem. P. Teuchro...' (Teucro Bamb.) Idem 169, 23 'scapres pro scabres ...' ('scabres pro scabra es' Quicherat) Idem 185, 2 'uastities et uastitudo et uastitas ...' Idem 243, 4 'alumnum, filium...' Festus p. 372 M. 'uastum pro magnum; ponitur tamen et pro inani. Accius — et Pacuuius [2]' Eundem versum videtur Varro Manio saturae (fr. 254 B.) inseruisse 'ager derelinqueretur ac periret Squalé scabreque, inlúuie et uastitúdine.'

1 poenitudine ω p. 169. 185. 248 penitudinis BaHL p. 152 poenitudini φ p. 152 2 squale squapreque ed. Nonii a. 1526: cf. Varro. squales scabresque (quae p. 185 qua 169) Nonius p. 185. 169. 243 squale scauerisque ψ p. 152 qualescauerisquae Ba p. 152 quales scabres que Festus inculta uastitudine: cf. Ter. haut. 295: an inluuie ac uastitudine?

TT

315 Post quám defessus (ést) perrogitando áduenas (Omnís) de gnatis, néque quemquam inuenít scium

Priscianus p. 634 P. 'scio, scius: sic Apuleius . . . et P. in Teucro . . . '

1 est add. Vossius: cf. Plauti Amphitr. 1014 2 eorum post neque inseruit Hermannus

TTT

Neque pérpetrare précibus imperió quiit

Festus p. 217 M. 'perpetrat, peragit, perficit.'

imperio (sic iam Scaliger) quiit Hermannus inpetria quid od. nec pretio quiit Vossius impetrita quit O. Mueller

TV

Nihîlne a Troia adpórtat fando? . . .

Schol. Veron. in Aen. II 81 '[fando . . .] et P. in Teucro . . .'

nilne Lachmannus An adportas? fando: cf. coroll. com. CXXII

v

Quam té post multis túcor tempestátibus!

Non. 407, 32 'tempestas, tempus . . .' Idem 414, 2 'tueri, uidere . . .'

ebeor ω p. 407

VI

Periére Danai, pléra pars pessúm datast.

320

Priscianus p. 668 P. 'plerus plera plerum, absque que additione... Pacuuius in Doloreste... idem in Teucro...' Festus p. 280 M. 'plera dixisse antiquos testis est Pacuius cum ait: plera p. p. d.'

pessum data est Priscianus pessum datur Festus, non male

VII

Profúsus gemitu, múrmure 'occisti' ántruat.

Festus p. 229 M. 'profusus — — Pacuius in Teuc' ro occistians rua' Paulus p. 228 M. 'profusus ... alias abiectus iacens. Pacuuius: profusus g. m.'

occisti antruat scripsi occistians rua cod. oscitans ruat Vrsinus occentans ruat Dacerius occisitans ruat O. Muellerus occursans ruat Hermannus

VIII

Nos illum interea próliciendo própitiaturós facul Remúr.

Non. 111, 20 'facul pro faciliter ...'

Iambos discripsi cum Buechelero: cf. Skutsch Plaut. et Rom. 122 praeficiendo (proficiendo Vrbin.) ω perliciendo Bothius

IX

Nam Teúcrum regi sápsa res restíbiliet.

Festus p. 325 M. 'sas Verrius putat significare eas — — idem cum ait sapsam pro ipsa nec alia — — et P. in Teucro . . . '

X

325 Haúd sinam quidquám profari príus quam accepso quód peto.

Non. 74, 31 'accepso, accipio.' ('accepero' Quicherat)

XI

Facéssite omnes hínc: parumper tú mane!

Non. 306, 33 'facessere significat recedere Pacuuius Teucro [XIX] item [326].' Pauli Festus p. 86 M. 'facessere ... interdum uero pro abeat ponitur. Pacuuius: facessite omnes hinc, id est abite.'

omnes hinc Pauli Festus hinc omnes Nonius distinxerunt alii ante tu

XII

Telamo

Ségregare abs te aúsu's aut sine îllo Salaminem îngredi, Néque paternum aspéctum es ueritus, quom aétate exacta índigem

Líberum lacerásti orbasti extínxti, neque fratrís necis 330 Néque eius gnati párui, qui tibi ín tutelam est tráditus —?

Cicero de orat. II 46, 193 'quid potest esse tam fictum quam uersus, quam scaena, quam fabulae? Tamen in hoc genere saepe ipse uidi, ut ex persona mihi ardere oculi hominis histrionis uiderentur splendida illa dicentis:' (spondallia illa, l eadem manu suprascr., Erl. spondalli illa Abrinc., spondalli, spondalli, spondallia, spondallua, spondallis, spondallia, spondallua, spondallis Salmasius ad Solin. I 88 e sponda illa Hermannus Opusc. I 304 sua sponte aliena illa Justus Jeepius Philol. IV 305 sq. e suo aliena illa Harnecker.) 'segregare...ueitus? Numquam illum aspectum dicebat, quin mihi Telamo

iratus furere luctu filii uideretur. At idem inflexa ad miserabilem sonum uoce: quom aetate... traditus flens ac lugens dicere uidebatur. Quae si ille histrio, cotidie cum ageret, tamen recte agere sine dolore non poterat: quid Pacuuium putatis in scribendo leni animo ac remisso fuisse? Fieri nullo modo potuit.' Ibidem III 58, 217 'aliud enim uocis genus iracundia sibi sumit, acutum, incitatum, crebro incidens... et ea quae tu dudum, Antoni, protulisti: segregare abs te ausus.'

1 ausus vulgo Salaminem Laud. Salaminam Lagom. 4 Salamina φ 2 quom Erl. m. pr., Abrinc. cum Lagom. aliquot, Gud. c quem φ, probavit Hermannus 3 extinxti Manutius exstincxisti Erl. extinxisti φ 4 neque eius grati, litterae r corruptelae signo supra inposito Abrinc. neque eius crati Erl., lineola voci eius subducta. neque gnati eius Hermannus tutela est Erl. tutelast Harl. Abrinc. Miseritum est secutum esse videtur Hermanno

\mathbf{XIII}

mihi classem imperat

Théssalum nostrámque in altum ut próperiter dedúcerem.

Non. 155, 4 'properatim et properiter, celeriter, properanter...'

1 imperat Mercerus impetrat ω 2 Thessalam ed. 1526 nauitam Vrbin. 308

XIV

Rápide retro citróque percito aéstu praecipitém ratem Réciprocare, undaéque e gremiis súbiectare adflígere

Festus p. 274 M. 'reciprocare pro ultro citroque poscere usi sunt antiqui, quia procare est poscere.' Paulus p. 275 M. 'reciprocare pro ultro citroque poscere . . . procare est poscere : unde eque gremiis s. a.'

1 sic Buecheleri partim ingenio adiutus effinai. rapido reciproco percito augusto citare rectem cod. rapide percitam aestus
ociter ratem Hermannus rapido ultro citroque percitae aestu
(vel austro) praecipitem ratem Bue 2 reciprocare scil. venti
undaeque e gremiis subjectare adfligere Hermannus unde

undaeque e gremis sublectare adnigere Hermannus unde eque gremiis sublectare adfigere cod. Festi unde eque gremiis sublectare ac figere Paulus undae eque gremiis s. a. Bue harenas intellegens, sed ratem huc quoque pertinet

XV

335... ármamentum strídor, flictus náuium,

Strépitus fremitus, clámor tonitruum ét rudentum síbilus

Servius Dan. in Aen. I 87 'stridor autem est sibilus. Pacuius in Teucro: armamentum stridor, et rudentum sibilus.' Varro de l. l. V 7 M. 'quemadmodum quodque poeta finxerit uerbum, confinxerit, declinarit. Hic Pacui rudentum sibilus.' Servius Dan. in Aen. IX 667 'flictu... et locutus est iuxta antiquum morem. Pacuuius Teucro: flictus nauium.' Caelius in Ciceronis epist. ad Fam. VIII 2 'in theatrum Curionis Hortensius introiit... hic tibi [2]' Conflavit has particulas G. Hermannus. Contulit Bergkius de fragm. Soph. e Sophoclis Teucro fr. 520 N².

2 cf. Plauti Amph. 1062

XVI

³⁸⁷′Vbi poetae pró sua parte fálsa confictánt, canunt, ³⁸⁸Quí causam humilem díctis amplent

Non. 506, 26 'amplant pro amplificant.'

Bothius trochaeos agnovit 1 ubi falsa poetae Pro parte sua Hermannus anapaestos cum Grotio dimensus sua arte Rothius, probabam, nisi quod ablativi suad umbram in corruptela agnoscere mihi visus eram confictant Bergkius conficta o conficte Quicherat canunt Bergkius canant o aggerant Bue autumant ipse conieceram 2 quia W amplent W amplant φ

XVII

340 Quamquam ánnisque et aétate hoc córpus putrét

Non. 159, 17 'putret.'

Baccheos indicavit Ritschelius nov. excurs. Plaut. I 65, sed idem senarii varias formas (cf. opusc. II 621) proposuit. quamquam mi annisque et a. h. c. p. Hermannus. Senarii primam syllabam (e. c. nam) ipse olim explendam statui

xym

Aut me óccide, illinc si úsquam probitám gradum.

Non. 154, 3 'prouidere' (probitere Stewechius) 'promouere ecferre.'

illine si usquam Vossius illa hine si ne usquam ψ (in si

ne litteris sei latere potest) probitam Stewechius prouideam w progrediam Onions

XIX

Té repudio néc recipio: náturam abdicó: facesse!

342

343

Non. 306, 32 (cf. XI)

Octonarium trochaicum constitui quem olim Hermanno auctore in duorum senariorum frustula discerpseram. naturam dico facessti (facesst GL facesse ms. Fabri facessite H, om. B) on naturam abdico: facesse, i Hermannus natum abdico, facesse Mercerus natum meum abdico: facesse hinc conicio conl. 55 et 326

XX

. . . . ut égo, si quisquam mé tagit

Festus p. 356 M. 'tagit P. in Teucro: ut ego' e. q. s. 'et tagam idem in Hermiona — sine dubio antiqua consuetudine usurpauit: nam nunc ea sine praepositionibus non dicuntur, ut contigit attigit.'

at Bergkius

XXI

nisi coérceo

345

Protéruitatem atque hóstio feróciam

Festus p. 270 M. 'redhostire, referre gratiam — — nam et hostire pro aequare posuerunt — — et Pacuius in Teucro: nisi' e. q. s. Non. 121, 15 'hostire est comprimere, recedere ('recidere' Quicherat), dictum ab hostia. Pacuuius Teucro: nisi' e. q. s. 'hostire, offendere cedere (i. e. caedere). Pacuuius Erotopaegnion lib. II' (Laeuius Mercerus, sed fortasse alter Pacuvii locus ante Laevii nomen excidit) Idem 490, 19 'ferocia pro ferocitate.'

Sic truncata extant apud Nonium p. 490: nisicitia fercitate (fericitate Ba L ferocitate H) at que ferocia, in quibus non diversa a nostris latere iudicavit post Mercerum Hermannus; historico alicui tribuit Stowasser progr. Freist. 1884 p. 5 1 coerceo Vrsinus coeaceo cod. Festi coercuero Nonius p. 121 2 propteruitatem L Nonii p. 121 proteruitates Festus

2 properutatem L Nonn p. 121 proterutates Festus hostiaero Nonii p. 121 H

Adiunxi huius fabulae reliquiis inc. fab. XLIII—XLV. XLIX. L, inc. inc. fab. XLIV. XLVII. XLVII. XLIX.

EX INCERTIS FABULIS

T

Pastor

Exórto iubare, nóctis decurso ítinere

Varro de l. l. VI 6 M. 'ut ante solem ortum, quod eadem stella uocatur iubar, quod iubata, Pacui dicit pastor...' Ibidem VII 76 M. 'iubar...huius ortus significat circiter esse extremam noctem; itaque ait Pacuius: exorto' e. q. s. Antiopae exordio desumptum videtur.

II

'Odi ego homines ígnaua opera et phílosopha senténtia.

Gellius XIII 8 'item uersus est in eandem ferme sententiam Pacuuii, quem Macedo philosophus, uir bonus, familiaris meus, scribi debere censebat pro foribus omnium templorum...' Non abhorrere a Seti in Antiopa persona monuit Valckenarius Diatrib. p. 77. Comparavit Hartungus Eur. rest. II 420 fr. Eur. 61 N². μισῶ σοφὸν "Οντ' ἐν λόγοισιν, ἐς δ' ὄνησιν οὐ

σοφόν, quod in margine Orionis ἐξ ἀλ΄ sumptum esse notatur, h. e. Schneidewino interprete ἐξ ἀλεξάνδρον.

odi ego (ut Plauti Amphitr. 328) vel ergo odi Bothius ego odi ø, quod olim ita tuebar, ut primam versus syllabam excidisse statuerem. Erunt fortasse qui ego odi homones commendent (coroll. XXXVI)

Ш

Tu córnifrontes páscere armentás soles.

Non. 190, 20 'armenta... feminino Ennius... uiuius: tu' e. q. s. (cf. Thilo ad Servium Aen. III 540) Amphioni in Antiopa scite tribuit Welckerus Gr. tr. p. 821.

tu pascere cornifrontes soles armentas Nonius, corr. Junius

IV

350 Agite íte, euoluite rápite, coma Tractáte per aspera sáxa et humum, Scindíte uestem ocius!

Marius Victorinus GL VI 77 K. 'anapaesticum melos binis pedibus amat sensum includere, ut apud Accium... Contra

Pacuuius nouare propositum uolens noluit intra binos pedes, ut superius, finire sensum, sed secundum Euripidem dactylicum metrum quod appellatur induxit, ut nominis (mominis?) mutatio diuersitatem daret, huiusmodi stasimo seu periodo usus ... 'Baccharum in Antiopa choro tribuit conl. fr. XII Hartungus.

· 1 eucluite (sc. e latebris) Kiesslingius ucluite \(\omega \) eam ucluite volebam auellite \(Bue \) coma tractate coniungenda esse vidit \(V \) senerus

V

ah!

Cepísti me istoc uérbo, miseretúr tui.

Non. 477, 16 'miseretur pro miseret ...'

1 sq. at (ad BaL ac suprascr. W) cepisti ω Atalanta (quasi fabulae nomen): cepisti Mercerus atat cepisti Gulielmius 2 me om. L, ut integer senarius ah! cépisti e. q. s. evadat istoc uerbo Mercerus isto cum herbo (erbo W) ω

VI

Miserét me, lacrimis língua debilitér stupet.

355

Non. 98, 17 'debiliter, debilitate.' Hoc et sequens fr. potuit in Antiopa locum habere; nisi forte fr. VI ex Iliona potius excerptum est.

VII

Qua te ádplicasti támen aerumnis óbruta?

Priscianus p. 860 P. 'plico plicas plicui uel plicaui... inuenitur tamen etiam cum praepositione in aui faciens praeteritum, sed in raro usu. Pacuuius...' Cf. Antiopae fr. XIV.

qua Ba quae φ quo Bothius quoi x adplicasti Brug-manus adplicuisti H adplicauisti (appl.) φ tam edd. ante $Ascensianam\ a.$ 1516, $Vossius\ ^cex\ ms.$ tam aer. adplicauisti $prop.\ x$

VIII

quin etiám ferae,

Quíbus abest ad praécauendum intéllegendi astútia, Mórtis iniectó terrore horréscunt

Cicero de fin. V 11, 31 'omnes metu mortis afficiuntur ... quin etiam ferae, inquit Pacuuius, quibus abest ad p. i.

a. iniecto terrore mortis horrescunt.' Vocem horrescunt Pacuvianam esse censet Madvicus, illa autem: iniecto terrore mortis, quae in versus speciem redegi, contractam in brevius Pacuvii sententiam exhibere. Statui autem Vlixem in Armorum iudicio hoc exemplo usum esse.

2 astucias Pal. astuties dubitanter Madvicus

IX

360 Pandite ualuas, <remouéte seras,

Vt> cómplectar!

Festus p. 282 M. '[reserari] — — — Pacuuius in (pan)dite' e. q. s.

1 sq. remouete seras, ut Scaliger. Nihil apparet in codice

X

Nunc prímum opacat flóra lanugó genas.

Pauli Festus p. 94 M. 'Pacuuius genas putat esse, qua barba primum oritur, hoc uersu...' De Parthenopaeo in Atalanta dictum videtur: cf. Aeschyli Sept. 534 στείχει δ' ἴουλος ἄψτι διὰ παψηίδων.

flora Scaliger: cf. Acc. 246 flore w

XI

. . . . térra exhalat aúram ad auroram úmidam.

Varro de l. l. V 24 M. 'humor hinc, itaque ideo Lucilius: terra abit in nimbos imbremque. Pacuuius: terra...humidam, humectam.'

exhalat Lactus exalat F exhalabat cod. B ad] atque F aurora Bothius humidam ω exhalat auram terra ab aurora humidam Grotius

TIX

Graiúgena: de istoc áperit ipsa orátio.

Cicero de nat. deor. II 36, 91 'dicaturque tam aether Latine quam dicitur aër, etsi interpretatur Pacuuius [Chrys. 89] quasi uero non Graius hoc dicat. At Latine loquitur. Si quidem nos non quasi Graece loquentem audiamus. Docet 'em alio loco: Graiugena' e. q. s. Quadrat Euripidis Iphig.

Taur. v. 236 "Ελληνες. ἐν τοῦτ' οἶδα, κού περαιτέρω, unde coniectura hoc fr. alii ad Dulorestem rettulerunt, ipse nunc ad Chrysen pertinere puto.

istoc Bothius ista Erl. isto op

XIIIa

Solátur auxiliátur hortatúrque me.

365

Festus p. 301 M. 'solari sine praepositione dixisse antiquos testis est Pacuuius, cum ait: solatur' e. q. s.

XIIIp

Pylades

Ego sum Orestes.

365¹

Orestes

'Immo enim uero ego sum, inquam, Orestes ...

* Vterque

. . . . ámbo ergo igitur símul una enicárier Cómprecamur.

Cicero de fin. V 22, 63 'qui clamores uulgi atque imperitorum excitantur in theatris, cum illa dicuntur: ego sum Orestes, contraque ab altero: immo' e. q. s. 'Cum autem etiam exitus ab utroque datur conturbato errantique regi: ambo' e. q. s. 'quotiens hoc agitur, ecquandone nisi admirationibus maximis?' Ibidem II 24, 70 'aut Pylades cum sis, dices te esse Orestem, ut moriare pro amico? aut si esses Orestes, Pyladem refelleres, te indicares, et si id non probares, quo minus ambo una necaremini non precarere?' Idem Lael. 7, 24 'qui clamores tota cauea nuper in hospitis et amici mei M. Pacuuii noua fabula! cum ignorante rege, uter esset Orestes, Pylades Orestem se esse diceret, ut pro illo necaretur, Orestes autem, ita ut erat, Orestem se esse perseueraret. stantes plaudebant in re ficta.' cf. Augustinus confess. IV 6. In Chryse, non in Duloreste hanc scaenam fuisse coniecit O. Jahnius Herm, II 233.

2 sq. cf. coroll. XLVII ambo ergo (igitur Vind.) sunaneganum (sic Palat. Erlang. sunaniganum vel summa negarim alii) precamur ω ambo ergo una necarier precamur Madvicus ambo ergo sic una enicarier Comprecamur (vel precamur in medio versu) Hermannus. ámbos ergo uná neca (aut ambo érgo nos una n.): Precámur Bue: paene persuasit. Bergkius mus. Rhen. XIX 605 hunc locum sic disposuit: PY. égo sum Orestes. OR. ímmo enim uero ego sum ínquam Orestes. TH. ámbo ergo una | necámini? OR. PY. precámur

XIV

Fórtunam insanam ésse et caecam et brútam perhibent phílosophi,

Sáxoque instare ín globoso praédicant uolúbilei:

Id quò saxum inpulerit fors, eo cádere Fortunam autumant.

'Insanam autem esse áiunt, quia atrox incerta instabilísque sit:

370 Caécam ob eam rem esse íterant, quia nil cérnat quo sese ádplicet: 5

Brútam, quia dignum átque indignum néqueat internóscere.

Súnt autem alii phílosophi, qui cóntra Fortuná negant 'Vllam miseriam ésse, temeritátem esse omnia autumant. 'Id magis ueri símile esse usus re ápse experiundo édocet:

375 Vélut Orestes módo fuit rex, fáctust mendicús modo. 10

Rhet. ad Herenn. II 23, 36 'itemque infirma ratio est, quae non necessariam causam affert expositionis, uelut Pacuuius [1—10]. Nam hic Pacuuius infirma ratione utitur, cum ait uerius esse temeritate quam fortuna res regi. nam utraque opinione philosophorum fieri potnit, ut is qui rex fuisset mendicus factus esset.' Ibidem 24, 37 'item infirma ratio est, quae uel alii expositioni potest adcommodari, ut facit Pacuuius, qui eandem affert rationem quare caeca, eandem quare bruta fortuna dicitur.' Versui 10 subiunguntur haec: naufragio nempe rē (rex Par. II res Par. Pm. 2) ergo id fructu (fructū Par. P fluctu Par. II m. 2) forte aut fortuna obtigit Herbipol. Par. IIB Bern. n. res ista contigit ergo id non forte aut fortuna obtigit rell. libri Marxiani. Quae scholiastae doctrinam, non Pacuvii poesin praestare vidit Hermannus.

Pacuvii versum qui restituere voluerunt varia temptaverunt velut naufragio nempe: ergo id factum forte, haud fortuna obtigit Salmasius. ipse in coroll. XLVII proposui: n. n.: ergo id factum haut forte fortuna o., Marxius nuperrime: n.: nempe ergo id f. F. aut F. optigit? Hoc et fortasse fr. XV ex Chryse sumptum videtur.

1-10 Pertractavit hunc locum in Philologi VII p. 383 sqq. 2 saxoque instare in globoso praedicant uolubili Salmasius saxoque instare in globos (globoso Par. II m. 2) posse dicant uolubili Par. uterque, Herbip Bern. saxeoque instare globo praedicant uolubili Bamb. Leid. Darmst. saxique instar globosi esse dicunt uolubilem Corb. saxique esse instar globosi p. uolubilem probavit Hermannus 3 id quo Par. II, prob. Salmasius id quod Herbip. Par. P m. 1 Bern. quo Corb. m. 1 quia quo Corb. m. 2 Darmst. ideo quia quo Bamb. Leid. Par. P m. 2 quia quo id olim posui ut in v. interpolato fortuna Herbip. Bern. 4. 5 inverso ordine leguntur Hermannus, om. libri, quos qui secuntur vocabuli atrox prosodiam ignorant instabilis siet Hermannus 5 rem causam 7 fortuna Bamb. Leid. fortunam @ Darmst. esse om. Bamb. negent Bamb. Leid. Darmst. 8 Corrupta in libris, interpolata, mutilata certa fide restitui non possunt. ullam miseritatem esse autumant (autumanitatem *Herbip*, temeritatem *Erf.*) Par. uterg. Bern. Herbip. ullam miseritatem esse sed temeritate omnia regi autumaent Corb. (sed temeritate omnia regiregi omnia Bern. — Par. P Bern.) ullam esse miseriam (miseriam ullam esse Darmst.) sed temeritate omnia regi (geri Leid.) autumant Bamb. Leid. Darmst. Fortunam n. ullam miseram in rebus esse, Temeritatem esse autumant Marx miseriam esse ullam Grotius Versum 9 restituit Salmasius. In eadem ignarus et ipse incidi et, quem non magis noveram, Spengelius. ueri om. Herbip. esse Herbip. m. 1 esse aiunt Par. P m. 1 II Bern. Herbip. m. 2 esse aiunt quod Par. P m. 2 Corb. Bamb. Leid. Darmst. reapse Victorius re (res Par. P m. 2 Corb.) ab se ω 10 factust Hermannus factus Leid. m. 1 factus est \(\phi \) modo om. Bamb. Leid. Darmst. Post 10 naufragio nempe ergo id factum Forte aut Fortuna optigit? sequi vult Marx

xv

. mendicus, mánticulator: íta fati oppressít iugum.

XV—XVIII Festus p. 133 M. 'manticularum usus pauperibus in nummis recondendis etiam nostro saeculo fuit. Vnde manticulari dicebantur qui furandi gratia manticulas attrectabant. Inde poetae pro dolose quid agendo usi sunt eo uerbo. Pacuuius [377. 376] Item [378] et [379 sq.]' Pauli Festus p. 132 M. 'manticulari dicuntur, qui manticulas attrectant, ut furentur. Vnde poetae pro dolose quid agendo hoc uerbo utuntur. Pacuuius: ad manticulandum astu adgreditur.' Post manticula periisse extremam partem articuli manticularum et primam sequentis de manticularibus censet O. Muellerus. Cf. Placidi glossa (CGl V 6 G.) 'ad manticulandum, ad dolum et strophas excogitandum.'

sum vel nunc vel ego suppleri licet modici manticulatur . . ita me facti oppressi iugo cod. mendicus, manticulator: ita me fati oppressit iugum Grotius (aliis)módice manticulatur uita, me f. o. i. Bue, ingeniose

XVI

'Ad manticulandum ástu aggreditur. — scíte nimquid prompserit?

Personas distinxi alteramque feci interrogantem; scit enim quid cod., quod scite (vel sciti) nimquid (h. e. numquid) interpretatus sum coroll. LXXVI prompserit conieci promeruerit cod. scite quid prome, erue Scaliger. In schedarum scriptura acquievit Lachmannus

XVII

Deínde adgrédiar ástu regem: (nám) manticulandum ést mihi.

deinde alii Festo reddiderunt regem (rogem in ed. noviss.) cod. rem Lachmannus senarium dimensus hic ante mihi inserit Aldina cf. Plauti Trin. 963

XVIII

máchinam ordirís nouam:

380 Mánticulata astu ánne sancta iúra iuranda ádicis?

Pacuvio reddidi cum Buechelero: cf. coroll. XLVII sq.
1 ordi sis x 2 manticulata astu conieci manticulatactu cod.
anne] an cod. sancta iura conieci sanctiora cod. iuranda adicis conieci dicis iuraiuranda cod. manticulata an sanctiora iura iuranda adicis Bue

XIX

Cum deúm triportenta

Varro de l. l. VII 59 M. 'Pacuuius: cum d. t. - -'

XX

Vóce suppressá, striato frónte, uoltu túrgido

Non. 204, 30 'frontem feminino genere Vergilius ... masculino Titinius ... feminino Pacuuius: uoce' e. q. s. 'Cato ... fronte longo ... Caecilius ... fronte hilaro ...' (feminino del. Mercerus) cf. coroll. XLVIII. Nostrum versum Vossius adiungi voluit ad Dulorestis fr. XXIII.

striato Kiesslingius conl. Apulei metam. X 3 innato ω irritato Scaliger minato Onions turgido: cf. Apuleius metam. IX 21 turpitudo W, mss. Merceri turpido φ turbido Passeratius

XXI

Quid ést? nam me exanimásti prologió tuo.

Pauli Festus p. 226 M. 'prologium principium, proloquium.' Fortasse huc adlusit Lucilius apud Nonium p. 30, 27: útrum [tu] tristi's contorto aliquo ex Pacuuiano exordio? Cf. Euripidis Iphig. Taur. v: 1162 laudatus ad Dulor. XXVI et 1160 τί δ' ἔστιν, 'Ισιγένεια, καινὸν ἐν δόμοις;

XXII

In túrba Oresti cógnita, agnota ést soror.

Priscianus p. 887 P. 'notandum tamen, quod cognosco cognoui cognitum et agnosco agnoui agnitum in frequentiore usu faciunt pro o paenultima producta, quam uetustissimi seruabant analogiam sequentes, i correptam adhibentia... Pacuuius secundum utrumque protulit...' Ex Chryse haec sumpta videntur.

XXIII

. . quid cessátis, socii, eícere spiras spárteas?

386

Festus p. 330 M. 'spira — funis nauticus in orbem conuclutus, ab eadem omnes similitudine.' Conlatis Euripideis ex Iphig. Taur. 1386 & γης Έλλάδος ναῦται, νεώς Λάβεσθε κώπαις, ξόθιά τε λευναίνετε sat probabile fit ad Chrysem haec quoque pertinere.

praemitti vel eia vel agite licet

VVIV

. . . reprime íncicorem iracúndiam.

XXIV. XXV Pauli Festus p. 108 M. 'incicorem, immansuetum et ferum. Pacuuius [386] Interdum cicur pro sapiente ponitur, ut idem Pacuuius [387].'

XXV

consiliúm cicur

XXVI

núlla res

Néc cicurare néque mederi pótis est neque refígere.

Varro de l. l. VII 91 M. 'apud Pacuium: nulla res' e. q. s. 'cicurare (cicorare Flor.) mansuefacere.' Fortasse responsum ad fr. XXIV.

2 nec Lachmannus neque ω potest F refigere scripsi reficere ω refingere suascrat Lachmannus rem reficere A. Spengelius

XXVII

390 Séd cum contendí nequitum uí, clam tendenda ést plaga.

Festus p. 162 M. 'nequitum et nequitur pro non posse dicebant, ut Pacuius cum ait: sed cum' e. q. s.

An nequitur? ui Scaliger ut cod. tendenda est clam conieci

XXVIII

Priamús si adesset, ípse eius commiserésceret.

Servius in Aen. XI 259 'uel Priamo miseranda manus].... est autem Pacuuii qui ait ...' Cf. Ovidii metam. XIV 474 naufragium redeuntium Achivorum narrantis: 'Graecia tum potuit Priamo quoque flenda uideri'; et Senecae Agam. 521 'cladibus nostris daret Vel Troia lacrimas'; denique Terentii hec. I 2, 53 'ut ipsam Bacchidem, Si adesset, credo ibi eius commiseresceret.'

Priamus si adesset, ipse Bothius si Priamus adesset et ipse Servius

XXIX

Quóniam ille interit, imperium Céfalo transmissum ést...

Philargyrius in Verg. ge. IV 437 'quoniam pro postquam.'

Cefalo dubitanter posui: cf. trag. Rom. p. 317 sq. calefo Vatic. Telepho Grotius

XXX

Alcýonis ritu lítus peruolgáns feror.

Varro de l. l. VII 88 M. 'origo in his omnibus Graeca, ut quod apud Pacuium: alcyonis' e. q. s. 'haec enim auis Graece dicitur ἀλνυάν, nostri nunc alcedo; haec hieme quod pullos dicitur tranquillo mari facere, eos dies alcyonios appellant. Quod est in uersu alcyonis ritu, id est eius instituto.' cf. Ritschelius opusc. II 500. Deiphilum conieci haec in Iliona questum esse.

peruolans Par. a (cf. Lucr. Π 346) feror Victorius furor ω

XXXI

'Omnes latebras, súbluta mole (ómnes) abstrusós sinus

Suetonius apud Isidorum de nat. rerum 44 p. 73 ed. G. Becker (in Suetonii reliq. ed. a Reifferscheidio p. 243) 'moles quae eminent et procurrunt mari, de quibus Pacuuius: omnes' e. q. s. Ilionae tribui ariolando (cf. inc. inc. fab. XLIII), item fr. XXXII et Bergkio auctore XXXIII.

subluta mole scripsi sub leto (sublaetu Bodl.) mole (vel molae) ω sub lata mole Arevalus obiecta mole Rothius abstrusos Langensiepenus abstrusas (vel obstrusas) ω obtrusas vel obrutas Arevalus sub litoribus moles abstrusas s. Bue

XXXII

Quid méd obtutu térres, mulces laúdibus?

395

Pauli Festus p. 144 M. 'mulcere enim mollire siue lenire est.' cf. p. 186 'optutu' (Reitzenstein Verrin. Forsch. 36)

me ω

XXXIII

Servius in Aen. II 506 'de morte autem Priami narie lectum est. alii dicunt, quod a Pyrrho in domo quidem sua captus est, sed ad tumulum Achillis tractus occisusque est iuxta Sigeum promontorium (nam in Rhoeteo Aiax sepultus est): tunc eius caput conto fixum Pyrrhus circumtulit. alii uero quod iuxta Hercei Iouis aram extinctus sit dicunt et hanc opinionem plene

Vergilius sequitur, licet etiam illam praelibet, ut suo indicabimus loco.' Idem in Aen. II 557 'iacet ingens litore truncus] quod autem dicit litore, illud, ut supra diximus, respicit, quod in Pacuuii tragoedia continetur.'

XXXIV

Servius in Aen. VII 320 'Cisseis: regina Hecuba filia secundum Euripidem (Hec. 3) Cissei, quem Ennius et Pacuuius et Vergilius sequuntur.' Cf. Iliona

XXXV

Póst quam calamitás complures ánnos aruas cáluitur Non. 192, 30 'arua ... feminino ...' Medi frustum agnoscere mihi visus sum.

complures Bergkius plures w per plures Bothius

XXXVI

Angués ingentes álites iunctí iugo

Cicero de inv. I 19, 27 'fabula est, in qua nec uerae nec ueri similes res continentur, cuiusmodi est...' Victorinus explan. in rhetorr. Cic. p. 202 H. 'fabulam dicit esse quae niĥil ueri nec ueri simile continet, et dat exemplum: cuiusmodi est angues' e. q. s. Huc spectare Ciceronem de rep. III 9, 14 intellexit A. Maius: 'nunc autem, si quis illo Pacuiano inuehens alitum anguium curru multas et uarias gentes et urbes despicere et oculis conlustrare possit.' Augustinum denique Soliloq. II 15, 29 eodem loco uti notavit Otto ab Osanno laudatus: 'non enim, cum dicitur iunctis alitibus anguibus Medea uolasse, ulla ex parte res ista uerum imitatur, quippe quae nulla sit non ergo dicemus illud de Medea nescio quod monstrum falsum esse . . . itane tandem cum audio angues ingentes alites iunctos iugo, non dico falso?' idem epist. VII 4 'ego enim mihi ut libet atque ut occurrit animo, Aeneae faciem fingo, ego Medeae cum suis anguibus alitibus iunctis iugo, ego Chremetis et alicuius Parmenonis.' Confess. III 6 'uolantem autem Medeam etsi cantabam, non asserebam, et si cantari audie bam, non credebam.' Éodem referri possunt Varronis e Marcipore satura (fr. 284 B.) apud Non. 451, 16 'dixe regi

Medeam aduectam per aëra in raeda anguibus,' in quibus verba 'per aëra in r. a.' iambicum numerum produnt. Vix dubium quin ad Medum hoc fr. revocandum sit; ac fortasse eodem pertinent fr. XXXVII et XXXVIII.

XXXVII

... uolucri cúrrit axe quádriuga.

398

399

Isidorus differ. 47 'uolucres autem non solum aues uocamus, sed quadrupedes nimia pernicitate currentes, sed tamen cum adiectione, ut puta uolucrem equum, uolucrem tigridem. Vt est illud Pacuui: uolucri' e. q. s.

Medea versum expleat quadriiuga scripsi: cf. Enn. v. 92 coroll. trag. XLVIII com. CXXIII quadriga ω

XXXVIII

Pausillum repeda, gnáte, a uestibuló gradum.

400

Festus p. 281 M. 'repedare, recedere. Pacuius: paulum' e. q. s.

pauxillum O. Muellerus paulum cod. repeda Vrsinus recede cod.

XXXIX

Quae meum uenenis fléxit socium péctora.

Servius Dan. in Aen. V 28 'flecte autem significat muta, Pacuuius: quae' e. q. s. Recte Bothius Circes venena in Niptris memorata intellexit.

$\mathbf{x}\mathbf{L}$

eundem filios

Sibi prócreasse pér Calipsonem autumant.

Priscianus p. 685 P. 'in o productam desinentia Graeca sunt feminina et uel Graece declinantur . . . uel addita nis faciunt genetiuum, ut Dido Didonis. Accius [386] Pacuuius: filios' e. q. s. paulo infra: 'quod autem Ionis et Calypsonis et Didonis dicitur, ostendit hoc etiam Caesellius Vindex in stromateo his uerbis: Calypsonem. ita declinatum est apud antiquos. Liuius . . . Ennius . . . Accius.' Charisius p. 47 P. 'sed melius esset secundum Latinam consuetudinem huius Sapphonis, Didonis dicere. Nam et Pacuuius sic declinat . . .' Niptris reddidit Delrio.

1 sq. filios sibi procreasse eundem Charisius filios sibi

procreasse dicitur eundem *Priscianus* filios tibi p. eandem *Vossius* filios sibi procreasse (om. eundem) *Bothius*. *Trochaeos ipse olim praetuli* filios |. sibi p. eundem p. C. a.

XLI.

Calidónia altrix térra exuperantúm uirum

Varro de l. l. VII 18 M. 'Pacuius: Calydonia' e. q. s. 'ut ager Tusculanus, sic Calydonius ager est, non terra.' Quadrat fere ex Euripidis Oeneo fr. 558 N². ὧ γῆς πατρώας χαίρε φίλιατον πέδον Καλνδῶνος, quo motus Periboeae hoc fr. inserendum esse conieci.

exuberantium Flor.

XLII

405

lábitur

trabica in álueos.

Pauli Festus p. 367 M. 'trabica nauis, quod sit trabibus confixa. Pacuuius: labitur' e. q. s.

2 alueo Dacerius, fort. recte. Possis etiam sic disponere: trabica labitur | in alueos aut, ut monet Bue, labétur trabica in a.

\mathbf{XLIII}

Nám si quae euentúra sunt prouídeant, aequiperént Ioui.

Gellius XIV 1, 34 'praeter haec autem . . . multa etiam memini poetarum ueterum testimonia, quibus huiuscemodi ambages fallaciosae confutantur; ex quibus est Pacuuianum illud . . . 'Comparatis Sophocleis inc. fab. fr. 833 N²

άλλ' οὐ γὰο ἄν τὰ θεῖα πουπτόντων θεῶν μάθοις ἄν, οὐδ' εἰ πάντ' ἐπεξέλθοις σκοπῶν ad Teucrum hunc v. rettuli.

nam si qui quae vulgabatur quae $om.\ Lugd.\ Z$ aequiperem Vossius

XLIV

Nérei repándirostrum incúruiceruicúm pecus

Quintilianus I 5, 67 'ceterum etiam ex praepositione et duobus uocabulis dure uidetur struxisse Pacuuius . . .' Varro de l. l. V 7 M. 'quemadmodum quodque poeta finxerit uerbum, confinxerit, declinarit. Hic Pacui rudentum sibilus, hic in-

curuiceruicum pecus.' Tetigit Lucilius v. 170 L. Vix dubium quin ad Teucrum pertineant.

in ceruice ruicum Varronis Flor., corr. Aldus

XLV

. profectione lacti piscium lasciuiam

'Intuentur, néc tuendi sátietas capiér potest. 410

'Interea prope iam occidente sole inhorrescit mare,

Ténebrae conduplicantur, noctisque ét nimbum obcaecát nigror,

Flámma inter nubés coruscat, caélum tonitru cóntremit. 5

Grándo mixta imbrí largifico súbita praecipitáns cadit, 'Vndique omnes uénti erumpunt, saéui existunt túrbines, 415 Féruit aestu pélagus.

Cicero de div. I 14, 24 'gubernatores nonne falluntur? an Achiuorum exercitus et tot nauium rectores non ita profecti sunt ab Ilio, ut profectione l. p. l. intuerentur, ut ait Pacuuius, nec tuendi satietas capere posset? [3 sq.]' Idem de orat. III 39, 157 'sed ea transferri oportet, quae aut clariorem faciunt rem, ut illa omnia: inhorrescit mare [4-8] omnia fere, quo essent clariora, translatis per similitudinem uerbis dicta sunt.' Vtrumque locum coniungendum esse vidit Bothius. Iulius Victor p. 251 Or. (432 H.), 'ea tamen transferri oportet quae clariorem faciunt rem, ut est inhorrescit m. et feruet a. p.' Albini de arte rhet. dial. p. 545 H. eisdem verbis 'horrescit m.' et 'feruet a. p.' laudat. Nonius p. 423, 6 'horridum ... Accius Medea [VIII] .. M. Tullius cum subito mare coepit horrescere .. Varro epistula ad Caesarem: interea prope ad occidentem solem horrescit mare.' Possunt Varronis verba et Pacuvii fabulaeque nomen excidisse. Naufragium in Teucro enarratum est: cf. XIV et XV.

1 sic ab initio suppleri velim 2 intuentur, om. ut, Hermannus intuemur scite Vsenerus satietas capier potest censor in Leutschii ind. philol 1872 p. 287 capere satietas potest Hermannus satias capere nos potest Vsenerus capere potis est satietas Stieglitzius 6 largifluo Ernesti

XLVI

murmúr maris

Servius Dan. in Aen. I 55 'sic dixit Pacuuius murmur maris, quia uentos murmur sequitur.'

XLVII

hínc saeuitiam Sálaciae

Fúgimus.

1 Salaciae: cf. coroll. XVII

XLVIII

420.... líqui in Aegaeó fretu

Varro de l. l. VII 22 M. 'Pacui liqui' e. q. s. 'dictum fretum ab similitudine feruentis aquae ... Aegeum dictum ab insulis' e. q. s.

fretu A. Spengelius fretum Flor. freto Laetus

XLIX

. . . . quí stirpem occidít meum

Charisius p. 85 P. 'stirps... dixerunt tamen etiam in significatione sobolis masculino genere, ut Pacuuius...' item Beda de orthogr. VII 291 K. Telamonis in Teucro verba fuisse videntur.

\mathbf{L}

Flexánima tamquam lýmphata aut Bacchí sacris Commóta, in tumulis Teúcrum commemoráns suum

Cicero de div. I 36, 80 'fit ... ut pellantur animi uehementius, saepe etiam cura et timore, qualis est illa flexanima' e. q. s. Varro de l. l. VII 87 M. 'apud Pacuium: flexanima tamquam [lymphata]: lymphata dicta a lympha.' Non dubium quin de Hesiona haec in Teucro narrata fuerint.

1 aut unus cod. Moseri, Auratus ut φ bacchi Ciceronis Palatinus unus teste Grutero baccha (posteriore a in ras. Leid. B) φ

LT

Tópper tecum, síst potestas, fáxsit: sin mecúm uelit

Festus p. 352 M. 'topper fortasse ualet in Enni et Pacui scriptis — Pacuius: topper' e. q. s.

sist] sit cod. si Bothius sin] si cod.

LII

'Obstinati exórtus

425

Festus p. 193 M. 'obstinato, obfirmato, perseueranti, ut tenere possit, ut Pacuuius: o. e.'

obstinati exortus cod.: nolim defendere cum Buechelero, qui impetus vel militum vel ventorum intellegit. obstinari exorsus Bothius, praeeunte exorsus Aldina. An obstinate?

LIII

Servius in Aen. IV 473 'a Pacuuio Orestes inducitur Pyladis admonitu propter uitandas Furias ingressus Apollinis templum, unde cum uellet exire, inuadebatur a Furiis.'

Hanc scaenam Hermionae fuisse suspicatus sum conl. Verg. Aen. III $330~{\rm sqq}$.

LIV

Non. 111, 22 'facul pro faciliter . . . Afranius Auctione: haut fácul, ut ait Pacúuius, femina (úna) inuenietúr bona.'

In Antiopa haec iactari poterant. In quaest scaen. p. 353 dixi, quod postea Bergkius symb. in gramm. lat. p. 139 adnotavit, Graeci, non patrii poetae verba videri in Curculione Plauti laudari v. 591 'antiquom poetam audiui scripsisse in tragoedia, Múlieres duás peiores ésse quam unam múlierem.' propius ad Pacuvii sententiam accedit Merc. 512.

haut H, Lachmannus aut φ una Lachmannus, om. ω Pacuvius scripserat fortasse: Haud fácile femina (úna) inuenietúr bona, nisi forte creticos haút facul fémina una ínuenitúr bona praefers

LV.

Calcam

Charisius p. 50 P. 'quamuis antiqui, ut Pacuuius et Plautus, Calcham dicant, non Calchantem.' calchan cod. Calcham (immo Calcam) scribendum esse monuit Ritschelius Prol. Trin. p. LXXXVII.

LVI

torrus

Servius in Aen. XII 298 'nam illud Ennii et Pacuuii penitus de usu recessit, ut hic torrus, huius torri dicamus.'

LVII

iteris

Charisius p. 63 P. 'iter iteris debet facere, non itineris ... plurali tamen numero itinera semper dicemus. non enim sicut huius iteris Pacuuius dixit, et haec itera potuit dicere.' Idem p. 109 P. 'Pacuuius quoque iteris dixit.'

LVIII

insomnia

Servius in Aen. IV 9 'sciendum igitur: quia, si terret dixerimus, antiqua erit elocutio. Insomnia enim' (h. e. vigilia) 'licet et Pacuuius et Ennius frequenter dixerint, Plinius tamen exclusit et de usu remouit.'

LIX

pută. ită

Servius in Aen. II 651 'praepositiones uel aduerbia in a exeuntia modo producunt ultimam litteram, excepto puta et ita ('et ita' om. Hamb.), quae ('quia' vulgo) apud Ennium et Pacuuium breuia sunt' puta et ita] ita et quia coni. Thilo conl. Prisc. II 65 H. Servio de fin. IV 454 K.

LX

hic Iouis

Pompeius GL V 187 K. 'hoc ipsum etiam quod diximus, hic Iuppiter et huius Iouis, apud antiquos libros inuenimus plenas declinationes, hic Iuppiter huius Iuppitris huic Iuppitri. Legimus in Capro hic Iouis, huius Iouis. Etiam Naeuius Accius Pacuuius, omnes isti utuntur hoc exemplo.'

LXI

ante templo propter homine praeter condemnatis

Pompeius GL V 278 K. 'non dubitat Pacuuius dicere ante templo; non dubitat dicere propter homine; non dubitat dicere, quod dixit etiam Sallustius, praeter condemnatis. iste enim dixit:' (Catil. 36) 'praeter rerum capitalium condemnatis. inuenimus ista omnia.' In illo 'homine' fugit grammaticum fortasse omissa finalis consonans m. De Sallustiano exemplo recte iudicat Bergkius symbol. I p. 44 adn.

LXII

applar

CGl. II 18 G. (coroll. XLIX) 'appia, είδος σπεύους, ώς παπούβιος.' Isidori gloss. 'applare, cochlear.' cf. Lydus de mens. 25. Ergo scribendum applar vel aplar, ut vidit Jos. Klein mus. Rhen. XXIV 295.

LXIII

desertitudines

Statii commentarius ('vetustissimarum membranarum', si modo vere) laudatus a Casp. Barthio animadv. ad Statii Theb. IV 737 p. 1230: 'deserta] desertitudines. Vt Placubius.' Pacuvium citari vidit Barthius, indicavit hunc locum Rob. Unger 'Papinii Statii ecloga ultima' p. 242 adnot.

L. ACCIVS

 ${\bf Varias \ nominis \ Accivs \ Activs \ Artivs \ form as \ curiose \ enotare \ supersedebo. }$

ACHILLES

T

Qua re ália ex crimine ínimicorum effúgere possis, délica.

Non. 98, 6 'delica, explana, indica.' Idem 277, 28 'delica est aperi et explana...'

aliae ex ω p. 98 ex alio B p. 277

П

Ne túm cum feruat péctus iracúndiae

Non. 504, 27 'feruat pro ferueat . . . Accius Acille . . .' (Achille Bamb.)

iracundia ed. 1526

Ш

... an scéptra iam flaccent? ferat.

Non. 110, 12 'flaccet languet, deficit...' flacent ψ fera Quicherat, non male

MYRMIDONES

Incerta coniectura statui eandem fabulam fuisse Achillem et Myrmidones.

T

Tu pértinaciam ésse, Antiloche, hanç praédicas, 5 Ego péruicaciam áio et ea me utí uolo:
Haec fórtis sequitur, illam indocti póssident.
Tu addís quod uitio est, démis quod laudí datur.
Nam péruicacem díci me esse et uíncere

Nam péruicacem dici me esse et uincere Perfácile patior, pértinacem nil moror.

Non. 483, 1 'peruicacia et pertinacia hoc distant: peruicacia est interdum bonarum rerum perseuerantia, pertinacia semper malarum.' Cf. Frontonis epist. IV 2: vide ad Ennii fr. inc. fab. LXI.

2 aio Aldina ai ω et ea Fruterius et a ω et hac Scaliger ea, om. et, Lachmannus Versus 3—6 inverso ordine in libris feruntur hoc: 5 6 3 4, quem correxit Bothius 5 dici Scaliger dicis ω me esse fort. ex meed ortum: cf. ad v. 36 et 53

п

10 Clássis trahere in sálum (me) et uela uéntorum animae immíttere

Non. 284, 8 'anima, uentus' Contulit Hermannus Homeri Il. IX 358 sqq.

classis (classes Jun.) Mercerus lassis ω septenarium discripsi, senarios classes t. in s. | et u. u. a. i. Scaliger et transposito classes initio v. alterius Grotius: cf. coroll. XLIX

Ш

Mea fácta in acie oblíti

Non. 502, 1 'accusatiuus pro genetiuo.'

facta Mercerus fata o

IV

Quódsi, ut decuit, stáres mecum aut méus (te) maestarét dolor,

Iám diu inflammári Atridae náuis uidissént suas.

Non. 137, 33 'maestaret pro maerentem faceret.' (mestaret Bamb., ubi versus ipsi desunt ut plerumque in hac partemertaret Harl. W)

1 quodsi Fruterius quod sic ω : in sic litteris sei latere potest stares Gifanius histares compuncta hL istares φ te Mercerus, om. ω mertaret ω moeraret ed. Mediol. 2 Atridae Mercerus atre H et re φ

V

'Iram infrenes, obstes animis, réprimas confidéntiam. 15 Non. 262, 15 'confidentia rursum temeritas, audacia....' Cf. Homeri II. IX 496. 255 sq.

infrenes Junius infrenis (infermis L) ω

VI

Tua honéstitudo Dánaos decepít diu.

Non. 120, 31 'honestitudo pro honestas. Accius Oenomao ... idem Myrmidonibus ...'

decepit Delrio decipit w

VII

'Ego me non peccásse plane osténdam aut poenas súfferam.

Non. 396, 31 'sufferre est sustinere'

\mathbf{vm}

Régnum tibi permítti malunt? cérnant: tradam exércitus.

Non. 261, 24 'cernere rursum cedere' (succedere x) 'unde et cernere hereditatem filii patribus, id est cedere' (id

est succedere patribus x), 'dicti sunt.' Conferent Homeri II. IX 616.

malim Junius cernant Mercerus cernam ω, et legit ipse Nonius. cernas x. cf. mus. Rhen. L 279 exercitum Aldina

\mathbf{IX}

Nolo équidem: sed tu huic, quém scis quali in té siet 20 Fidélitate, ob fídam naturám uiri Ignósce.

Non. 109, 31 'fidelitatem, id est fidem.'

1 quale L an qualei?

Quadrat ad hanc fabulam inc. inc. fab. XXVIII; de XXVII vaga est ariolatio.

AEGISTHVS

I

heu!

Cuiátis stirpem fúnditus fligí studet!

Non. 110, 32 'fligi, affligi. Liuius Aegistho ... Accius Epinausimache ... idem Aegistho: heu' e. q. s,

2 cuiatis: cf. trag. Rom. 467

п

Cui mánus materno sórdet sparsa sánguine.

Non. 170, 3 'sordet, sordidata est.'

cum HL sparsa ed. 1526 sparso ω Malim sparsa sordet

ш

23 Celebrí gradu gressum ádcelerasse † decet.

Non. 89, 25 'celebre non solum frequens, sed etiam uelox.' Servius Dan. in Aen. IV 641 'celerabat] alii celebrabat legunt, quia antiqui hoc uerbum in uelocitate ponebant. Accius: celebri'e. q. s.

adcelebrasse Nonius adcelerate Serv. Fuld. adcelerauisse Scaliger dedecet Bue conl. Soph. El. 871 sq. adde Plauti Poen. 513 sqq. docet Nonius, om. Servius addecet Scaliger con-

decet Maehly nunc vel iam d. alii Anapaestos celebríque gradu Gressúm nunc adc. decet ne nunc quidem plane repudiaverim: cf. trag. Rom. 468

IV

. . . . néque fera hominum péctora

25

Fragéscunt, donec uim imperi persénserint.

Non. 111, 1 'fragescere, frangi.' Comparavi Aeschyli Agam. 1601 H. κρατηθείς δ' ἡμερώτερος φανεί (1619 sq. 1639 sq.)

2 imperi persenserint Bothius persenserim imperii ω persenserint imperii Bentinus persensint (vel persensere) imperi Hermannus

V

melius quám uiri

Cállent mulierés.

Non. 257, 30 'callet significat seit ...' Similia sunt in Aeschyli Agam. 1605 τὸ γὰρ δολῶσαι πρὸς γυναικὸς ἦν σαφῶς.

CLVTEMESTRA

CLYTEMESTRA nominis formam revocavit Ritschelius opusc. II 497 sq.: cf. collecta a me ibidem 517 sq. et Fleckeiseni tit. L p. 13. Diphthongum oe Accio vindicavi in annall. philoll. LXXV 316 sqq. Actam a. 698 in ludis Pompei narrat Cicero ep. ad fam. VII 1. Cf. praeterea de off. I 31, 114.

T

. . . . sed uáluae resonunt régiae.

30

Priscianus p. 863 P. 'haec tamen ipsa' (sc. in ui divisas praeteritum desinentia, ut sonui, sonitum) 'et secundum tertiam uetustissimi protulisse inueniuntur coniugationem ...'

ualde Reg. Bamb. Bern. Sang. et i vel l erasa Grut. Carolir.

TT

. ómnes gaudent fácere recte, mále pigrent.

Non. 219, 14 'pigret ...'

non omnes prop. coroll. L, sed etiam contrarium omnes se dici potuit male Bothius mali o audaciora alia

Scaen. poes. Rom. fragm. ed. RIBBECK.

ш

Deum regnator nocte caeca caelum e conspectu ábstulit. Servius Dan. in Aen. I 88 'eripiunt, i. e. abstollunt.'

IV

Flúcti inmisericórdes iacere, taétra ad saxa adlídere Non. 488, 12 'flucti pro fluctus. Accius Telefo . . . idem Clytaemystra . . . '

taetra Mercerus aetera Ba et aetra ϕ excepto W qui totum versus dimidium omittit

\mathbf{v}

³⁴ Péctore incohátum fulmen flámmam ostentabát Iouis.

Servius Dan. in Aen. I 44 'illum expirantem transfixo pectore flammas Turbine corripuit] Probus et tempore legit ... sed qui legunt pectore, de Accio translatum affirmant, qui ait in Clytemestra de Aiace ... 'Antecedebat fort. inc. inc. fab. XXI: cf. trag. Rom. 463.

in pectore Servius, quod olim in exitu versus posui fulmen inchoatum Servius: cf. coroll. L

VI

Cúr me miseram inrídet, magnis cómpotem et multís malis?

Non. 521, 27 'compotem bonae rei solum dici existimatur, cum etiam mala in re positum sit.'

meae ψ : an mee Acciana scriptura? cf. v. 8 et 53 magnis Lipsius magis ω

VII

Scíbam hanc mihi suprémam lucem et séruiti finém dari.
Non. 226, 8 '[seruitus] neutri.'

seruiti Bothius seruitutis (seruitas L) ω seruitii Vossius

VIII

. . . ut quaé tum absentem rébus dubiis cóniugem Tétinerit, nunc pródat ultorem?

Non. 178, 12 'tetinerit pro tenuerit ...'

2 uictorem ms. Fabri, fortasse recte ulltorem L ut quaé tum absenti in rebus d. coniugi | tetínerit, ei nunc p. victori fidem? Onions, alii alia

TX

. séras potiuntúr plagas.

40

Donatus in Terent. Adelph. V 4, 17 'potitur accusatiuo casu . . .'

seras ed. Veneta siras cod. Reg. feras ed. pr. saeuas conieci serenas vel astriferas vel superas malit Bue

X

Mátrem ob iure fáctum incilas, génitorem iniustum ádprobas.

Non. 125, 2 'incilare est increpare uel inprobare. Accius Meleagro . . . idem Clytemestra . . .'

matrem ob *Grotius* matre meo ω matrem me ob *Bergkius*His reliquiis adiungi possunt inc. fab. fr. I. II inc. inc. fab. LXVII.

AGAMEMNONIDAE

T

. ínimicitias Pélopidum

Extínctas iam atque oblítteratas mémoria Renouáre

Non. 146, 29 'oblitterare est obscurefacere et in obliuionem ducere.'

1 Pelopidum Vossius Pelopidarum ω 2 extinctas H, Bentinus extincta φ iam atque H, Junius tam φ , nisi quod causa Vrbin., unde pausa conieci (cf. coroll. com. CXXIV) fama Bue

П

sic

45

Multi, ánimus quorum atróci uinctus málitia est, Compósita dicta e péctore euoluúnt suo, Quae cúm componas, dícta factis díscrepant.

Non. 260, 21 'componere, simulare uel fingere.'

1 sic delebat Vossius

ERIGONA

T

Locrórum late uíridia et frugum úbera

Non. 498, 5 'genetiuus positus pro ablatiuo uel aduerbio loci...'

Locrorum Ald. locronum w locorum Bothius lucorum Bue

\mathbf{II}

50 Adséntio: age nunc tú tuam progéniem profer órdine.

Non. 469, 18 'adsensit' (adsentit Bamb.) 'est et passiuum. Accius Neoptolemo . . . idem Erigona . . . '

profer scripsi: cf. Ter. Phorm. 395 et ω Olim Merceri senarium adsentio: age nunc tuam p. ede ordine probabam

Ш

Hóspitem depósitam interemes?

Non. 279, 11 'deponere est commendare.'

hospitam B interemes BGHL interimes φ deposita H e corr., W

TV

Quód utinam me suís arquitenes télis mactassét dea! Non. 341, 25 'mactare est immolare...' arquitenes w, antiqua scriptura

V

Tum autem Aegisthus si med eodem lécto comitassét patri!

Non. 85, 14 'comitasset pro cobuisset.' (cobitasset Salmasius cubuisset Bamb. concubuisset Vatic. 2916 cohibuisset Onions)

med Palmerius me esse ω , quod meed interpretari possis: cf. v. 8 et 36 me ex Bue me Grotius leto Grotius, Palmerius cum autem A. — heu me! — eodem lecto cubitasset p. x

VI

Séd ubi ad finem uéntum est quo illum fórs expectabát loco,

'Atque Orestem grauis sacerdos férro prompto ad- 55 stítuerat

Non. 315, 10 'grave, triste.'

1 fanum Lipsius quo Guietus in quo ω 2 adque (h. e. atque) L ad quem W atquem H Orestem Ritschelius Orestes ω , tuetur Bue mactaturum Erigonam intellegens Oresten Grotius Orestei vel Orestae x ferro cum promto Grotius adstituere ψ adtituere sistit H adsistit BG adstitit Grotius

VII

(Nam) quámquam exanguest córpus mi atque annís putret

Non. 159, 19 'putret ...'

nam Ritschelius, om. ω est exsangue Bothius miBothius mihi ω

ALCESTIS

Cum stríderat retrácta rursus inferis

Priscianus p. 867 P. 'strideo quoque stridi facit... i autem tam in praesenti quam in praeterito productam habet...' Idem p. 893 P. 'strideo et strideo tam tertiae quam secundae conjugationis invenitur.... sed puto euphoniae causa non esse in usu strisi, sed stridi...'

tum Grut. p. 893 strideret ω p. 867 striderit ed. Veneta rursum Sang. ibidem: cf. Ritschelius opusc. II 260 sq. rursus ab Vossii ms. rursum ab Bothius

ALCIMEO

De nominis Alcimeo forma quae disputavi vide in Ritschelii opusc. II 613 sq.

Ι

suós deseruit líberos. —

Supérstites sunt.

)

Non. 393, 24 'superstites ueteres ponebant incolumes... Accius Alcemeone...'

1 sq. deverbium distinxi tragi. Rom. 502, olim quos d. l., | sup.

sunt edidi sive adfirmantis sive interrogantis duos Hartungus sunt cum Bothio om. qui senarium integrum ponunt

TT

60 Vt me depositum ét maerentem núntio repéntino alacrem

Réddidisti adque éxcitasti ex lúctu in laetitúdinem!

Non. 132, 9 'la etitudine pro la etitia. Accius Alcmenone...' (alcimeone Vrbin. 307)

1 depositum Palmerius repositum ω depositam conici posse olim monui et maerentem Junius inmerentem ω. An ut maerentem? nuntio repentino Bothius repentino nuntio ω repentino alacrem n. exitum commendavit Bue 2 atque excitasti Mercerus adiue hesitastis ω ac me excitasti Junius

TTT

Quod di ín sedem infernám penitus Depréssum altis clausére specis

Non. 487, 25 'specis pro specubus. Accius Alcmeone...'

1 di in sedem infernam x di interdum inferam ω di interram infernum Bue 2 interpressum W

IV

qui ducat cum te socerum uiderit, 65 Géneribus tantam ésse inpietatem?

Non. 487,29 'generibus pro generis. Accius Alcmeone...' (Alomeone W Alchimaeone Bamb.)

1 socerum uiderit Vossius uiderit socerum ω fuit qui septenarios iambicos qui d. cum te uiderit socerum e. q. s. commendaret: cf. coroll. L sq.

v

Tenta út frustrando láctans uanans prótrahas.

Non. 16, 22 'lactare est inducere uel mulgere uellere decipere ... Accius Alcimaeone ...' Idem 184, 1 'uanans dictum pro fallens. Accius Alcmena ...'

tenta Bergkius tanta ω tantum Vossius fata Bue ut om. ω p. 184 protrahit ω p. 184 protrahis Schoppius

VI

Quia néc uos nec ille inpúne inriderét meam Grandaéuitatem

Non. 116, 11 'grandaeuitas. Accius Alcimachone...' 1 nos W

VII

Atque éccos segnis sómno et tarditúdine.

Non. 181, 18 'tarditudine et tarditie pro tarditate... Accius Alcmene...' (Accius Alcmene om. Leid. Accius Alcmaeone Junius)

signas L signis HW

Γ

VIII

Postrémo amplexa frúctum, quem di dánt, cape!

Non. 470, 11 'amplexa pro amplexare. Accius Alcimeone...' (solomeone Bamb.)

Non dubitandum quin amplexa participium sit

ALPHESIBOEA

Ι

Ita térrita membra animo aégroto Cunctánt subferre labórem.

Non. 469, 23 'cunctant pro cunctantur.' (Alpesiboea Bamb.)

П

etsi est in malis

Depósitus animus, quaé scibo exinde aúdies.

Non. 279, 25 'deponere est desperare, unde et depositi desperati dicuntur... Accius in Tereo... idem in Alfesiboea...'

2 animus, quae scibo exinde Bothius dubitanter. animus meus quae scibo exinde ω , quae in octon. troch. servari posse monet Bue animus meus q. s. ex me Vossius audies Vossius audiet ω Temptavi varia, e. c. etsi meus est in malis, quod verum videtur. Ceterum cf. coroll. com. p. CIX

III

75 Quid tam óbscuridicum est támue inenodábile?

Non. 15, 10 'enoda significat explana ... Accius Eurysace ... idem Alfesiboea ...'

quid itam W qui ita L obscuridicum Mercerus obscuri dicunt ω quid ita? tamne obscure dictum est Bothius

TV

Si tuí ueretur té progenitoris, cedo.

Non. 497, 2 'cum sit: ueretur illam rem... ueteribus genetiuum pro accusatiuo poni placet...'

v

. . . sed tibi caútim est adeundum ád uirum.

Non. 512, 10 'cautim pro caute.' sed ubi cautim est ad eundem Ba

77T

At uéreor, cum te esse 'Alcimeonis frátrem factis dédicat

Non. 280, 4 'dedicare --- '

at Junius ad ω Alcimeonis restitui Almeonis ω dedicas Bothius

VII

Cum ipsá simitu míseritudo meórum nulla est líberum.

Non. 136, 19 'miseritudine pro miseria uel misericordia. Accius Astyanacte . . . idem Alphesiboea . . . ' (Alpesiboea Leid.)

simitu Bothius simeta ω cum ípsa sim ita Bue meorum Vossius eorum ω nulla Heinsius nulla H ulla φ

\mathbf{vm}

80 O dírumque hostificúmque diem, o

80° Vim tóruam aspecti atque hórribilem!

Non. 485, 25 'aspecti pro aspectus. Accius Astyanacte ... idem Alfesiboea ...'

1 o dirumque anapaestorum, quos Geppertus agnoverat,

initium olim proposui praeter dactylos. o dirum, suprascr. o, L odiorum φ 2 ouium turbam BaHL

IX

Sed ángustate inclúsam ac saxis, squálidam

Non. 73, 25 'angustitatem dictum pro angustia.'

sed ω , pro accusativo pronominis haberi potest; ut se coni. Bue. sei Lachmannus. An sic? angustate (ut uenustas uetustas) scripsi angustatem H^1 (cf. v. 504) angustitatem φ angustitate Vossius septenarium sed angustitate i. saxi senti, sq. olim prop. trag. Rom. 505 (cf. v. 111)

AMPHITRVO

Ι

Cum pátre paruos patrium hóstifice Sanguíne sanguen miscére suo

Non. 224, 10 'sanguis masculino genere in consuetudine habetur . . . neutro . . . '

1 patrium Bothius patrum ω parat Vossius 2 miscere Passeratius hiscere ω suum Vossius

П

Vt tam óbstinatod ánimo confisús tuo

Festus p. 193 M. 'obstinato, obfirmato, perseueranti, ut tenere possit — ut Accius in Amphitryone: ut tam'e. q. s.

aut Aldina obstinatod scripsi obstinato cod. Olim ego addidi

ш

An málad aetate máuis male mulcári exemplis ómnibus? 85

Non. 1, 12 'aetatem malam senectutem ueteres dixerunt...'

mala o malan (del. an) x an mala | aetáte CFW Mueller. Creticos án mala aetáte mauís male mulcárier | éx. o. prop. v. d. ind. philol. 1872 p. 289

TV

Sed quaénam haec est muliér funesta uéste, tonsu lúgubri?

Non. 179, 18 'tonsus pro tonsura ...'

est mulier funestat (funesta edd.) ω mulier est funesta Vossius mulier funestast x

v

. sí satis recte aut uéra ratione augurem

Non. 469, 3 'auguro. Accius Oenomao ... idem Amfitryone ...'

expleri versus his sic si vel aliis modis potest si satis r. aut (satis) uera prop. Leo augurem H, ed. pr. augurer φ augurent ed. 1476

VI

Tamen ét staturae grácilitudo própemodum et luctús facit, Ne dúbitem.

Non. 116, 2 'gracilitudo... Accius Amfitryone: tamen' e. q. s.

1 staturae Gebhardus statuae et ω status et Lachmannus ad Lucil. 827: cf. inc. fab. XLII propemodum Grotius et propemodum ω

VII

90 Quín meum senium cúm dolore tuó coniungam et cómparem

Non. 255, 29 'comparare est sociare, coniungere.' compararem GH

VIII

Pértolerarem uítam cladesque éxanclarem inpétibilis.

Non. 292, 12 'exanclare etiam significat perpeti . . . Accius Diomede . . . idem Amfitryone . . . '

imperitibilis H

$\mathbf{I}\mathbf{X}$

Cédo, ecquid ei redhóstit? † uiam cometem obbitet fácilius Festus p. 270 M. 'redhostire, referre gratiam — — Accius in Amphitryone: cedo' e. q. s. Non. 165, 20 'red-ostit, reddit.'

cedo om. Nonius ecquid Festus cf. coroll. LI quid Nonius ei vel huic conieci, mihi olim. te Festus hic Nonius An redhostis? uiam cometem Nonii ω itum cum eas sem Festi cod. tum Comaeto olim conieci: cf. coroll. LII (praeterea tum iam vel eum vel eam latere in corruptelis suspicabar) uim, quo mortem Onions. An uitam, quo hostem? obbitet scripsi, sc. facinus quod flagitas. obbiet W obtet L obiet Nonii φ obiectet Festi cod. cedo q. hic redhostit? — iam Cometem obiectet f. Bue πομήτην intellegens Pterelam

X

Si fórte paulo quám tu ueniam sétius

Festus p. 343 M. 'setius' (serius Vrsinus) 'a sero uidetur dictum.' Paulus p. 342 M. 'setius Accius a sero comparauit, ait enim: ne, si forte' e. q. s. (Potest ne ex [Amphitryo]ne titulo reliquum esse.)

ne si Pauli Festus: v. supra serius Vrsinus cf. Charisius p. 194 sq. P. v. setius et secus; Solmsen lat. Lautgesch. 197

XI

Miserét lacrimarum lúctuum orbitúdinis.

Non. 146, 15 'orbitudinis pro orbitate.'

VII

Non páruolam rem ordíbor. — Ne retice, óbsecro! 95 Non. 39, 21 'ordire (ordiri Bamb. Harl. m. 1) est ponere (promere x), incipere.'

Personas distinxit Delrio paruolam Bothius paruam w An ordibo?

$\mathbf{x}\mathbf{m}$

Hócinest, quod tám temeriter tú meam beniuoléntiam Interisse es rátus?

Non. 516, 3 'temeriter.'

hoccine est Delrio hoc in re est ω quod W quo φ quor x tu tam (ta Ba) temeriter ω , quae transposui

PERSIDAE

Satin út quem cuique tríbuit fortuna órdinem, Numquam úlla humilitas íngenium infirmát bonum? Priscianus de metris com. p. 1325 P. 'nec solum comici. huiuscemodi sunt usi iambis, sed etiam tragici uetustissimi, ut Ennius in Medea... Accius in Argonautis... idem in Persidis...'

1 quemcunque Bothius

ANDROMEDA

T

100 Quot lúna circlos ánnuo in cursu ínstitit

Non. 20, 25 'circus dicitur omnis ambitus uel goerus, cuius diminutiuum est circulus.'

quot Lipsius quod ω circlos Osannus circulos ω circos Mercerus cursu Vatic. curso ω

П

Cum nínxerint caeléstium molém mihi

Priscianus p. 882 P. 'ninguo quoque ninxi, unde et nix...'

ninxerit Bern., fort. recte (Iuppiter scil.) cum ninxerit caelestium molimine Grotius

ш

Nísi quid tua facúltas nobis túlat opem, pereám...

Macrobius in CGL. V p. 607 K. 'fero tuli et tollo tuli ... Accius uero in Andromeda etiam ex eo, quod est tulo, quasi a themate tuli, declinat: nisi' e. q. s.

quid Bothius quod ω quidem Bergkius. An qui? opem, peream scripsi duce Kiesslingio, qui peribimus vel nos periimus clausula versum finiri volebat (in comoedia probe adderem.) opem Bothius operam ω

IV

103 104 Nec queí te adiutem inuénio: hortari púdet, non prodesse íd piget.

Non. 424, 2 'pudet et piget hoc distant: pudet enim uerecundiae est, pigere paenitentiae ... Accius Neoptolemo ... idem Andromeda ...'

Septenariorum trochaicorum frustula dispescuit Bue, ego

olim senariorum ne quiete ω nec qui te Junius neque qui te Bue inueni H hortari piget Scriverius id piget Aldina id pudet ω

v

Múliebre ingeniúm, prolubium, occásio

105

106

Non. 64, 8 'proluuium ...'

prolubium Lipsius proluuium o

\mathbf{v} \mathbf{I}

namque ut dicam té metu

Aut ségnitate adiúuere dubitare, haut meum est.

Non. 174, 22 'segnitas pro segnitia. Accius Aeneadis ... idem Andromeda ...'

1 namque ut te metu Aut segnitate dicam Vossius 2 adiuuere dubitare scripsi aut dubitare W addubitare φ adire vel tardum dubitare Bue adductum d. Onions aut meum HL haud meum φ

VΠ

Múlti iniquo, múlier, animo síbi mala auxere ín malis, Quíbus natura práua magis quam fórs aut fortuna óbfuit. 110

Non. 425, 11 'fors et fortuna hoc distant: fors est casus temporalis, fortuna dea est ipsa. Accius Astyanacte...idem Andromeda...'

1 iniquo Junius in quo ω auxere Gulielmius ausere (hausere H) ω

$\mathbf{v}\mathbf{m}$

Mísera obualla sáxo sento, paédore alguque ét fame Non. 72, 7 'algu pro algore.'

misere Bothius senio ω , prob. Bue obuallata Delrio obuallas Bothius pudore W

IX

Quí neque terraest dátus, nec cineris caúsa umquam euasít uapos.

Non. 487, 10 'uapor et uapos ...' terraest Ba terrae est φ

X

Immáne te habet témplum obuallatum óssibus.

Non. 323, 10 'inmane, foedum. Accius Automedia...' (Andromeda Aldina)

Posse etiam septenarium trochaicum ab initio mancum esse, qualem olim notavi, neque hic neque alibi monere volui. immane te habet Aldina immanitate habet ω immani tabe Mercerus

\mathbf{x}

Alui éducaui: id fácite gratum ut sít seni.

Non. 422, 15 'alere et educare hoc distant: alere est uictu temporali sustentare, educare autem ad satietatem perpetuam educere ...'

XII

115 Quód beneficium haut stérili in segete, réx, te obsesse intélleges.

Non. 395, 25 'segetem etiam ipsam terram dicimus ... Accius Oenomao ... idem Andromeda ...'

haut Mercerus aut ω obsesse Gulielmius obesse ω intelleges Gulielmius intellegis ω

XIII

Donéc tu auxilium, Pérseu, tetulistí mihi.

Non. 178, 16 'tetulit, tulit.'

XIV

Nosque út seuorsum díuidos leto ófferes

Non. 95, 24 'diuidos, id est separatos'

ut seuorsum scripsi (nisi mancus prima dipodia septen. sit) ut seorsum a uni seorsum Bue dividuos Scaliger: cf. Lachmannus in Lucr. p. 306 offeras Scriverius

XV

Nam pósquam paruos uós oppressit fámulitas

Non. 109, 26 'famulitas est seruitus.'

posquam Vrbin. postquam φ familitas L cf. Pac. 53 Perseus poterat inc. inc. fab. CIII dicere.

120

ANTENORIDAE

I

ad populum intéllego

Referundum, quoniam horum aéquiter senténtiae Fuére.

Non. 512, 29 'a equiter pro aeque ...'
2 quoniam horum] quorum Ba

\mathbf{II}

Fortásse an sit quod uós hic non mertét metus.

Non. 138, 30 'mertaret, mergeret.' (fort. 'mertare, mergere', atque sic Harl.) cf. Pauli Festus p. 81 v. exfuti, p. 124 v. mertat; Quintilianus I 4, 14.

fortassis an facile scribi licuisse Bergkius monuit. sit quod uos Bue sit quod EFH^2L sit quos φ sint quos ed. Mediol.

Ш

Séd quis hic est, qui mátutinum cúrsum huc celerantér rapit?

Non. 513, 23 'celeranter pro celeriter.' hunc Ba

TV

Namque húc em uenio, ut méa ope opes Troise integrem. Non. 127, 1 'integrare, redintegrare...'

em uenio scripsi inuenio ω aduenio Bothius id uenio Vossius uenio Junius huce uenio Vsenerus Troiae Junius Trogae ω

V

qui aut illorum cópias

125

Fúndam in campo, aut náuis uram, aut cástra mactabo ín mare.

Non. 341, 15 'mactare, praecipitare.'

1 qui aut ψ quieuit B (num latet quei? cf. 103) quin aut Bergkius (quin Bothius) fundam in campo copias Bergkius copios BGH 2 iactabo Madvicus

DEIPHOBVS

Ι

(Deaé) Mineruae dónum armipotenti ábeuntes Danaí

Servius Dan. in Aen. II 17 'Accius in Deiphobo inscriptum dicit' (sc. equum): 'Mineruae' e. q. s. cf. Hygini fab. 108 'in equo scripserunt: Danai Mineruae dono dant.'

armipotentes ω abeuntes Danai Bergkius Danai abeuntes ω Minéruae armipotenti hóc abeuntes dónum Danai dédicant Vsenerus

п

Eo ánte noctem exténta retia út proueherem et státuerem,

Fórte aliquanto sólito lembo súm progressus lóngius.

Non. 534, 2 'lembus, nauicula breuis piscatoria.'

1 eo om. Ba noctem Scriverius nocte ψ necte Ba extenta Bothius externa ω extrema Junius extremam Fruterius hesterna Scriverius proueherem ed. 1471 praeueherem ω 2 aliquando Ba solito Gerlachius solitus ω quam solitus Junius lymbo Ba

TTT

130 Nós continuo férrum eripimus, mánibus manicas néximus.

Priscianus p. 861 P. 'nexo quoque nexas uel nexis, ut Probo placet, nexui. Vergilius tamen ... secundum primam protulit coniugationem. Liuius uero in Odissia: nexebant ... Accius in Deiphobo ...' Idem p. 904 P. 'nexo nexis uel nexas nexui ...' Eutyches in CGL. V p. 485 K. 'nexo ... tam nexas ... quam nexis, ut Accius in Deiphobo ...'

arripimus Eutychis Tegerns. manibus quod conieceram confirmatur Eutychis Par. et Tegerns., ubi omnibus manibus legitur. omnibus φ Eutychis et Prisciani φ

IV

. ab infando hómine, gnato Láerta, Ithacensi éxsule, Quí neque amico amícus umquam gráuis neque hosti hostís fuit. Non. 314, 20 'graue multum, ualde significare ueteres probant...'

1 ab scripsi ad BGHL at H²L² aut W fort. aut ab de formis infandod vel homone olim cogitabam coroll. XXXVI gnato Laerta Rothius gnatu laerat W gnato laerata φ (Laertae Mercerus Laerta Vossius coniecerant) Ithacensi Mercerus ithacense se Basil. ait hac enase GW ithacense φ 2 quinque W

V

Vel hic quí me aperte effrénata inpudéntia Praeséntem praesens díctis mertare institit.

Non. 139, 1 'mertaret, mergeret. Accius Antenoridis... idem Deifobo...'

1 aperte Rothius a parte ω

Idem fere argumentum in Equo Troiano incerti poetae tractatum fuit.

ANTIGONA

T

Quid agís? perturbas rem ómnem ac resupinás, soror. 135 Non. 165, 2 'resupinas, honeste, id est ab incepto reuocas uel peruertis significat.'

soror Junius sorori ω

Π

. . . . quánto magis te istí modi esse intéllego, Tánto, Antigona, mágis me par est tíbi consulere et párcere.

Macrobius Sat. VI 2, 17 'Vergilius [Aen. XII 19—21] Accius in Antigona...'

1 isti modi Ritschelius opusc. II 692 istius modi ω

Ш

Attát, nisi me fallít in obitu Sonitús

Non. 357, 22 'obitus rursus aduentus.'

1 An delendum in? fauillit L, in quo si fefellit latet, Scaen poes Rom fragm ed Ribbeok. 12

senarium efficias attat ... sonus, nam sonus senarii exitum iam Bue proposuit: cf. P. Richter in Studemundi stud. I 413 trochaeos attat nisi me in obitu fallit sonitus fecit x obitu Palmerius obitum w

IV

140 Heús, uigiles, properáte, expergite Péctora tarda sopóre, exsurgite! Non. 104, 16 'expergo pro expergefacio.' 1 sq. Dactylos agnovit Hermannus

V

iam iam neque di regunt

Néque profecto deúm supremus réx (iam) curat hóminibus.

Macrobius Sat. VI 1, 59 'Vergilius [Aen. IV 871sq.] Accius in Antigona . . .' Cf. Sophoelis Antig. 921 sqq.

2 supremus rex Borbon. summus rex φ rex summus Bothius iam add. H. Keilius res Bue curat hominibus Bue omnibus curat φ curat omnibus Keilius Varia ipse lusi, velut neque dí regunt φ neque profecto deúm rex summus omnibus Curat vel in altero versu neque p. d. rex summus rebus curat omnibus

VI

. . ne istunc número amittas súbitum oblatum . . .

Non. 352, 17 'numero significat cito. Accius Oenomao ... idem Antigona ...'

istunc Rothius istu BG istum φ numero edd. enumerum ω subito Vossius, fortasse recte nuntium excidisse potest

ARMORVM IVDICIVM

1

Vt cuncta opima léuia (iam) prae illis putet.

Non. 416, 5 'uesci etiam significat uti...'

1 ita Grotius it ω armis inclutis Fruterius incletis armis ω inclytis armis Junius 2 ut cuncta opima Mercerus ut ea cuncta optima Achilli inclyto ω iam Hermannus, om. ω illius x Creticos agnoscere sibi visus est Berghius

opusc. I 342: séd ita A. ínclutis ármis u. s. | ália cuncta optima ut l. prae i. p., item Bue, nisi quod v. 2 út ea cuncta o. ac l. p. i. p. retinet, ea intellegens certamina s. odia. Mihi opima necessarium videtur

π

Quid est, cur componere ausis mihi te aut mé tibi? Non. 257, 15 'componere rursus significat comparare.' cur om. G te ac me Hermannus

Ш

... nám tropaeum férre me a fortí uiro Púlcrum est: si autem uíncar, uinci a táli nullum ⟨mi⟩ ést probrum.

Macrobius Sat. VI 1, 56 'Vergilius [Aen. X 449 sq.] Accius in Armorum iudicio . . .'

2 mi Hermannus, om. ω uinci nullumst a tali probrum Bergkius, fort. recte

IV .

In quó salutis spés supremas síbi habet summa exérciti. 150 Non. 485, 13 'exerciti uel exercituis pro exercitus.'

salutes Palat. spes supremas Scriverius spesque summas BaHL spesque supremas φ speres summas conieci spesque (i. e. speique) summam Bue

V

Intér quos saepe et múlto inbutus sánguine

Non. 521, 5 'inbuere consuetudo inducere' ('induere' Bamb.) 'existimat, cum sit proprie maculare uel polluere uel inficere.'

imbutus Bothius inbutos w

VI

Huius mé diuidia cógit plus quam est pár loqui. Non. 96, 21 'diuidia est taedium.'

VII

Maiór erit luctus, cúm me damnatum aúdiet.

Non. 276, 32 'damnare...' Contulit Hermannus ex Sophoclis Aiace v. 462 καὶ ποῖον ὄμμα πατοὶ δηλώσω φανείς Τελαμῶνι;

VIII

154 'Vbi cura est, ibi ánxitudo acérbast, ibi cunctátio, Cónsiliorum errátio et fortúnaest

Non. 72, 28 'anxitudo. Accius Eurysace ... idem Armorum iudicio: ubi' e. q. s.

1 Restituit poetae verba Bue, nisi quod hic ibi cura scribit acerbat ibi cuncta consiliorum ratio et fortunae sic (vel sit) ω , nisi quod fortitudine H sollicitatio in extremo v. 2 prop. trag. Rom. 372

IX

155 Béne facis: sed núnc quid subiti míhi febris ciuít mali? Non. 173, 29 'subiti dictum pro repentini.'

qui HL febris esciuit ω , metro non repugnare dicit Leo Pl. F. 245 febrem exciuit Bothius fibris aestuat Grotius mali] mihi L bene facis: sed num-quid subiti mihi febrem exciuit mali? Hermannus

х

Virtúti sis par, díspar fortunís patris.

Macrobius Sat. VI 1, 58 'Vergilius [Aen. XII 435 sq.] Accius in Armorum iudicio ...' Translata ex Sophoclis Aiace (v. 550) ὅ παῖ, γένοιο πατρὸς εὐτυχέστερος, Τὰ δ' ἄἰλ' ὅμοιος καὶ γένοι ἀν οὐ κακός.

uirtute Fruterius

XI

Hem, uéreor plus quam fás est captiuam híscere.

Non. 120, 29 'hiscere est proprie loqui.'

captiuam Grotius captiuum ω

XII

Sed péruico Aiax ánimo atque aduorsábili

Non. 487, 15 'peruico, peruicaci.'

aduorsabili] cf. Ammian. Marc. XIV 3, 1 aduorabili Ba, sed ad recentiore manu ascripto. atuorabili L uorabili φ auorsabili G. Wolff haud orabili Onions

XIII

Nám non facile síne deum opera humána propria súnt bona.

Non. 362, 2 'proprium rursum significat perpetuum' non om. BGH propria humana Delrio

XIV

Cur uétera tam ex alto ádpetissis díscidia, Agamemnó?...160 Non. 237, 21 'altum, uetus, antiquum...'

discidi, Agamemno, (initia) x optime versum concludere poterat

$\mathbf{x}\mathbf{v}$

nóxitudo . . .

Oblitteretur Pélopidarum, ac pér nos sanctescát genus. Non. 143, 21 'noxitudo pro noxia.'

1 ocule noxitudo ω occulta n. Hermannus o caelicolae, noxitudo Bue noxitudo (mutua) coni. Videtur ocule ex glossa occule, occulta p. 148, 20 huc irrepsisse, secuta illa, ni fallon, olim titulum obliterare p. 146, 31, cui ipsi noster locus fuerit adpositus. 2 Pelopidum fuerunt qui exitum v. facerent uos Hermannus

XVI

(Támmodo He)ctor lúx Dardaniae (núnc idem) in 163ª tenebrís (situs)

Festus v. tammodo p. 359 M. ex apographo Politiani.

Supplevit Huelsenus Berl. philol. Wochenschr. 1893 p. 1098 sq.

Inseruerunt huic fabulae probabili coniectura inc. inc. fab. XXX—XXXII.

ASTYANAX

Ι

Qui nóstra per uim pátria populauít bona.

Non. 471, 21 'populat . . . Accius Astyanacte: qui' e. q. s. nostram W

П

165 Nunc in consilio id réges Argiuum aucupant, Id quaérunt

Non. 467, 17 'aucupaui, actiuum positum pro passiuo ... Accius Astyanacte: nunc'e. q. s. (Asteanacte Leid. Bamb.)

Ш

Vtinam únicam mi antístitam Arquitenéns suam Tutétur!

Non. 487, 18 'antistitam.'

1 concilio Delrio

1 mi Bothius mihi ω 2 tutetem Ba

TV

Nil crédo auguribus, qui aúris uerbis díuitant 170 Aliénas, suas ut aúro locupletént domos.

Non. 95, 8 'diuitant pro diuites faciunt.' Gellius XIV, 1, 34 'multa etiam memini poetarum ueterum testimonia, quibus huiuscemodi ambages fallaciosae confutantur; ex quibus est Pacuuianum illud . . . item Accianum illud: nihil inquit, credo' e. q. s.

1 nil Bothius nihil ω aures Gellius uerris L Nonii deuitant HL Nonii 2 domus Gellii ψ

v

Nunc, Cálcas, finem réligionum fác: desiste exércitum Morári meque ab dómuitione arcére tuo obsceno ómine.

Non. 357, 6 'obscenum, uitabile ... Accius Astyanacte: hunc' e. q. s.

1 sq. restituit maximam partem Aem. Baehrens ann. phil. 1872 p. 623 hunc aicaispinem regionum fac ac desisset exercitum ω , nisi quod aciaspinem B aicaispanem H In his nunc agnoverat Grotius, Calchas Mercerus, religionum Vossius 2 nec me ω domuitionem ω tuo conieci tu ω tam Bothius omine Mercerus homine ω

VI

Ferúm feroci cóntundendum impériost, saeuum saéuiter.

Non. 511, 3 'saeuiter pro saeue ...'

ferum] genus intellego. serum Ba imperiost Vossius inperisit (imp.) w imperio Mercerus

VII

Te própter tot tantásque habemus uástitatis fúnerum. 175 Non. 417, 12 'uastitas significat uastationem.' te propter *Bothius* propter, om. te, ω propter te *Delrio*

VIII

Quorúm crudelitátem numquam ulla éxplet satias sánguinis.

Non. 172, 5 'satias pro satietas.'

cruditatem EF^s ulla unquam Vrbin. satias edd. satietas ω

TX

in celsis móntibus

Pécua atque inter cólles pascunt Dánai in Froegiae términis.

Non. 159, 8 'pecua et pecuda ita ut pecora ueteres dixerunt...'

Phrygiae Junius Froegiaet w cf. cor. com. CX

X

itera, in

Quibus pártibus (namque audíre uolo, Si est quem éxopto) et quo cáptus modo, Fortúnane an forté repertus

180

Non. 425, 8 'fors et fortuna hoc distant: fors est casus temporalis, fortuna dea est ipsa.'

1 sqq. Anapaestos agnovit Grotius, rectius disposuit Hermannus 3 quam W modost coni. Ed. Becker 4 An fortuna? repertus Mercerus repertur ω An repertus?

XI

Híc per matutínum lumen tárdo procedéns gradu Dérepente aspício ex nemore páuidum et properantem égredi.

Non. 518, 11 'derepente ...'

1 procedens Vsenerus properantem ω prorepens Bothius

XII

185 Tróia est testis: quaére ex aliis, qui illius miseritúdine Nómen clarum in húmili saxo múltis memorant uócibus.

Non. 136, 16 'miseritudine pro miseria uel misericordia.'

1 miseritudine ed. a. 1476 miseritudinem ω 2 umili L tumuli Duentzerus

\mathbf{XIII}

Abdúcite intro: nám mihi miseritúdine Commóuit animum excélsa aspecti dígnitas.

Non. 485, 21 'aspecti pro aspectus.'

ATHAMAS

T

Prius quam infans facinus óculi uescuntúr tui

Non. 56, 12 'infans a non fando dictus est... et est quod aut dici non debeat aut fari non possit...' Idem 416, 12 'uesci iterum uidere.'

infantis W p. 56 infortis HL ibidem

П

190 Véritus sum arbitrós, atque utinam mémet possim oblíscier!

Non. 500, 1 'accusatiuus pro genetiuo . . . Accius Eurysace . . . idem Epinausimache . . . et Adamante . . . '

arbitros Bothius arbitror ω obliscier BaL obliuiscier φ

TIT

Ah dúbito quid agis: cáue ne in turbam te ínplices.

Non. 524, 25 'turbam et turbas diuersam uolunt habere significationem, ut sit turba populi conuentus, turbae turbationes. Nos contra lectum inuenimus et indiscrete positum et pro turbis turbam. Accius Adamante...'

ah dubito ed. 1526 an dubito ha ω haut dubito Bothius ah uide tu quid agas Vsenerus (coroll. com. CCXXV) te om. Ba implices edd. implicis Ba inplicis φ

IV

Hostem út profugiens ínimici inuadam ín manus?

Non. 324, 1 'inuadere rursum quasi in uadum ruere.' (Atamante W Adamante Harl. Leid. Gen. Bern.)

hostem ut profugiens Bothius ut profugiens hostem ω , quod fuit qui defenderet: in septenarii initio ferri possit

v

Cuíus sit uita indécoris, mortem fúgere turpem haut cónuenit.

Non. 489, 1 'indecoris pro indecora.' indecora L turpem Junius turpe ω haut χ aut ψ

VI

(Tuís) beneficiis hóstimentum grátum peperisti ét graue.

Non. 315, 18 'graue, solidum et firmum.'

beneficiis Palat. ueneficius φ hostimentum gratum peperisti et graue] grauem hostium peperisti et graue ψ hostem graue peperisti Palat. egregiis hostimentum peperisti graue Grotius hostimentum peperisti gratum et graue Bergkius olim gratum h. repperistis et gr. idem opusc. I 329 hostimentum peperisti graue Bothius in senario, item gratum hospitium p. et g. Bue: cf. coroll. LIII

VII

'Atque ita de illis mérui, ut iure haec númquam 195 miserarént mala.

Non. 470, 22 'miserarent pro miserarentur.'

ATREVS

T

Servius Dan. in Aen. VIII 130 'alii ita tradunt Steropes et Atlantis filios Oenomaum et Maiam fuisse, Oenomai Hippodamiam filiam, unde Atreus natus; at Maiae filius Mercurius, ex quo Arcades, de quibus Euander, quod Accius in Atreo plenius refert.'

\mathbf{II}

Simul ét Pisaea praémia arrepta á socro
. possedít suo

Priscianus p. 698 P. 'uetustissimi tamen communiter hic et haec socrus proferebant.'

praemia | Pisaéa Vossius erepta Reg. (in mg. m. 2 at arrepta) Bern. Sang. Grut. Karolir. socru Sang. et Halb. m. 2. Ad senarios redii, octonarium Bothius posuit

TTT

Atreus

Iterúm Thyestes 'Atreum adtractatum áduenit, Iterúm iam adgreditur me ét quietum exsúscitat: 200 Maiór mihi moles, máius miscendúmst malum, Qui illíus acerbum cór contundam et cómprimam.

Cicero de orat. III 58, 219 'aliud' (uocis genus sibi sumit) 'uis: contentum, uehemens, imminens quadam incitatione grauitatis [1—4]. Idem Tusc. disp. IV 36, 77 (cf. Enn. Iphig. IV) 'ut facile appareat Atrei filios esse eius, qui meditatur poenam in fratrem nouam [3. 4]. Quo igitur haec erumpit moles? Audi Thyestem [XVI]. Eorum uiscera apponit.' Idem de nat. deor. III 26, 68 'quid? ille funestas epulas fratri comparans nonne uersat huc et illuc cogitatione rationem? [3. 4] Nec tamen ille ipse est praetereundus [VI], de quo recte et uerissime loquitur Atreus [VII]. At ipsum quam callide, qui regnum adulterio quaereret [VIII]. Videturne summa improbitate usus non sine summa esse ratione?'

3 miscendum, om. est, Tusc. ω 4 cor om. ψ de orat.

IV

(quae) ego incípio conata éxequar.

Non. 202, 13 'conatus masculino. Neutro Accius Atreo...' exsequor mavult Bothius

V

Atreus

óderint,

Dum métuant.

Seneca de ira I 20, 4 'non aliquae uoces ab iratis emittuntur...? qualis illa dira et abominanda: oderint dum metuant. Sullano scias saeculo scriptam.' Idem de clementia I 12, 4. II 2, 2 'ut illam' (sc. vocem) 'oderint d. m., cui Graecus uersus similis est, qui se mortuo terram misceri ignibus iubet.' Cicero de off. I 28, 97 'ut si Aeacus aut Minos diceret: oderint d. m. aut [XIV], indecorum uideretur, quod eos fuisse iustos accepimus. At Atreo dicente plausus excitantur: est enim digna persona oratio.' Idem pro Sest. 48, 102 'multae insidiae sunt bonis uerissime dictum est. sed te [215] inquit [216]. Nollem' (sic Reg. m. 1 Gembl. nullum ceteri libri, quod poetae tribuit etiam Lachmannus) 'idem alio loco dixisset' (sic schol. ut Wesenbergius dixit edd.) 'quod exciperent improbi ciues: oderint d. m.' Schol. Bob. in l. l. 'et hoc eiusdem poetae est: oderint dum metuant, quam sententiam detestatur quasi tyrannicam et inauspicatam liberae ciuitati.' Cicero Phil. I 14, 84 'quod uidemus etiam in fabula illi ipsi, qui oderint d.m. dixerit, perniciosum fuisse.' Suetonius Calig. 30 'tragicum illud subinde iactabat: oderint d. m.' Invertit Tiberius dictitans 'oderint dum probent' teste Suetonio Tib. 59.

1 sq. Fortasse in uno versu óderint dum métuant scriptum fuit

VI

Qui nón sat habuit cóniugem inlexe in stuprum.

Cicero de nat. deor. III 26, 68 (vide III). Versum esse in-

qui Ciceroni reddebat Schoemannus

tellexit Heindorfius

VII

Atreus

. . . quod re in súmma summum esse árbitror Períclum, matres cónquinari régias, Contáminari stírpem ac miscerí genus

Cicero de nat. deor. III 26, 68 (vide III)

1 in re in Leid. C in re summa codd. aliq., Davisius, fortasse recte 2 conquinari] cf. Marius Victorinus CGL. VI 22 K. quoinquinari Leid. A et suprascr. co Vind. coinquinari φ regiam Vind. (ante litteram erasam), Reg. Med. regiam regias Eliens. regum, regiam Davisius 3 ac misceri] admisceri ω

УШ

Adde húc quod mihi porténto caelestúm pater 210 Prodígium misit, régni stabilimén mei,

Agnum inter pecudes aurea clarum coma, Em clam Thyestem clépere ausum esse e régia, Qua in re ádiutricem coniugem cepit sibi.

Cicero de natura deor. III 26, 68 (vide III). Revocavit ad hanc fabulam VII et VIII Columna.

1 adde etiam Scriverius addo ω caeleste Pal. 4 em (i. e. eum) clam conieci coroll. LIII sq. quem clam Leid. A quendam Leidd. BC Med. quem dan Vind. quem clean Pal. quam dant Erl. quem dicunt Reg. Cantab. quondam φ esse ausum Orelliana

IX

Thyestes

. . . uigilándum est semper: múltae insidiae súnt bonis.

Cicero pro Sest. 48, 102 (vide V). Idem pro Plancio 24, 59 'quae ille a Ioue ortus suis praecipit filiis [214]. Nostis cetera: [nonne? Id quod multi inuideant: cf. Madvicus Advers. Il 231] quae scripsit grauis et ingeniosus poeta, non ut illos regios pueros, qui iam nusquam erant, sed ut nos et nostros liberos ad laborem et ad laudem excitaret.' Eodem Garatonio in Verr. V 71, 181 Cicero videtur respexisse. Ex Atreo ut III petita coniecit Halmius. Cf. ex Euripidis Cressis fr. 461 N² ούκ

ἂν δύναιο μὴ καμὰν εὐδαιμονεῖν, Αἰσχούν τε μοχθεῖν μὴ θέλειν νεανίαν, et Thyest. fr. $392~N^2$ εἰ δ' ἄτες πόνων Δοκεῖς ἔσεσθαι, μῶρος εἶ, θνητὸς γεγώς.

TX*

'Id quod multi inuídeant multique éxpetant inscítiast 215 Póstulare, nísi laborem súmma cum cura écferas.

Cicero pro Sest. 48, 102: cf. fr. V.

1 id quod & pro Plancio, Sestianae ed. Hervagiana ex egregio cod. profecta te (de Reg. m. 1) id quod pro Sest. Reg. Gembl. 2 postulare ni vel nisi Wesenbergius postularent siui Reg. m. 1, Gembl. postulare si vulgo, Lachmannus summű (summe corr.) cura Gembl.

X

Ne cúm tyranno quísquam epulandi grátia Accúmbat mensam aut eándem uescatúr dapem.

Non. 415, 25 'uesci est edere ...'

\mathbf{x}

Epulárum fictor, scélerum fratris délitor

Priscianus p. 878 P. 'a deleo ... deletum, a delino delitum nascitur, quod Probus et Caper comprobant usu quoque adiuuante ... Accius in Atreo ... 'Thesaurus nov. lat. ap. A. Mai auct. class. VIII 178 'delitor, qui aliquem occidit. Accius: fictor scelerum, fratris deditor delitor.' Ibidem 301 'hic perlitor, ris i occisor, unde Accius: fictor scelerum, fratris perlitor.' Videtur perditor in aliquo codice traditum fuisse: an sequentis versus exitus puerorum perditor fuit?

XII

cóncoquit

220

Partém uapore flámmae, ueribus ín foco Lacerta tribuit.

Non. 210, 30 'lacerti generis masculini. Neutri Accius Atreo: concoquit... lacerta in focos. Loca generis sunt neutri... masculini? e. q. s. (lacerta. Locos dixere gen. masc. Loca generis sunt neutri Vossius dubitanter)

2 flammae *Vossius* flammam ω ueribus in foco Lacerta tribuit *vel* tribuit in foco Veribús lacerta *ordinavi* tribuit ueribus lacerta in focos ω (in foco *Vossius* in foceis x)

225

XIII

Sed quíd tonitru turbída toruo Concússa repente aequóra caeli Sensímus sonere?

Non. 505, 15 'sonere inde tractum est ... Aceius Neoptolemo ... idem Atreo ...'

3 sonare Ba

XIV

Atrens

natís sepulchro ipse ést parens.

Cicero de off. I 28, 97 (vide V) schol. Gud.: 'tu nati sepulcro, i. pro sepulcro, i. in uentre tuo natum tuum sepelisti.'

nati Gud. a, schol. sepulcrum Gudd. a c Basil. es scholiastam Gud. legisse recte concludit Heusingerus sit Goth., duo Oxon. (ipsest scriptum erat)

xv

Thyestes

fregistí fidem.

Atreus

Néque dedi neque do infideli cuiquam

Cicero de off. III 28, 102 'deinde illud etiam apud Accium [1. 2] quamquam ab impio rege dicitur, luculente tamen dicitur.' Ibidem 29, 106 'nam illud quidem [2] idcirco recte a poeta, quia, cum tractaretur Atreus, personae seruiendum fuit.'

1 fregisti Bern. c fregistin Bern. d, fort. recte fregistine φ

XVI

Thyestes

Ipsus hortatúr me frater, út meos malís miser 230 Mánderem natós.

Cicero Tusc. disp. IV 36, 77 (vide III). Idem de orat. III 58, 217 'aliud enim uocis genus iracundia sibi sumit, acutum, incitatum, crebro incidens: [1. 2] et ea quae tu dudum, Antoni,

protulisti: segregare abs te ausus, et [XVIII] et Atreus fere totus.'

1 ipsus Lagom. 69, ed. Rom. 1469 de orat. ipsu Laud. de orat. ipsus Abrinc. Erl. de orat. ipsum ω Tusc., nisi quod impium Oxon. unus impius χ de orat., Bentleius hortatust me Bothius me hortatu' Bentleius 2 manderem ψ de or.: cf. Seneca Thy. 779 mandarem χ de orat., ω Tusc., defendit Baiterus coll. Lucr. II 638

XVII.

Egone Argiuum impérium attingam aut Pélopia dignér domo?

Quoí me ostendam? quód templum adeam? quem óre funesto álloquar?

Non. 281, 4 'dignatus significat dignus habitus... Accius in Neoptolemo ... idem in Atreo ...'

1 Pelopia Vossius Pelopis ω 2 quoi Lipsius quo ω quem ore mss. Fabri et Merceri quae more (mone GH) φ funeste GH alloquar Mercerus colloquar ω

XVIII

'Ecquis hoc animaduórtet? uincite!

Cicero de orat. III 58, 217 (vide XVI). Idem Tusc. disp. IV 25, 55 'ecquis... uincite! num aut egisse umquam iratum Aesopum aut scripsisse existimas iratum Accium?'

et quis ω Tusc. quis vel et quis vel ei quis vel equis ω de orat. hoc om. Gud. c animaduortet Abrinc. de or. animaduertet Erl. cum aliis animaduertit libri plerique

XIX

Numquam istam imminuam curam infitiandó tibi.

Cicero in Pis. 33, 82 'quamquam, quod ad me attinet, numquam istam' e. q. s. Asconius in l. l. 'prope notius est, quam ut indicandum sit, hunc uersum esse L. Acci poetae et dici a Thyeste Atreo.'

XX

Probae étsi in segetem súnt deteriorém datae 234¹ Frugés, tamen ipsae suápte natura énitent.

Cicero Tusc. disp. II 5, 13 'nam ut agri non omnes frugiferi sunt qui coluntur, falsumque illud Acci: probae... enitent, sic animi non omnes culti fructum ferunt.' (Acci: probae Muretus var. lect. XVI 20 acinprobe Gud. Brux. acimprobe Reg.) Schol. Laur. ad Verg. ge. I 2 (editum a Th. Mommseno mus. Rhen. XVI 443) 'nec sane segetes simpliciter pro terra ponuntur, [sed] pro terra arata... Accius in Atreo: si in segetem deteriorem datae sunt fruges.' Non nimis similia sunt Euripidea Hecubae v. 592:

ούπουν δεινόν, εί γη μέν κακή τυχούσα καιρού θεόθεν εὖ στάχυν φέρει, χρηστή δ' άμαρτούσ' ὧν χρεὼν αὐτὴν τυχείν κακὸν δίδωσι καρπόν.

Ceterum duo fragmenta XVIII. XIX, item inc. fab. I dubitari potest num forte rectius Pelopidis reddenda sint. Praeterea ad Atreum conicio referenda esse inc. fab. V. VII, inc. inc. fab. LX.

BACCHAE

Ι

235 Deinde ómni stirpe cum íncluta Cadméide

Vagánt matronae pércitatae insánia.

Non. 467, 25 'uagas pro uagaris... Accius Bacchis... percitatae tumultu uecordi uagas insania. Turpilius Leucadia (XIII): uultu uecordi uagas insania.' (Bacchis edd. uaccheis libri plerique uaccheus Bamb. Harl.) Contulit Boeckhius Euripidis Baccharum v. 35 sqq. καὶ πᾶν τὸ δῆλν σπέρμα Καδμείων, δοαι Γυναῖκες ἦσαν, ἐξέμηνα δωμάτων. Όμοῦ δὲ Κάδμου παισίν ἀναμεμιγμέναι κ. τ. λ.

1 omnis ω Cadmeide Mercerus Cadmide ω Cadmeides post Scaligerum Quicherat 2 percitatae insania x percitatae tumultu uecordi uagas insania (v. supra) ω

TT

Et núnc siluicolae ignóta inuisentés loca

Macrobius Sat. VI 5, 9 'siluicolae Fauni... Naeuius... Accius in Bacchis...'

TTT

aéricrepitantés melos

Non. 213, 12 'melos . . . masculino Accius Vaccis . . .'
(Bacchis Junius)

acri crepitantes H Vrbin. acri crepantes φ aericrepantes, i. e. χαλκόκροτα Bue acris cr. Junius

IV

'Agite modicó gradu! iácite thyrsós leuis!

Non. 342, 25 'modicum ueteres moderatum et commodum dici uolunt . . . Accius Bacchis . . .'

iacite thyrsos Scriverius (cf. coroll. LIV) iacet et nisus o facite nisus Fruterius

v

o Díonyse, óptime

240/2

Patér, uitisator, Sémela genitus, eúhie!

Macrobius Sat. VI 5, 11 'uitisator curuam seruans sub imagine falcem. Accius in Bacchis...'

1 optime Patér x pater optime ω 2 euie Scaliger euhia (euchia) ψ (cf. Lobeckii Aglaoph. II 1044) eubia Med. b Salisb. euthyus ω

VI

. . ubi sanctús Cithaeron

Frondét uiridantibus fétis.

Non. 489, 3 'fetis pro fetibus.'

1 sq. anapaestos agnovit Grotius

VII

Quia néque uetustas néque mos neque grandaéuitas 245

Non. 116, 13 'grandaeuitas. Accius ... idem Bacchis ...' cf. Eurip. 204 sqq.

mos Bothius mors ω uetustas moris coni. Vsenerus: cf. coroll. LIV

VIII

Eí lanugo flóra nunc demum inrigat

Servius Dan. in Aen. XII 605 'Probus sic adnotauit: neotericum erat flauos; ergo bene floros, nam sequitur: et roseas laniata genas. Accius in Bacchidibus (Bacchis Commelinus) [XIII] in iisdem [VIII]'

ei scripsi et cod. lanugo Daniel laguna cod. flora Scriverius floro cod. nunc genas demum vulgo inplicat (Genas) coni. coroll. LIV

Scaen, poes. Rom. fragm. ed. RIBBBCK.

IX

. . . neque sat fingi neque dici potest Pro mágnitate.

Non. 136, 28 'magnitate pro magnitudine. Accius Vacces...' (Bacchis ed. 1526). Cf. Euripidis Bacch. 273 οὐν ἄν δυναίμην μέγεθος ἐξειπεῖν ὅσος Καθ΄ Ἑλλάδ' ἔσται.

1 neque sat ed. a. 1480 nam quae 8. ω nam neque s. Qui-cherat. An numquam s.? neque] ne HL

X

249 250 Laétum in Parnaso ínter pinos trípudiantem in círculis Lúdere átque taedis fúlgere

Non. 506, 18 'fulgere correpte pro fulgere...' Comparavit Scaliger Coni. p. 87 ex Euripidis Bacch. v. 306 sqq. ξτ' αὐτὸν ὄψει μάπι Δελφίσιν πέτραις Πηδῶντα σὰν πεύκαισι δικό-ρυφον πλάκα κ. τ. λ.

1 sq. Numeros revocavi quales prioris versus iam Scaliger agnoverat, taedis fulgere necessarium in exitu v. locum habere monui 2 ludere Scaliger ludo ω

XI

. . . praesens praésto irridens (léniter)

Nobís stupe(factis sése) ultro ostentum óbtulit.

Festus p. 197 M. 'ostentum non solum pro portento poni solere, sed etiam participialiter testimonio est Pacunius — et Accius in Bacchis ...' O. Muellerus ex Euripidis Bacchis v. 436 sqq. contulit: δ δηρ δ' δδ' ημίν πρᾶος, οδδ' ὑπέσπασε Φυγη πόδ', ἀλλ' ἔδωπεν οὸπ ἄπων χέρας, Οὸδ' ὡχρὸς, οὸδ' ἤλλαξεν οἰνωπὸν γένυν, Γελῶν δὲ καὶ δεῖν κἀπάγειν ἐφίετο.

1 sq. sic scripsi Buechelerum summa in re secutus, qui senarium 2 agnovit. praesens praesto irridetis nobis stipe ultro ostentum obtulit cod. Trochaeos olim .. praesens praésto irridens nóbis stipa (tóribus Cólligandum atque ábducendum sese) u. o. o. periclitatus eram

XII

Formaé figurae nítiditatem, hospés, geris.

Non. 143, 29 'nitiditatem pro nitore.' Non dissimilia Euripidis Bacch. 453 ἀτὰς τὸ μὲν σῶμ' οὐκ ἄμοςφος εἶ, ξένε. geris Mercerus regis ω

XIII

Nam flóri crines, uídeo, ei propessí iacent.

255

Servius in Aen. XII 605 (vide VIII). Contulit Boeckhius l. l. 312 Euripidis Bacch. v. 455 sq. πλόπαμός τε γάς σου ταναδς οὐ πάλης ὅπο, Γένυν πας' αὐτὴν πεχυμένος.

ei scripsi et cod. ut Delrio uiden ut Vsenerus processi iacent Daniel processuacent cod. propexi iacent Commelinus

XIV

Túnc siluestrum exúuias laeuo píctas lateri accómmodant.

Non. 244, 16 'accommodatum dicitur adiunctum...' Idem 458, 14 'exuuias et spolia non solum hominum tegmina aut uestes dici posse...' Contulit Boeckhius Euripidea v. 695 sqq. νεβείδας δ' ἀνεστείλανθ' ὅσαισιν ἀμμάτων Ξύνδεσμ' ἐλέλυτο, καὶ καταστίκτους δοράς "Όφεσι κατεζώσαντο λιχμῶσιν γέννν.

siluestrum] siluestres ω p. 244 pecudum ω p. 458: utrumque composuit x laeuo Scaliger leuo ω p. 458 saeuo ω p. 244

XV

Deínde ab iugulo péctus glauco pámpino obnexae óbtegunt.

Cledonius in CGL. V 40 K. 'hic pampinus. Accius in Bacchis . . .' Cf. Eurip. 710 sq.

obnexae Bothius obnoxae Cledonius obtegunt Grotius obtexunt Cledonius tegunt Bothius

$\mathbf{x}\mathbf{v}\mathbf{t}$

indecorabiliter alienós alunt.

Charisius p. 182 P. 'indecorabiliter.'

XVII

Quanta in uenando affécta est lactitudine.

Non. 132, 13 'lactitudine pro lactitia. Accius...idem Baccius...' (Bacchis edd.)

affectio est ω affectust *Vossius* affecti *Mercerus* affecti est x

XVIII

260. splendet saépe, ast idem nímbis interdúm nigret.

Non. 144, 12 'nigret, nigra fit... Accius Bacchidem...'
(Bacchis Bentinus Bacchis: idem Mercerus)

sole splendet Bothius, recte at isdem H. Jordanus Krit. Beitr. 295 audacter

$\mathbf{X}\mathbf{I}\mathbf{X}$

Festus p. 314 M. '(stipes fustis terrae) defixus — — — — (Accius) in Bacchis: ec(quem stipitem abi)eg(n)um aut al(neum)us.' Supplementa Vrsini sunt.

Cf. Fronto de eloquentia p. 148 Nab. 'quin erige te et extolle, et tortores istos, qui te ut abietem aut alnum proceram incuruant et ad chamaetorta detrahunt, ualido cacumine tuo excute.'

Euripideae fabulae deverbium (v. 493—498) adumbravit Horatius epist. I 16, 73 sqq.

CHRYSIPPVS

Ι

... neque quísquam a telis uácuus, sed ut cuique óbuiam

Fúerat, (ita) ferrum álius, (alius) sáxi raudus m(íserat.)

Festus p. 265 M. 'rodus uel raudus significat rem rudem et imperfectam: nam saxum quoque raudus appellant poetae, ut Accius in Melanippo — et in Chrysippo: neque' e. q. s.

1 neque erat O. Muellerus cuique cod. cui quid O. Muellerus cui quicque conieceram 2 ferrum alius, alius saxi raudus sumpserat O. Muellerus ferrum alius saxio rudem cod. uti quae o. | fuerant, ferrum alieis, alieis saxei rudus est x Lucil. p. 206 sed ut cuique o. | fuerat, f. alius, alius s. rodera Bue

П

alternábilem

265 Díuitiam partíssent

Non. 475, 25 'partiret pro partiretur Accius Chrysippo . . . ' (Cresippo Leid. Bamb.)

1 aeternabilem w, correxi 2 an partissint?

Ш

Quoi, si hínc superescit, Spártam atque Amyclas trádo (ego).

Festus p. 302 M. 'superescit significat supererit. Ennius — et Acer in Chrysippo: qui' e. q. s. (Accius Vrsinus)

quin hinc cod. quin si Vrsinus. Potest vel qui si huic vel qui illinc conici Amyclas vulgo Amycias cod. Versum tradibo explebit ad formae reddibo similitudinem factum. Veram nominis Amyclas prosodiam docuit Ritschelius opusc. II 503

IV

Meliús pigrasse quám deproperasse ést nefas.

Non. 154, 1 'pigrare, retinere. Accius Erigonis...idem Chrysippo ...'

quamde Bothius deproperasse scripsi. Figuram perdit properavisse quod posuit Onions

V

Quid agám? uox illiust. — Cérte idem omnes cérnimus.

Non. 261, 10 'cernere, audire.'

Personas distinxit Bothius illiust Ritschelius opusc. II 683 illius (illis Vrbin. 308) est ω

CLVTEMESTRA Vide p. 161

DEIPHOBVS Vide p. 176

DIOMEDES

T

ferre exancláuimus

Tyránni saeuom ingénium atque execrábile.

270

Non. 292, 10 'exanclare etiam significat perpeti . . .'

1 fere ω feri Gulielmius 2 saeuum edd. seum ω execrabile ed. pr. execrabilem ω

TT

Passímque praeda pécua uallebánt agris.

Non. 159, 15 'pecua et pecuda ita ut pecora ueteres dixerunt'

que Vrbin. quae ω uallebant W cf. Pauli Festus p. 377 v. vallesit uellebant φ balabant Aldina praedam p. auellebant coni. Bue

III

Non génus uirum ornat, géneri uir fortís loco.

Non. 338, 22 'locum decus significare uult Accius Diomede . . .' cf. Philemon fr. 180 K.

generis Mercerus fortis Mercerus forti w

IV

Ogygia moénia

Festus p. 178 M. 'Ogygia moenia Accius in Diomede appellans significat Thebas, quia eam urbem Ogygus condidisse traditur.'

v

Et quális fuerit, fáma celebrescát tua.

Non. 89, 15 'celebrescat.'

et] an ut?

\mathbf{v}

275 Ita et flétu et tenebris óbstinatus spéciem amisi lúminis Conspíciendi insoléntia.

Non. 322, 24 'insolens rursum non solens....'

Iambicos septenarios agnovit x 1 ita in antecedentis v. exitum relegare licet et fletu Scriverius effletu ω fletu Gulielmius amisi L amissi ω , quod idem est 2 conspiciendi insolentia Bothius, sed deleri iubens. conspicient insolentiam (insolentia BGH) ω

VII

'Adsum apud te, génitor.

Non. 522, 33 'itaque uitiose dicimus, cum nos in foro fuisse dicamus, apud forum fuisse, cum apud iuxta significet...'

VIII

Multa ámittuntur tárditie et socórdia.

Non. 181, 20 'tarditudinem et tarditiem pro tarditate ... Accius ... idem Diomede ...'

amittuntur Bentinus mittuntur ω tarditie ed. a. 1476 tarditia ω

IX

Linguám praepedior: gráte puer, ne atténderis Petere á me id quod nefás sit concedí tibi.

280

Non. 238, 18 'attendere, perseuerare.'

1 linguam praepedior conieci si umquam perpediar (praepediar Montep. \tilde{p} pediar Bern. A) ω si umquam perpetiar Grotius grate Bothius gnato ω gnate Grotius si umquam praepediar aut grauer Bue 2 non fas Brugmanus concede H concedit LW

X

Simul aurem attendo, ut quirem exaudire ámplius.

Non. 238, 10 'attendere est intendere ...'

attendi Bothius

i

XI

Benígne ei pro benefício largi atque ámpliter.

Non. 470, 25 'largi pro largire ...' Idem 511, 21 'ampliter ...'

ei Gulielmius et maque mp. 470

XII

(Nunc) érgo me Argos réferam, nam hic sum gnóbilis, Ne cuí cognoscar nóto.

Non. 351, 28 'nobilis dicitur et notus' Festus p. 174 M. 'nobilem antiqui pro noto ponebant, et quidem per c literam, ut Plautus — Accius in Diomede [1].'

1 ergo med x Argos Festus agro BGH Nonii agros φ suam Nonius nobilis ω : cf. Festus supra

EPIGONI

EPIGONI ad Sophoclis exemplum composita fabula teste Cicerone de opt. gen. or. 6, 18. Cf. praeterea de off. I 31, 114.

1

285, quibus oculis quísquam nostrum póterit illorum óptui Vúltus, quos iam ab ármis anni pórcent?

Non. 160, 1 'porcet significat prohibet... Accius egones ...' (sic Leid. Harl. ligones W Epigonis Junius)

2 quos Fruterius quod w

II

Ita imperitus stúpiditate erúmpit se, inpos cónsili.

Non. 226, 22 'stupiditatem Accius Aepigona...' (epigona Harl. Epigonis vel Erigona Mercerus. Etiam de Antigona cogites)

consilii ω

Ш

Et nonne Argiuos frémere bellum et uélle uim uulgum uides?

Non. 230, 25 'uulgus...masculino...Accius in Eurisace ...idem Epigono...(Epigonis Mercerus, Onions nullo indicato codd. discrimine)

et fortasse eiciendum uim Scriverius ui ω uides D. Heinsius uidet ω

TV

Sed iam 'Amfilocum huc uadére cerno, et 290 Nobís datur bona pausá loquendi

Tempúsque in castra reuórti.

Charisius de versu Saturnio CGL. I 288 K. 'uel quales in tragoediis non numquam incidere ueteribus solent ut Ennii Acciique, de quibus aeque nihil sane praecipitur, Accii ex Epigonis [XI] uel hic alius [1—3].' Non. 158, 7 'pausa est quies alicuius rei. Accius Epigono [1. 2].'

Amfilocum Nonius Amphilochum Charisius et] ita Hermannus qui anapaestos primus distinxit 2 data Hermannus

V

Eaque íui hoc causa, ut né quis nostra uérba cleperet auribus.

Non. 20, 11 'clepere est furari ... Accius Epigone ...' (Epigonis Mercerus Erigone Quicherat)

iui Bue ut L teste Onions ut φ , om. Junius hoc i. e. huc ut HL aut φ uerba cleperet auribus Vossius auribus uerba cleperet φ , qui ordo male servatur his uerba cleperet in septenarii sequentis initium reiectis

VI

Quí, nisi genitorem úllo, nullum meis dat finem míseriis.

Non. 185, 20 'ullo pro ultus fuero. Accius Epigone...'
(ulso Vossius Epigonis Mercerus Erigone Passeratius)

genitore HL ullo vindicavit Bue (cf. coroll. com. CXXV) ulto Scaliger ulso Vossius nullum eis HW nullo meis L misereis W m. 1: an miserieis?

VII

Fáteor: sed cur próferre haec pigrem aút huius dubitem párcere

Cápiti?

295

Non. 153, 32 'pigrare, retinere. Accius Ericonis ...' (Erigonis W Epigonis Mercerus)

1 pateor HL cur proferre H^1 cur proterre F^3H^2 cur propterre F^1L propter cur re W cur propter te conieceram

\mathbf{vm}

Sápimus animo, frúimur anima: síne animo anima est débilis.

Non. 426, 28 'animus et anima hoc distant: animus est, quo sapimus, anima, qua uiuimus. Accius Epigone . . .'
(Epigonis Delrio Erigona Mercerus)

IX

'Apud abundantem ántiquam amnem et rápidas undas 'Inachi

Non. 192, 4 'amnem . . . feminino . . . Accius Epinausimache . . . idem Epigono . . . ' (Epigonis Mercerus)

antiquam defendit Bergkius Argiuam x

X

Núnc pergam ut supplíciis placans caélitum aras éxpleam.

Non. 398, 19 'supplicium rursus supplicatio . . . Accius Epigono . . . '(Epigonis Ald. Epigona Harl. m. 2 W Erigona Mercerus)

pergam ut B, Fruterius pergamus φ pergamus ut Junius in mg. expiem Fruterius

XI

Quid istúc, gnata unica, ést, Demonassa, óbsecro, 300 Quod mé † cumago expeténs timidam e tecto éxcies —? Charisius de versu Saturnio (vide IV)

1 demanassa Borb. b. de antiquiore minus constat 2 mecumago vel meamego vel simile quiddam in Borb. a scriptum esse videbatur H. Keilio, om. Borb. b me subito coni. Keilius me Alcmaeo Bergkius. me tanto (vel tremulo) conieci, sequentis v. initio clamore si fuerit exciet Bergkius

XII

Elóquere propere ac meum húnc pauorem expéctora.

Non. 16, 5 'expectorare est extra pectus eicere. Accius Foenissis . . . idem Epigono . . .' (Epigonis Mercerus)

propere Junius proprie ω meum hunc pauorem Vossius pauorem (pauore L) hunc meum ω lóquere propere ác pauorem húnc meum e. creticos videri posse monuit Bue

XIII

(Séd) quid cesso ire ád eam? em praesto est: (ém) camo collúm grauem!

Non. 200, 15 'collus masculino Accius Epigono . . . '

(e.pigona W m. 1 epigone Flor. m. 1 Epigonis Mercerus)

quid..cesso F^1 (an quid autem?) en camo Grotius camo ω camo uide olim proposui iam, o Bue

XIV

Viden út te inpietas stímulat nec moderát metus?

Non. 472, 21 'moderant pro moderantur. Accius Ephigonis . . .'

uident ut Ba, unde uiden tu ut coni. Ed. Becker

xv

Age age ámolire, amítte, caue uestem áttigas!

Non. 75, 32 'attigat, continget...Accius Erigonis...' (Epigonis Mercerus)

abite (vel abbite) x aufer te prop. in coroll. LV

XVI

Máneas, adsis áutem, exilio mácte ex terris Pélopiis? 306

Non. 342, 13 'mactare malo adficere significat... Accius

Epigono...' (Epigonis Mercerus)

Correxi ut potui maneas adhisante ω maneas: alios autem Bothius maneas ad Glisantem Bergkius mei nunc adsis! an te x (an te Scaliger): saltem maneas teneri debebat mactent Scaliger macto Bothius mactem Quicherat maneas Argis: an te e. mactem Bue pelopis externis et ω Pelopis ex terminis Scaliger Pelopiis | ex terris Vossius

Adiunxi his inc. inc. fab. LXXVII sq.

ERIPHYLA

ERIPHYLA fortasse non diversa fuit ab Epigonis.

Pallás bicorpor ánguium spirás trahit.

Priscianus p. 699 P. 'bicorpor bicorporis, tricorpor tricorporis, ut Accius in Eriphyla ...' (heripila Grut.)

EPINAVSIMACHE

Ι

Vt núnc, cum animatus íero, satis armátus sum.

Non. 233, 16 'anima iterum significat iracundiam uel furorem, unde et animosi dicuntur iracundi... Accius Menalippo... idem Epinausimache...'

An at? ut nunc sum a., si iero Madvicus, inutiliter: cf. Plauti Bacch. 942

П

Proin tu id cui fiat, non qui facias compara.

Non. 256, 37 'comparare iterum aestimare.'

TTT

310 (At) contra quantum obfueris, si uictus sies, Considera, et quo réuoces summam exérciti.

Non. 485, 15 'exerciti uel exercituis pro exercitus. Accius Armorum iudicio ... idem Epinausimace ...'

1 fort. obfuerit

TV

Quod sí procedit, néque te neque quemquam árbitror Tuae paéniturum laúdis, quam ut serués uide.

Non. 158, 3 'paeniturum.'

V

Probís probatum pótius quam multís fore

Non. 519, 8 'ueterum memorabilis scientia paucorum numerum pro bonis ponebat, multos contra malos appellabant... Accius Tereo ... idem Epinausimache...'

fore ed. 1480 forem ω probatus . . . forem Lipsius

VΙ

315 Item ác maestitiam mútam infantum quádrupedum
Non. 9, 25 'mutus onomatopoeia est incertae uocis, quasi

mugitus; nam mut sonus est proprie, qui intellectum non habet ...'

ac Ad. Schoellius ad ω mutam Junius mutuam ω infantum Leid. 116 m. 1, Bothius infantium φ

VП

Mórs amici súbigit, quod mi est sénium multo acérrimum.

Non. 2, 24 'aetatem malam senectutem ueteres dixerunt senium ipsum positum sic ... Accius Epinausimache ...' subicit L^1 mi Bothius mihi ω

vm

Nec pérdoliscit flígi socios, mórte campos cóntegi.

Non. 110, 31 'fligi, affligi ...'

fligi socios Marte x, qui interrogantem facit contegi Junius contigi ω

IX

Ab classe ad urbem téndunt, neque quisquam potest Fulgéntium armum armatus ardorem óbtui.

Non. 495, 22 'accusatiuus numeri singularis positus pro genetiuo plurali . . . Accius Eurysace . . . idem Epinausimace . . .'

2 armum Bentinus armorum o animatus Bothius, recte, ut vid. obtuli Ba

X

Incúrsio ita erat ácris Charisius p. 93 P. 'acris.'

320

XI

Mauórtes armis duó congressos créderes.

Charisius p. 101 P. 'duo, hos duo.'

Martes cod. 320 sq. ita: incursio | íta erat acris: Martes a. d. c. c. conflavit Bergkius

ХΠ

. Scamandriam undam salso sanctam obtexi sanguine, 'Atque aceruos alta in amni corpore expleui hostico.

Non. 192, 1 'amnem ... feminino ...'

1 nam vel sic praemittas Scamandriam Fruterius umandriam ω obtexi Junius obtexus ω obtexui Mercerus obtinxi Onions 2 amni edd. omni ω

XIII

Vbi núnc terricula túa sunt?

Non. 227, 30 'terriculae generis feminini. Neutri Accius Epinausimace...'

tua Scaliger ta ω , quod possis etiam tanta vel istaec interpretari

XIV

325 Primóres procerum próuocauit nóminans,

Si essét quis, qui armis sécum uellet cérnere.

Non. 261, 16 'cernere rursum dimicare uel contendere.' (epinausimace Gen. Leid. pr.)

1 procerum ed. pr. procertum ω prouocauit Bothius reuocarit ω prouocaret Vossius 1 sq. nominans, si Kiesslingius (cf. Sall. Catil. 21, 4) nomina nisi ω nomine, si Scaliger 2 qui ed. a. 1476 que ω

ΧV

Deorúm mortalis, Phoénix, (esse) líberos 328 Reminíscor semper ét istud itidem uós uolo

Non. 500, 1 'accusatiuus pro genetiuo ... Accius Eurysace ... idem Epinausimace ...' Exempla per totum titulum adferuntur verborum meminisse reminisci obliuisci.

1 sq. sic nunc post varia tentamina restituere conatus sum: cf. coroll. LV sq. trag. Rom. 362 eos mortalis foenis lib. x miseror saepe studitos uolo ω, sed foenus lib. x misereor Ba Singulas coniecturas has enotasse satis sit: eos] es vel nos vel dese latere potest Phoenix Grotius et Palmerius liberos Hermannus istud Vossius uos uolo Bue misereor saepe et adiutos uolo Grotius

XVI

Tamen haút fatiscar quín tuam inplorém fidem.

Non. 479, 10 'fatiscuntur pro fatiscunt.' (epinausimace \omega) Idem 307, 8 'fatiscere — rursum deficere.' (epinausimace \omega)

haud Bentinus aut ω p. 307 ψ 479 ut Ba p. 479 fatiscam ω p. 479 qui ω p. 307

XVII

Lucífera lampade ábietem exurát Iouis

381

332

Priscianus p. 695 P. 'nam Iouis nominatiuo quoque casu inuenitur . . .'

exurat Iouis arietem ω abietem Hermannus Huc pertinere suspicatus sum inc. fab. IX. X. XII.

ERIGONA Vide p. 164

ERIPHYLA Vide p. 203

EVRYSACES.

EVRYSACES acta a. 697 (vide Ciceronis testimonia ad fr. XIII.) ludis quos consul P. Cornelius Lentulus faciebat aut dedicatoriis aut funebribus aliquanto ante comitia die Sextilis IV habita celebratis.

Ta

Nunc pér terras uagus, éxtorris, Regno éxturbatus, marí . .

Non. 14, 27 'extorris dicitur extra terram uel extra terminos. Accius Eurysace [1. 2].'

Anapaestos et huius et fr. I^b agnovit Scaliger disposuit Hermannus, troch. septen. maluit Bergkius. Suppleri possunt varia velut: marique citus vel mari uectus

Τt

Super 'Oceani stagna álta patris Terrárum anfracta reuísam.

335

Non. 193, 1 'anfractum — — neutro Accius Eurysace [1. 2].' Varro de l. l. VII 15 M. 'quod est: terrarum anfracta reuisam, anfractum est flexum, ab origine duplici

dictum, ab ambitu et frangendo.' Coniunxit versus I* et I* Scaliger, cui merito fortasse accessit Hermannus Elem. d. m. p. 386: tamen malui testimoniorum fidem conservare.

2 reuisum Varronis Flor.

TT

Númquam erit tam inmánis, cum (non) méa opera extinctúm sciat,

Quin fragescat.

Non. 111, 3 'fragescere, frangi. Accius Aegistho...'

1 non Bothius, om. o sciet Mercerus, fort. recte 2 quin
Mercerus (cf. Plauti Capt. 408) quiqui HL qui o

Ш

.... pro di ínmortales! spéciem humanam ... 340 Inuísitatam egrégiam, indignam cláde et squalitúdine.

Non. 225, 32 'squalor masculini est generis. Feminini.'

1 Lacunam explere possis addito velut contuor 2 inuisitatam: $cf.\ coroll.\ LVI$ inusitatam (inusitatem L) ω inuisito Tam Bothius inuisita Tam x clade edd. ciade ω squalitudine Junius squaliisdine ω

TV

atque ut uidés, non tenui dé loco
 Non. 341, 12 'locus, genus nobilitas dignitas.'
 uides vulgo uide ω (natus) de loco x

V

'Apud ipsum adstas.

Non. 522, 25 'cum apud iuxta significet.' adstas Mercerus adistas ω

VI

Tu autém quod quaero enóda et qui sis éxplica.

Non. 15, 5 'enoda significat explana, et quae sit proprietas, manifestum est, hoc est nodis exsolue.'

tu autem quod quaero L, Delrio tu autem quod quaero abs te φ , quos olim secutus tu mihi autem edideram. tu, a te quod quaero, enoda vel tu, quod quaero a te, enoda Vossius qua sis (quae sit m. 2) L quae's vel qui's Ed. Becker

VII

Nam ea (démum) oblectat spés aerumnosum hóspitem, Dum illúd quod miser est clám esse censet álteros. 345

Non. 267, 16 'censere significat existimare, arbitrari.'

1 oblectet B 2 id quod ω illud quo Ritschelius id quod miseriaest Bue altero BGH alterum x

VIII

Heu me miserum, cum haéc recordor, cum illos reminiscór dies!

Non. 499, 32 'accusations pro genetino...'
heu ed. a. 1471 eu ω illos H, Aldina ille Ba illo φ

IX

Túrbat uulgum, euitat (uitam múltis,) moeros disicit.

Non. 280, 22 'uulgus ... masculino ... Verg. Aen. lib. n: tunc spargere uoces in uulgum ambiguas. Accius in Eurisace' e. q. s.

1 discidia amantem Bue diffidam antem ω diffidam amantem Aldina diffidam autem Junius in mg. Iphidamantem Rothius scindere scripsi ne cidere ω neci dare Junius in mg. cf. coroll. LVI 2 turbat uulgum, euitat Rothius turbat uulgum ambigua accius euitat ω dissicit H^2

\mathbf{X}

Persuásit maeror ánxitudo errór dolor.

Non. 72, 27 'anxitudo.'

aegror Lachmannus: cf. Pac. 275 (coroll. XLV)

XI

Disértim id unum incómmodis defít meis.

Non. 509, 27 'disertim dicere, plane, palam'
Scaen. poes. Rom. fragm. ed. Ribbeck. 14

350

XII

eí mihi,

Vt étiam aerumna haec mîhi luctum addit lúctibus! — Quid <té> miseraris, <Télamo,> et Eurysacém <taces>, Tuam sólitatem mémorans, formidáns tibi? —

355 Te cónmiserabam mágis quam miserebár mei.

Non. 445, 2 'miserari et misereri ueteres his sensibus esse uoluerunt, ut sit miserari flere et lamentari, misereri miserationem alienis casibus exhibere; et actiuo ad primum affectum, passiuo ad secundum. Accius Eurysace: [1. 2] Alia persona: [3—5].' Nonius 173, 26 'solitatem pro solitudine. Accius Eurysace [4].'

2 sqq. cf. coroll. LVI sq. 2 aerumna haec Ad. Schoellius haec erumna haec ω Trochaicum septenarium olim Bothius proposuit 3 quid miserari id me Erysacem ω Explevi versum ut potui 4 memoras formidas ω p. 445 Quid tuam miseram solitatem memoras? formidas tibi? — Eúrysaces Bothius quid miserans tuam solitatem memoras, formidans tibi? x, deinde novum frustum Nonii verbis idem Eurysace indicari statuens 5 commiserabar vulgo miserebar Junius miserabar ω

XIII

357.... quí rem publicam ánimo certo adiúuerit, Státuerit, steterít cum Achiuis

Ré dubia

360 Haut dubitarit uitam offerre néc capiti pepércerit.

[súmmum amicum, súmmum in bello, súmmo ingenio s praéditum]

O ingratifici Argíui, inmoenes Grái, inmemores bénefici, 365 Exulare sínitis, sistis pélli, pulsum pátimini.

Cicero pro Sestio 56, 120 'quid fuit illud, quod recenti nuntio de illo senatus consulto, quod factum est in templo Virtutis, ad ludos scaenamque perlato consessu maxumo sum-

mus artifex et mehercule semper partium in re publica tam quam in scaena optimarum flens et recenti laetitia et mixto dolore ac desiderio mei egit apud populum Romanum multo grauioribus uerbis meam causam, quam egomet de me agere potuissem? Summi enim poetae ingenium non solum arte sua, sed etiam dolore exprimebat. Qua enim ui' ('ui' suppl. Koechly) '[1. 2] uobiscum me stetisse dicebat, uestros ordines demonstrabat: reuocabatur ab universis. [3. 4] Haec quantis ab illo clamoribus agebantur! cum iam omisso gestu uerbis poetae et studio actoris et expectationi nostrae plauderetur: súmmum amicum, súmmum in bello (nam illud ipse actor adiungebat amico animo et fortasse homines propter aliquod desiderium approbabant) súmmo ingenio praéditum. Iam illa, quanto cum gemitu populi Romani ab eodem paulo post in eadem fabula' (haec 'in eadem fab.' incl. Bakius) 'sunt acta! O pater! Me, me ille absentem ut patrem deplorandum putabat ... quanto cum fletu de illis nostris incendiis ac ruinis, cum patrem pulsum, patriam afflictam deploraret, domum incensam euersam, quae' ('que' libri, corr. Bakius) 'sic egit, ut demonstrata pristina fortuna cum se convortisset [Enn. trag. 86], fletum etiam inimicis atque inuidis excitaret. Pro di inmortales! quid? illa quemadmodum dixit idem! quae mihi quidem ita et acta et scripta uidentur esse, ut uel a Q. Catulo, si reuixisset, praeclare posse dici uiderentur: is enim libere reprehendere et accusare populi nonnumquam temeritatem solebat, aut errorem senatus: [6] Non erat illud quidem uerum . . . sed tamen illud scripsit disertissimus poeta pro me; egit fortissimus actor, non solum optumus, de me, cum omnes ordines demonstraret, senatum, equites Romanos, universum populum Romanum accusaret [7].'
Ibidem 58, 128 'et quoniam huc me prouexit oratio, histrio casum meum totiens conlacrumauit, cum ita dolenter ageret causam meam, ut uox eius illa praeclara lacrimis impediretur. Neque poetae, quorum ego semper ingenia dilexi, tempori meo defuerunt: eaque populus Romanus non solum plausu, sed etiam gemitu suo comprobauit. Vtrum igitur haec Aesopum potius pro me aut Accium dicere oportuit, si populus Romanus liber esset, an principes ciuitatis?' Scholiasta Bobiensis ad cap. 56 'summus artifex' actor illis temporibus nobilissimus tragicarum fabularum Aesopus egisse uidetur Accii fabulam, quae scribitur Eurysaces, ita ut per omnem actionis cursum tempora rei publicae significarentur, et quidem Ciceronis for-tuna deploraretur.' Idem ad cap. 57 'o immunes Grai] et haec uerba sunt de tragoedia, in qua uerbum istud inmunes ingratos significat, quem admodum [leixovoyoùs i. e.] munificos dicebant eos, qui grati et liberales extitissent. Ergo uersus omnes tragici ad ipsum Ciceronem... conuertuntur; ut aliud quidem in opere poetico fuerit, aliud uero in ipsius actoris significationibus.' Cf. quaest. scen. p. 328 sq.

1 certo animo ω , quae transposui 4 haut Madvicus *ut (fuit aut) Par. ut Gembl. nec Hervagiana uitam Naugeriana uiam Par. Gembl. 6 o Bob. Par. uero Gembl. o immunes Bob. inanes Par. Gembl. Graj Lachmannus Lucr. p. 163 7 sinitis Ascensiana et Naugeriana sinite (i. e. siniti) Par. Gembl.

XIV

Tót tropaea tránsdes, summam glóriam euortí sines Tám desubito?

Non. 517, 26 'desubito'

1 transde Ba euorti Junius in mg. euortis o

$\mathbf{x}\mathbf{v}$

... iam (ut) pótero petere incípiam, et si (flectí)
nequit,

369 370 Ví contendam ut hínc compote tecum (úna) Salaminem áueham.

Non. 259, 26 'contendere iterum significat extorquere'

1 emendare conatus sum. iam potere incipiam etsi nequid ω, nisi quod potero GHL iam petere incipiam, et si nequit Scriverius iam petere incipiam, et si ille nequit Flecti precibus Ad. Schoellius iam petere incipiam, et si neget Bue 2 hic W compote tecum Ad. Schoellius, quod dubitanter recepi comportet texum, nisi quod competeret, suprascr. portet, W comportem tecum Bue (Telamonem scil.) parentem tecum x Salaminaem H aucham Bue habeam ω

XVI

Níhil est: si autem ad té res tardat, sócium in portu est cópia,

Quaé subsistat: módo tute ipse téd offirma et cómpara.

Non. 256, 16 'comparare ueteres confirmare et constituere dixerunt'

1 res tardat Bothius retardat ω id te retardat Bue promptu Bothius 2 quae Bothius que ω te ω tete post Bentleium Bothius offirma Lipsius effirma ω

XVII

. ilico, inquam, habitato Iouis quam própitius Non. 825, 7 'ilico, in eo loco ...'

habitato ouis quam ω habitato. — O Iouis, quam *Bothius* habitato, nusquam *Rothius* propitius L propitius, corr. propius, W propius φ

XVIII

. . sed ut atrátus taetra uéste et uastitúdine Déformatus

375

Non. 184, 30 'uastities et uastitudo et uastitas, horror et desertio et contagium ...'

1 sed ut ratus ω sed atratus Mercerus (cf. CGl. II 366, 53 G. coroll. LXXVII) 2 tra deformatuis ω tam deformatus Mercerus Senarii olim atratus t. u. et u. Tam deformatus placebant, sed tra mera taetra vocis dittographia est. sed út erat taetra deformatus ueste et uastitudine Bue

XIX

ille orbus, exspes liberum

Non. 12, 7 'exspes dicitur sine spe.' orbis HL

$\mathbf{X}\mathbf{X}$

Opínione fáctum est, quanto mítius Stirpem éducabant, tánto ut reremúr magis Seuéros esse

Non. 356, 18 'opinio, suspicio ...'

1 quanto mitius Bue quanto minus ω ut quanto minus Vossius 2 edocabant GHL^1 odocabant B reremur Junius in mg. eremur (eremmur L^1) ω 3 seueros (vel eos s.) esse scripsi eos esse ω eos esse duros coni. Bue

XXI -

Quem ádmodum impetum óccupemus fácere ultro in 380 regem . . .

Non. 355, 10 'occupare est proprie praeuenire'

L. ACCIVS

XXII

Reprime parumper uim citatum quádrupedum.

Non. 495, 20 'accusatiuus numeri singularis positus pro genetiuo plurali'

reprime para imperium cicatum Ba

XXIII

Sed mémet caluor: uós istum, ut iussi, ócius Abstráhite.

Non. 6, 32 'caluitur dictum est frustratur '

1 ut Aldina, om. ω iussit Montep. 2 extraite Montep. Oxon.

Adde inc. inc. fab. L

HECVBA Vide p. 230

HELLENES

T

Qui, nísi probrum, omnia ália indelicta aéstimant.

Festus p. 229 M. 'probrum, stuprum, flagitium, ut Accius in Hellenibus: qui' e. q. s.

TT

385 Sígna extemplo cánere ac tela ob moénia offerre ímperat.

Festus p. 145 M. 'moenia, muri, et cetera muniendae urbis gratia facta, ut Accius in Hellenibus: signa' e. q. s.

offerri scribendum erit

Cf. inc. fab. XIII.

10

T

Custódem adsiduum Ióni adposuit uírgini.

Priscianus p. 685 P. 'in o productam desinentia Graeca sunt feminina et uel Graece declinantur ut Manto Mantus... uel addita nis faciunt genetiuum, ut Dido Didonis. Accius:

custodem' e. q. s. (Accius in ioae Bern.) Idem paulo post: 'quod autem Ionis et Calypsonis et Didonis dicitur, ostendit hoc etiam Caesellius Vindex... Accius in Ione: custodem' e. q. s. (Ione Veneta 1 ioe libri) Charisius p. 47 P. 'huius Didus Sapphus Inus. Sed melius esset secundum Latinam consuetudinem huius Sapphonis, Didonis dicere. Nam et Pacuuius sic declinat... et Accius: custodem' e. q. s.

adsiduū minoi Charisii cod. adpossuit cod. Charisii opposuit altero Prisc. loco Sang. instituit ψ praeter Sang. et Grut. altero Prisciani loco, qui ex Caesellii Vindicis stromateo sumptus est. Vtrum adposuit an instituit scripserit poeta etiam recentiore perfecti forma posuit dubium reddi docuit Ritschelius opusc. IV 121 cf. Plauti Aulul. 556

\mathbf{II}

Topper, ut fit, patris te eiecit ira

Festus p. 352 M. 'topper — — fortasse, sic Accius in Io: topper' e. q. s.

te eiecit Vaticani RS teste Mommseno tē eicit Neap. ten eicit Vrsinus ted eicit O. Muellerus ira Vrsinus iras cod foras Faernus

ш

. . quibusnam te aibant exortám locis?

388

389

Priscianus p. 906 P. 'Accius in Ione: quibusnam...locis, pro aiebant, quod in hac coniugatione fieri solet.' (ione Reg. m. 1 Halb.? ioe ψ oe Sang.)

exortam scripsi ortum o quibusnam te ortum aibant locis? Bothius

PROMETHEVS

Promethevs eadem fortasse fabula.

Ι

. túm profusus flámine hibernó gelus

390

Priscianus p. 685 P. 'hoc cornu, tonitru, quae tamen antiquissimi inueniuntur in um quoque proferentes in eodem genere, et in us genere proferentes masculino et quartae declinationis... Accius in Prometheo...' Non. 208, 1 'gelu... masculini... Accius Prometheo...' cf. coroll. LVII.

tum om. Priscianus humi Bergkius

П

390¹

sublime áuolans

Pinnáta cauda nóstrum adulat sánguinem.

Nonius p. 17, 11 'adulatio est blandimentum proprie canum, quod et ad homines tractum in consuetudine est. M. Tul. de deorum natura lib. II . . . idem de officiis I . . . Lucretius . . . Accius Prometheo . . .' Leguntur eadem in versibus Aeschyleis quos Cicero Tusc. disp. II 10, 23 a se Latino sermone expressos inseruit, v. 17 sq. cf. coroll. LVII.

1 sublime Cicero tui mei Nonii ω auolans Turnebus et 'nonnulli' Ciceronis codices aduolans (i. e. abuolans) Ciceronis Gud. Reg. Brux. uolans Nonii ω

Praeterea quaedam fortasse ex Acciana fabula Varronem in suam Promethei liberi saturam ludibundum transtulisse olim suspicatus sum: certe a tragico colore non aliena fr. I—VI B. Denique ad idem argumentum spectare videntur inc. fab. fr. XXII—XXV et inc. inc. fab. LXXXIV sq.

MEDEA

Ι

Pastor

391

tánta moles lábitur

Fremibunda ex alto ingénti sonitu et spíritu. Prae se undas uoluit, uértices ui suscitat:

Ruít prolapsa, pélagus respargit reflat.

Baxum aut procellis, uel globosos turbines

Existere ictos undis concursantibus:

Nisi quás terrestris póntus strages cónciet,

400 Aut fórte Triton fúscina euerténs specus Suptér radices pénitus undante in freto Molem éx profundo sáxeam ad caelum érigit.

I-III Cicero de nat. deor. II 35, 89 'atqui ille apud Accium pastor, qui nauem numquam ante uidisset, ut procul diui-

10

num et nouum uehiculum Argonautarum e monte conspexit, primo admirans et perterritus hoc modo loquitur [I]. Dubitat primo, quae sit ea natura, quam cernit ignotam, idemque iuuenibus uisis auditoque nautico cantu [403—406]. Ergo ut hic primo aspectu inanimum quiddam sensuque uacuum se putat cernere, post autem signis certioribus, quale sit id de quo dubitauerat, incipit suspicari: sic philosophi' e. q. s. (Hic locus deest in Vind. et Pal.) Priscianus de metris Ter. CGL. III p. 424 K. 'Accius in Argonautis ex persona pastoris, qui primam uidit nauem Argo [10—12. 2—4].' Nonius 90, 8 'conciere, cum perturbatione conmouere. Accius Medea [9].'

2 spiritu Priscianus strepitu Ciceronis ω 4 respargit Erl. respergit φ reflat Priscianus profluit Cicero 5 num Glog. (item v. 6) 6 uentis] uertice Bergkius 7 procellas Bergkius 10 auforte Cic. Leid. B (an forte?) 11 undanti infracto Prisc. Parr. AR, Vat. Leid. V undantes ueniant freto Ciceronis ω 12 at Leidd. AC, om. Erl. erigit Lachmannus eruit Cicero et Priscianus euomit Toupius euchit Klotzius

II. III

Sicút lasciui atque álacres rostris pérfremunt Delphíni, item alto múlcta Siluaní melo Consímilem ad auris cántum et auditúm refert.

404 405

1—3: Bue continuavit ef. coroll. LVII sq. 1 sicut lasciui scripsi sicut inciti ψ sic aut inciti olim dederam sic incitati Glog. simis inciti Lachmannus sicut conciti prop. Bue perfremitum Erl. perfricant 'navem Argo scilicet' Lachmannus 2 sq. item alto mulcta scripsi item alia multa ω , quae vulgo pro Ciceronis verbis habebantur item illa mota vel muta prop. Bue item alta moles coni. CFWMueller 3 consimile Ciceronis ω

IV

Ego me extollo in ábietem, alte ex túto prospectum aúcupo.

Non. 467, 19 'aucupaui, actiuum positum pro passiuo ... Accius Astyanacte ... idem Medea ...'

altam Bothius prospectum Gulielmius prospectans ω aucupans x

V

'Apud uetustam túrrem

Priscianus p. 761 P. 'turrim et turrem, ab hac turri et turre. Accius in Medea ...' (media Sang. Grut. Karolir.)

VI

Vagant, pauore pécuda in tumulis déserunt. 410 (A!) quí uos pascet póstea?

Non. 159, 10 'pecua et pecuda ita ut pecora ueteres dixerunt ... Accius Astyanacte ... idem Medea ...' Idem 467, 22 'uagas pro uagaris ... Accius Tereo ... item Medea: uagant ... deserunt.'

1 sederunt ω p. 159 2 qui W quis φ uos, ut edideram, D. Heinsius nos ω

VII

Prima éx immani uíctum ad mansuetum ápplicans Non. 323, 13 'immane rursum minime bonum, et nocens.' primum Bothius primo Delrio uictu Basil., om. W

VIII

ut tristis túrbinum

Toleráret hiemes, máre cum horreret flúctibus.

Non. 422, 32 'horridum plerumque extans et prominens et erectum...'

2 horreret Bothius horret ω

TY

Nisi ut ástu ingenium língua laudem et díctis lactem lénibus

Non. 16, 15 'la ctare est inducere uel mulcere uel decipere.' ingenii fingam laudem Scaliger laudem] ludam x (propius laudam erat)

X

415 Exul inter hóstis, exspes éxpers desertús uagus

Non. 12, 8 'exspes dicitur sine spe. Accius Eurysace...
idem Medea...'

exul vulgo exuli ω

ΧI

Períte in stabulo frénos immitténs feris Non. 307, 17 'ferus iterum ecus...' stabulo scripsi stabule v stabulis Vrbin. 308

XII

Tun día Mede's, cúius aditum exspéctans peruixi úsque adhuc?

Non. 238, 1 'aditus rursum aduentus.'

tun dia Mede's scripsi: cf. Ennii v. 241 tunc (tum L) diomedeset ω tun dia Medea es Passeratius tun dic Medea es Lachmannus expectans Passeratius expectant ω

XIII

Quí potis est refélli quisquam, ubi núllust causandí locus?

Non. 89, 6 'causari, causam dicere uel defendere.' refelli Gulielmius repelli ω nullust Vossius nullus est ω

XIV

Princípio extispicium éx prodigiis cóngruens ars te árguit.

Non. 16, 10 'extispices proprie aruspices dicti sunt, quod exta spiciant.'

extispitium L extispicum Scaliger, recte ut vid. cf. 501 inc. inc. 88 te ars Bothius

xv

 420

XVI

Perníci orbificor líberorum léto et tabificábili.

Non. 179, 26 'tabificabile uel tabificum.' pernici Gulielmius parneci (parneti) ω

· XVII

Fors dóminatur, neque uíta ulli Propria ín uita est.

Non. 362, 4 'proprium rursum significat perpetuum... Accius Armorum iudicio... idem Medea...' Cf. Lucilius apud Nonium p. 362, 15: 'cúm sciam nihil ésse in vita proprium mortalí datum.'

1 sq. Anapaestos agnovit Bothius uis x illi BW ut illi L^1 neque quicquam u. | proprium conieceram (cf. coroll. LVIII et Lucilii $l.\ l.$), sed dubitanter, nunc argutiorem sententiam ne oblitterarem concessi Buechelero

Adiungendum praeterea inc. inc. fab. XCIII videtur.

MELANIPPVS

T

Núm quis non mortális florem líberum inuidít meum?

Non. 500, 13 'sic et inuidit illam rem pro illi rei. Accius Melanippo . . .' (Menalippo W Harl.) Cicero Tusc. disp. III 9, 20 'nomen inuidiae, quod uerbum ductum est a nimis intuendo fortunam alterius, ut est in Melanippo: quisnam' e. q. s. 'male Latine uidetur, sed praeclare Accius. Vt enim uidere, sic inuidere florem rectius quam flori. Nos consuetudine prohibemur: poeta ius suum tenuit et dixit audacius.' (Melanippa Bern. in mg. Menalippo vel Menalippa 2. Cf. C. Keilius Spec. onomatol. Graeci p. 37 sqq.) Isidorus differ. 'inuidiae autem nomen dictum est a nimis intuendo felicitatem alterius, ut est illud: quisnam florem inuidit meum?'

num (vel nam) quis non scripsi unde aut quis Nonii ω, quod aegre teneas quisnam Ciceronis ex., Isidorus mortalis om. Cicero et Isidorus liberum om. Isidorus meam Nonii ω

TT

425 Oéneum aliquis cétte in conspectum, aut nos, ubi (ubi) est, ducite

'Ad eum.

Non. 85, 2 'cette significat dicite uel date, ab eo quod cedo ... Accius Melanippo ...'

1 Oeneum Passeratius aeneum w ubi ubi Grotius ubi w ubist adducite (del. ad eum) Onions

ш

'Egone auxilio núdus temere ut hósti me animato ófferam?

Non. 233, 15 'anima iterum significat iracundum uel furorem ... Accius Menalippo ...'

nudus Lipsius motus ω

ŧ

IV

Est res aliqua, quám praesente his príus maturare ínstitit.

Non. 154, 17 'praesente, coram uel praesentibus . . . Accius Menalippa . . .' Idem 349, 1 'maturum dicitur celer . . . Accius Menalippo . . .' (Menalippo, sed n et l corr. transpositis W)

quam Grotius quae ω p. 154, om. p. 349 praesentem L p. 154 te his ω p. 154 maturare ψ p. 349 matura ω p. 154 mature W p. 349 instituit, sed u compuncta, W p. 349 instituit, L^1 , Grotius

٧

. . . tete ésse huic noxae obnóxium

Festus p. 174 M. 'noxa peccatum, aut pro peccato poenam, ut Accius in Melanippo: tete' e. q. s.

VI

Reícis abs te réligionem: scrúpeam imponás (tibi)?

Varro de l. l. VII 65 M. 'a pede ac scrupea. Ex eo

Acci positum curiose: itaque est in Melanippa...'

1 ut scrupeam O. Muellerus tibi O. Muellerus, om. o

VII

Néque ratum est quod dícas, neque (ea) quae ágitas dicendi ést locus.

Festus p. 274 M. 'ratus sum significat putaui, sed alioqui pro firmo, certo ponitur ratus et ratum — et Accius in Menalippo: neque' e. q. s.

ea Vossius, om. cod.

\mathbf{vm}

Crediti' me amici morte inbuturum manus?

Non. 521, 7 'inbuere consuetudo inducere uel inficere existimat, cum sit proprie maculare uel polluere uel inficere. Accius Armorum iudicio ... idem Melanippo ...'

crediti, h. e. creditis L^1 , recte interpr. x credite φ credin Vsenerus me om. W morte Junius mortem ω inbutorum manu Ba

\mathbf{IX}

Parátus sum ubiuis pétere pestem pérmiti.

Non. 219, 1 'pernities' (permities Leid., etiam in W n radendo ex m facta. Cf. adn. ad Enn. 229) 'generis feminini. Lucilius Satyrarum lib. 11: pestem pernitiemque catax' e. q. s. 'neutri Accius Menalippo...' (Melanippo Leid. malanippo Harl.)

partem x permiti scripsi permities w

X

435 Híc Melanippum intér traiectus némorum, in salti faúcibus

Non. 485, 29 'salti pro saltus. Accius Melanippo...' (Menalippo Bamb. Harl.)

Menalippum Ba int BaH^2 intera W intra H^1L saltis W

XI

Obuiam ense it, quem áduorsum aptus álter in promptu óccupat.

Non. 284, 24 'aptus significat adeptus. Accius Menalippo . . .'

obuiam ense it Grotius obuia mens. id ω obuiam est, it Bothius quem x que ω

$\mathbf{x}\mathbf{n}$

Cónstitit cognóuit sensit, cónlocat sese in locum Célsum: hinc manibus rápere raudus sáxeum grande ét graue.

Festus p. 265 M. 'rodus uel raudus significat rem rudem

et imperfectam: nam saxum quoque raudus appellant poetae, ut Accius in Melanippo: constituit' e. q. s.

1 constitit A. Augustinus in mg. constituit cod. 2 raudus O. Muellerus roudus cod. grande et graue Turnebus grandem et grauem cod.

XIII

Régina, aderit témpus, cúm hice tórrus, quem amburí uides

Non. 15, 29 'torris dicitur fax ... Accius Menalippo: regina... uides. Idem Meleagro...' (idem om. Leid.)

regina, aderit Bue (ipse regina, olim aderit scripseram): cf. coroll. LVIII sq. regina erit ω o regina, erit Bergkius regina, escit x hic ω an hic cum, ut Bue? torris H corr.

Adiungendum fortasse inc. inc. fab. II.

MELEAGER

T

. . . frugis prohibet pergrandéscere.

440

Non. 115, 10 'grandire est grandem facere ...'

TT

Vagént ruspantes síluas, sectantés feras

Non. 166, 20 'ruspari est scrutari... Accius Nyctegresia...idem Meleagro...'

rospantes L sectantes ms. Fabri sextamtes φ

ш

Quam inuita ancillans, dicto oboediens uiri Non. 72, 2 'ancillantur pro seruiunt...' oboedibat A. Luchs oboedieris x

TV

. frigit saetás rubore ex óculis fulgens flámmeo.

Non. 308, 9 'frigit correpta prima syllaba significat erigit. Accius Meleagro [XVII] idem in eadem [IV].'

frigit quamvis suspectum nolui obscurare: cf. coroll. LIX

erigit post Schoppium Bue saetas Bue aestas ψ extuans Palat. aestuans Gebhardus aestuat Fruterius aper saetas posueram, ut numeros explerem

v

Gaúdent currunt célebrant, herbam conferunt donant, tenent,

445 Pró se quisque cúm corona clárum conestát caput.

Non. 317, 15 'herbam ueteres palmam uel uictoriam dici uolunt...'

1 conterunt L 2 cum] cumque B conestat x, postquam cohonestat (ut Bentleius) inveneram. constat HLW conectat BG conlustrat Scaliger

VI

Cuíus exuuias ét coronam huic múnerauit uírgini.

Non. 499, 11 'datiuus pro accusatiuo . . . Abius Meleagro . . . (Accius Aldina)

$\mathbf{v}\mathbf{n}$

Rémanet gloria ápud me: exuuias dígnaui Atalantaé dare.

Non. 470, 17 'dignaui pro dignatus sum uel dignum duxi.'

VIII

timida elíminor,

('E) clamore símul ac nota uóx ad auris áccidit.

Non. 39, 4 'eliminare, extra limen eicere...' Idem 292, 20 'eliminare est exire.... Accius Foenissis... idem Meleagro...'

1 timide liminor L^1 tum ut deliminor H^1 tum ut eliminor H^2L^2W p. 39 timidae eliminor GH p. 292 timidae elim. φ 2 e om. ω cum Bothius agnota ω p. 292 acciuit ω p. 292 Octonarium tim. el. elamore . . . auris | áccidit continuari mavult Bue

TX

450 Heu! cor ira féruit caecum, améntia rapiór ferorque.

Non. 503, 7 'feruit pro feruet . . .' (Omittitur hic locus in W)

ferorque Bentinus feruorque ω

X

Eum suae uitae finem ac fatis internecioném fore Méleagro, ubi tórrus esset interfectus flámmeus.

Non. 15, 30 'torrus (torris W) dicitur fax, unde et torridare dicimus comburere. Accius Melanippo . . . idem Maleagro . . . ' (idem om. Leid.)

1 eum] tum Vossius suae ed. 1476 suum ω fatis Bue et Kiesslingius fati ω fati sui Bergkius 2 Maleagro W male ago HL ubi om. L ubi ubi x ubi ille conieceram. Defendit hiatum Lachmannus torris H corr. fuisset Onions

XI

. . . nunc sí me matrem mánsues misericórdia Cápsit

Non. 483, 10 'mansuetem et mansuem pro mansuetum, ut sit nominatiuus mansues ... Accius Meleagro: nunc' e. q. s. (mele nunc Bamb.)

1 siue Scaliger mansuem x senarii aliis placeant

XII

Quae uástitudo haec aút unde inuasít mihi?

455

Non. 184, 32 'uastities et uastitudo et uastitas, horror et desertio et contagium . . . Accius Eurysace . . . idem Meleagro . . . '

aut] malim animi?

$\mathbf{x}\mathbf{m}$

Caue lássitudo póplitum (tuum) cursúm leuet.

Non. 336, 28 'leuare etiam minuere.'

poplitum edd. poplit ω

XIV

Labóre aut minuat ítiner ingressúm uia

Non. 482, 27 'itiner dictum pro iter.... Accius Oenomao ... idem Meleagro ...'

laborem Vossius ingresso viae Vossius Cavendum dicit, ne ingressum iter longitudo viae minuat labore, h. e. segniorem reddat. Cf. carm. epigr. 982 B.

Scaen. poes. Rom. fragm. ed. RIBBECK.

ì

$\mathbf{x}\mathbf{v}$

Quis erit, qui non me spérnens, inciláns probris, Sermóne indecorans túrpi fama differet?

Non. 124, 32 'incilare est increpare uel inprobare.'

1 qui rit L: fort. qui erit 2 differet Junius differret w

XVI

460 Erat istuc uirile, ferre aduórsam fortunám facul.

Non. 111, 23 'facul pro faciliter ...'

istuc uirile Vossius uirile istuc w an aduorsam ferre?

XVII

461 462 Frigit fricantem córpus saxum occúlte abstruso in flúmine.

Non. 308, 9 (vide IV)

frigit: cf. coroll. LIX fricatque corpus vir d. apud Vossium saxum conieci praeter alia acuum w atrum idem v. d. obtruso B. An abstrusum? Fuit cum haec érigit fricantem corpus saxum abstrusum in flúmine luderem

Conjectura his addi licet inc. inc. fab. CXI et CXIII.

MINOS sive MINOTAVRVS

Ex taurigeno sémine ortam fuísse an humanó feram

Priscianus p. 677 P. 'caprigenus, terrigenus, taurigenus ... Accius in Ioe: ex' e. q. s. (in I.oe Bern. Minoe Dresd.)
Macrobius Sat. VI 5, 14 'caprigenumque pecus ... Accius in Philocteta ... idem in Minotauro ...'

ex om. Macrobius ortum Macrobius ortam ******** fuisse Halb. Prisciani fuisse om. Par. Angl. Salisb. Med. a Macrobii an humano feram conieci. an humano, om. feram, Prisciani Reg. m. 1, Macrobius eam an humano Grut. Prisciani an humano eam φ

MYRMIDONES Vide p. 158

L. ACCIVS

NEOPTOLEMVS

NEOPTOLEMVS Vel NEOPTOLOMVS (cf. fr. III. V).

T

quid si ex Graécia

Omni illius par némo reperirí potest?

465

Non. 501, 2 'genetiuus pro datiuo.'

1 agrecia W 2 omni Palmerius omne ω illius Mercerus ilium (illum H^1) ω unum septenarium continuari vult Bue

П

Haut quisquam potis est tolerare acritudinem. Festus p. 356 M. 'tolerare, patienter ferre.'

haut A. Augustinus in mg. aut cod.

Ш

Vis véritatis . . . atque ácritas

Non. 493, 15 'acritas.' (Neoptolomeo W) Gellius XIII 3 'sicut autem nihil quicquam interest, suauitudo dicas an suauitas, sanctitudo an sanctitas, acerbitudo an acerbitas, acritudo an, quod Accius in Neoptolemo scripsit, acritas: ita nihil rationis dici potest, quin necessitudo et necessitas separentur.'

ueritatis uis Vossius. Cf. Leo Pl. F. 286

TV

Vím ferociam, ánimum atrocitátem, iram acrimóniam Non. 73, 20 'acrimonia est animi uiuacitas ...' (neoptolomo Harl. Leid. neobtolomo Leid. neoptolomeo Harl.) ferociam animi *Bothius*

V

Sátis iam dictum est, néque ego errantiae ánimi praue mórigerabor.

Non. 204, 12 'error masculini est generis . . . feminini Accius Neoptolemo . . .' (neoptholomo Vrbin. 308)

errantia H

VI

470 Atque ádeo ualuas sónere sensi régias.

Non. 505, 13 'sonere inde tractum est ...'

$\mathbf{v}\mathbf{n}$

Dolét pudetque Gráium me et ueró piget.

Non. 424, 1 'pudet et piget hoc distant: pudere enim uerecundiae est, pigere paenitentiae ...'

dolet Fruterius doet ω que Fruterius quae ω Graium Fruterius grauium ω Graiium scriptum fuit

VIII

Decoráre est satius quám uerbena et taéniis

Festus p. 360 M. 'taenias Graecam uocem sic interpretatur Verrius, ut dicat ornamentum esse laneum capitis honorati — Accius in Neoptolemo: decorare' e. q. s.

Cf. coroll. LX tumulum sanguine Hauptius praemissa fuisse suspicabatur, ego capillos casside vel simile quid uerbena et taeniis Hauptius urbem exeneis Vrsinianum apographum urbem e taeniis Vaticc. RS Polit., mg. Vrs. urbem taeniis ed. princ.

IX

Pórta Vlixi: mácte his armis, mácte uirtuteí patris.

Non. 341, 30 'mactare est magis augere . . . Accius Optolempota ut dixi' e. q. s. (opeolempota Leid. Harl. optolemptata Bern. B Neoptolemo Junius)

porta Vlixi (sc. praemia, arma Achillea Vlixi tradita) scripsi: librorum scripturam v. supra. (cf. coroll.) tu, uti dixi conieceram tempta, ut dixi Bue armis H armisque (armique L^1) φ uirtute A uirtutem φ

X

Sed quém mihi iungent? cuí, quae cum illo fúerim, dignabór dari?

Non. 281, 3 'dignatus significat dignus habitus ...' (Sed hic dignabor activo sensu intellegendum: cf. hist. trag. 405)

cui quae cum *Mercerus* tuique tu ω fuerim *Mercerus* fuerint ω

\mathbf{XI}

Sátin astu et falléndo callet?

475

. Non. 258, 5 'callet significat scit ... Accius Aeneadis ... idem in Neoptholemo ...'

satin W sagin GHL

XII

Vbi nil contra orationem aequam habuit, adsensit silens.

Non. 469, 15 'adsensit est et passiuum.'

nil Bothius nihil w orationem Passeratius rationem waequam Fruterius et quam w adsentit Ba

XIII

sed quesdam

Priscianus p. 960 P. 'accusatiuum etiam quos quas uel ques . . .'

Addas licet inc. inc. fab. III: perperam olim Troadum et Hecubae reliquias adiunxi.

TROADES

Ι

Noctúrnan saxo frúges frendas tórridas?

Servius Dan. in Aen. I 179 'et torrere parant flammis et frangere saxo] quidam ne vorsçov neórsçov sit, alios torrere, alios frangere accipiunt. Accius Troadibus...' Non. 447, 20 'frendere alicubi cum gemitu uel iracundia miserum aut minax sonare.... Accius Troadibus: saxo fruges frendas.'

nocturnan scripsi nocturnam Cass. nec furno faxo conieceram frendas Nonius franges Servius

II

Sed utrúm terraene mótus, sonitusne inferum Peruásit auris inter tonitra et túrbines?

480

Priscianus p. 680 P. 'hoc cornu genu tonitru, quae tamen antiquissimi inueniuntur in um quoque proferentes in eodem genere '

1 sed in rasura (pr. m. non liquet) Halb. terraene Bue

terrae ω terrai x 2 "uassit Sang. persuasit alii tonitr $\bar{\mathbf{u}}$ Halb. m. 2

Addendum fortasse inc. inc. fab. XXXVIII.

HECVBA

Vetér fatorum términus sic iússerat.

Priscianus p. 716 P. 'quamuis u e ter etiam analogia exigit ut bene sit dictum. Accius in Hecuba: ueter ... iusserat, pro uetus.' Comparavit Heimsoethius ind. scholl. Bonnens. 1866/7 p. XI ex Euripidis Hecuba v. 584: δεῶν ἀναγκαῖον τόδε (nam sic extat scriptum)

NYCTEGRESIA

NYCTEGRESIA: Pauli Festus p. 78 M. 'egretus et adgretus ex Graeco sunt ducta a surgendo et proficiscendo: unde et nyctegresia quasi noctisurgium.'

I

clássis aditu occlúditur:

Féruit

Non. 503, 2 'feruit pro feruet ...'

1 aditu occluditur scripsi adid (addid Ba) claditur BHL aditocluditur φ aditus clauditur Vossius adeo occluditur Bothius

П

Scíndit oras, láterum texta (flámma) Vulcaní uorax.

Non. 227, 27 'textus masculini est generis. Neutri...' (Nyctegresias scendit Leid.)

scindit Vrbin. Par. scendit φ scandit Canterus iamiam ascendit Bothius. An flamma ascendit? oras scripsi hora φ aura Palmerius ira Canterus Flora Scaliger Volcanus Gifanius

Ш

485 Cuius uós tumulti caúsa accierim et quíd parem, (animum) aduórtito.

Non. 484, 5 'tumulti pro tumultus . . . Accius Aeneadis . . . idem Nectegresia . . . '

Iambicum tetrametrum agnovit Bergkius et] er H eo W

parem Ba parum φ animum Bergkius, om. ω aduortito Ba aduorti HL divorti φ aduortite Stephanus

tv

Aut égo illim eripiam aut îlli poenas súfferam.

Non. 397, 3 'sufferre est sustinere ... significat dedere uel supponere ... Accius Nyptegressia ...'

aut] ut GHL ergo BGH^1 illim scripsi (cf. hist. trag. 366) illum ω illi adverbium puto poenas (vel poenam) Mercerus poena ω

V

id quód facis gratum ét graue est.

Non. 315, 20 'graue, solidum et firmum. Accius Athamante . . . idem Nyctegresia . . . ' cf. Plauti Pers. 675

\mathbf{v} I

'An ego Vlixem oblíscar umquam aut quémquam praeponí uelim?

Non. 500, 4 'accusatiuus pro genetiuo ... Accius et Nectegresia ...' Quadrat ex Iliadis X v. 243: πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὰ θείοιο λαθοίμην;

Vlixem Ba Vlixen φ obliuiscar ω cf. v. 190

$\mathbf{v}\mathbf{n}$

Iúue nunc adtemptáre, iuue nunc, ánime, rusparí Phrygas!
Non. 166, 18 'ruspari est scrutari.'

iuue (iuuae H^1 iuua F^1) . . . iuue (h. e. iuua) ω iuua . . . iuua Gebhardus iube . . . iube ed. 1526 lubet . . . lubet Mercerus, non male (si lube scriptum fuit). iuben . . . iuben x animo ω

VIII

Cuncta éxpedibo: id módo ius iurandúm date. 490

Non. 505, 3 'expedibo pro expediam . . .' (Deest hic locus in Bamb. exceptis extremis 'iusiurandum date')

cuncta ed. a. 1471 cuncto \omega

IX

Tún quod superest sócium mittis léto? an lucti paénitet?

Non. 486, 1 'lucti pro luctus. Accius Pelopidis . . . idem Nyctegresia . . .' (nyptae egressia Harl. Nyptegressia W nictae egressia Bamb.)

tun Vossius tunc \(\omega \) mittes Bothius

. **X**

'Illos suapte indúxit uirtus, tú laudem illorúm leuas.

Non. 336, 29 'leuare etiam minuere. Accius Meleagro ... idem Nyptegresia ...' (Nyptespesia Leid.)

Iambi placent Bergkio illos Aldina illo ω ui illos Lachmannus suapte pro nominativo habeo (cf. coroll. com. -p. CXXXVII) suate $BGHL^1$

Sat probabiliter eodem referentur inc. fab. XIX et XX.

OENOMAVS

Ι

Forte ánte auroram, rádiorum ardentum índicem, Cum e sómno in segetem agréstis cornutós cient, 495 Vt rórulentas térras ferro fúmidas

Proscíndant glebasque áruo ex mollito éxcitent

Non. 395, 22 'segetem etiam ipsam terram dicimus...'

1 forte Turnebus ferte (perte L) ω ardentum Scaliger ardentem ω 2 e Fruterius, om ω fortasse agrestes 3 terram GH^1 fumidas scripsi (cf. coroll. LX) fidas ω rosidas Lipsius rufulas Bothius putridas Junius feruido et frigido Bergkius 4 mollito Bergkius molli ω exsuscitent Fruterius

$\mathbf{\Pi}$

atque éa coniectura aúguro

Non. 469, 2 'auguro.'

Ш

praesto etiam ádsum. —

Exprôme quid fers: nám te longo (ab) ítere cerno (huc) uádere.

Non. 485, 5 'iteris positum pro itineris ...'

1 pro paroemiaci particula habeo etiam (etcam L) ω :
an em iam? cf. v. 302 2 expromito in exitu versus x feras

Bue e longo x

TV

Coniúgium Pisis pétere, at te itiner téndere

500

Non. 482, 26 'itiner dictum pro iter'

Pisis Delrio Tisis ω petere Delrio patere ω at te (a te Ba) ω (= ad te) iter Ba

V

Hórrida honestitúdo Europae príncipium primo éx loco Non. 120, 31 'honestitudo pro honestas.'

horrenda Onions (cf. Skutsch Plaut. et Rom. 48) principum Vossius, fort. recte: cf. 419

VI

Ego ut éssem adfinis tíbi, non ut te extínguerem, Tuam pétii gnatam: número te expugnát timor.

Festus p. 170 M. 'numero nimium cito, celeriter nimium — Accius in Oenomao: ego' e. q. s. Non. 352, 17 'numero significat cito. Accius Oenomao: numero te expurgasti.'

2 petii vulgo peti cod. gnatam Vrsinus gnata cod. expugnat timor O. Muellerus expurgat timor cod. Festi expurgasti Nonius

VΠ

Sáxum id facit angústitatem, et súb eo saxo exúberans Scátebra fluuiae rádit rupem.

Non. 73, 24 'angustitatem.' Haec Paetum in epistula ad Ciceronem laudavisse et ipse quaest. scen. p. 333 docui et monuit Krahnerus in Bergkii ephem. 1852 p. 398: illi respondens Cicero ad fam. IX 16, 4 adlusit his: 'quam ob rem Oenomao tuo nihil utor; etsi posuisti loco uersus Accianos. sed quae est inuidia? aut quid mihi nunc inuideri potest?.....ita fit ut et consiliorum superiorum conscientia et praesentis temporis moderatione me consoler, et illam Accii similitudinem non [modo' recte del. Ernesti] 'iam ad inuidiam, sed ad fortunam transferam, quam existimo leuem et inbecillam ab animo firmo et graui tamquam fluctum a saxo frangi oportere.'

VIII

Quemcúmque institeram grúmmum aut praecisúm iugum Non. 15, 25 'grummus dicitur agger, a congerie dictus.'

TX

Atque hánc postremo sólis usurám cape!

Non. 231, 3 'usus ... feminino ...'

postremam Bergkius rape Bergkius

X

Vos íte actutum atque ópere magno edícite Per úrbem, ut omnes, qui árcem Alpheumque áccolunt, 510 Ciués ominibus faústis augustam ádhibeant

Fauéntiam, ore obscéna dicti ségregent.

Non. 357, 13 'obscenum significat et maledicum.' ('maledictum' Bern. AB) Idem 206, 1 'fauor... feminino Accius Oenomao: augustam... segregent.'

1 actum BGH 2 et omnes W arcem Alfeumque Kiesslingius arcana asteumque ω , in quibus arcem Bentinus, astuque Turnebus coniecerunt. Alphium veteres dixisse docet Pauli Festus p. 18 3 ominibus Junius omnibus ω agustam ω p. 206 adhibent ω p. 357 4 fauentius BGH p. 357 more ω p. 206 dicti BGH^1L^1 p. 357 dictis ω p. 206 dicta ω p. 357 dictu Albertus Langius, fort. recte segregens ω p. 206 segreget W p. 357

Referri praeterea huc potest inc. inc. fab. CV.

PELOPIDAE

T

stimuloue meum cor?

Marcianus Capella III 272 'complexiua coniunctio est que, ue ... expletiua, ut ... apud Accium in Pelopidis ...'

П

. . et te ut tríplici laetarém bono

Non. 133, 1 'la etare et la etiscere, la etificare ...'

Ш

. . nec tibi me in hác re gratarí decet.

Servius Dan. in Aen. V 40 'gratatur] quidam gratatur non gratulatur, sed laetatur accipiunt '

IV

Nam mé uti credam ex túo esse conceptúm satu, 515 Multa árgumenta rédigunt animum et cónmouent.

Non. 174, 10 'satu positum pro semine.'

1 nam me uti $vir\ d.$ ind. phil. 1872 p. 287 nam me ut ω namque eum uti Bothius nam med ut Mercerus credam Mercerus heredam ω 2 multa Bothius ut ω tot Vossius tua coni. Bue

ν

Eíus serpentis squámae squalido aúro et purpurá per $\frac{517}{518}$

Gellius II 6, 23 'squalere enim dictum a squamarum crebritate asperitateque Accius in Pelopidis ita scribit: eius ... pertextae. Quidquid igitur nimis inculcatum obsitumque aliqua re erat, ut incuteret uisentibus facie noua horrorem, id squalere dicebatur.' Macrobius Sat. VI 7, 18 'squalere enim dictum ab squamarum crebritate asperitateque Accius in Pelopidis' (pelopidibus Paris.) 'ita scribit: eius' e. q. s. 'Quidquid igitur' e. q. s. Non. 452, 28 'squalere Accius Pelopidis ...'

1sq. octonarium agnovit Bothius squama Nonii ω squalidae Vossius pertexte Gellii ψ praetextae φ textae Nonii ω

VI

Césso hinc ire et capere lucti uéstem in leto cóniugis? Non. 485, 32 'lucti pro luctus.'

capere Bue lapere ω rapere edd. lauere Rothius laeto Ba leto, c suprascr., L lecto HW

Addenda his fortasse ex Atreo fr. XVIII et XIX; num ad idem argumentum spectent inc. inc. fr. LXV et LXVI dubito.

PERSIDAE Vide p. 171

PHILOCTETA

T

Inclúte, parua prodíte patria,
Nomíne celebri claróque potens
Pectóre, Achiuis classíbus ductor,
Grauis Dárdaniis gentíbus ultor,
Laértiade!

Apuleius de deo Socratis c. 24 'sed ut, qui te uolet nobilitare, aeque laudet, ut Accius Vlixen laudauit in Philocteta suo in eius tragoediae principio: inclute . . . Laertiade. Nouissime patrem memorat.' Quae descripsit Jo. Sarisberiensis Pol. p. 402. Marius Victorinus CGL. VI 77 K. 'anapaesticum melos binis pedibus amat sensum includere, ut apud Accium: inclute...gentibus auctor.' Caesius Bassus CGL. VI 267 K. 'constat enim' (clausula: terruit orbem) 'ex dactylo et spondeo, quae clausulae et per se repetitae et inter se iunctae anapaesticon metron efficiunt, sic: inclyte ... potens.' Charisius p. 289 sq. K. 'rythmos — — [car]men [1 sq.] - ut ex his qui forte uersus inclyte parua ego com dem uer . . fecero cuius sunt illa quaenam te adigunt hospes (inc. inc. CXLVII), manebit isdem uocibus et est eodem flore et ex metro remouetur [et] mutatur et fit melos profecto. et si melos extenderis, ut in hanc ueniat quantitatem uorsus inclyte [hospes] parua praedite patria et duo commata uel hemistichia iunxeris ut falcias sic: quaenam te adigunt hospes stagna capacis uisere Auerni.'

1 prodite Apulei Par. predite Mon., om. Flor. pdite Charisii cod. praedite cum ceteris Bergkius 3 ductor Jo. Sarisberiensis, Hermannus auctor Apuleius, Victorinus

П

525 . . . Lemnía praesto
Litóra rara, et celsá Cabirum
Delúbra tenes, mystéria quae
Pristína castis concépta sacris

530

Volcánia (iam) templá sub ipsis Collíbus, in quos delátus locos Dicítur alto ab limíne caeli

Nemus éxpirante uapóre uides, Vnde ígnis cluet mortálibus clam Diuísus: eum dictús Prometheus Clepsísse dolo poenásque Ioui

10 535

Fato éxpendisse suprémo.

Varro de l. l. VII 11 M. 'loca quaedam agrestia, quod alicuius dei sunt, dicuntur tesca. Nam apud Accium in Philocteta Lemnio [XIII]. enim (Lemni Bergkius) loca quae sint, designat cum dicit: [1-4] dein [5-7] et: nemus expirante ... diuisus.' Cicero Tusc. disp. II 10, 23 'ueniat Aeschylus, non poeta solum, sed etiam Pythagoreus; sic enim accepimus. quo modo fert apud eum Prometheus dolorem, quem excipit ob furtum Lemnium? [8-12]. has igitur poenas pendens, adfixus ad Caucasum dicit haec: Titanum soboles' e. q. s. Post 528 inc. inc. fab. XXXVII inseruit G. Hermannus.

1 sqq. anapaestos agnovit Scaliger 2 rara: cf. coroll. LX parent Bergkius 3 tues Bergkius quae Flor, que \(\phi \) queis Hermannus qua Bergkius 4 castris Flor., corr. Aldus consepta Bergkius 5 en ante Volc. Bergkius 7 limine vulgo 7 sq. caeli, et Nemus continuavit Hermannus lumine ω 9 ignes Varronis o cluet Aldina Varronis clauet Flor. Varr. clucet Ciceronis Gud. clucet vel ducet Reg. m. pr. lucet idem corr. cum ceteris clam om. Varro 10 diuisus Cicero: cf. Rhet. ad Herenn. IV 6, 9 diuis Varronis a diuisse Scaliger eum] cluet Bergkius dictus Cratandrina doctus, suprascr. i m. eadem Cic. Brux. doctus \(\rho \) diuis semen doctus Bue ignis genetivum interpretatus 12 furti expendisse Bentleius

TIT

ubi habet? úrbe agrone? Non. 318, 5 'habere rursus habitare ...' urbe ed. pr. turbe (turbae) ω agone B

Quem néque tueri contra neque farí queas.

Macrobius Sat. VI 1, 55 'Vergilius: nec uisu facilis nec dictu affabilis ulli. Accius in Philoctete ...'

neque intueri commendat CFW Mueller neq. affari Par

nec adfari φ , quod post alios defendit Klotzius nec contra adfari CFW Mueller

V

Configit tardus céleris, stans uolátilis.

540 Pro uéste pinnis mémbra textis contegit.

Cicero de fin. V 11, 32 'ea perferant, quae Philoctetam uidemus in fabulis, qui cum cruciaretur non ferendis doloribus, propagabat tamen uitam aucupio; configebat tardus celeres, stans uolantes, ut apud Accium est, pennarumque contextu corpori tegumenta faciebat.' Ipsum versum 2, sed omisso nomine, fragm. de metris CGL. VI 612 K. tradidit. Versum 1 elicuit Scaliger. Separandos esse 1 et 2 vidit Hermannus.

1 configit Bothius configo Scaliger uolatiles Scaliger uolantes Cicero, a quo Acciana non nihil esse deflexa recte, ut videtur, censet Madricus 2 contegens Scaliger

VI

Contra ést eundum caútim et captandúm mihi.

Non. 512, 12 'cautim pro caute. Accius Alfesiboea . . idem Filoctita . . .'

eundem Ba et captando W captando, om. et, Bothius

VII

. . . cui potéstas (si) detúr, tua Cupiénter malis mémbra discerpát suis.

Non. 91, 4 'cupienter, cupidissime.'

1 si Scriverius, om. ω 2 cupientis HL

VIII

cáprigenum trita úngulis

Macrobius Sat. VI 5, 14 'caprigenumque pecus nullo custode per herbas . . . Accius in Philoctete . . . '

trito Par.

TX

Recíproca tendens néruo equino cóncita Tela

545

Varro de l. l. VII 80 M. 'apud Accium: reciproca' e. q. s. 'reciproca est, cum unde quid profectum, redit eo.' Servius Dan. in Aen. IX 619 'neruoque equino; quia in arcubus nerui equini solent esse. Accius Philocteta: tendens...tela.'

X

Philocteta

. . pinnigero, nón armigero in córpore Tela éxercentur haéc abiecta glória.

Cicero ad famil. VII 33 'ut etiam, si quando aliquid dignum nostro nomine emisimus, ingemiscamus, quod haec pinnigero n. a. in c. tela exerceantur, ut ait Philoctetes apud Accium, abiecta gloria.'

1 sq. Dedi versus secundum Hermannum. Vide an haec pinnigero haec, non a. in c. Tela exercentur uetere abiecta gloria praestent

XΙ

iaceo in tecto úmido,

Quod éiulatu quéstu gemitu frémitibus Resonándo mutum flébilis uocés refert. 550

XI. XII Cicero Tusc. disp. II 14, 33 'num humana contemnentem potest dicere aut Philoctetam illum? a te enim malo discedere; sed ille certe non fortis, qui iacet in tecto ... refert.' Idem de fin. II 29, 94 'quamobrem turpe putandum est, non dico dolere ... sed saxum illud Lemnium clamore Philocteteo funestare, quod eiulatu ... refert. huic Epicurus praecentet, si potest, cui [XII]. sic Epicurus: Philocteta, st! breuis dolor. at iam decimum annum in spelunca iacet.' Nonius 324, 26 'imbuere est inficere. Accius Filocteta [XII].' Cicero Tusc. disp. II 7, 19 'aspice Philoctetam, cui concedendum est gementi; ipsum enim Herculem uiderat in Oeta magnitudine dolorum eiulantem. nihil igitur hunc uirum sagittae, quas ab Hercule acceperat, tum consolantur, cum [XII]. itaque exclamat auxilium expetens, mori cupiens [XIX].' Continuat Hermannus versus 549—553.

1 iaceo Hermannus tecto Bouhierius lecto ω 3 multum ψ in Tusc.

XII

E uíperino mórsu uense uíscerum Venéno inbutae taétros cruciatús cient.

1 e Tusc., om. de fin. ex Nonii ω bene Nonii ω 2 in buta est etero Nonii ω ciens A Nonii sciens φ Nonii

XIII

Quis tu és mortalis, qui in deserta et tésqua te adportés loca?

Varro de l. l. VII 11 (vide II) Festus p. 356 M. '[tesca — — aspera, difficilia aditu — — [Accius in Philo]cteta: quis tu es mortalis a et' e. q. s. Cf. Horatii epist. I 14, 19.

tesqua Festi cod. tesca Varro adportes Aldus appones Varronis Flor. adportas Festi cod.

XIV

555

quod te óbsecro, aspernábilem

Ne haec taétritudo méa me inculta fáxsit

Non. 179, 32 'tetritudo.'

1 sq. adspernabilem Ne haec Hermannus ne haec aspernabilem ω (non adnotavit Onions)

mea (me add. Onions) inocculta ω me mea Onions, his octon.

iamb. concludens Creticos quod té o., né haec a. | taétr. mea inculta f. ⟨tibi⟩ commendat Bue

X۷

Contémpla hanc sedem, in qua égo nouem hiemes sáxo stratus pértuli.

Non. 469, 31 'contempla.' nouem, a suprascr., L nauem BaHW saxo Ba taxo φ

XVI

heu Múlciber!

(Non) árma ignauo inuícta es fabricatús manu.

Macrobius Sat. VI 5, 2 'Mulciber est Vulcanus, quod ignis sit et omnia mulceat ac domet.'

2 cur suppl. Bue an arma ergo? es inuicta Bothius

XVII

.. Phrygiam míti more esse, ánimo inmani Graéciam 560 Non. 323, 15 'immane rursum minime bonum, et nocens'

Sic x miti (mitti B) more BGH^1 mitiore L minore H^2 minorem W esses (exses B) aminmani (amimani GLW animam H in ras.) ω mitiorem esse immani Graecia Mercerus esse mitiorem i. G. Hermannus ipsam Fr. mitiorem esse aio immani Graecia conieceram. Frygiam inmitem mitiorem esse ipsam i. G. Bue Phr. mitiore more esse, anima i. G. Onions

XVIII

Philocteta

Pári dyspari, dispár si esses tibi, égo nunc non essém miser.

Quintilianus V 10, 84 'causas non utique ab ultimo esse repetendas, ut . . . Philocteta: Pari'e. q. s. Accio cum ceteris dedit Hermannus quoque.

Pari dyspari, dispar si ut Schneidewinus, qui tamen si om. (Pari dyspari iam Burmannus) Paridi si par Bern. Bamb. Paridis inpar Ambr. Bamb. m. 2 Pari dispar φ si inpar esses (Paridi Quintiliano tribuerat Delrio) Bonnell si par esses Bue

XIX

Philocteta

Heu! quí salsis fluctíbus mandet Me ex súblimo uertíce saxi? Iam iam ábsumor: confícit animam Vis uólneris, ulceris aéstus.

565

Cicero Tusc. disp. II 7, 19 (vide XI).

2 sublimi Reg. m. 2

$\mathbf{x}\mathbf{x}$

Sub axe posita ad stellas septem, unde horrifer Aquiloni' stridor gélidas molitur niues.

Cicero Tusc. disp. I 28, 69 'tum globum terrae ... duabus oris distantibus habitabilem et cultum, quarum altera, quam

Scaen. poes. Rom. fragm. ed. LIBBECK.

nos incolimus, sub axe' e. q. s. Verba sub axe ... septem primus Accio dedit Bentleius. Schol. Veron. in Aen. VIII 28 p. 99 K. 'sub aetheris axe, sub dio. Accius in Philocteta...' Non. 346, 18 'moliri, extruere; dictum a molibus... Accius Filoctete: ubi horrifer... niues.' Solo versu 2 utitur Pseudo-Censorinus de metr. p. 2726 P. (CGL. VI 612 K.) pro trimetri tragici exemplo, sed et poetae et fabulae nomen reticens.

1 positum schol. Veron. ad stellas septem om. schol. Veron. unde] ubi Nonius horridus schol. Veron. 2 Aquiloni' cum Bentleio Lachmannus aequisoni (so ex corr. L) Nonii ω gelidas].... as schol. Veron.

XXI

'Agite ac uulnus né succusset gréssus, caute ingrédimini.

Non. 16, 28 'succussare est susum frequenter exeutere.'

ne Junius nec ω nei x succuset L¹

XXII

dracontem

Charisius p. 101 P. 'dracontem Accius in Filocteta, quod utique uenit a nominativo hic dracon.' Cf. Aeschyli Philoct. fr. 252 N². οὐ γὰφ δράπων ἀνήπεν π. τ. λ.

Inseri in eandem fabulam possunt inc. fab. XXI. XXVIII, inc. inc. fab. XXXIV. XXXV et post v. 528 XXXVII.

PHINIDAE

Ι

Hac úbi curuo litóre latratu

570 Vndá sub undis labúnda sonit

Non. 504, 31 's on it pro son at Accius Aeneadis . . . idem Finidis . . . '

1 hac Scriverius ac ω latrans Scaliger

II

Simul ét circum magná sonantibus Excíta saxis suauísona echo Crepitú clangente cachínnat. Non. 463, 15 'cachinnare non de risu tantum, sed et de sono uehementiore uetustas dici uoluit. Accius Finidis...'

1 megna L stagna Bentleius 2 suauisona echo] saeua sonando ω saeuisona (raucisona coni. x) echo Bengkius saeua Celaeno Bentleius 3 clangente Scaliger clangentes ω cachinnat Scaliger cachinnant ω

ш

Tacité tonsillas lítore in lecto édite.

Festus p. 356 M. '[tonsillam ait] esse Verrius palum dolatum — — cuspide praeferratum — — — [Accius in Phi]nidis: tacete et tonsillas lito......edite.' Paulus p. 367 M. 'tonsilla' e. q. s. 'Accius: tacete et ... edite.'

tacite Fruterius tacete et Festus, Paulus litora Paulus lecto O. Muellerus lecta Paulus edo apices in Festi cod. Vrsino apparuerunt, quos non agnovit H. Keilius, nec apparent in imag. photogr.

IV

Obtórque prorim ac súppa tortas cópulas.

575

Non. 200, 33 'copulae generis feminini. Accius Finidis...'

obtorque Passeratius abtorque ω prorim W prorem, suprascr. a, L proram φ cf. Lachmannus in Lucr. II 553 supra FH^1L

V

Aut saépe ex humili séde sublima évolat.

Non. 489, 5 'sublima pro sublimis. Accius Finidis ...'

sublimia euolat BaL^1 sublim euolat H sublimae aduolant Scaliger sublimae euolant Bothius

VI

Neque úlla interea fínis curarúm datur.

Non. 205, 10 'finem . . . feminino . . . Aecius Finidis . . .'

curarum Bue curas ω , nisi quod cura F^1 curai Passeratius, Fruterius his cureis (curis Junius) x

VII

Salsís cruorem gúttis lacrimarúm lauit.

Non. 503, 27 'lauit pro lauat ... Accius Finidis ...' guttit W

VIII

Sé uenenis stérilem esse illius ópera et medicina aútumans

Non. 20, 29 'medicinam dicimus et uenenum; tractum a Graecis, qui uenenum farmacon appellant. Accius Finidis...' (Finis dis Leid. m. 1 Fenissis Leid. m. 2) Eurip. Androm. 32 conferri iubet Bue.

se uenenis (eius vel se eius uenenis conieceram: cf. coroll. LXI) Bue seuenis ω si ueneni Grotius sementim Mercerus se ueneris Bergkius (cf. Leo Pl. F. 293) et Mercerus st ψ \bar{e} (h. e. est) teste Onions L autumas Vrbin. 307

TX

580 Quaéue ut Graio tíbi congenerat géntum aut generum adfínitas?

Non. 84, 28 'congenerat est adiungit, adsociat. Accius Fidinis.'

quaeue ut scripsi queue at H^2LW q. u*eueat H teste Onions q. ueat F grafo LW corr. frafo W^1 quaeuam Graios Kiesslingius quaeue adgnatio Bue quaeue hanc Graio x gentum Bothius gentium ω

PHOENISSAE

T

Sol quí micantem cándido curru átque equis Flammám citatis féruido ardore éxplicas, Quianám tam aduerso augúrio et inimico ómine Thebís radiatum lúmen ostentás tuum —?

Priscianus de metris Ter. p. 1325 P. (CGL. III 424 K.) 'nec solum comici huiuscemodi sunt usi iambis, sed etiam tragici uetustissimi' Versibus 1 et 2 Apuleius quoque non nominato auctore (nam lacuna praecedentia hausta sunt) utitur in Florid. II 10 p. 13 Kr.

Translata sunt ex Euripidis Phoen. prologo (v. 1): ἄ τὴν ἐν ἄστροις οὐρανοῦ τέμνων ὀδὸν καὶ χουσοκολλήτοισιν ἐμβεβώς δἰφροις "Ηλιε, θοαῖς ἵπποισιν εἰλίσσων φλόγα, ὡς δυστυχῆ Θήβαισι τῆ τόθ' ἡμέρα ἀπτιν' ἐφῆνας κ. τ. λ.

1 micantem candido curru Priscianus candentem feruido cursu Apuleius, nisi quod punicantem f. c. antiquos fere codices habere testatur Becichemus 3 quianim Vat. omine hic omissum v. 4 post tuum habent Parr. AR Vat. Leid. V 4 ostentas Heinsius ostentum ω, Berghius ostendis editiones interpolatae ostensti Vossius

П

Ibi fás, ibi cunctam antíquam castitúdinem Non. 85, 10 'castitudinem pro castitate.'

585

TTT

Vicíssitatemque inperitandi trádidit.

Non. 185, 18 'uicissitatem pro uicissitudine.'

TV

Ne horúm discordiae ét diuidiae díssipent Distúrbent tantas ét tam opimas cíuium Diuítias

Non. 101, 19 'diuidae, ut dissensiones.' (diuidiae ed. 1526)

1 sq. ad senarios Bothii redii 1 neorum BaL^1 eorum Montisp. m. 1 ne eorum Scaliger discordiae et dividiae Bothius dividae et discordiae ω dividiae discordiae Fleckeisenus septenarios dimetiens dividae discordiae x 2 disturbent Scaliger et disturbent ω tam opimas ms. Fabri, Scaliger iam optimas φ quivium Ba

v

Natús uti tute scéptrum poteretúr patris

retur Bothius potiretur ω

590

Non. 481, 30 'sic potior illam rem pro illa re potior....' uti tute Bothius ut tute ω uirtute Fruterius, Junius pote-

VI

Num páriter uideor pátriis uesci praémiis?

Non. 416, 7 'uesci etiam significat uti ... Accius Armorum iudicio ... idem Fenissis ...'

patriis Bothius patris o praemiis Aldina praemis o

VII

'Egredere exi ecfér te, elimina úrbe!

Non. 292, 19 'eliminare est exire . . .' Haec Ciceroni in Cat. I 5 in mente fuisse putat Langius Vind. p. 34. Eteoclis sunt apud Euripidem v. 593: καὶ σὰ τῶνδ' ἔξω κομίζου τειχέων, ἢ κατθανεί.

ecfecte G^1 effecte B effer te ex urbe, elimina Scaliger (ab urbe elimina Fruterius)

VIII

Delúbra caelitum, árae, sanctitúdines!

Non. 174, 1 's anctitudo pro sanctitas. Accius Tereo... idem Foenissis...' Polynices apud Euripidem v. 631 καλ σύ, Φοτβ' ἄναξ άγνιεῦ, καλ μέλαθοα χαίρετε, "Ηλικές &' ούμολ θεῶν τε δεξίμηλ' ἀγάλματα.

arae Lipsius aris a aras Bergkius conl. Eur. 367

TY

Incusant ultro, a fórtuna opibusque ómnibus 595 Desértum abiectum afflíctum exanimum expéctorant.

Non. 16, 1 'expectorare est extra pectus eicere.' Tiresias Euripidis v. 374 οδτε γὰς γέςα πατςὶ Οδτ' ἔξοδον διδόντες ἄνδια δνοτυχή Έξηγείωσαν.

1 incursant Fruterius 2 exanimum N. Faber ex animo o

X

'Ab dracontis stírpe armata exórtus genere antíquior

Non. 426, 1 'antiquior, melior... Accius Fenissarum...' Item Tiresias Euripidis v. 942—948 σὰ δ' ἐνθάδ' ἡμῖν λοιπὸς εἶ σπαρτῶν γένους 'Απέραιος π. τ. λ.

armata Gulielmius amata ω exortus Fruterius et Scaliger exoratus ω

XI

Obit nunc uestra moénia, omnis saúcios Conuísit, ut curéntur diligéntius.

Non. 398, 2 'saucii dicuntur proprie uulnerati, non maesti, sicuti uult consuetudo.' Longius absunt quae apud Euripidem v. 1473 sqq. nuntius narrat.

1 obit Mercerus ubi ω obii Bergkius obi ci. x uestra] vel nostra vel uasta scribendum videtur 2 conuisi at curarentur Bergkius conuisito ut (vel conuise uti) curentur coni. x

XII

Iussít proficisci exílium quouis géntium, Ne scélere tuo Thebáni uastescánt agri.

600

Non. 185, 6 'uastescant significat inhorrescant uel deserantur.' Creon apud Euripidem v. 1590 σαφῶς γὰς εἶπε Τειρεσίας οὐ μήποτε Σοῦ τήνδε γῆν οἰκοῦντος εὖ πράξειν πόλιν 'λλλ' ἐκκομίζου.

TIIX

. . quae ego cuncta ésse fluxa in meá re crepera cómperi.

Non. 13, 20 'crepera res proprie dicitur dubia ...' cunctam E¹ cuncta tam Bue (iam praeferrem)

THEBAIS

Non diversam fuisse hanc fabulam a Phoenissis Welckerus sensit.

Qui ubi ád Dircseum fóntem adueniunt, múndule Nitidántur iugulos quádripedantum sónipedum.

Non. 144, 17 'nitidant, abluunt, dictum a nitore ...'

1 qui ubi ad Bothius quin id ω Dircaeum fontem Vossius circaeo (circo EF^3H^1) fonte ω Dircaeo fonte Delrio de Dircaeo fonte Fruterius adueniunt W aduenient φ mundule Vossius mundulae ω ungulae Onions 2 iugulos aut iugula conieci uulgo ω unglae (vel bigae) Bue ungulae Onions uulgum x quadripedantum Mercerus quapripedantur (pripedantur F^1L) ω

quin e Dircaeo fonte aduenientum ungulae | n uulgo q. s. **Bue** soni, om. pedum, FL

PROMETHEVS Vide p. 215

STASIASTAE vel TROPAEVM LIBERI

Ι

Córporare abs térgo es ausus

Non. 20, 25 'corporare est interficere, et quasi corpus solum sine anima relinquere ... Accius Stasiastis uel Tropeo lib. 1...' (Liberi Scriverius)

torporare Bergkius

II

605 Túm subinde léui dolore hoc ánima corpus líquerit

Non. 335, 1 'liquerit significat et reliquerit. Accius Stasiastis ...'

subinde scripsi subidae (subide B) BGH sibidae Par. subidae de H^2LW leui conieci loi ω dolore Junius de (dae B) lore (lore G) ω tum si crudeli dolore Bue

ш

Vulnére taetro defórmatum,

Suo sibi lautum sanguine tepido

Non. 337, 15 'lautum etiam inquinatum uel maculatum .. Accius Stasiasti uel Tropeo ...'

1 sq. Anapaestos agnovit Vossius 2 suo sibi om. A suci sibi B tepo A

TV

Nón uides quam túrbam, quantos bélli fluctus cóncites?

Non: 524, 25 'turbam et turbas diuersam uolunt habere significationem, ut sit turba populi conuentus, turbae turbationes. Nos contra lectum inuenimus et indiscrete positum et pro turbis turbam. Accius Athamante . . . idem Stasiastris uel Tropeo . . . '

quantos belli x quantos uel o quosue Mercerus

TELEPHVS

TELEPHVS (forma TELOPVS fr. IX et XI cum similibus comparanda, de quibus disseruit Fleckeisenus annall. philoll. 1866 p. 3 sqq.)

T

Quantám Tyndareo gnáta et Menelaí domus Molem éxcitarit bélli pastorque Tlius.

610

Priscianus de metris Ter. p. 1325 P. (CGL. III 424 K.) 'nec solum comici huiuscemodi sunt usi iambis, sed etiam tragici uetustissimi Accius ... idem in Telepho ...'

1 ec Menelai domo x: cf. coroll. com. CXXVIII 2 Ilius Putschius illius ω

п

Iam iám stupido Thessála somno

Pectora languentque senéntque.

Priscianus p. 887 P. 'seneo inuenitur in usu.'

Ш

quém ego ubi aspexí, uirum memorábilem 'Intui uidérer, ni uestítus taeter, uástitudo, Maéstitudo praédicarent hóminem esse

614 615

Non. 136, 21 'maestitudo pro maestitia.'

1 uirum Vrbin. 307 uir φ uenerabilem coni. Bue 2 taeter ni uestitus x 2 sq. mestitudo uastitudo ω 3 in fine addendum e. c. obscurissimum Ceterum magis placerent velut haec: quém ego ubi aspexi, íntui memorábilem Virúm uiderer, ni uestitus, uultus taetra uastitas Et maéstitudo p. h. e.

TV

Nam étsi opertus squálitate est lúctuque horrificábili Non. 226, 3 'squalor... feminini Accius Eurysace... idem Telefo...'

horrificabili Vossius horrificali ω

þ

V

Profécto hauquaquam est órtus mediocrí satu.

Non. 174, 13 'satu positum pro semine. Accius Pelopidis ... idem Telefo ...'

auim quamquam FHL, in quibus recte visa est Fleckeiseno scriptura hauquaquam latere haudquaquam φ mediocrist ortus satu Luchsius (cf. coroll. com. CXXVIII)

VI

. . nam si a me régnum Fortuna átque opes 620 Erípere quiuit, át uirtutem néc quiit.

Macrobius Sat. VI 1, 57 'Vergilius: nec si miserum fortuna Sinonem Finxit, uanum etiam mendacemque improba finget. Accius in Telepho . . . '

2 nec quiit scripsi (cf. coroll. LXI) nequiuit Salisb. nequit Par. Med. a b c nequiit vulgo non quiit Stephaniana noenu quit Bergkius

VII

Nam huius démum miseret, cuíus nobilitas míserias Nobílitat

Non. 352, 8 'unde et nobilitarent, notificarent dictum est . . .'

1 nam Bentinus na ω , om. Montisp. huius scripsi his $(i.\ e.$ huis) GLW is φ miseret scripsi miserer ψ miser est AB

VIII

Proínde istaec tua aufér terricula atque ánimum iratum conprime.

Non. 227, 31 'terriculae ... neutri Accius Epinausimache .. idem Telefo ...'

istaec Bothius ista haec w tu x

ΙX

Pró certo arbitrábor sortis óracla adytus aúgura?
Non. 488, 2 'augura pro auguria.' (Telofo W)
adytus, i. e. ἀδύτους ω (misi quod aditus W) aditus Bergkius

X

625 Qui néque cuiatis ésset, umquam pótuimus Multa érogitantes scíscere

Non. 426, 24 'inter cuius et cuiatis haec est differentia: cuius ad personam refertur hominis, cuiatis unde significat.'

2 erogitantes sciscere Mercerus ergitantes isciscere (disciscere H^2) ω

ХI

Stúdiumque iteris réprime.

Non. 485, 8 'iteris positum pro itineris ... Accius Oenomao ... idem Telefo ...' (Telofo W)

XII

Nunc tu în re crepera tuá quid capias cónsili, Vide.

Non. 13, 18 'crepera res proprie dicitur dubia... Accius Foenissis ... idem Telefo ...'

1 consilii ω consili capias Bothius, ut septenarius fieret, quem secutus nanc tute initio v. scripsit x uide quid capias consili, om. tua, Luchsius

XIII

. . . remísque nixi próperiter nauem ín fugam Tránsdunt subter sáxa ad laeuam, quá mons mollibát 630 mare.

Non. 155, 8 'properatim et properiter, celeriter, properanter....Accius Telefo: remisque...tradunt.' Idem 307, 25 'fuga item dicitur nauigatio. Accius Telefo: remisque...transeuntur.' Idem 347, 15 'molle, placidum. Accius Telefo: nixi...mare.'

1 nisi BGHp. 307 periter (pariter B) o p. 347 2 transdunt ms. Cuiac, p. 155 trandunt L p. 347 transeuntur o p. 307 traducunt B p. 347 tradunt ϕ trudunt Scaliger ad Iaeuam Aldina ad leua o adeliua Bue qua ed. o. 1476 quam o

XIV

. . . . aere átque ferro féruere,

Insígnibus florére

Non. 503, 20 'ab eo quod est feruit, breuiato accentu feruere facit, ut spernit spernere'

1 sere BaH rere φ feruere Bentinus feruet ω 2 igni insignibus ω florere: cf. Vahlen relat. acad. Rerol. 1896 p. 720 flore W et signis florere insignibus continuo octonario x

$\mathbf{x}\mathbf{v}$

Fluctí cruoris uóluerentur Mýsii
Non. 488, 11 'flucti pro fluctus.'
uoluerentur Ba L uoluerunt φ Mysii Bue mihi ω
Inserendi fortasse anapaesti inc. inc. fab. XVIII.

TEREVS

Terevs primum acta a. 651, si accurate Cicero Phil. I 15, 36 loquitur; repetita Nonis Iuliis a. 710 ludis Apollinaribus: Cicero ep. ad Atticum XVI 2. 5. 1. 4 (cf. XV 12. 18 Phil. II 13, 31 I 15, 36 X 4, 8). Cf. quaest. scen. p. 326 sq.

T

Atque id ego semper sic mecum agito et cómparo, 635 Quo pácto magnam mólem minuam . . .

Non. 256, 19 'comparare ueteres confirmare et constituere dixerunt ... Accius Eurysace ... idem in Tereo ...'

1 sic mecum Vossius mecum sic ω mecum si coni. Bue 2 magnam molem minuam ed. pr. magnam olem (olem magnam G) nimiam ω, nisi quod minuam in Vatic. 2916 extat. Explet versum Bothius addito miseriae

TT

Tereús indomito móre atque animo bárbaro Conspéxit ut eam, amóre uecors flámmeo, Depósitus facinus péssimum ex deméntia Confíngit.

Non. 279, 22 'deponere est desperare, unde et depositi desperati dicuntur...'

2 ut eam x in eam ω hinc Bue flammed Junius flammed ω

Ш

640. (o) suauem línguae sonitum! o dúlcitas Conspírantum animae!

Non. 96, 25 'dulcitas, dulcitudo pro dulcedo.'

1 o Junius, om. ω 2 conspirantum Bothius conspiratum H^2W conspiritum φ conspiratu Onions cum spirat Bue animarum Bothius

IV

Deúm Cadmogena nátum Semela adfáre et famulantér pete.

Non. 111, 27 'famulanter pro suppliciter.' Idem 463, 24 'adfari non solum respondere uel fabulari, sed etiam rogare positum.'

Cadmigena natum Semela Vossius Cadmo generatum semel ω p. 463 Catmoue natum Semela ω p. 111 et] ef W p. 463 famularent perpetuere ω p. 463, nisi quod perpeture Ba

V

Fámae iam nobílitas late ex stírpe praeclara éuagat. Non. 467, 28 'uagas pro uagaris...'

famae Grotius famam ω iam vel enim conieci nam ω famam: nam Bue late Grotius lata ω tirpe W

VI

nóuus nouo † dabunt

'Aduena animo audáci in medium próripit sesé ferox. 645 Non. 425, 23 'ferus et ferox hanc habent distantiam: ferus est saeuus, ferox fortis.'

noua H^1 dabunt nondum sanatum (periculo sententiae sufficiat, auunculo olim scripsi: cf. coroll. LXI sq.) modo Bue

VII

'Alia hic sanctitúdo est, aliud nómen et numén Iouis Non. 173, 26 'sanctitudo pro sanctitas.' nomen et numen Aldina (cf. 692) nomen et nomen ω

$\mathbf{v}\mathbf{m}$

Video égo te, mulier, móre multarum útier, Vt uím contendas tuam ád maiestatém uiri.

Non. 259, 7 'contendere significat comparare...' Idem 519, 6 'ueterum memorabilis scientia paucorum numerum pro bonis ponebat, multos contra malos appellabant...'

1 more om. BGHW p. 259 mora W p. 519 2 uim ω p. 519 cum ω p. 259, nisi quod om. Basil. ad om. ω p. 259 uiris ω p. 259

IX

 $^{649}_{650}$ Set nísi clamaris régem, auferre puerum ab regina óccupo.

Non. 355, 11 'occupare est proprie praeuenire... Accius Eurysace... idem Pereo...' (Tereo Junius)

1 clamaris Bothius, cui iambicus septenarius debetur clamoris ψ clam BGH^1 auferre puerum ab regina occupo Bothius auferre (aut ferre L) ab regina occupo (occupabo B) puerum ω sed nisi clam regem auf. ab regina o. | puerum Bentleius

Dubito, num Accio tribuam inc. inc. fab. CXLI.

THEBAIS Vide p. 247

TROADES Vide p. 229

EX INCERTIS FABVLIS

Ι

Múlti iniqui atque ínfideles régno, pauci béniuoli.

Cicero de off. III 21, 84 'possunt enim cuiquam esse utiles angores, sollicitudines, diurni et nocturni metus, uita insidiarum periculorumque plenissima? Multi'e. q. s. 'inquit Accius. at cui regno? quod a Tantalo et Pelope proditum iure obtinebatur.' Atrei aut Pelopidarum aut conlatis ex Aeschyli Agam. 807 sqq. Clutemestrae reliquiis addenda sunt.

beneuoli Stuerenburgius beniuoli sunt Bern. c boni sunt φ sunt boni Lambinus

 \mathbf{II}

fúlguri praeféruido

'Ardor iniectús Iunonis déxtera ingenti incidit.

Servius Dan, in Aen. I 42 'de Iunonis fulmine Accius ait...'

1 fulguri praeferuido scripsi praeferuido fulgore Servius fulguris notionem flagitari Bue quoque vidit, qui praeferuido-que fulgure coniecit 2 dextera Bue dextra ω e dextra scribebam

Ш

Schol. Bernensia ad Verg. ge. I 502 'Accius docet: Iuppiter Dardanum genuit, Dardanus Troum, Trous Assaracum et Ilium Ganymedemque; Capis ex Assaraco satus qui statuit Pergamum, Laomedon Priamum et Anchisem edidit.' Eadem ad verbum fere schol. Leid., nisi quod hic Ilum et qui Pergamum construxit et Anchisen legitur. Cf. hist. trag. 408 et Probus ad ge. III 34.

1 sqq. Senariorum speciem quae verbis Capis ... Pergamum exhibetur primus agnovit H. Hagen. Non Ganymedem et Laomedon, sed Catamitum et Alumento Accium dixisse monuerat Ritschelius. De singulis praeter ea, quae supra protuli, testanda haec sunt. Excidisse Laomedontis ex Ilo ortum et illum, non Capyn conditorem Pergami dicendum fuisse perspexit Hagenus, a quo eo tantum dissentio, quod mancum versiculum tertio, non ut ille quarto loco posus 5 Capus autem Anchisem Ritschelius ancissem Bern. B Agcisem Accius scripsit

TV

. cum uirgináli mundo clám patre

Festus p. 142 M. 'mundus etiam mulieris [ornatus dicitur, — Accius: cum' e. q. s. pater cod.

V

Videó sepulcra dúo duorum córporum.

655

V. VI Cicero Orat. 46, 156 'pleneque' (planeque vulgo) 'duorum uirorum iudicium aut trium uirorum capitalium aut decem uirorum stlitibus iudicandis dico numquam. Atqui dixit Accius [V] idemque [VI]. Quid uerum sit, intellego: sed alias ita loquor ut concessum est, ut hoc uel pro deum dico uel pro deorum: alias ut necesse est, cum trium uirum, non uirorum: cum sestertium nummum, non nummorum: quod in his consuetudo uaria non est.' Cf. Verr. V 36, 94. Cum inc. inc. fab. v. 127 sq. coniungi vult Bergkius.

dua Flor. Ottob.: cf. Quintilianus I 5, 15

VI

. múlier una duom uirum

$\mathbf{v}\mathbf{n}$

Quinám Tantalidarum ínternecioní modus Parétur? aut quaenam úmquam ob mortem Mýrtili Poenís luendis dábitur satias súpplici?

Cicero de nat. deor. III 38, 90 'o miram aequitatem deorum! ferretne ciuitas ulla latorem istius modi legis, ut condemnaretur filius aut nepos, si pater aut auus deliquisset? Quinam'e. q. s. Charisius p. 70 P. 'praepositiuum quis, subiunctiuum qui, quod tamen auctores non observauerunt, ut Accius dicens [1] et Vergilius...'

2 paretur] sit Charisius, sic ad Vergilii exemplum ('sic et Verg.') trahit x

VIII

660 Hinc cólomen alte géminis aptum córnibus

Non. p. 235, 1 'aptum rursum conexum et colligatum significat ... Accius demer hinc' e. q. s. (Accius ... idem Erigona Kiesslingius: cf. hist. trag. 474)

hinc fortasse delendum (vide supra), aut in substituendum alte scripsi, Parnassum intellegens. ale ψ ala GH alae Turnebus aether in quo lumen alte g. a. c. (luna scil.) Bue

TX

Nám neque pretio néque amicitia néque ui impelli néque prece

Quítus sum.

Diomedes p. 380 P. 'Accius quitus sum ponit pro quiui hoc modo [IX]. Idem alibi eodem modo: unde omnia perdisci ac percipi queuntur.' Qui sunt Sotadei ex Didascalicis, immerito olim tragoediae reliquiis inserti: cf. Lachmannus Kl. Schr. 72. Illa Epinausimachae tribui possunt, item fr. XI. XII. XIII.

(

1 nam, om. neque, Par. AB Monac. impellit Par. AB m. 1 inpellit Monac. (an impellei?)

XI

An haéc iam obliti súnt Phryges?

665

Rufinus de metris Terent. CGL. VI 556 K. 'Varro in VII: clausulas quoque primum appellatas dicunt, quod clauderent sententiam, ut apud Accium: an haec' e. q. s.

Bruges Ritschelius

XII

non cálida latice laútus . . .

Priscianus p. 658 P. 'sciendum tamen quod uetustissimi in multis, ut diximus, supra dictarum terminationum inueniuntur confudisse genera... hic et haec...latex Accius: non' e. q. s.

XIII

Achilles

'Immo enim uero córpus Priamo réddidi, Hectorem ábstuli.

Cicero Tusc. disp. I 44, 105 'melius Accius et aliquando sapiens Achilles: immo' e. q. s.

Hectora Nieberdingius: cf. inc. fab. XXXVI inc. inc. 61

XIV

Iam hanc úrbem ferro uástam faciet Péleus.

Festus p. 372 M. 'uastum — Accius: iam' e. q. s. Paulus p. 373 M. 'uastum praemagnum, ponitur tamen et pro inani. Accius: hanc...faciet.'

Peleus trisyllabum x: cf. coroll. LXII

$\mathbf{x}\mathbf{v}$

quadrurbem

Festus p. 258 M. 'quadrurbem Athenas Accius appellauit, quod scilicet ex IIII urbibus in unam domicilia contulerunt, Braurone Eleusine Piraeo Sunio.' Paulus p. 259 M. 'quatrurbem Athenas Accius appellauit' e. q. s.

quatrurbem Paulus

XVI

. . . quórum genitor fértur esse ops géntibus

Priscianus p. 752 P. 'uetustissimi tamen etiam hic et

8 caen. poes. Rom. fragm. ed. RIBERCK. 17

haec et hoc ops et cops pro opulentus et copiosus proferebant.
Accius de Hercule dicens: quorum' e. q. s. 'pro: opem
ferens et auxilium gentibus. sic Caper.' Ad Heraclidas hoc
et sequens fr., item XV rettuli.

XVII

670 In monte Oetaeo (sunt) inlatae lampades.

* _ *

ín domum aeternám patris

Cicero de nat. deor. III 16, 41 'quomodo nunc quidem est, non uideo, quo pacto ille, cui in monte Oetaeo inlatae lampades fuerunt, ut ait Accius, in domum aeternam patris ex illo ardore peruenerit.'

1 moetaeo Leid. A Erl. Pal. Vindob. metaeo Leid. B (an in montem Oetaeum?) Caesuram post Oetaeo suasit Bue

XIX

Scindéns dolore idéntidem intonsám comam

Cicero Tusc. disp. III 26, 62 'ex hac opinione sunt illa uaria et detestabilia genera lugendi ... hinc ille Agamemno Homericus et idem Accianus: scindens' e. q. s. Conlato Homeri ex Iliade X v. 15 πολλάς ἐπ πεφαλῆς προθελύμνους Ελπετο χαίτας Duentzerus Nyctegresiae restituit.

ΥY

675 Iamque auroram rutilare procul

Cerno

Varro de l. l. VII 83 M. 'apud Accium: iamque' e. q. s. 'aurora dicitur ante solis ortum, ab eo quod ab igni solis tum aureo aër aurescit. Quod addit rutilare, est ab eodem colore; aurei enim rutili, et inde etiam mulieres ualde rufae rutilae dictae.' Comparavit Vaterus chori in Rheso v. 535: ἀὰς δὴ πέλας ἀὰς Γίγνεται κ. τ. λ.

XXI

Vnde éstis, nautae, huc híeme delati? .

Servius Dan. in Aen. I 122 'hiems duas res significat, aut tempus aut uim uenti, per quam oritur tempestas...' Apte compares ex Sophoclis Philocteta v. 220 τίνες ποτ' ές γῆν τήνδε ναντίλω πλάτη Κατέσχετ' οὕτ' εὕορμον οῦτ' οἰκουμένην;

IIXX

Peruáde polum, splendída mundi Sidéra binis contínuis sex Pictí spoliis.

680

Varro de l. l. VII 14 M. 'quod est apud Accium: peruade' e. q. s. 'polus Graecum, id significat circum caeli; quare quod est peruade polum, ualet: uade περί πόλον.' ('per polum' Lachmannus Lucr. 43) 'Signa dicuntur eadem et sidera: signa quod aliquid significent, ut libra aequinoctium; sidera quasi' (quae si libri plerique quae Par. b) 'insidunt.' Prometheum haec canere potuisse monui, et de eodem valet sequens fr.

2 binis Popma bigis ω (cf. coroll. LXII) 2 sq. continuis sex Picti spoliis scripsi continui se cepit spoliis Flor. continuis sex apti signis Scaliger continuis sex Addita signis O. Muellerus cont. s. saepti sp. olim edideram. Cf. Varronis sat. fr. 92 B.; Seneca Thy. v. 836

XXIII

. múlta inuenta expértaque ex hoc súnt bona.

Priscianus p. 793 P. 'experta passiue.'

Praeire quam vel tam vel nam poterat inuenta multa Bothius

xxiv

Repúdio eiecta ab 'Argis iam dudum éxsulo.

Festus p. 281 M. 'repudium Verrius ait dictum, quod fit ob rem pudendam.' Ad Ionis fabulam rettuli.

xxv

Nullum ést ingenium tántum neque cor tám ferum, Quod nón labascat língua, mitiscát malo.

Non. 473, 6 'labascor pro labor.' Posse de Prometheo intellegi monui.

1 nullum BaHL non nullum φ tantum L e corr. tam atrum x tam altum proposui 2 lingua] longo ac Onions labascat Scriverius labascat Ba labascatur φ

L. ACCIVS

XXVI

685 Néque ui tanta quísquam est neque tam abúndans fortunís, ferox

Non. 305, 6 'ferox sum illa re dicitur ...'

XXVII

Pars fréna tensae atque óri equorum accómmodant.

Non. 206, 12 'frenos ... neutro ... Accius ...'

pars Mercerus pari ψ pary W tensae atque ori scripsi tesauri (thesauri HL^2) ω tersa ori Mercerus texta auro ori Bothius

XXVIII

mýstica ad dextrám uada

Praéteruecti

Varro de l. l. VII 19 M. 'Acci mystica' e. q. s. 'mystica a mysteriis, quae ibi in propinquis locis nobilia fiunt.' Possunt haec in Philocteta locum habuisse.

1 mistica Flor. Verba ipsa Sapphicum paene sonant

XXXX

. récte perfectis sacris

Varro de l. l. VII 88 M. 'quod enim fit rite, id ratum ac rectum est; ab eo Accius r. p. s. uolt accipi (rite).' Sic Spengelius, postquam 'uolt accipi' Varroni reddidit Rothius.

rite Scaliger (cf. coroll. LXII)

$\mathbf{X}\mathbf{X}\mathbf{X}$

691

multís nomen

Vestrúm numenque ciéndo

Varro de l. l. VII 85 M. 'apud Accium: multis' e. q. s. 'numen dicunt esse imperium. s...itaque in Ioue hoc et Homerus et Accius' ('alius' libri) 'aliquotiens.' Cf. v. 646.

1 sq. Anapaestos agnovit Scaliger 2 numeri Flor.

XXXI

Cítius Orión pallescit

Varro de l. l. VII 50 M. 'iugula signum quod Accius appellat Oriona, cum ait: c. O. p.' Inde glossam CGI. II 93 G.: 'iugula, ἄστρον ἀφίωνος, ὁράτιος ὡς φησι' Scaliger ita correxit: '— ὁ ἄττιος ὡς φησι' (ὡς φησι βάρρων Leid. Scal. mg.)

pallescit Bue patescit Haun. patefit Flor. (cf. coroll. trag. LXII com. CXXVIII)

XXXII

fállaciloquae málitiae

Cicero de fin. IV 25, 68 'ex ea difficultate illae fallaciloquae, ut ait Accius, malitiae natae sunt.' Non. p. 113, 14 'fallaciloquentiae. M. Tullius de finibus bonorum et malorum lib. III: quae diligentissime contra Aristonem dicuntur a Chrysippo. ex ea difficultate illae fallaciloquentiae.'

fallaciloquae Manutius fallaciloquelae Cic. ex. fallaciloquentiae Nonius. Falsum memoria Ciceronem significare inc. inc. fab. 114 Madvicus suspicatur

XXXIII

(Si) ríte ad pa(triam sóspes rediis)sét (suam)

695

Festus p. 301 M. 'sos[pes — — — — — Acc[ius]rite ad pa......set. Ennius' e. q. s. Capere lacunam accius in minoe monui hist. trag. p. 567.

si rite ad patriam sospes peruenisset Vrsinus si rite ad patriam rediisset Bothius

XXXIV

resíduos, somn(o déditos)

somno deditos Vrsinus sun ante lacunam cod.

XXXV apud Varronem de l. l. VI 80 M. ut a tragoedia certe alienum exclusi.

XXXVI

Hectora

Varro de l. l. X 70 M. 'Accius haec in tragoediis largius a prisca consuetudine mouere coepit et ad formas Graecas uerborum magis reuocare, a quo Valerius ait: Accius Hectorem nolet facere, Hectora malet.'

XXXVII

termen

Varro de l. l. V 21 M. 'terra dicta ab eo, ut Aelius scribit, quod teritur... hine fines agrorum termini, quod eae partis propter limitare iter maxime teruntur: itaque hoc cum I in Latio aliquot locis dicitur, ut apud Accium non terminus, sed termen.' Emendavit L. Spengelius: hoccum is in Latio Flor. idem terimen coniecit.

XXXVIII

inimicitiam

Charisius p. 75 P. 'inimicitiae et insidiae pluraliter dici debent, sed Sallustius de insidiis prima inquit, et Accius inimicitiam dicit.'

XXXIX

aluus (masculine)

Charisius p. 61 P. 'aluum Vergilius feminino genere saepe dixit, sed masculine Caluus... et Heluius Cinna... et Laberius et Accius frequenter, quod magis usus celebrauit.' Cf. Caper CGL. VII p. 107, 12.

XLI

(hic) Iouis

Excerpta ex anon. gramm. in A. Mai auct. class. V 151 'legimus in Capro hic Iouis. etiam Naeuius Attius Pacuuius, omnes isti utuntur hoc exemplo.'

XLII

status

Non. 226, 24 's tatura generis feminini. Lucilius lib. xxvm: quare pro facie, pro statura Acciu' status.' Cf. coroll. LXII sq. com. CXXIX.

Mutilum et dubium exemplum apud Festum p. 359 v. tammodo extat, de quo cf. coroll. com. CXXIX; alterum quod

ibidem legitur p. 313 v. struere (cf. coroll. LXIII) nunc comicis reddere malui. Quam olim numero XL signavi glossa (CGl. V 234 G.) Lucilii est (cf. Loewe Prodr. VII).

POMPILIVS

Heu quá me causa, Fórtuna, infesté premis?

Varro de l. l. VII 93 'apud Plautum euax...ut apud Ennium hehae...apud Ennium eheu...apud Pompilium heu' e. q. s. Tragicum poetam esse evincit epigramma in Varronis satura ὄνος λύρας insertum (fr. 356 B.)

Pacui discipulus dicor, porro is fuit Énni, Enniu' Musarum: Pompilius clueor. Satirarum poetam fuisse perversa ratione statuit Havet.

C. IVLIVS CAESAR STRABO

(cf. Asconius in Ciceronis Scaurianam p. 24 Or.)

ADRASTVS

Cum cápita uiridi laúro uelare ímperant Prophétae sancti, cáste qui puránt sacra.

Festus p. 229 M. 'prophetas in Adrasto Iulius nominat antistites fanorum oraculorumque interpretes: cum capita' e. q. s.

2 sancta ita caste cod. in quibus sancti latere monuit Kiesslingius. sancte casta Bergkius sancta caste Delrio sancta ibi caste O. Muellerus. An casta caste? curant Bergkius, fortasse recte

TEVTHRAS

Flámmeam per aéthram late féruidam ferrí facem

Macrobius Sat. VI 4, 19 'et quod dixit: nec lucidus aethra Siderea polus, Ennius prior dixerat.... et Iulius Teuthrante...' (Iulius edd. illius Salisb. ilius ceteri libri teutrante Par.)

late Scriverius alte ω per aethera alte Scriverius: saltem aetheram scripsisset

TECMESA

Marius Victorinus CGL. VI 8 K. 'iuxta autem non ponebant cm: inde nec Alcmenam dicebant nec Tecmesam, sed Alcumenam (et Tecumesam); inde Alcumeo et Alcumena (et Tecumesa) tragoediae' (cf. coroll. LXIII); 'donec Iulius Caesar, qui Vopiscus et Strabo et Sesquiculus dictus est, primus Tecmesam inscripsit tragoediam suam et (ita) in scaena pronuntiari iussit.'

INCERTI LOCI

. corpusque suáui telino únguimus.

Isidorus orig. IV 12,7 'unguenta autem quedam dicuntur a locis, ut telinum, cuius Iulius Caesar meminit dicens: corpusque s. t. u. hoc conficiebatur in insula Telo, quae est una ex Cycladibus.' Iulio Caesari Straboni vindicavit Grialius, in memoriam revocavit Bue arch. Woelfflini I 113.

telini unguine prop. Grialius, ut integer fieret senarius

SANTRA

NVPTIAE BACCHI

1

ita oppletúm sono

Furénter omni a párte bacchatúr nemus.

Non. 78, 28 'nam et quidquid uehementius conmouetur, bacchari uoluerunt. Santra Nuptiis Bacchi...' (nuptiis Vrbin. 307 nuntiis ceteri libri Bacchis libri Bacchiis Gulielmius)

1 oppletum Gulielmius obsoletum ω 2 ferenter L omni a] ab omni ω furente ab omni Bue furentum ab omni Bergkius nemus F^3 , Aldina nemes (mens at nemes Vrbin.) φ

Π

. . . ex templo éxcita euadít pia Genetríx et omnis uócis expergít sono.

Non. 104, 17 'expergo pro expergefacio . . . Santra Nuntiis Bacchis . . . '

1 exemplo H^2LW excita Pontanus excit ω exit Aldina pia Gulielmius qua ω quies olim conieceram

L. VARIVS RVFVS

THVESTA

Atreus

iám fero infandíssima,

Iam fácere cogor.

Schol. Paris. diligentius quam antea descriptum a Th. Mommseno ephem. Marburg. 1845 p. 84: 'Incipit Thyesta Varia. Lucius Varius cognomento Rufus Thyesten tragoediam' e. q. s. Vide quaestt. scaen. meas olim adnexas p. 347. Acta est a. 725 ludis triumphalibus Sextili mense. Quintilianus III 8, 45 'neque enim quisquam est tam malus u uideri uelit. sic Catilina apud Sallustium loquitur, ut rem scelestissimam non malitia, sed indignatione uideatur audere: sic Atreus apud Varium iam fero, inquit, infandissima' e. q. s.

EX INCERTIS FABULIS

Ι

primum huic

Neruís septem est inténta fides Variíque apti uocúm moduli

Ad quós mundi resonát canor in Vestígia se sua uóluentis.

Marius Victorinus CGL, VI 60 K. 'concentum mundi cursumque imitans chorus canebat...de qua re Varius sic tradidit...'

3 apti Schneidewinus addita Pal. Par. additi ed. pr. dati Bothius moduli Bothius modi ω . Propter hiatum post hunc v. lacunam statui, in qua motus chori memorari poterant (cf. coroll. LXIII sq.) uariique modi uocum .. vel uariique adii uocum motus Bue 4 tenor ed. pr. 4 sq. sua se uoluentis in uestigia ω , correxit Bue. in Sua se uestigia uoluentis Schneidewinus

п

et fróndosam

Semíputatam queritúr uitem...

Philargyrius in Verg. Ecl. 2, 70 'frondosa uitis est, de qua si quis biberit, insanit. sic Varus et frondosam, inquit' e. q. s. (Varius Weichertus)

GRACCHVS

ATALANTA

O gráta cardo, régium egressum índicans!

Priscianus p. 683 P. 'hic cardo, cardinis. quidam tamen ueterum etiam feminino genere hoc protulerunt. Gracchus in Atalanta...'

PELIADES

Sonat inpulsu regia cardo.

Non. 202, 20 'cardo ... feminino Graius in Peliadibus ...' (graus Harl. caius Vrbin. 307 Graechus Scriverius)

inpulsu Delrio inpulsa ω Monometra praefert x

THYESTES

Mersít sequentis úmidum plantás humum.

Priscianus p. 719 P. 'humus humi. hoc etiam neutrum in um desinens inuenitur apud ueteres... Laeuius in Adone: humum humidum pedibus fodit. Gracchus in Thyeste: mersit' e. q. s. (pedibus... umidum om. Reg. a m. pr. graccus Reg. m. alt. graccus Halb. grachus fr. Amienense gratus Bamb. Bern. Grut. Sang. Karolir.)

plantas Bentleius plantis w

EX INCERTA FABULA

Púrpuram et diadéma

De dubiis nominibus CGL. V 577 K. 'diadema generis neutri, ut Gracchus...' (Gracus libri). Vtrum poeta an orator sit incertum.

purpuram Hauptius purpura o

P. OVIDIVS NASO

MEDEA

T . .

Medea

Seruáre potui: pérdere an possím, rogas?

Quintilianus VIII 5, 6 (de figuris sententiarum) 'et translatione a communi ad proprium nam cum sit rectum: nocere facile est, prodesse difficile: uehementius apud Ouidium Medea dicit . . .'

possis Monac. Bamb. m. 2

 \mathbf{II}

Feror húc illuc, uae, pléna deo.

Seneca Suasor. 3, 7 M. 'hoc autem' (plena deo) 'dicebat Gallio Nasoni suo ualde placuisse: itaque fecisse illum quod in multis aliis uersibus Vergilii fecerat, non subripiendi causa, sed palam imitandi, hoc animo ut uellet agnosci: esse autem in tragoedia eius: feror' e. q. s.

uae scripsi mus. Rhen. XXX 627 ue ω ceu Wissowa ut vulg. plane Bruxell. m. 1

P. POMPONIVS SECVNDVS

Aeneam inter praetextas, Armorum iudicium inter Bononiensis Atellanas reposui.

ATREVS

nunc te óbsecro,

Stírpem ut eucluás meorum (mé)que notificés mihi.

Non. 144, 24 'notificem, notum faciam.' Singulare apud Nonium de tragico poeta Pomponio testimonium esse, cum ceteris locis omnibus Atellanarum scriptor laudetur, non fugit Bernh. Schmidtium; et posse Atreum quoque Atellanam fuisse monuit M. Hertzius: a quo tamen genere color huius frustuli

10

alienus est. Itaque ex Pomponii Atellana quadam verba, tum autem Accii nomen excidisse adseverat x

2 evolues H^1 meque scripsi, idemque Buechelero placuit conl. Sen. Oed. 27

EX INCERTIS FABULIS

Ι

Chorus

5 Rhoéteis procul á terris

* *

Priamíque aras damnáte pias

: * *

Obrue nos Danaósque simul.

Terentianus 1965 sqq. 'inserit haec aeque Pomponius in choricis sic [1], mox dispare uersu Subiecto [2] tunc [3] parilem dedit illi.' Marius Victorinus CGL. VI 121 K. 'nec minus hephthemimeres tome subdito sibi uersu trimetro catalectico . . . aptum tragicis choris metrum praestabit. uelut: multa quoque et bello passus, dehinc: fato profugus Lauinaque uenit. item [3] aras Priami damnate pias tunc. quo genere metri et Euripides in Oreste et Pomponius noster in (choricis) suis usi noscuntur.'

2 damnate Victor. ed. pr. damnato Victorini Par. damnare Terentianus

II

Chorus

Péndeat ex umerís dulcis chelys 'Et numeros edát uarios, quibus 'Adsonet omne uiréns late nemus, 'Et tortis erráns qui flexibus

Terentianus 2135 sqq. 'in tragicis iunxere choris hunc saepe diserti Annaeus Seneca et Pomponius ante Secundus. Tale dedit nobis Pomponius [1—4]. Reddo pedes binos, qui nunc desunt tetrametro: Rursus de mutilo redit integer: [1] apta choreis, [2] ecce propinquum [3] aruaque iuxta [4] effugit amnis.' Marius Victorinus CGL. VI 115 K. 'hi tetrametri tragicis choris a plerisque miscentur, et continuati nonnum-

quam choros explicant, ut apud Pomponium reperimus [1—3]. his quoque si ad extimum adicias binos pedes, integrum hexametrum de mutilo efficies' e. q. s. Augustinus de musica IV 31 'alia' (sc. metra) 'nec tota immobilia nec tota mobilia, ut est [1—4]. Vides hic enim ubique et spondeos et dactylos poni posse praeter ultimum pedem, quem metri auctor semper esse dactylum uoluit.'

Ш

omnes

Charisius p. 111 P. 'monteis; licet Pomponius Secundus poeta, ut refert Plinius, propter homonymum nominatiui accusatiuo casu omneis' (omes cod.) 'non putet dici, sed omnes:' (omneis cod.) 'tamen idem Plinius in eodem permanet dicens, omnes tunc demum posse dici accusatiuo, ut canes, quando genetiuus pluralis ut' (om. cod., addidi) 'horum canum ante um i non habet.' Cf. quae p. 129, 19 K. ad 'fonteis' formam disseruntur. Vsum poetae, non frustulum exhiberi monui coroll. p. LXIV.

Praeterea vide inc. inc. fab. CXXIX.

SCAEVVS MEMOR

Scindímus atras ueterí planctu, Cisséi, genas.

Sergii explan. in Donatum CGL. IV p. 537 K. 'patronomica feminini generis in is exeunt, ut Atreis Cisseis Dardanis. filia Atrei Atreis dicitur, filia [Cissei] Cisseis, id est Hecuba, Cissei filia, Priami regis uxor. Vergilius... Scaeuus in tragoedia: scindimus... genas, id est Hecuba' (haecaue Lavant.) 'filia Cissei.' (scaeuus Lavant.) Scaeuum Memorem, de quo ipse cogitabam, M. Hertzius agnovit. Troades captivas canere adnotavit x: cf. Eurip. Hecuba 905 sqq. Senecae Troades 1235 sq.

Anapaestos agnovit x 1 atras pulvere sc. infuso, luctu et inluvie diuturna squalidas: atratas în trim. iamb. initio olim conieceram aspras x acri teneras Bergkius: cf. coroll. LXIV planctus, corr. ex palanctus Lavant. 2 Cissei x chisseis Lavant. Cisseis Keilius

INCERTORVM POETARVM FABVLAE

LAOMEDON

T٩

Memória uoluenda átque fama

Schol. Veron. ad Verg. Aen. II 81 '— us in Laomedonte memora... fama — et Pacuuius in Teucro' e. q. s.

memoria temptavit Bue memora cod.

NELEI CARMEN

Nelei Carmen num tragoedia fuerit, admodum dubium: cf. hist. trag. 629 sqq.

Ι

. númquam numero mátri faciemús uolup

Festus p. 170 M. 'numero — — item in Nelei: numquam' e. q. s. 'id est, numquam nimium faciemus. apud Naeuium' e. q. s.

enumquam Fleckeisenus nam numquam conieceram uolup Vrsinus uolui cod.

TT

Foedé stupreque cástigor cotídie.

Festus p. 317 M. 'stuprum pro turpitudine antiquos dixisse apparet in Nelei carmine: foede' e. q. s. Paulus p. 316 M. 'stuprum pro turpitudine antiqui dixerunt, unde est in carmine: foede' e. q. s.

TTT

Toppér fortunae cómmutantur hóminibus.

Festus p. 352 M. 'topper significare ait Artorius cito fortasse celeriter temere; cito, sic in Nelei carmine: topper'e. q. s. CGl. V 527 G. 'torper cito, ut neleus: topper f. c. h.' cf. 517.

IV.

(strigo)nes exerciti

Festus p. 314 M. 'strigores in Ne[lei carmine pro st]rigosis positum [inuenitur, id est densa]rum uirium ho[minibus: strigo]res exerciti.' Supplevit et correxit ex Paulo Vrsinus cf. Hermannus praef. in Plauti Bacch. p. VII

strigones Turnebus strigores O. Muellerus

V

†saucia puer filia sumam

Charisius p. 64 P. 'puer et in feminino sexu antiqui dicebant... ut in Odyssia uetere, quod est antiquissimum carmen: mea puer, quid uerbi ex tuo ore audio? et in Nelei carmine eaque prisco saucia puer filia sumam, ubi tamen Varro cum A puera putat dictum, sed Aelius Stilo, magister eius, et Asinius contra.' (eoque prisco Putschius eo quoque prisco ego conieceram. aeque prisco H. Keilius recte, ut uid.)

puer cod., Aelius Stilo et Asinius puera Varro Summani Hermannus Salmonei O. Muellerus sancta puer Saturni filia regina Livii Andronici Saturnium agnoscere sibi visus est Duentzerus. Nec numeros nec verba tangere audeo, sed videtur sancta p. f. Saturni verum esse, quod iambis sic fere: sancta filia, | Puér Saturni comprehendas

PENTHESILEA

VΙ

Fórmidabant óbiurare

Festus p. 189 M. 'obiurare — — ut est in Penthesilea: f. o.'

EQVVS TROIANVS

Cf. hist. trag. 49

VII

sero sapiunt Phryges.

Festus p. 343 M. 'sero sapiunt Phryges prouerbium est natum a Troianis, qui decimo denique anno uelle coeperant Helenam quaeque cum ea erant rapta reddere Achiuis.' Cicero ad fam. VII 16 'in Equo Troiano scis esse in extremo: sero sapiunt.'

séro sapiunt núnc Phryges poetam dedisse puto

\mathbf{vm}

Sí sciens fallo

Cicero ad fam. VII 1, 2 'omnino, si quaeris, ludi' (a. 699)

'adparatissimi, sed non tui stomachi; coniecturam enim facio de meo. nam primum honoris causa in scaenam redierant ei, quos ego honoris causa de scaena decesse arbitrabar. deliciae uero tuae, noster Aesopus, eiusmodi fuit, ut ei desinere per omnis homines liceret. is iurare cum coepisset, uox eum defecit in illo loco: si sciens fallo. quid tibi ego alia narrem? nosti enim reliquos ludos, qui ne id quidem leporis habuerunt, quod solent mediocres ludi: adparatus enim spectatio tollebat omnem hilaritatem, quo quidem adparatu non dubito quin animo aequissimo carueris. quid enim delectationis habent sescenti muli in Clytaemestra? aut in Equo Troiano creterrarum tria milia? aut armatura uaria peditatus et equitatus in aliqua pugna?' Iurisiurandi formula 'si sciens f.' apud Livium XXII 53, 11 redit.

CHORVS PROSERPINAE

inlicis

Varro de l. l. VI 94 'non est dubium quin hoc inlicium sit, cum circum muros itur, ut populus inliciatur ad magistratus conspectum quare una origine inlici et inlicis, quod in choro Proserpinae est, et pellexit.' Ad tragoediam rettulit post Bothium O. Iahnius Herm. II 228, quamquam probabilius videtur hymnus in sacros usus compositus intellegi.

EX INCERTIS INCERTORVM FABULIS

I

Aenéa! — Quis enim est, quí meum nomen núncupat?

Varro de l. l. VI 60 M. 'nuncupare nominare ualere apparet in legibus... item in choro, in quo est: Aenea' e. q. s. (coro Haun. choro ceteri libri: deficit Laur. 51, 10. Fortasse: Hectore vel Equo Troiano.)

enim Haun., om. \(\phi \) is Grotius

П

10

15

Ш

. . atque ego rep(úlso ratibus meis mare).

III. IV Festus p. 273 M. 'rates [uocantur tigna inter se colligata,] quae per aquam agan[tur, quo quidem uocabulo] interdum etiam na[ues ipsae significantur.] Afranius in Epistula — item [eodem nomine signi]ficarunt etiam re[mos. Accius in Neopto] lemo: atque ego r//..... et alio loco: sed iā ///.... tes salum.' Supplementa Pauli ex parte sunt.

repercutio ratibus mare Scaliger

TV

Sed iám pro(scindunt rátibus sulcan) tés salum.

 $Supplementa \ dedi \ Buecheleri. \ propellunt \ caeruleum \ rates$ salum Scaliger

V

máter grauida párere (ex) se ardentém facem
Visa ést in somnis Hécuba: quo fató pater
Rex ípse Priamus sómnio, mentís metu
Percúlsus, curis súmptus suspirántibus,
5 Ecsácrificabat hóstiis balántibus.
Tum cóniecturam póstulat pacém petens,
Vt se édoceret óbsecrans Apóllonem,
Quo sése uertant tántae sortes sómnium.
Ibi éx oraclo uóce diuina édidit
10 Apóllo, puerum, prímus Priamo quí foret
Postílla natus, témperaret tóllere:
Eum ésse exitium Tróiae, pestem Pérgamo.

Cicero de div. I 21, 42 'haec, etiamsi ficta sunt a poeta' (sc. Ennio), 'non absunt tamen a consuetudine somniorum. Sit sane etiam illud commenticium, quo Priamus est conturbatus, quia mater grauida' e. q. s. ('quia' reddidi Ciceroni.) Versus videntur ex Alexandri Ennianae fabulae prologo sumpti esse.

1 ex Bue, om. libri se om. Leid. H 2 fato, ut conieceram, etiam Heinsius facto ω 3 mentem Lambinus mortis Bothius 5 et sacrificabat Leid. H exsacrificabat φ 6 con-

Scaen. poes. Rom. fragm. ed. RIBBECK.

iecturam Leidd. ABH coniecturum Erl. Vind. coniectorem φ 7 doceret Vind. obsecras Leid. Am. 1 apollonem Erl.
apollinem φ 8 somniorum Erl. 9 ubi Leid. B sibi Leid.
H m. 1 ib Leid. Am. 1 uocem diuinam ex Eliensi Davisius
11 postilla coniungi iussit Ritschelius temperaret tollere
cod. Vossii, Vind. m. pr., om. cod. S. Victoris temptaret tollere
Leid. H Palat. b Erl. tempora extollere Vind. m. alt.

\mathbf{v}

Omnís aequalis uíncebat quinquértio.

Festus p. 257 M. 'quinquertium uocabant antiqui, quem Graeci πένταθλον, ut indicat uersus hic: omnis' e. q. s. 'Liuius quoque ipsos athletas sic nominat.' Cf. hist. trag. 609.

VII

O sáncte Apollo, qui úmbilicum cértum terrarum óptines, 'Vnde superstitiósa primum saéua euasit uóx foras!

Cicero de div. II 56, 115 'at multi saepe uera uaticinati, ut Cassandra: iamque mari magno, eademque paulo post: eheu uidete sed iam ad te uenio, sancte Apollo' e. q. s. Varro de l. l. VII 17 M. 'o sancte . . . obtines. Vmbilicum dictum aiunt ab umbilico nostro, quod is medius locus sit terrarum, ut umbilicus in nobis: quod utrumque est falsum.' Dubium vix est quin Enniana haec sint.

1 o Ciceronis et Varronis ω , del. Gruterus obtines (optines Flor.) Varro et Ciceronis Vrsin. obsides φ 2 unde haec Lambinus foras Gruterus fera ω

TX ·

21

Hécuba, hoc dolet pudét piget.

Quintilianus IX 3, 77 'fit etiam singulis uerbis' (sc. ὁμοιοτέλευτον): 'Hecuba... piget; et: abiit excessit erupit euasit.' Fortasse Cassandrae in Ennii Alexandro verba sunt. De Langii suspicione in vind. p 48 prolata disserui in quaest. scaen. p. 259 sq.

Initium senarii H. hóc d. p. p. praefert Bue

X

. . heu heu pater, heú Hector!

Charisius p. 216 P. 'heu heu, pater' e. q. s. 'a dolore

mentis adfectae.' Cf. Naekius opusc. I 350. Ad Cassandrae canticum quod est in Ennii Alexandro rettuli: cf. hist. trag. 91.

heus ter cod. et edd.

XI

Póstquam abs te, 'Agamemno, út uenirem tétigit aures núntius.

'Extemplo

Cicero ad Att. XIII 47 (50 O. E. Schmidt) 'Posteaquam abs te, Agamemno, non ut uenirem ... sed ut scriberem, tetigit aures nuntius, extemplo instituta omisi; ea quae in manibus habebam, abieci; quod iusseras, edolaui.' . . instituta om. Med., quo nixus 'ut scriberem pepigit Oppius' miro artificio excogitavit O. E. Schmidtius.) Tragoediae verba agnovit Gulielmius. Cf. Varro in epistula Iuli Caesaris apud Nonium p. 263, 3 (fragm. Varr. p. 259 R.) 'quem simul ac Romam uenisse mihi attigit auris nuntius, 'Extemplo meos in curriculum contuli propere pedes.' Ex quibus haec extrema quae septenarium trochaicum explent in tragoedia v. 23 secuta fuisse caute suspicatus est Buechelerus. Ipse olim fr. XII ad eandem orationem referendum esse conieci, sed Ciceronem certe non plura quam quae in textu posui et quod Ennianum sane est edolaui (cf. Varro fr. 59 B.) a poeta mutuatum esse nunc mihi quoque persuasum est. Contulit Ladevicus ex Euripidis Iphigenia v. 633: δ σέβας έμοι μέγιστον, 'Αγαμέμνων ἄναξ, "Ηπομεν, έφετμαῖς οὐκ ἀπιστοῦσαι σέθεν. Cf. hist, trag. 98.

1 posteaquam abs ted, Agamemno, tetigit a. n. Gulielmius: abhorrere ab antiquitate posteaquam monuit Ritschelius

XII

cóncitum tetulí gradum.

25

Charisius p. 248 P. 'prothesis est, cum primae parti dictionis aut littera adicitur aut syllaba. littera ... syllaba, ut: concitum t. g. pro tuli.' Diomedes p. 435 P. 'prosthesis' (immo 'prothesis') 'est appositio quaedam ad principium dictionis. litterae ... syllabae, ut: concitum t. g. pro tuli.'

$\mathbf{x}\mathbf{m}$

Iam dómum itionem réges Atridaé parant.

Rhet. ad Herenn. III 21, 34 'cum uerborum similitudines imaginibus exprimere uolemus, plus negotii suscipiemus et

magis ingenium nostrum exercebimus. id nos hoc modo facere oportebit: iam' e. q. s. ('hunc uersum meminisse si uolemus, conueniet primo' suppl. Marx) 'in loco constituere manus ad caelum tollentem Domitium, cum a Regibus Marciis loris caedatur. hoc erit: iam domum itionem reges. in altero loco Aesopum et Cimbrum subornare Iphigeniam uelut Agamemnonem et Menelaum. hoc erit: Atridae parant. hoc modo omnia uerba erunt expressa.' subornari ut ad ephigeniam in agamemnonem et menelaum codd. mutili subornari ut uel uagantem ephigeniam (ceteris omissis) Bamb. Leid. subornari ut ad Iphigeniam Ag. et Men. Buechelerus (sim. Marx): cf. coroll. LXIV. subornare Aesopum et Cimbrum in Iphigenia agentes Agamemnonem et Menelaum post Schuetzium Bergkius, qui ex Ennii Iphigenia sumpta esse coniecit. Confictum esse v. ne Marxius quidem (p. 132) persuasit: cf. coroll. LXV.

domi ultionem utroque loco o domuitionem Victorius

XIV

Dómum itionis cúpidi imperium régis paene inmínuimus.

Non. 96, 3 'domutionem. Pacuuius Hermiona... Lucilius lib. xxvi: domutionis' e. q. s. Videntur enim haec ex tragoedia sumpta esse. Cogitavi de Telepho Ennii (sed cf. coroll. LXV): eodem rettuli fr. XV. XVI. XVII. Tragici versus Lachmanno videbantur Luciliana 743 sq. 745 sq. L.

domutionis @

xv

Quod nísi quieris, Ménelae, hac dextra óccides.

Seneca epist. 80 'ille qui superbus atque inpotens et fiducia uirium tumidus ait: quod nisi' e. q. s. 'diurnum accipit, in centunculo dormit.'

De elisione, quae est in voce Menelae, dixit Lachmannus in Lucr. p. 162

xvI

Proin démet abs te régimen Argos, dum ést potestas cónsili.

Fr. de metr. CGL. VI 613 K. 'octonarius iambus: proin' e. q. s.

proin demet Lachmannus proinde et ω consili Lachmannus consulendi ω

XVII

Nám sapiens uirtúti honorem praémium, haud praedám 30 petit.

Sét quid uideo? férro saeptus póssidet sedís sacras

Cicero de orat. III 26, 102 'numquam agit hunc uersum Roscius eo gestu, quo potest: nam sapiens' e. q. s. 'sed abicit prorsus, ut in proximo: set quid' e. q. s. 'incidat, aspiciat admiretur stupescat.'

2 set quid Erl. et quid \(\psi \) ecquid Lagom. 14 Gud. b

XVIII

Omnés Danai atque Mycénenses, Attica pubes

Cicero de fin. II 6, 18 'quam etiam pecudes, si loqui possent, appellarent uoluptatem: aut, si magis placeret suo more loqui, quam ut omnes' e. q. s. 'reliquique Graeci, qui hoc anapaesto citantur, hoc non dolere solum uoluptatis nomine appellaret.' Ex eodem fortasse cantico sunt, unde in Accii Telepho fr. II restat.

1 atque Eliensis Davisii, Scaligeri vetus aut ψ 2 aut artica Pal. B ut artica Erl.

XIX

Itís, paratis árma quam primúm, uiri?

XIX. XX Pompeius CGL. V 237 K. 'habemus in antiquis auctoribus, praecipue in antiquis poetis inuenimus uarie iunctas istas personas, credo, quia adhuc indefinita erat ista ratio: itis...uiri; et alio loco dixit Danai...sumite. Danai qui casus est? uocatiuus sine dubio. iste uocatiuus casus quam personam debuit tenere? secundam. parent tertia persona est: ecce iunxit tertiam personam uocatiuo: Danai qui parent Atridis; debuerat dici o Danai qui paretis, quod est in secunda persona.' idem p. 291, 26 K. 'uitium...per modos, si uelis dicere: itis...uiri, pro eo quod est ite parate; per personas: Danai ...sumite, Danai qui parent sumite pro eo quod est Danai qui paretis sumite.' Donati ars CGL. IV 394 K. 'soloecismus fit ... per modos uerborum, sicut itis... uiri pro ite parate; indicatiuum modum pro imperatiuo posuit...per personas, sicut Danai...sumite pro qui paretis sumite.' Explan.

in Donatum CGL. IV p. 564 K. 'soloecismus per personas, sicut: Danai' e. q. s. 'pro: qui paretis sumite.' Cum fr. XIX cf. Timothei dictum quod Demosthenes laudat in or. de Chers. 74.

Interrogationem imperativi vi fungi vidit x quod primum Pompei p. 291 Berol.

$\mathbf{X}\mathbf{X}$

35 Dánai qui parént Atridis, quám primum arma súmite!

atrides Donati Berol. atridi Pompei p. 291 Pariss. CP, Berol. Atridae x quod primum in Pompei p. 291 Berol. quam (om. primum) Paris. B

XXI

críspisulcans igneum

Fúlmen

Cicero Topic. 16, 61 'cum autem erit talis causa, ut in ea non sit efficiendi necessitas, necessaria conclusio non sequitur ... at cum in Aiacis nauem crispisulcans i. f. iniectum est, inflammatur nauis necessario.' Cf. Accii Clut. fr. V

XXII

[Martém fatigat pródigus uitaé furor.]

Servius Centimetr. CGL. IV 458 K. 'Archilochium constat trimetro acatalecto, ut est hoc: Martem' e. q. s. Confictum esse a Servio statuit x, recte vid.: cf. M. Hertzii progr. Vratisl. 1880 p. 10 adn. 6 (coroll. LXVIII)

XXIII

Supréme belli potens!

pater atque armorum lacunam explet pater supreme, belli et armorum p. Scaliger

XXIV

40

inplorát fidem

Iouis hóspitalis, Gráios omnis cónuocat.

Cicero ep. ad Quintum fratrem II 10, 3 'multa dixi in ignobilem regem, quibus totus est explosus; quo genere com-

motus, ut dixi, Appius totum me amplexatur; nihil est enim facilius quam reliqua discutere. sed non faciam ut illum offendam, ne inploret...conuocet, per quos mecum in gratiam rediit.' Tragicum agnovit Buechelerus huiusque inscius M. Hauptius.

1 sq. inplorat . . . conuocat et Bue et Hauptius

XXV

[Haec, béllicosus cuí pater, matér cluet Minérua.]

Fr. de metr. CGL. VI 613 K. 'octonarius iambus [XVI]. septenarius: haec' e. q. s. Vnicum fere septenarii iambici in tragoedia exemplum, nam dubius est Accii v. 697. Itaque procul hirc habendum esse iudicavit ante alios Josephus Krauss.

bellicosus Carrio bellicosis ω pater, mater Carrio mater pater ω bellicosa, cui pater mater cluet, M. coni. Bue

XXVI

Vbi initiantur géntes orarum últimae

Cicero de nat. deor. I 42, 119 'omitto Eleusinem, sanctam illam et augustam, ubi initiantur' e. q. s. 'praetereo Samothraciam eaque quae Lemni [XXXVII].' Fortasse in Erechthei Ennianae fabulae prologo posita fuerunt.

orai Bentleius

XXVII

(Ops ille) concidit, ego egens exórtus sum.

Supplevit Bue sive senarium sive troch. septen. initio mancum concidit Bue concedit apogr.

XXVIII Phoenix

.... non múlta peccas, séd (tamen

45

Si) peccas, te régere possum.

Cicero pro Mur. 29, 60 'non multa peccas, inquit ille fortissimo uiro senior magister, sed si peccas, te regere possum.' Quintilianus VIII 6, 30 'antonomasia, quae aliquid pro nomine ponit... (Cicero) ipse certe usus est kac libertate: non multa... magister: neutrum enim nomen est positum et utrumque intellegitur.' Phoenicem in Accii Myrmidonibus loquentem agnovit Ladevicus.

1sq. sed, om. si, codd. sed si Asc. 1511 sin in procedosi posui octonarium troch. metiens. sed tamen in senarii exitu Bue (cf. coroll. LXV, ubi septenarium hunc fere non multa p., si tamen p., te r. p. proposui)

XXIX

Aiax

Videó te, uideo: uíue, Vlixes, dúm licet: Oculís postremum lúmen radiatúm rape!

Cicero de orat. III 40, 162 (dicitur de verbis translatis) 'quo in genere primum est fugienda dissimilitudo: caeli ingentes fornices. quamuis sphaeram in scaenam, ut dicitur, attulerit Ennius: tamen in sphaera fornicis similitudo non potest inesse. Viue' e. q. s. 'non dixit cape, non pete: haberet enim moram sperantis diutius esse victurum: sed rape. hoc uerbum est ad id aptatum, quod ante dixerat, dum licet.' Idem Acad. pr. II 28, 89 'quid loquar de insanis?... quid? ille qui: uideo...licet, nonne etiam bis exclamauit se uidere, cum omnino non uideret?' Ennii Aiacem furentem loqui manifestum.

1 uideo te, uideo Bothius uideo uideo te ω uiuum ω in Acad. 2 radiantis (sc. solis) Muretus e 'vetere libro' suo

$\mathbf{X}\mathbf{X}\mathbf{X}$

Aiax

Apérte fatur díctio, si intéllegas:
50 Talí dari arma, quális qui gessít fuit,
Iubét, potiri sí studeamus Pérgamum.
Quem ego mé profiteor ésse, mest aecúm frui
Fratérnis armis míhique adiudicárier,
Vel quód propinquus uél quod uirtute aémulus.

Rhet. ad Herenn. II 26, 42 'item uitiosum est, cum id, de quo summa controuersia est, parum expeditur et quasi transactum sit relinquitur, hoc modo: aperte' e. q. s. Accii

5

Armorum iudicio et hoc et duo sequentia fragmenta inseruerunt (cf. hist. trag. 370): Pacuvio fr. XXXI tribuit Marx p. 132.

1 aperte aiax fatur Bamb. b Apertae fatur Memmius se Herb. Par. Bern., unde sei Marx 2 talis fuit iubet tali dari arma qualis qui gessit fuit Bamb. a corr. Fris. in mg. tali dari arma qualis ille qui gessit talis fuit Tur. tali fuit, mediis omissis, Par. m. pr. Bern. m. 1 talis fuit Bamb. a m. pr. Fris. Par. corr. Corb. 3 om. Bamb. a m. pr. Pergamum Par. Herb. Bern. Pergamo \(\phi \) 4 quam Corb. Par. m. 2 quae Bamb. Leid. Darmst. me om. Corb. Par. m. 2 Bamb. Leid. Darmst.

mea est Parisini duo, Bern. Herb. meā est Parisini corr. Corb. mea. me enim est Bamb. Leid. quae ego mea profiteor esse me est equum frui Tur. quae ego mea profiteor esse: nam me aequom est frui Bothius Poterat etiam conici: me enim (vel med) aecúmst frui 5 armis om. codd. mutili 6 quia... quia Bamb. Darmst. quia... quod Leid., non male uirtutis Bamb. Leid. Darmst. remulus Par. Herb. Bern. Corb. emulus sum Bamb. Leid. Darmst. cf. coroll. XXI

XXXI

Aiax

Cuius ípse princeps iúris iurandí fuit, Quod ómnes scitis, sólus neglexít fidem: Furere ádsimulare, né coiret, ínstitit. Quod ní Palamedi pérspicax prudéntia Istíus percepset málitiosam audáciam, Fidé sacratae iús perpetuo fálleret.

60

55

Cicero de off. III 26, 98 'utile uidebatur Vlixi, ut quidem poetae tragici prodiderunt... sed insimulant eum tragoediae simulatione insaniae militiam subterfugere uoluisse... quid enim auditurum putas fuisse Vlixem, si in illa simulatione perseuerauisset? qui cum maximas res gesserit in bello, tamen haec audiat ab Aiace: cuius' e. q. s.

1 cui Bern. a 3 assimulare Bern. c assimulauit (ads.) ψ insimulauit Oehl. 4 Palamedi Bamb. Wuerzb. Palamedis φ 5 percepset edd., quam formam in dubitationem vocabat Madvicus, defendit A. Kochius percepisset ω (sed i erasa, ut videtur, in Bamb.) perspexet Klotzius astutiam Gud. a Wakefieldus 6 ei de Bernn. a b fides Hermannus sacrata Ambros. Bamb. Wuerzb. Bernn. a b Oehl. sacratum Bern. c

XXXII

Vidí te, Vlixes, sáxo sternentem Héctora, Vidí tegentem clípeo classem Dóricam: Ego túnc pudendam trépidus hortabár fugam.

Charisius p. 252 P. 'per mycterismon, id est derisum quendam, tam quam: uidi' e. q. s. 'haec omnia derisu quodam dicta sunt a fortiori ad non fortem.'

1 Hectora: cf. Accii inc. XXXVI 3 trepidus Fabricius trepidus pedib: cod.

XXXIII

fácinus fecit máximum, cum Dánais inclinántibus 55 Summám perfecit rém, manu suá restituit proélium Insániens.

Cicero Tusc. disp. IV 23, 52 'semper Aiax fortis, fortissimus tamen in furore; nam facinus' e. q. s. Ex comico quodam producta esse censet Bentleius, recte fort. cf. Plauti Bacch. 925 Philostrati Her. 12 p. 188 K.

1 nam facinus vulgo cum in acie facit fecit m. Nam Danais incl. Mon. a 2 perfecit rem] rem perfecit (s. perficit) Bern. Reg. Pith. Gud. Brux. refecit rem Seyffertus manu sua Hermannus manus eidem cum Rehd. manu φ restituit proelium Hermannus proelium restituit ω 3 insaniens Kayserus Ciceroni tribuit

XXXIV

uictor insolens

'Ignominiae sé dolore uíctum non potuít pati.

Cicero pro Scauro 3 p. 956 H. 'quid? in omnibus monumentis Graeciae, quae sunt uerbis ornatiora quam rebus, quis inuenitur, cum ab Aiace fabulisque discesseris, qui tamen ipse ignominiae dolore, ut ait poeta, uictor i. se u. n. p. pati, praeter Atheniensem Themistoclem, qui se ipse morte multauit?' In Accii Philocteta haec narrata fuisse conieci.

1 sq. Ciceronis verba transposui, nam parum placent senarii quales ignóminiae d. u. i. | se u. n. p. p. cf. coroll. LXV

XXXV

Ferrón an fato moérus Argiuom óccidit?

Quintilianus VIII 6, 10 (dicitur de translatione) 'pro rebus

animalibus inanima: ferro' e. q. s. Tragici versum agnovit Muretus, et satis quadrat ex Sophoclis Philocteta Neoptolemi de Achille dictum v. 334 τέθνημεν ἀνδρὸς οὐδενὸς, Θεοῦ δ' ὅπο κ. τ. λ., ut ad Accii Philoctetam haec probabiliter referantur.

ferron an fato Bue ferro an fato Bamb. ferro non fato Ambros. Monac. Bamb. m. 2 ferro anne fato Muretus fato, non ferro adfirmativa sententia olim edideram. emoerus Bamb. m. 2 enio eius Monac. argum Ambros.

XXXVI

Tetulít senilis Poéas ad caelúm manus.

70

Pompei commentum CGL. V p. 296 K. 'figurae fiunt causa ornatus... puta: tetulit... manus. tetulit pro eo quod est tulit. stabat ille uersus an non? si potuit stare uersus, puta: tulit... manus, et ille maluit dicere tetulit pro eo quod est tulit, figuram fecit, id est schema.' Consentii ars ibid. p. 387 'prothesis est syllabae: tetulit... manus. dixit enim tetulit pro eo quod est tulit.' Accii Heraclidis tribui.

senili Paris. C sinili Berol. Pompei Poeas Lindemannus poetas Paris. C Berol. poeta Pariss. BP (infra poetas Parr. BC Berol.) Pompei hostis Consentius

XXXVII

Noctúrno aditu occultá coluntur Siluéstribus saepibus dénsa.

Cicero de nat. deor. I 42, 119 'omitto Eleusinem [XXVI] praetereo Samothraciam eaque quae Lemni nocturno' e.q.s. 'quibus explicatis ad rationemque reuocatis rerum magis natura cognoscitur quam deorum.' Accii Philoctetae post v. 528 inserenda esse viderunt C. Beier et G. Hermannus.

XXXVIII

'Adsum atque aduenio 'Acherunte uíx uia alta atque árdua,

Pér speluncas sáxis structas ásperis pendéntibus Máxumis, ubi rígida constat crássa caligo ínferum. 75

XXXVIII. XXXIX Cicero Tusc. disp. I 16, 87 'in terram enim cadentibus corporibus eisque humo tectis, e quo dictum est humari, sub terra censebant reliquam uitam agi mortuorum. quam eorum opinionem magni errores consecuti sunt,

quos auxerunt poetae. frequens enim consessus theatri, in quo sunt mulierculae et pueri, mouetur audiens tam grande carmen: adsum ... inferum: tantumque ualuit error ... ut, corpora cremata cum scirent, tamen ea fieri apud inferos fingerent, quae sine corporibus nec fieri possunt nec intellegi ... inde Homeri tota νέκνια: inde ... νεκνομαντεῖα ... inde in uicinia nostra Auerni lacus, unde animae excitantur obscura ... sanguine, imagines mortuorum. has tamen imagines loqui uolunt.' (imagines mortuorum libri optimi. mortuorum imagines Eliens. c Petrens., Bentleius tamquam poetae verba. Sed videntur potius e margine illata esse: cf. Cicero de div. I 30, 63) Non. 272, 32 'constitit, erectus ef. ... Cicero Tusculanarum lib. 1: ubi rigida c. c. c. inferum.' Fr. XXXVIII contuli (hist. trag. 417) cum Sophocleae Polyxenae fr. 480 N², ubi Achillis umbra loquitur:

άπτὰς ἀπαίωνάς τε καὶ μελαμβαθεῖς λιποῦσα λίμνης ἡλθον, ἄρσενας χοάς 'Αχέροντος ὀξυπλῆγας ἡχούσας γόους.

1 an ab Acherunte? cf. coroll. XX

XXXXX

'Vnde animae excitántur obscura úmbra opertae ex óstio 'Altae Acheruntis sálso sanguine

1 sq. unde animae excitantur verba annon Ciceronis potius quam poetae sint ambiguum. opertae ostio Bruxell. apertae hostio Gud. Reg. aperto ex ostio Madvicus aperto alti ostio Bothius 2 altae Klotzius alte Gud. Reg. alto Bruxell. alti Bentleius fuso Bentleius

XL

'Vsque quaque sápere oportet: íd erit telum acérrimum.

Cicero ad fam. VII 16 'in Equo Troiano scis esse in extremo: sero sapiunt . . . Vsquequaque' e. q. s. Cf. hist. trag. 49.

XLI

mané mane, porro ut aúdias!

Charisius p. 216 P. 'mane' e. q. s. cupiditatis adfectus est.'

An audiam?

XLII

Quá tempestate Hélenam Paris innúptis iunxit núptiis, 80 'Ego tum grauida explétis iam fere ád pariendum ménsibus,

Pér idem tempus Pólydorum Hecuba pártu postremó parit.

Cicero de orat. III 58, 219 'aliud' (vocis genus sibi sumit) 'molestia: sine commiseratione graue quoddam et uno pressu ac sono obductum: qua tempestate' e. q. s. Idem orat. 49, 164 'quare bonitate potius nostrorum uerborum utamur quam splendore Graecorum, nisi forte sic loqui paenitet: qua t. Helenam P. et quae sequuntur.' Ex Pacuvii Iliona sumpta esse intellexit Welckerus.

1 qua in Lagom. 2 13 36 quam Lagom. 32 corr. tempestate Helenam Paris Lachmannus tempestate Paris Helenam ω Paris tempestate Helenam Bothius nuptias Abrinc. Erl. b Lagom. alig. Gud. a et c 2 fere ω fui Bothius fere eram Halmius: cf. coroll. XXI

XLIII

Et ego íbo ut latebras rúspans rimer máritimas.

Festus p. 265 M. 'ruspari est quaerere crebro, ut hoc uersu indicatur: et ego' e. q. s. Item Pacuvii Ilionae tribui. Cf. Pacuvii inc. fab. XXXI.

rimer maritimas Scaliger rimeram aptimas cod.

XLIV

Naufrágia, labes géneris ignorás, senex?

Charisius p. 251 P. 'διάλντον est siue διάλντος oratio nulla coniunctione interposita, ut: alii naualibus ite' e. q. s. 'et aliubi: naufragia' e. q. s. 'sententiae hic plures sine coniunctione finiuntur.' Ad Teucrum Pacuvii rettuli.

ignorat cod. Interrogandi signum posui

XLV

Telamo

'Ego cum genui, túm morituros scíui et huic rei sústuli. 85 Praéterea ad Troiám cum misi ob défendendam Graéciam, Scíbam me in mortíferum bellum, nón in epulas míttere.

Cicero Tusc. disp. III 13, 28 'uidentur enim omnia repentina grauiora, ex hoc et illa iure laudantur: ego cum' e.q.s. Ibidem 24, 58 'atque hoc idem et Telamo ille declarat: ego cum genui.' (Reliqua huius versus m. rec. addita in Reg.; totum versum exhibent Marb. Duisb. Oxon. unus) Seneca ad Polyb. de cons. 11, 30 'quanto ille iustior, qui nuntiata filii. morte dignam magno uiro uocem emisit: ego . . . sciui. prorsus non mireris ex hoc natum esse qui fortiter mori posset ...ego ... sciui. deinde adiecit rem maioris et prudentiae et animi: et huic rei sustuli.' Fronto de bello Parth. p. 217 Nab. 'an cunctetur de militibus nostris Mars pater illa dicere? [1] Praeterea cum in terrarum' ('terrae' cod.) 'orbem misi ob defendendum imperium, scibam me in mortifera bella' e. q. s. 'haec uerba Telamo Troiano bello de suis liberis semel elocutus est.' Hieronymus epist. ad Heliodor. III 'ubi illud ab infantia studium literarum et Anaxagorae ac Telamonis semper laudata sententia: sciebam me genuisse mortalem?' (cf. Cic. Tusc. disp. III 14, 30) Ennii Telamoni vindicavit Hermannus.

1 moriturum Seneca, Ciceronis χ huic Seneca ei Cicero 2 missi Frontonis cod. 3 scibam Fronto sciebam Ciceronis ω

XLVI

. inter se strépere aperteque ártem obterere extíspicum: Sóluere imperát secundo rúmore aduersáque aui.

Cicero de div. I 16, 29 'ut P. Claudius Appi Caeci filius eiusque collega L. Iunius classes maximas perdiderunt, cum uitio nauigassent. quod eodem modo euenit Agamemnoni: qui, cum Achiui coepissent inter se' e. q. s. Ex narratione naufragii esse, quae in Pacuvii Teucro legebatur, statuit Bergkius.

1 inter sese Davisius illi inter se Stieglitzius

XLVII

90 Nisi sí qua Vlixes líntre euasit Lártius

Quintilianus VI 3, 96 'adiuuant urbanitatem et uersus commode positi seu toti ut sunt... quod fit gratius, si qua etiam ambiguitate conditur, ut Cicero in Lartium' (ita Bonnellius. in lertium Ambros. in artium Bamb. suppl. martium Monac. Argentor. in Marcium edd. priores) 'hominem callidum et uersutum, cum is in quadam causa suspectus esset: nisi' e. q. s. Cf. Cicero Brut. 60, 216 Quintil. XI 3, 129. Possunt haec quoque in Teucro Pacuvii inserta fuisse.

nisi si Ambros. Bamb. suppl., ut coni. Spaldingius nisi q quia Monac. Argentor. lintre vel inde euasit Spaldingius interussit w, tuetur Bue (cf. coroll. LXV) arte euasit libri Burmanno notati rate euasit alii Lartius Ambros., Spaldingius lertius (laertius Ambros. m. 2) rell. Lertius nominis formam tuetur Fleckeisenus

XLVIII

['O parens antíqua nostrae géntis, Argiuúm decus!]

Fr. Bob. de vers. CGL. VI 622 K. 'tetrametrum trochaicum ... tragicum, quod plures spondios habeat: o parens' e. q. s. Confictum a Iuba metrico esse probavit Herm. Wentzel 'de Iuba metr.' in progr. Oppol. 1881 p. 14.

XLIX

Teucer

pátria est, ubicumque ést bene.

Cicero Tusc. disp. V 37, 108 'itaque ad omnem rationem Teucri uox accommodari potest: patria' e. q. s. Publilius Syrus 545. 685 R. Pacuvii Teucro tribuere nemo dubitat.

\mathbf{L}

Hícine est ille Télamo, modo quem glória ad caelum éxtulit,

Quem áspectabant, cuíus ob os Grai óra obuertebánt sua?

*

simul ánimus cum re cóncidit.

Cicero Tusc. disp. III 18, 39 'quid ergo? huiusne uitae propositio et cogitatio aut Thyestem leuare poterit aut Aeetam, de quo paulo ante dixi, aut Telamonem pulsum patria, exulantem atque egentem, in quo haec admiratio fiebat: hicine est ille...obuertebant sua? quodsi cui, ut ait idem, simul animus cum re concidit, a grauibus illis antiquis philosophis petenda medicina est, non ab his uoluptariis.' Idem ad fam. IX 26 'in eo igitur, inquis, conuiuio Cicero ille [2]?' Eurysaci Accii adscripsi.

1 hicine Brux. (de mensura vide Studemundum ann. philol. 1876 p. 70 et Jos. Bach in Studemundi studiis II 295) haecine Reg. Gud. Pith. Telamo Bern. Telamon ψ, quod tuetur Wesenbergius 2 Grai lora epist. Med. Pal. Harl. Graj ora Lachmannus 3 cum re concidit χ , Bentleius re concidit Bern. in mg. rem condidit Reg. Gud. Brux. Pith.

LI

Quae tám terribilis túa pectora turbát, terrifico sónitu inpulit —?

LI—LIII fragm. de metr. CGL. VI 614 K. 'Aristobolius [LI]. hic circuitus magis quam uersus est. Dactylum crebrum habet, rarum spondium. Paeon duodenarius [LII], et hic circuitus magis quam uersus est. huic suberunt ** ('suberit' 5) denarius [LIII].' (Archebulius Nic. Loensis Epiph. V 8). Anapaesti tetrametri et paeones a tragoedia alieni habentur: cf. coroll. LXVI sqq. certe alia desunt exempla; dactylos subesse sentit Bue. sententias horum trium fragmentorum non alienas esse a Pacuvii Niptris monui hist. trag. 276. Similia ut fr. LII sq. praebet Plautus Trin. 1176 Bacch. 1120.

quae tam Bothius (intellegenda uox est) quaedam Colon. tuba Bergkius terrificum sonitum Bothius intulit Vat.

\mathbf{LII}

Quis meum nóminans nómen (aede) éxciet? Quis tumultu ínuocans íncolarúm fidem —?

1 aede Lachmannus, om. Col. 2 tumultu Scaliger tumultum Col.

LIII

Quí repens sémi(somnum) ónere pulsáns graui 100 (Hás) fores, crépitu terrét?

1 sq. Redii ad procedosin semipulsus onere graui fores crepitu terrent Col. quí r. sémipulsús onere grauí fores | crépitus adfértur et térret (vel extérrens) Bue

LIV

Ioue pátre prognatus ést, ut perhibent, Tántalus, Ex Tántalo ortus Pélops, ex Pelope autém satus Atreús, qui nostrum pórro propagát genus.

Quintilianus IX 3, 57 'inuenitur apud poetas quoque' (sc. gradatio) 'ut apud Homerum de sceptro, quod a Ioue ad Agamemnonem usque deducit; et apud nostrum etiam tragicum: Ioue' e. q. s. Diomedes p. 443 P. eisdem verbis

praemissis. Ad Naevii Iphigeniam rettuli: cf. Eurip. Iphig. Taur. 1 sqq.

1 patre prognatus scripsi prognatus Diomedis edd. vett. propagatus (propugnatum ut vid. m. 1 Ambros.) Quintil. ω propugnatus Diomedis ω patre gnatus proposuit Bue 2 ortus om Diomedis edd. vett. autem om. Diomedis ω 3 porro Bamb. suppl. Argentor., om. Quintiliani φ propagat Ambros. m. 2 in ras., Monac. pagens (om. genus) Bamb. suppl. parauit Argentor.

LV

En ímpero Argis, scéptra mihi liquít Pelops, Qua pónto ab Helles átque ab Ionió mari Vrgétur Isthmus.

105

Seneca epist. 80 'ille qui in scena latus incedit et hace resupinus dicit: en impero' e. q. s. 'seruus est: quinque modios accipit et quinque denarios.' Quintilianus IX 4, 140 'itaque tragoediae, ubi necesse est, adfectamus etiam tumorem ex spondeis atque iambis, quibus' (add. Spaldingius, om. codd.) 'maxime continetur: en impero ... Pelops.' Iniuria huc a Lipsio relatum esse Ciceronem orat. 49, 163 (fr. XCII) animadvertit Bernh. Schmidtius mus. Rhen. XVI 598; idem post Alb. Langium fr. LV novae tragoediae vindicavit, addidi observationem de part. Lat. p. 36.

1 scripta Quintiliani Argentor. regna Seneca, quod immerito tuetur Bernh. Schmidtius mi Turnebus

T.VI

Quasi Hélles pontum et claustra

Varro de l. l. VII 21 'quasi' e. q. s. 'claustra, quod Xerxes quondam eum locum clausit.' (quasi] Cassi O. Muellerus Cassius Scioppius C. Accius Canterus) Cf. hist. trag. 528.

ad Hellesponti claustra Scaliger Conieci Quasi Helles pontum claustra dicunt maritima

LVII

Tántalo prognátus, Pelope nátus, qui quondam á socro Oénomao rege Híppodameam ráptis nanctust núptiis.

Cicero Tusc. disp. III 12, 26 'aegritudinem . . . depellamus . . . qualis enim tibi ille uidetur Tantalo' e. q. s. 'Iouis iste quidem pronepos. tamne ergo abiectus tamque fractus?

Scaen. poes. Rom. fragm. ed. RIBBECK.

Nolite, inquit, hospites' e. q. s. [Enn. Thy. VIII] 'tu te, Thyesta, damnabis orbabisque luce propter uim sceleris alieni?' Numeros constituit Bentleius, quem tamen sequentia etiam Iouis iste quidem pronepos minus recte poetae dedisse intellexit post Davisium Wolfius. Sumpta fortasse sunt ex Ennii Thyesta.

1 socro Klotzius socero ω socru Bentleius 2 raptus et supra lin. ruptis Rehd. raptus Pith. Oxon. unus raptu Bentleius nanctust Tregderus nanctus Gud. Reg. nactus est Pith. nactus Bruxell. cum ceteris libris nactu'st Bentleius

LVIII

110'Ob scelera animique inpotentiam ét superbiloquéntiam

Cicero Tusc. disp. IV 16, 35 'quam uim mali significantes poetae impendere apud inferos saxum Tantalo faciunt ob scelera' e. q. s. Nonius p. 175, 30 'superbiloquentia. Cicero Tusculanarum lib. IIII: animique' e. q. s.

LIX

Mentó summam amnem attíngens, enectús siti

Cicero Tusc. disp. I 5, 10 'dic, quaeso, num te illa terrent, triceps apud inferos Cerberus, Cocyti fremitus, trauectio Acherontis, mento ... siti Tantalus?' Non. 401, 26 'summum, proximum. Cicero Tusculanarum lib. I: summam ... Tantalus.' Priscianus p. 861 P. 'necatus a necaui et nectus a necui facit. Horatius ... enectus arando. Liuius ... squalore enecti. Cicero Tusculanarum I: enectus siti Tantalus.'

amnem Bue aquam ω aquam Lachmannus aquam nitenti Ritschelius. ego . mento súmmum laticem e.~q.~s.~olim~proposueram attingets $Nonii~G^1L^1$ attinget $B~G^2L^2$ siti enectus $Ciceronis~\chi$ Ceterum~quod~apud~Ciceronem~sequitur Tantalus~dubitari~posse~monuit~Fleckeisenus~,~utrum~a~poeta~in~sequentis~versus~initio~an~ab~ipso~Cicerone~additum~sit. mento s.~attingens~aquam~siti~enecatus~Tantalus~x

LX

Atreus

Proinde ita parent se in uita, ut uinci nésciant.

Cicero Tusc. disp. V 18, 52 'nec putet ad se praeceptum illud Atrei pertinere: proinde' e. q. s. Accii Atreo tribuit Welckerus

LXI

Quándo quidem is se círcumuestit díctis, saepit sédulo.

Cicero de orat. III 39, 158 (transferuntur verba) 'aut quo significetur magis res tota siue facti alicuius siue consilii, ut ille, qui occultantem consulto, ne id quod ageretur intellegi posset, duobus translatis uerbis similitudine ipsa indicat: quandoquidem' e. q. s.

is se ut coniecerat Pearcius, Gudd. b c Lagom. 2 13 32 iste φ saepit] saepe Abrinc. Erl. b sedulo] se dolo Osannus, probavit etiam Bue mus. Rhen. 35, 629

LXII

Non nóuisse huius me uérsutiloquas málitias?

Cicero de orat. III 38, 154 'nouantur autem uerba, quae ab eo qui dicit ipso gignuntur ac fiunt, uel coniungendis uerbis ut haec' [Enn. 21] 'num non' e. q. s. 'uidetis enim et uersutiloquas et expectorat ex coniunctione facta esse uerba, non nata.' Idem orat. 49, 164 'immo uero ista' (sc. verba bene sonantia) 'sequamur asperitatemque fugiamus [LXXVI] itemque' (sic Ernestius idemque libri): 'uersutiloquas malitias.' Non. 189, 9 'uersutiloquax. Cicero de oratore lib. III: annum' e. q. s. 'uidetis enim et uersutiloquax et . . . esse uerba.' Cf. Accii v. 694.

non nouisse Bothius num non uis Ciceronis ω annum nouis Nonii ω annon nosse x annon uis Onions an non nouisti, om. me, olim scripseram

LXIII

Eándem uirtutem ístam ueniet témpus cum grauitér gemes.

* . *

Si néque leges neque mores cogunt . .

Cicero ad Att. II 19, 3 'populi sensus maxime theatro et spectaculis perspectus est. nam gladiatoribus qua dominus aqu aduocati sibilis conscissi. ludis Apollinaribus' (a. 695) 'Diphilus tragoedus in nostrum Pompeium petulanter inuectus est: nostra' e. q. s. 'miliens coactus est dicere. Eandem' e. q. s. 'totius theatri clamore dixit, item-

que cetera. nam eiusmodi sunt ei uersus, ut in tempus ab inimico Pompei scripti esse uideantur. Si neque' e. q. s. 'et cetera magno cum fremitu et clamore sunt dicta. Caesar cum uenisset mortuo plausu, Curio filius est insecutus. huic ita plausum est, ut salua re publica Pompeio plaudi solebat. tulit Caesar grauiter. litterae Capuam ad Pompeium uolare dicebantur. inimici erant equitibus, qui Curioni stantes plauserant, hostes omnibus.' Valerius Maximus VI 2, 9 'Diphilus tragoedus, cum Apollinaribus ludis inter actum ad eum uersum uenisset, in quo haec sententia continetur: miseria nostra magnus est, derectis in Pompeium Magnum manibus pronuntiauit, reuocatusque aliquotiens a populo sine ulla cunctatione nimiae illum et intolerabilis potentiae reum gestu perseueranter egit. eadem petulantia usus est in ea quoque parte: uirtutem istam ... gemes.' Cf. hist. trag. 545.

2 gemas Valerii Bern. 3 octonarium iambicum habet Bue: trochaei fiunt inserto te post leges

LXIV

'. . ubi nec Pélopidarum fácta neque famam aúdiam.

Cicero ad fam. VII 30, 1 'hinc ipse euolare cupio et aliquo peruenire, ubi nec Pelopidarum nomen nec facta audiam.' Idem ad fam. VII 28 'pedibus es consecutus ut ibi esses, ubi nec Pelopidarum, nosti cetera.' Idem ad Att. XV 11, 3 'itaque etsi ne antea quidem dubitaui, tamen nunc eo minus, euolare hinc idque quam primum, ubi nec Pelopidarum facta neque famam audiam.' Cf. idem ad Att. IX 10, 2 'dies et noctis tamquam auis illa mare prospecto, euolare cupio.' Idem ad Att. XIV 12, 2 'itaque exire aueo, ubi nec Pelopidarum, inquit.' Idem Phil. XIII 21, 49 'moueri sedibus huic urbi melius est atque in alias, si fieri possit, terras demigrare, unde Antoniorum nec facta nec nomen audiat, quam' e. q. s. Ascripsi Atreo Accii.

euolandi verbo (e. c. éuolem initio v.) num poeta usus sit incertum: reliqua reconcinnavi. integrum versum úbi n. P. nomen nec facta aut famam a. fecit Bothius

LXV

120 Thesprote, si quis sánguine exortám tuo Prolem ínter aras s(ácrificas) sacram ímmolet, Quid méritus hic sit, dúbium(ne) an cuiquám fuat? Charisius p. 254 P. 'per transitum siue transmutatione personarum, cum a nostra ad alteram transimus et per illam transfigurantes quod uolumus retinemus, ut: Thesprote' e. q. s. 'hic a sua persona' (sua om. cod., addidi: persona ex illo sua natum esse putat Buechelerus) 'in aliam personam transiit, ut argutans per illam ostenderet, quid uellet increpare.' De utroque fr. LXV et LXVI dixi in hist. trag. p. 628 sq.

2 aras sacrificas supplevi arass in fine versus cod. aras sacrare sacram ed. princ. aras sacras sacratam Grotius aras sacram sacras Bothius aras sacrilega manu CFW Mueller 3 dubiumne an scripsi dubium an cod. dubiumne id Grotius fuat Fabricius fiat cod. siet Putschius

LXVI

rite Thesprotúm pudet

Atreí, quod ipse a Tántalo ducát genus.

Charisius p. 247 P. 'sarcasmos est allegoriae figura deridendi causa ficta, ut: rite...genus; per hoc enim uult intellegi, ignobilem esse Thesprotum.'

1 pudet Grotius pudeat Neap. et exc. Leid. 2 Atrei Bue rei Neap. exc. Leid. generi conieceram quod Neap. q. exc. Leid. ad exc. Leid. (an ab?) ducat Neap. duci exc. Leid. ductat Bothius ducit Keilius

LXVII

Erras erras: nam éxultantem te ét praefidentém tibi 125 Répriment ualidae légum habenae atque ímperi insistént iugo.

Cicero de orat III 41, 166 'nam illud, quod ex hoc genere profluit, non est in uno uerbo translato, sed ex pluribus continuatis conectitur, ut aliud dicatur, aliud intellegendum sit [LXXIV]. atque illud: erras erras' e. q. s. 'sumpta re simili uerba eius rei propria deinceps in rem aliam, ut dixi, transferuntur.' Iulius Victor in rhett. Latt. p. 432 H. 'translatio... ut aliud dicas et aliud intellegendum sit, ut est [LXXIV] et imperii insistent iugo.' Accii Clutemestrae tribui conl. Aesch. Ag. 1610 H. Sen. Ag. 964.

1 erras semel om. Erl. Abrinc. cum aliis nam et uidente te et praefidente (praesidente Erl. b praesidente Pal. Ottob.) tibi Abrinc. Erl. b Pal. Ott. nam et uidente et praesidente tibi Erl. a uiolentem in illo uidente latere videtur Buechelero

LXVIII

. quae múlier una

Vsurpat dupléx cubile

LXVIII—LXX Cicero ad fam. IX 22 'placet Stoicis suo quamque rem nomine appellare. sic enim disserunt, nihil esse obscenum, nihil turpe dictu . . . itaque non modo in comoediis res ipsa narratur . . . sed etiam in tragoediis. quid est enim illud? quae mulier una; quid, inquam, est u surpat d. c. quid [LXIX]? quid est [LXX]? bene uiolat: atqui idem significat: sed alterum nemo tulisset.' Electrae in Accii Clutemestra matrem obiurgantis uerba haberi possunt fr. LXVIII. Antiopae Pacuvianae tribui fr. LXX. De fr. LXIX cf. hist. trag. 527.

1 Adsumpto Accii v. 656 una duum uirum Bergkius, sed cf. coroll. com. CXXVIII 2 usurpat Harl. Pal. usurpato Med. una usurpauít duplex Cubíle coni. Bue

LXIX

huíus, Phere,

130 Híc cubile iníre est ausus.

1 ferei Med., prob. Bue de Atreo et Thyeste cogitans. feret Harl. Pal.

LXX

Vírginem me quóndam inuitam pér uim uiolat Iúppiter.

LXXI

Erebo (pro)creáta fuscis crínibus Nox, te ínuoco.

Pauli Festus p. 83 M. 'Erebum Vergilius interdum obscuritatem quandam esse describit apud inferos... Varro uero Erebo natam Noctem ait. unde est et illud: Erebo'e. q. s. Possunt ex Eumenidibus Ennii sumpta esse: cf. hist. trag. 147.

procreata scripsi creata ω te, creata, omisso postea te, Bothius

LXXII

Caelúm nitescere, árbores frondéscere, Vités laetificae pámpinis pubéscere, 135 Ramí bacarum ubértate incuruéscere, Segetés largiri frúges, florere ómnia,

5 Fontés scatere, herbis práta conuestírier.

Cicero Tusc. disp. I 28, 69 'hic autem, ubi habitamus, non intermittit suo tempore caelum' e. q. s. Idem de orat. III 38, 154 'nouantur autem uerba, quae ab eo qui dicit ipso gignuntur ac fiunt uel coniungendis uerbis... uel saepe sine coniunctione uerba nouantur, ... ut bacarum ubertate incuruiscere.' Non. 122, 17 'incuruiscere. Cicero de oratore lib. m: bacarum ubertate incuruiscere. Ita et in Tusculanis lib. 1.' Manifesto ad Ennii Eumenides pertinent translata ex Aesch. 903 sqq.

1 sqq. versibus praemitti posse suo non (melius ne suo) intermittat tempore Hermannus monuit 2 laetificae probavit Bentleius laetificare Reg. laetiscere Pal. a 3 ubertatem Nonii ω incuruiscere Nonius

LXXIII

Téla, famuli, téla propere (férte)! sequitur mé Toas.

Fragm. de metr. CGL. VI 613 K. 'tetrametros, qui latine quadratus uocatur, choriacus talis est: tela' e. q. s. Ad Chrysen Pacuvii rettuli.

ferte add. x tela Lipsius iteravit post alterum tela

LXXIV

néque me patiar

'Iterum ad unum scópulum ut olim clássem Achiuom 140 offéndere.

Cic. de or. III 41, 166 (vide LXVII) cf. Iul. Vict. in rhett. Latt. p. 432 H. Incertum utrum ex tragoedia an ex comoedia sumptum sit. Cf. Plauti Most. 677 Merc. 197 Terenti Phorm. 689; Zenobii prov. III 29 et quos praeterea locos laudant editores Gottingenses.

1 patior Lagom. plerique, Vict. Gud. a et b pati Bue 2 iterum om. mutili ad unum ω ut Plautus Most. 677 ut olim scripsi ut (et) telum (celum vel coelum vel alium) ω ad unum scopulum iterum crasse offendere Iulius Victor

LXXV

. saxea ést uerruca in súmmo montis uértice.

Quintilianus VIII 3, 48 'deformitati proximum est humilitatis uitium (ταπείνωσιν uocant), qua rei magnitudo uel dignitas

minuitur, ut: saxea' e. q. s. Idem VIII 6, 14 'sunt etiam quaedam et humiles translationes, ut id de quo modo dixi: saxea est uerruca, et sordidae.' Anecd. Paris. Ecksteinii p. 20, 5 'dignitas minuitur ut saxea' e. q. s. Cf. Cato apud Gellium III 7. Fortasse e praetextata sunt.

saxea est anecd. Paris., Quintiliani loco post. ψ saxa est Monac. saxum est Ambros. exea est loco pr. Bamb. Argentor. exeat Monac. Ambros.

LXXVI

Hábeo istanc ego pérterricrepam

Cicero orat. 49, 164 'immo uero ista' (uerba bene sonantia) 'sequamur asperitatemque fugiamus: habeo' e. q. s.

istanc ego scripsi istam ego Flor. Pal. Ottob. ego ista Abrinc. De anapaestis habeo istam echo p. cogitavit Bue: pro illo habeo poterat paueo ponere

LXXVII

génus auarumst múlierum.

* *

auro uéndidit uitám uiri.

Cicero de inv. I 50, 94 (item Iulius Victor p. 416 H.) 'si, cum totum debebit ostendere, de parte aliqua loquatur, hoc modo: mulierum genus auarum est, nam Eriphyla auro u. u. 'Cf. Verrin. IV 18, 39. Latini tragici verba in his latere vidit Valckenarius, qui utrumque versum coniunxit altero sic conformato: Nam Eriphyle... auro u. u. Quadrat et hoc et sequens fr. ad Épigonos Accii; cf. hist. trag. 492.

1 mulierum genus auarum est Cicero auarum est mulierum genus Valckenarius (cf. $Brugman\ l.\ l.\ p.\ 21$) 2 uitam uendidit uiri Angelom. uitam uiri uendidit Tross. uiri uitam uendidit φ et $Iulius\ Victor$

LXXVIII

145

prudens ét sciens

Ad péstem ante oculos pósitam

Cicero ad fam. VI 6, 6 'itaque uel officio uel fama bonorum uel pudore uictus, ut in fabulis Amphiaraus, sic ego prudens... positam sum profectus.'

1 Malim prudens sciens ut Ter. eunuch. 72, Ciceroni reliquit Mendelssohn

LXXIX

Aegialeón parit

146¹

Aeéta pater

Quintilianus VIII 6, 35 'catachresis, quam recte dicimus abusionem, quae non habentibus nomen suum adcommodat... et apud tragicos aegialeo paret at pater.' Pacuvii Medo tribuit Halmius: cf. hist. trag. 319.

1 Aegialeon Bergkius mon. Ancyr. 51 aegialeo Ambros. Bamb. aialeo Mon. etiam leo Argent. paret ω Aeeta] at ω Aeeta Aegialeum parit cum admonitione Quintiliani at est pater scriptum fuisse coniecit Halmius Aegialeo parentat pater Birtius mus. Rhen. 34 p. 17

LXXX

Némo pius est, quí pietatem

Cicero de fin. Il 22, 71 'nam nec uir bonus ac iustus haberi debet, qui, ne malum habeat, abstinet se ab iniuria. nosti credo illud: nemo' e. q. s. 'caue putes quicquam esse uerius. nec enim, dum metuit, iustus est, et certe, si metuere destiterit, non erit.'

pietate Erl. Spir. pietatem colet χ pietatem colit infortuni metu Bothius

LXXXI

Réligentem esse (téd) oportet, réligiosus né fuas.

Gellius IV 9 'Nigidius Figulus, homo, ut ego arbitror, iuxta M. Varronem doctissimus, in undecimo commentariorum grammaticorum uersum ex antiquo carmine refert memoria hercle dignum: religentem' e. q. s. 'cuius autem id carmen sit, non scribit.' Non confidenter me huius versiculi originem a scaena potissimum repetere non est ut moneam.

ted esse Fleckeisenus esse ω religiosus ne fuas Fleckeisenus religiosus nefas ω religiosum nefas edd. vett., unde profectus ipse olim at religiosumst nefas scripsi, M. Hertzius inter alia set religiosum nefas proposuit

LXXXII

. . . uís, quae summas frángit infirmátque opes.

Cicero pro Rabirio Post. 10, 28 'ergo aderat uis, ut ait poeta ille noster, quae summas' e. q. s.

LXXXIII

Si quís me uideat, dícat 'ni mirum hícin illest, 150 Ille tális, (ille) uir tántis opibus praépotens? Vbi núnc secundis rébus adiutríx . .?'

Charisius p. 252 P. 'per ethologiam, ut: si quis me uideat' e. q. s.

1 sqq. Redii summa in re suasore Bue ad senarios proecdoseos, septenarios Keilii in altera acceperam hic est ille talis uir cod. uir hic | est ille talis Bue hicinest ille uir talis Bachius in Studemundi stud. Il 295 3 In cod. post adiutrix vocabulum fuit, cuius prima littera p, pro qua fo etiam legi posse adnotavit Keilius, qui potentia supplevit: melius pollentia placebat; fortuna Fabricius (fortuna adiutrix tua in septenario coniciebam) proba Bue

LXXXIV

Lítus atque áër, et sólitudó mera

Cicero ad Att. I 18 'nihil mihi nunc scito tam desse quam hominem, quicum omnia, quae me cura aliqua afficiunt, communicem, qui me amet, qui sapiat, quicum ego ex animo loquar,' (ex animo H. A. Kochius ex animi sententia ipse conieceram etiam cod. ut mecum Peerlkampus, unde septenarii frustum non in fine, sed initio mutilum '.. qui me amet, qui s., quicum ego ut mecum loquar' oritur.) 'nihil fingam, nihil dissimulem, nihil obtegam. abest enim frater ageléstatog et amantissimus. Metellus non homo, sed litus' e. q. s. (cf. Vahlen ind. lectt. 1879/80 p. 11.) Prometheus apud Accium sic loqui potuit (hist. trag. 544), nec a Philoctetae persona aliena.

mera vulgo mea Med., om. Rom.

LXXXV

. férrum aes argentum aurum penitus ábditum

Cicero de off. II 4, 13 'eademque ratione nec lapides ex terra exciderentur ad usum nostrum necessarii, nec ferrum aes aurum argentum ecfoderetur penitus abditum sine hominum labore et manu.' (aes argentum aurum, sed signis transpositionis eadem m. add. Bern. a aurum aes argentum Bern. e Rom.) Idem de nat. deor. II 60, 151 'nos e terrae cauernis ferrum elicimus, rem ad colendos agros necessariam;

nos aeris argenti auri uenas penitus abditas inuenimus et ad usum aptas et ad ornatum decoras.' Vnde versus particulam elicuit post Gruterum Langius, qui comparatis ex Aeschyli Prometheo v. 500 sqq. ἔνερθε δὲ χθονός Κεκρυμμέν' ἀνθρώποισιν ἀφελήματα Χαλκὸν σίδηρον ἄργυρον χρυσόν τε λ. Αccii Prometheo illa tribuit, sed omnino incerta coniectura.

In septenario repperi e. c. suppleri licet

LXXXVI

Prius úndis flamma

155

Cicero Phil. XIII 21, 49 'prius undis flamma, ut ait poeta nescio quis, prius denique omnia, quam aut cum Antoniis res publica aut cum re publica Antonii redeant in gratiam.' Cf. Augusti dictum apud Cassium Dionem LV 13 δασον ... πος δδατι μιχθήσεσθαι. Promethei esse possunt (hist. trag. 545).

undis flamma χ Ferrarii undas flammam ψ cum undis flamma Gryph.

LXXXVII

'Animum aduorte ac dícto pare!

156

157

Praetér rogitatum si hísces

Cicero pro Rabirio Post. 11, 29 'regum autem sunt haec imperia: animum aduorte ac dicto pare; et [2] et illae minae [Enn. Med. VII].'

2 si hisces scripsi si (vel sit) pie (vel piae) ω si sapies Bergkius supple Palmerius si quid Halmius Vno versu animum a. ac d. p. et praeter rogitatum sile Bue

LXXXVIII

Pereánt amici, dum inimici una intércidant!

Cicero pro rege Deiotaro 9, 25 'de Domitio dixit uersum Graecum eadem sententia, qua etiam nos habemus Latinum: pereant' e. q. s. . . . 'uersus immanis.' Augustinus contra Faustum 16 'sicut est illa notissima et quarundam litterarum memoriae commendata furiosa sententia: pereant' e. q. s. Graeca varia comparari licet, inprimis adesp. trag. 362 N² ἐρρέτω φίλος σὺν ἐχθρῶ.

una inimici intereant ?

LXXXIX

160 Quám magis aerumna úrget, tam magis ád male faciendúm uiget.

Quintilianus IX 3, 15 'alia commendatio uetustatis, cuius amator unice Vergilius fuit: uel cum se pauidum contra mea iurgia iactat; Progeniem sed enim Troiano a sanguine duci Audierat. Quorum similia apud ueteres tragicos comicosque sunt plurima. Illud et in consuetudine remansit: enimuero. His amplius apud eundem: nam quis te iuuenum confidentissime; quo sermonis initium fit et: tam magis illa tremens et tristibus effera flammis, Quam magis effuso crudescunt sanguine pugnae. quod est uersum ex illo: quam magis' e. q. s. 'pleni talibus antiqui sunt. initio Eunuchi Terentius... ex Graeco uero translata uel Sallusti plurima.' Ex vetere tragoedia sumpta esse nostra coniecerunt Regius et Muretus: posse ad Ennii Medeam referri conl. Eurip. 364 dixi hist. trag. 153.

animus supplendum videtur

 \mathbf{x} C

Qui ésse uolt quod uólt, ei ita dat sé res, ut operám dabit.

Cicero de nat. deor. III 26, 66 '[Enn. Med. VIII] parumne ratiocinari uidetur et sibi ipsa nefariam pestem machinari? illud uero quam callida ratione! Qui uolt e. q. s. 'qui est uersus omnium seminator malorum. [Enn. Med. IX]... atque eadem Medea patrem patriamque fugiens [XCIII]. huic, ut scelus, sic ne ratio quidem defuit.' Ab Ennio in Medea inter fr. VIII et IX hunc v. insertum esse conieci, certum esse contendit Vahlenus ind. lectt. 1877 p. 8.

esse uolt quod uolt, ei propter accentus maxime scripsi uolt esse quod uolt Palat. Vindob., quod praeter alios defendit Vahlenus uolt quod uolt Leidd. ABC Erl.

XCI

Míseri sunt qui uxóres ducunt. — 'At tu duxisti álteram.

Rhet. ad Herenn. II 25, 39 'item uitiosum est, quod uel in alium uel in eum ipsum, qui dicit — quod in aduersarium dicit — potest conuenire, hoc modo: miseri' e. q. s. Posse

haec in altercatione Iasonis et Medeae in fabula Enniana locum habuisse suspicatus sum.

qui qui Par. P m. 2 Corb. Bamb. Leid. Darmst. si Herb. Parr. Bern. Personas distinxit Lambinus

XCII

Qua póntus Helles, súpera Tmolum ad Taúricos Finís frugifera et écferta arua Asiaé tenet.

Cicero orat. 49, 163 'uerba, ut supra diximus, legenda sunt potissimum bene sonantia, sed ea non ut poetae exquisita ad sonum, sed sumpta de medio. Qua.... Tauricos locorum splendidis nominibus inluminatus est uersus, sed proximus inquinatus insuauissima littera: finis' e. q. s.

1 hellus Flor. Pal. Ottob. Hellaest Fr. Strauss 'de ratione inter Senecam' e. q. s. (Rost. 1887 p. 17) supera Tmolum Baehrens ann. philol. 1884 p. 841 superat tmolum Flor. superat timolum Pal. superat thinolū Ottob. superadmolū Abrinc. at tauricos Flor. Ottob. ad auricos Abrinc. ac tauricos Pal. ad Taurios Madvicus Adv. II 99 al. auratus aries colchorum Ottob.

mg. 2 efferta Lachmannus ferta Flor. Pal. Ottob. feria Abrinc. fertilia Heerdegen uberta Baehrens Asia Flor. Pal. Ottob., prob. Baehrens

xcm

posquám pater 165

'Adpropinquat iámque paene ut cómprehendatúr parat, Púerum interea optrúncat membraque árticulatim díuidit, Pérque agros passím dispergit córpus: id ea grátia, 5 'Vt, dum nati díssupatos ártus captarét parens, 'Ipsa interea effúgeret, illum ut maéror tardarét sequi, 170 Síbi salutem ut fámiliari páreret parricídio.

Cicero de nat. deor. III 26, 67 (vide XC) Ad Accii Medeam rettuli hist. trag. 535.

1 posquam Leid. A postquam φ 5 disputatos Leid. C dissipatos φ aptaret Kiesslingius: conici etiam artaret <math>possit

XCIV

Nón commemoro quód draconis saéui sopiui ímpetum, Nón quod domui uím taurorum et ségetis armataé manus. Charisius p. 252 P. 'per paralipsim, cum uolumus negantes aliquid indicare, tamquam: non commemoro'e.q.s. Idem p. 253 P. 'negando cum quid negantes uolumus indicare atque improperantes beneficia, quae audiens cognoscat*' (infinitivum excidisse statuit Keilius) 'non memoro'e.q.s. Medeae sunt vel Ennianae vel Accianae, ad Euripidis v. 476 sqq. exemplum. Cf. hist. trag. 155. 533.

1 memoro cod. p. 253 draconis saeui sopiui impetum Fabricius draconis saeui sopiuit impetum cod. p. 253 latroni statui oppressi cod. p. 252 2 non quod domui uim (an ignis?) taurorum Lindemannus et domus ista uirorum cod. p. 252 non quod domauit uiros cod. p. 253 armata cod. p. 252

XCV

Medea

cóniugem

175'Illum, Amor quem déderat, qui plus póllet potiorque ést patre.

Cicero Tusc. disp. IV 32, 69 'quid ait ex tragoedia princeps ille Argonautarum? [Enn. Med. XI] quid ergo? hic amor Medeae quanta miseriarum excitauit incendia! atque ea tamen apud alium poetam patri dicere audet se coniugem habuisse [2].' Ad Pacuvii Medum olim reuocauerunt.

2 haec corr. m. eadem in est Gud.

XCVI

177 Qua caúsa accusem hunc? * * *

Nam sí ueretur, quíd eum accuses, qui ést probus? Sin inuerecundum ánimi ingenium póssidet,

180 Quid autem eum accuses qui id parui auditum aéstimet?

Rhet. ad Herenn. II 26, 42 'item uitiosum est ipsum sibi in sua oratione dissentire et contra quae ante dixerit dicere, hoc modo [v. 1], tum id exputando euoluere: [2—4]. Non incommoda ratione uidetur sibi ostendisse, quare non accusaret. Quid? postea quid ait? [XCVII]' Sic ad librorum fidentis infirmatione' (reprehenditur falsa complexio) 'hoc modo: [2—4] Hic siue uereri dixeris siue non uereri, concedendum hoc putat, ut neges esse accusandum. Quod conuersione sic reprehendetur: immo uero accusandus est. nam si ueretur,

accuses: non enim parui auditu aestimabit. sin inuerecundum animi ingenium possidet, tamen accuses: non enim probus est.' Iulius Victor in rhett. Latt. p. 414 H. 'conuersione hoc modo: [2—4].' Secuntur eadem fere verba quae apud Ciceronem leguntur. Victorinus explan. p. 253, 12 H. 'si ueretur, quid accuses qui probus est? si non ueretur, quid accuses qui id parui auditu aestimat?' e. q. s.

1 causa accusem causam Herb. Par. m. 1 accusem hunc nequeo mecum id Bamb.b in mg. nequeo ... qua c. a. hunc, exputando euoluere olim edidi 2 accusem Par. m. 2 Corb. Bamb. Leid. ad Her. 4 autem om. Bern. Corb. Bamb. Leid. Darmst. ad Her., de inv., Iulius Victor accusem Par. m. 2 Corb. Bamb. Leid. Darmst. ad Her. auditu Bamb. Leid. Darmst. ad Her., de inv. existimes Herbip. existimet quad Her.

XCVII

Nunc égo te ab summo iám detexam exórdio.

Rhet. ad Herenn. l. supra l.

detexam ordine exordio Bamb. b m. pr.

XCVIII

Axéna Ponti per fréta Colchos deníque delatus adhaési.

XCVIII. XCIX De metr. CGL. VI 614 K. 'Aristophanius anapaestus [XCVIII] recipit pedes quaternorum temporum omnis, inplet pedes septem et semipedem. Anapaestus octonarius [XCIX] recipit eosdem pedes praeter semipedem.' Vtrumque exemplum confictum esse decrevit x, sed cf. Ennii v. 71. Prius Medo Pacuvii tribuit Welckerus, nec alterum aut ab hac fabula aut ab Accii Prometheo (cf. Aeschyli v. 91) alienum habui.

XCIX

Oré beato lumíne uolitans, qui pér caelum candídus equitas!

Ore, i. e. Apollo w orte Lachmannus clare Bue: recte idem conl. Ciceronis Arat. 180 uolitans ad antecedentia revocavit

C

. . . o domus ántiqua, heu quam díspari Domináre domino!

185

Cicero de off. I 39, 139 'aliter ampla domus dedecori

saepe domino fit, si est in ea solitudo, et maxime si aliquando alio domino solita est frequentari. odiosum est enim, cum a praetereuntibus dicitur: o domus' e. q. s. 'quod quidem his temporibus in multis licet dicere.' Idem Phil. II 41, 104 'o tecta ipsa misera quam dispari domino! quamquam quomodo iste dominus? sed tamen quam ab dispari tenebantur!'

1 heu om. Oehl. Bambb. a b Goth. Gudd. cd et Bernn. a b cd Gud. a Bamb. Wuerzb. et heu alii dispare Gud. c 2 dominaris domino Gudd. b d domino dominare Gud. c domino dominaris Gud. e donare domino Wuerzb.

CI

Cum te éxpetebant ómnes florentíssimo Regnó, reliqui: núnc desertum ab ómnibus Summó periclo sóla ut restituám paro.

Rhet. ad Herenn. II 25, 40 'item uitiosum est, cum id quod in aperto delicto positum est tamen aliqua tegitur defensione, hoc modo: cum te' e. q. s. Cicero de inv. I 48, 90 'leue est quod... perspicue turpem rem leui tegere uult defensione, hoc modo: cum te' e. q. s. Medeae in Pacuvii Medo verba agnovit Ladevicus.

1 expectabam Herb. Bern. Parr. ad Her. exspectabant Tur. de inv. expectarent Leid. ad Her. 2 desertus Herb. Par. cum desertus es Par. corr. Corb. m. 2 Bamb. Leid. ad Her. 3 periclo Aldus periculo w solat Bern. ad Her. solam Bamb. b ad Her. solus de inv. ut om. Par. Herb. Corb. ad Her. restitutio Par. Herb. ad Her. restitutere Corb. ad Her.

CII

Refúgere oculi; córpus macie extábuit; 190 Lacrimaé peredere úmore exanguís genas; Situm ínter oris bárba pedore hórrida atque Intónsa infuscat péctus inluuié scabrum.

Cicero Tusc. disp. III 12, 26 'quid? illum filium Solis nonne patris ipsius luce indignum putas? refugere' e. q. s. 'haec mala, o stultissime Aeeta, ipse tibi addidisti: non inerant in eis, quae tibi casus inuexerat: et quidem inueterato malo, cum tumor animi resedisset... sed maeres uidelicet regni desiderio, non filiae. illam enim oderas et iure

fortasse: regno non aequo animo carebas.' Medo Pacuvii reddidit Welckerus.

2 umorem Reg. Pith. humorem Gud. Brux. exanguis Gud. exangues φ 3 situm inter oris Lachmannus situ intoris Mon. b situ nitoris ψ situ mucoris vel s. indecoris vel s. uictoris ceteri Oxonn. situ nidoris alii situm uide oris Bothius situ nigroris tacite Vahlenus ind. lectt. 1878 p. 6 pedore Gud. Reg. Pith., quam scripturam tuetur Fleckeisenus horrida atque ω Delevit atque Bothius, probavit autem versum hypermetrum post Lachmannum Vahlenus

CIII

Meministin te spondére mihi gnatám tuam?

Varro de l. l. VI 72 'sic despondisse animum quoque dicitur ut despondisse filiam, quod suae spontis statuerat finem: a qua sponte dicere respondere quoque dixerunt, cum ad spontem responderent, id est ad uoluntatem rogatoris. itaque qui ad id quod rogatur non dicit, non respondet: ut non spondet ille statim, qui dixit spondeo, si iocandi causa dixit, neque agi potest cum eo ex sponsu. Itaque is qui dicit in tragoedia: meministin' e. q. s. 'quod sine sponte sua dixit, cum eo non potest agi ex sponsu.' (itaque is qui L. Spengelius itaquis qui Flor.) Potuit hace in Accii Andromeda Perseus dicere (cf. hist. trag. 563) vel in Hermiona Pacuvii Neoptolemus Menelao, quod tamen minus probabile.

meministin vulgo meministine Flor. spondere Lachmannus despondere Flor., quod qui servare volet (ut suasit etiam Dziatzko ann. phil. 1876 p. 288) aut lacuna interposita méministin te despondere . mihi g. t. scribendum aut sic méministine desp. te mihi g. t. transponendum est. gnatam vulgo agnatam Flor. cognatam Haun.

CIV

Quam cára sint quae póst carendo intéllegunt, Quamque áttinendi mágni dominatús sient.

198

Cicero orat. 47, 157 'quid? quod sic loqui: nosse iudicasse, uetant; nouisse iubent et iudicauisse?... itaque utrumque Terentius... sient plenum est, sint imminutum: licet utare utroque. ergo ibidem [1. 2].'

1 carendi Abrinc. carenda codd. interpol., Lachmannus quae quam sint cara conieceram

Scaen. poes. Rom. fragm. ed. RIBBECK.

$\mathbf{C}\mathbf{V}$

Rapiúnt per undas cúrrus suspensós equi

Cicero Tusc. disp. II 27, 67 'ut enim si cui nauiganti, praedones si insequantur, deus qui dixerit: eice te de naui, praesto est qui excipiat uel delphinus... uel equi Pelopis illi Neptunii, qui per undas currus suspensos rapuisse dicuntur, excipient te et quo uelis perferent, omnem omittatis timorem: sic' e. q. s. Fortasse Oenomaum Accii tetigit Cicero: cf. hist. trag. 440.

ludendo effinxi ex Oiceronis verbis: sequentis versus initio Neptunii fuisse potest

CVI

Siue ista uirtus seú latrociniúm (fuit), Horrénda miseranda ista siue est cálamitas, Quod éxpulisti saúcios patrió lare

Charisius p. 254 P. 'per epitropen: siue ista' e. q. s. 'de nomine disceptatio est, cum res sit palam. huic' (hic cod.) 'aduersariis permittimus quo uelint pacto nomen imponere, ut de eo potius quam de re ipsa dubitare uideamur.'

1 siue ista uirtus seu Keilius, postquam siue ista uirtust seu edideram siue ita uirtus siue cod. latrocinium Keilius ita patrociniū cod. fuit Keilius, om. cod. cluet Baehrens ann. philol. 1872 p. 623 2 horrenda prop. coroll. com. CXXXI horrendū cod. miseranda ista Baehrens (v. ad v. 1) miseranda cod. miserandum Keilius siue est calamitas ed. pr. fia (vel fiu) ēe clamatis cod. fuisse clamitant Keilius. in codicis vestigiis deflenda esse cal. latere possit latr. horridum, | <siue) miseranda fertur esse cal. Bue 3 insonti quod Fabricius expulisti scripsi extulisti cod.

CVII. CVIII

200 Eám, quam nihil accúsas, damnas: béne quam meritam esse aútumas,

Mále merere. id quód scis prodest níhil, id quod nescís obest?

CVII. CVIII Cicero orat. 49, 166 'ut ... intellegamus non quaesitum esse numerum, sed secutum. Quod fit item in referendis contrariis, ut illa sunt, quibus non modo numerosa oratio, sed etiam uersus efficitur: eam ... damnas. condemnas diceret, qui uersum effugere uellet. bene ... obest.

Versum efficit ipsa relatio contrariorum. idem esset in oratione numerosum: quod scis, nihil prodest: quod nescis, multum obest.' Ceterum etiam haec numerosa nobis senarium sonant quamvis non numerosum: ergo id quod scis et id quod nescis a Cicerone scriptum fuisse puto. Iden Top. 13, 55 'eius generis' (sc. enthymematum) 'haec sunt: [CX CVII CVIII].' Cf. Boëthius Comm. in Top. p. 365 Or.

1 sq. autumas Top. ψ autumas dicis Or. Abrinc. Flor. Pal. Ott.: interpolatum esse dicis vidit Stangl in schedis gymn. Bavar. 18 p. 248 2 merere (h. e. mereris) Flor. Pal. Ott. or., Eins. Top., vindicavit Heerdegen, idem coniunxit fr. CVII sq. mereri Abrinc. Or., Top. φ 2 nil Lachmannus

L)

CIX

Mors mísera non est, áditus ad mortem ést miser. 203

Quintilianus VIII 5, 6 'illud notabile ex diuersis' (sc. sententiam poni): 'mors' e. q. s. 'ac rectae quidem sunt tales: tam dest auaro quod habet, quam quod non habet. Sed maiorem uim accipiunt et mutatione figurae, ut: usque adeone mori miserum est? acrius hoc enim, quam per se: mors misera non est.' (Deest locus in Ambros. et Bamb.) Lactantius div. inst. III 17 'nec frustra dictum est: mors' e. q. s. 'hoc est: morbo tabescere, ictum perpeti, ferrum corpore excipere, ardere igni, dentibus bestiarum laniari.' Publilii Syri non esse Woelfilinus quoque sensit.

$\mathbf{C}\mathbf{X}$

Hoc métuere, alterum in metu non ponere?

Cicero ad Att. XII 51 'de Caerellia quid tibi placeret Tiro mihi narrauit: debere non esse dignitatis meae: perscriptionem tibi placere: hoc metuere' e. q. s. 'sed et haec et multa alia coram.' Ibidem XIV 21, 3 'mihi autem non est dubium, quin res spectet ad castra. acta enim illa res est animo uirili, consilio puerili. quis enim hoc non uidit, regni heredem relictum? quid autem absurdius? hoc metuere' e. q. s. Idem Top. 13, 55 (vide CVII) cf. Boëthius l. l. Non credo continuatos fuisse ut in Top. v. 204. 200—202.

hunc libri in Top. exceptis Viteb. Eins. et altero apud Lambinum

CXI

umbris ócculuntur párietum.

205

Nihil hórum similest ápud Lacaenas uírgines, Quibus mágis palaestra Euróta sol puluís labor Milítia studio est quám fertilitas bárbara.

Cicero Tusc. disp. II 15, 36 'itaque illi, qui Graeciae formam rerum publicarum dederunt, corpora iuuenum firmari labore uoluerunt. Quod Spartiatae etiam in feminas transtulerunt, quae ceteris in urbibus mollissimo cultu parietum umbris occuluntur. Illi autem uoluerunt nihil horum simile esse apud Lacaenas' e. q. s. Versuum 206—208 indicium primus fecit Scaliger. Ex Meleagro Accii videntur sumpta esse.

1 parietum umbris occuluntur Cicero 2 simile apud Scaliger 3 Eurotas edd. 4 duritia Bentleius studio Lambinus cum Oxonn. aliquot, si fides collatoribus. in studio φ, de qua scriptura cf. Lachmannus in Lucr. IV 283 facilitas Leid. Oxon. unus futilitas Bentleius

CXII

Vt múltus e uiscéribus sanguis éxeat.

Cicero Tusc. disp. II 14, 34 'itemque Lycurgi' (sc. leges) 'laboribus erudiunt iuuentutem ... Spartae uero pueri ad aram sic uerberibus accipiuntur, ut multus' e. q. s. Versu tragico Ciceronem uti animadvertit Lachmannus.

multis Bruxell.

CXIII

210 Vós enim iuuenes ánimum geritis múliebrem, illa uirgó uiri.

Cicero de off. I 18, 61 'intellegendum autem est, cum proposita sint genera quattuor, e quibus honestas officiumque manaret, splendidissimum uideri, quod animo magno elatoque humanasque res despiciente factum sit. Itaque in probris maxime in promptu est, si quid tale dici potest: uos enim' e. q. s. 'et si quid eiusmodi: [Enn. 338].' Meleagro Accii tribui.

Septenarium restituit Lachmannus etenim Bern. a illa autem uiri CFW Mueller conl. prosod. Plaut. 330 sqq., sed vide Skutschii Plautina et Romana p. 122

CXIV

tantum gaúdium oboriri éx tumultu máximo!
Festus p. 190 M. 'oboritur nascitur: nam praepositionem

ob pro ad solitam poni testis hic uersus: tantum' e. q. s. 'et Ennius: ob Romam' e. q. s.

CXV

Cúr fugit fratrém? scit ipse

Seneca controv. I 1, 21 (p. 78 K. 27 M.) 'colorem ex altera parte quae durior est Latro aiebat hunc sequendum, ut grauissimarum iniuriarum inexorabilia et ardentia induceremus odia Thyesteo more; aiebat patrem non irasci tantum debere, sed furere. ipse in declamatione usus est summis clamoribus illo uersu tragico: cur' e. q. s. Vario Thyestae tribuit Bue.

fugit Brux. m. 2, Bue fugis \(\phi \) scis coni. Mueller

CXVI

uas' argénteis

213¹

palmi' crínibus

*

Técti' fractis

Cic. or. 45, 158 'sed quid ego uocales? sine uocalibus saepe breuitatis causa contrahebant, ut ita dicerent: multi modis' (cf. Pac. 307), 'uas argenteis, palm et crinibus, tecti' fractis.' (et uas' a. et palmi' c. et tecti' f. Leo Pl. F. 298 et uas Abrinc. uiuas Flor. Pal. Ottob. mg. iuuas Ottob. m. 1 in uas' Heerdegen palmet Abrinc. palma et Flor. Pal. Ottob. et tertium om. libri) Ennii vel Naevii haec esse suspicatur Bue de lat. decl. 66: cotidianae vitae tribuit Leo Pl. F. 299. Ennii Hecubae v. 213° cum Jahnio inserui.

1 argenti Abrinc. 2 passi' crinibus Lambinus

CXVII.

Páter inquam, hospités, (pater) me lúmine orbauít, 214 pater.

Charisius p. 250 P. 'epanalepsis est, cum eadem dictio in principio uersus et in clausula ponitur, ut: pater inquam' e. q. s. Diomedes p. 440 P. 'epanalepsis . . pater inquam me' e. q. s. Sacerdos CGL VI 458 K. 'epanalempsis fit hoc modo: idem uerbum ponitur in clausula, quod in principio dictionis, ut: pater inquam' e. q. s. Phoenicis Enniani querellae possunt esse.

hospites, pater me scripsi hospitis me Sacerdos me Charisius et Diomedes pater exitus versus num in Charisii cod. extiterit incertum: nunc non apparet

CXVIII

215 Sed iám se caelo cédens Aurora óbstinet Suúm patrem.

Festus p. 197 M. 'obstinet dicebant antiqui, quod nunc est ostendit, ut in ueteribus carminibus: sed iam'e.q.s.

1 sq. octonarium iamb. explent

CXIX

Libér, qui augusta haec lóca Cithaeronís colis

Apuleius Florid. XVIII 'ut ille tragicus, qui in theatro dici facit: Liber' e. q. s. De Pacuvii Antiopa cogitavi.

angusta Laur.

CXX

Rápite agité ruite céleripedes!

De metr. CGL. VI 615 K. 'pyrrichius: rapite' e. q. s. (cf. Atil. Fortun. CGL. VI 286 K.) Cf. Pacuvii inc. fab. IV. coroll, LXVII.

CXXI

Iouís sacratum iús iurandum ságmine

Festus p. 321 M. 'sagmina uocantur uerbenae, id est herbae purae, quia ex loco sancto arcebantur — — uel a sanciendo, id est confirmando. Naeuius: ius sacratum Iouis iurandum sagmine.' Paulus p. 320 M. 'sagmina dicebant herbas uerbenas, quia ex loco sancto arcebantur... uel a sanciendo, id est confirmando. Naeuius: scopas atque uerbenas sagmina sumpserunt.' Vnde nostri versus auctorem incertum fieri intellexit O. Muellerus, idem senarii numeros restituit.

Iouis sacratum ius iurandum O. Muellerus ius sacratum Iouis iurandum cod.

CXXII

infulatas hóstias

220

Non lána, sed uelátas frondentí coma

CXXII. CXXIII Varro de l. l. VII 24 'infulatas hostias, quod uelamenta his e lana quae adduntur, infulae. itaque tum quod ad sepulcrum ferunt frondem ac flores, addidit: non lana' e. q. s. '[CXXIII] dicere apparet cornuatam a cornibus. cornua a curuore dicta, quod pleraque curua.' In fr. CXXII Orestem intellego qui patris sepulchrum suis cincinnis ornavit: cf. Soph. Electr. 894 sqq. Versu CXXIII O. Muellero videbatur Graecus hic redditus esse: "Αθως σκιάζει νῶτα Λημνίας βοός (Greg. Cypr. I 73 Leutsch. ef. vol. II p. 100).

1 sq. sic constitui coroll. com. CXXXI, agrestis, infulatas hostias, Non lanas, sed u. frondentis comas Bergkius 2 frondentis comas ω

CXXIII

(Atós) in cornuátam taurum umbrám iacit.

in cornuatam tauram O. Muellerus cornua taurum ψ cornua taurorum Par. a iaci ω

CXXIV

Diem húnc decorare féstum festiuíssime

Charisius p. 180 P. 'festiuissime. * diem' e. q. s. 'nam et nomina interdum accidunt, quae nec absolutum nec comparatiuum, sed tantum superlatiuum ferunt.'

CXXV

. férme aderant aequóre in alto Ratibús repentibus . . .

221

Varro de l. l. VII 23 'Pacui [inc. fab. XLVIII]; dictum fretum ab similitudine feruentis aquae . . . ferme aderant' e. q. s. 'aequor mare appellatum, quod aequatum cum commotum uento non est. Ratis nauis longas dixit, ut Naeuius' e. q. s.

1 iam ferme? 2 Paroemiaci supplementa uecti vel lentis proponit Bue Hexametrum dactylicum ferme aderant ratibus repentibus aequore in alto auctore Ilbergio Ennii annalibus (v. 602) inseruit Vahlenus, fort. recte: nam narrationi minus idonei videntur anapaesti

CXXVI

. prolubium est pétere amicitiam ét fidem.

Non. 64, 7 'proluuium est' e. q. s. 'Accius' Andremeda...' Exemplum esse, non Nonii interpretamentum vidit Lipsius.

prolubium Lipsius proluuium o petere Lipsius patere o

CXXVII

Aetérna templa caéli

Varro de l. l. VI 11 'aeuom ab aetate omnium annorum: hinc aeuiternum, quod factum est a eternum ... ab eo Plautus ... hinc poetae aeterna templa caeli.' (cf. Enn. inc. nom. XXXI)

CXXVIII

'Omnes homines ád suum quaestum cállent nec fastídiunt.

Plautus Trucul. 932 'uenítne in mentem tíbi quod uerbum in cauca dixit hístrio: omnes' e. q. s. Dixi in quaest. scen. 352 Telamonem Ennii aruspices fastidientem haec dicere potuisse, sed ne a comoedia quidem aliena esse; neque constat quam accurate ipsa poetae verba Plautus reddiderit. Cf. Asin, 186.

Idem in quaest. scen. p. 356 monui tragicum stilum in comoedia imitari Plautum et Terentium videri e. c. his locis: Bacch. 1053: fit uasta Troia, scindunt proceres Per-

gamum.
Curcul. 86: quisnam ístic fluuiust quém non recipiát
mare?

Stich. 365: ... radiósus sese sól superabat éx mari. Menaechm. 101: tantás struices cóncinnat ('patinarias,' immo fortasse mortalium)

402 sq.: lígneam (sc. nauem)
saépe tritam, saépe fissam, saépe
excusam málleo

" 330: Vólcani ad uioléntiam " 350: naualés pedes Rud. 942: squamosó pecu

Persa 329 sqq.:
quae rés bene uortat mi et tibi et uentri meo,
perénnitassitque adeo huic perpetuó cibum,
ut míhi supersit súppetat supérstitet.
sequere hae, mea gnata, mé cum dis uoléntibus:
quoi rei opera detur scis tenes intéllegis.

Ter. Phorm. 135: factumst uentumst uincimur. Alia stili paratragoediantis exempla collegit Leo Plaut. Forsch. 120 sqq.

nec Bothius et ω

CXXIX

gradus elíminat.

Quintilianus VIII 3, 31 'nostri aut in iungendo aut in deriuando paulum aliquid ausi uix in hoc satis recipiuntur. nam memini iuuenis admodum inter Pomponium ac Senecam etiam praefationibus esse tractatum, an gradus eliminat in tragoedia dici oportuisset.' Cf. coroll. LXIV (Strauss 1. 1. 19)

CXXX.

Pro Iuppiter!

230

Donatus in Ter. Adelph. I 2, 31 (cf. ad II 1, 43. IV 7, 13) 'pro Iuppiter tragica exclamatio.' Cf. Ennii v. 335.

CXXXI

mehe

Quintilianus I 5, 21 'parcissime ea' (H littera) 'ueteres usi ... erupit breui tempore nimius usus ... qua de re Catulli nobile epigramma est. inde durat ad nos usque uehementer et comprehendere et mihi: nam mehe quoque pro me apud antiquos tragoediarum praecipue scriptores in ueteribus libris inuenimus.'

CXXXII

Quintilianus XI 3, 73 'in eis quae ad scaenam componuntur fabulis artifices pronuntiandi a personis quoque adfectus mutuantur, ut sit Aerope in tragoedia tristis, atrox Medea, attonitus Aiax, truculentus Hercules.'

aerope Bern. Bamb. europe Monac. Niobe edd. vett. Merope Langius. Cf. quaest. scen. p. 267.

CXXXIII

age própera, macte, nítier!

Charisius p. 172 P. 'demonstrandi' (sc. adverbium) 'en abit, ecce uenit currit adsistit. Hortandi: age propera

macte nitier. Heia age, rumpe moras.' Minus certa fide et hoc et sequentia quaedam frusta huc referuntur, quorum pars ex alio poesis genere deducta, pars a metricis vel ficta vel interpolata esse potest.

nitier cod. uirtute edd. Duo exempla age propera et macte nitier distinguit Keilius, quorum hoc quale sit non intellego

CXXXIV

Fremor óritur.

CXXXIV. CXXXV Varro de l. l. VI 67 'similiter fremere gemere clamare crepare ab similitudine uocis sonitus dicta. hinc illa: arma sonant, fremor oritur; hinc: nihil me increpitando commoues.' Illa 'arma sonant' dactylici poetae sunt.

CXXXV

. . . nil me increpitando commoues.

nihil (nichil Med.) w Dipodia iambica in clausula esse potest

[CXXXVI

235 Inque manum surémit hastam.]

CXXXVI. CXXXVII Festus p. 298 M. '[suremit, sumpsit ... inque] manum su[remit hastam;] surempsit pue[rum] sustule[rit].' Paulus p. 299 M. 'suremit sumpsit: inque manus suremit hastam. Surempsit sustulerit: Ennii ex tragoediis petita esse probare studuit Bergkuus, quamquam Saturnios magis quam septenarium sonat CXXXVI

manus Paulus. An manum suam?

CXXXVII

(Puerúm) surempsit.

puerum O. Muellerus, non apparet in cod.

CXXXVIII

Agilís sonipes rapitúr celeri sonitú trepidans.

CXXXVIII—CXL de metr. CGL. VI 616 K. 'anapaestus [CXXXVIII] creticus [CXL] palimbacchius [CXXXIX]. bacchius non facit numerum.' Suspicionem prae ceteris movet fr.CXXXVIII (cf. coroll. LXVII). Certe nec omittere nec discerpere volui haec tria exempla.

CXXXIX

Amícos ad hánc rem, ut solés, aduocáto.

ut soles, aduocato O. Jahnius si uoles aduoca ω , tuetur Bergkius creticos baccheis admiscens. uolens aduocabo x a tragica scaena haec aliena esse contendens: comoediae reddenda esse iam Geppertus censuit; nec nego ambiguum esse iudicium (cf. coroll. LXVII) ad hanc, si uoles, aduoca rem coniecit Bue

CXL

Hórridi tránseunt ád pedes éx equis.

Confictum esse versum censet x: horridi equites sc. pulvere et sudore

CXLI

Struúnt sorores 'Atticae dirúm nefas.

240

Marius Victorinus CGL. VI 149 K. (ubi de hendecasyllabi elementis dicitur) 'item: meae Camenae caelitum testor genus, iambicus. Item: carmen Pierides struunt sorores — ita complebitur: carmen Pierides pangunt memorabile Musae: dehinc, struunt sorores Atticae dirum nefas.' Terei fabulam haec produnt.

durum Pal. Par.

CXLII

Diuí potentes, férte lassatís opem!

Marius Victorinus CGL. VI 79 K. 'penthemimeres in trimetris satis probatur, quae per binos iambos et semipedem uerba finit, ut est: diui' e. q. s. Pseudoacro ad Hor. epod. init. 'iambicus trimeter tragicus recipit pedes dextros, uidelicet spondium primum, tertium et quintum; sinistros iambos, uidelicet secundum, quartum et sextum: diui . . . opem.' Cf. hist. trag. 542.

uix satis i. e. uexatis, ut dedit Cruquius, schol. Hor.

CXLIII

Micant nitore técta sublimi aurea.

Servius de C metris CGL. IV 467 K. 'reciprocum iambicum in elegiacum est, quotiens a fine scansus elegiacum facit, ut est hoc: micant' e. q. s. 'aurea sublimi tecta nitore micant.' Fortasse re vera elegiaci poetae sunt: conficta esse censet x.

CXLIV .

Deós penates, quí parentes Thestii

Marius Victorinus CGL. VI 135 K. 'tragico autem si sesquipedem praeposueris ambiam, erit ut diximus tetrametrus catalecticus, ut: deos' e. q. s. 'trimeter, tetrameter autem: ambiam deos' e. q. s.

thesti Pal. Par., una litt. ut vid. ante s in Pal. del. Terei ed. pr.

CXLV

Dum taéniam, qui uólnus uincirét, petit

Festus p. 360 M. 'taenias Graecam uocem sic interpretatur Verrius, ut dicat ornamentum esse laneum capitis honorati, ut sit apud Caecilium in Androgyno — et alias: dum taeniam' e. q. s. 'Ennius in Alexandro — Accius in Neoptolemo —' Caecilio ascripsit Spengelius.

petit om. Vrsinus (cf. Mommseni de quaternione XVI testimonia p. 72)

CXLVI

245

nilne te

Horúm fortunae, níl commiserescít meae? Finge áduenam esse: níl fraterni nóminis Sollémne auxilium et númen Pietatís mouet?

Charisius p. 250 P. 'zeugma ... nihil hominum te ... mouet? plures sententiae uno uerbo cluduntur.' Tragici poetae versus agnovit M. Hauptius: Thyestae in Accii Atreo tribui hist. trag. 452.

1 sq. nilne te Horum scripsi nihil hominum te cod., quod servavit Hauptius. nil omnium | tete x nihil hominum te horum, nil c. mei? Bue 2 nil Hauptius nihil cod. miseret Hauptius meae idem me ed. pr., om. cod. 3 nil Hauptius nihil cod. 4 numen Hauptius nomen cod.

CXLVII

. . quaenam te adigúnt, hospes, 250 Stagná capacis uisére Auerni?

Charisius CGL. I 289 K. 'liberius quoque confitendum est nec distare melos a rythmo, quod quidam putauerunt. nam esse

hoc metron quaenam ... Auerni'e. q. s. Quibus adde quae ex p. 290 excerpsi ad Accii Philoct. I. Hercules interrogari videtur.

CXLVIII

Agite ó pelagi cursóres, Cupidam ín patriam portáte!

Diomedes p. 512 P. 'anapaesticum dimetrum fit incisione, cuius haec exempla sunt: agite' e. q. s. 'sunt hic bini anapaesti aut qui recipi solent, in imo autem aut bacchius est . . . aut molossus.' Tragico poetae tribuit x. Cf. hist. trag. 51.

CLI

cum uota béne tibi respónderint,

255

Tunc funde libans

Schol. Bernens. ad Verg. ge. II 194 p. 902 H. 'cum uota tibi bene responderint, tunc funde libans.' Adscripta haee fuisse ad v. 192 ('pateris libamus et auro') perspexit Hagenus p. 729, qui vel tragici vel comici poetae frustum esse monuit.

1 tibi bene cod. bene animo tuo Hagenus 2 an funde, liba?

$CL\Pi$

. si forte quíspiam princéps senex, Récipiebat sórtisque atque auspícium repetebát domo.

Schol. Veron. ad Verg. Aen. II 178, ubi ut apud Servium enarratur mos Romanus, si male foris pugnatum esset, nova auspicia domo repetendi: '—am proficiscitur, inde saucius nulla re gesta memoriae mandanda obiecta relligione numinum rediit — lamque repetiit atr—s si forte — quispiam' e. q. s. Scaenicam poesin agnovit Buechelerus, nisi forte Lucilii sunt.

1 Post si forte vel unus pes excidit ut aderat vel duo in castris aderat 2 recipiebat, h. e. redibat Romam sortisque uncis inclusa apud Keilium

CLIII

In árce Athenis státio mea nunc (míhi) placet.

Cicero ad Atticum VI 9 extr. Dubito utrum tragoediae an comoediae tribuam.

CLIV

260 Vt in secundis flúxae, ut in aduersis bonae

Cicero ad Att. IV 1, 8 'ita sunt res nostrae, ut in secundis fluxae, ut in aduersis bonae.' ibidem 2, 1 'prioribus tibi declaraui, aduentus noster qualis fuisset et quis esset status atque omnes res nostrae quem ad modum essent, ut in secundis fluxae, ut in aduersis bonae.' idem ad Brutum I 10, 2 'huius belli fortuna ut in secundis fluxa, ut in aduersis bona.' Carmen agnovit Buechelerus, quod tamen nescio an soccum magis quam cothurnum deceat.

CLIV^a

pepulistí fores

Donatus ad Ter. Adelph. IV 5, 4: 'nota pepulisti elatum uerbum et tragico cothurno magis quam loquelae comicae accommodatum.'

CLIV_p

MARS Adésse ultorem náti me credás mei:

(Mori)tor. HERCVLES uirtus núsquam terrerí potest.

Carm. epigr. 31 B. in anaglypho insculptum.

2 moritor Weilius nusqua marmor

CLIVe

eheu. papae. babae

Marius Victorinus CGL. VI 78 K. 'haec' (monometra) 'plerumque in tragoediis seu comoediis concitati animi motibus, quos Graeci πάθη dicunt, exprimuntur et per interiectionem quorundam adfectuum sola efferuntur, ut eheu, papae, babae.'

CLV

plaudite!

Quintilianus VI 1, 52 'tunc est commouendum theatrum, cum uentum est ad ipsum illud, quo ueteres tragoediae comoediaeque clauduntur: plaudite.' (plodite libri optimi praeter Monac. Argent.)

Glossarum eclogam coroll. LXXI sqq. et LXXVII sq. expositam repetere nolui. Ariolans ex Ciceronis Sestiana 21, 48

elicere voluit O. Müller sive Enniana sive Pacuviana.

FABVLARVM PRAETEXTARVM

RELIQVIAE

.

.

· .

CN. NAEVIVS

CLASTIDIVM

Ι

uitulantes

Varro de l. l. VII 107 M. 'multa apud poetas reliqua esse verba, quorum origines possint dici, non dubito, ut apud Naeuium in Aesiona... in Clastidio: uitulantes, a Vitula.' Cf. Naev. 32 Enn. 339.

II

Vita ínsepulta laétus in patriám redux

Varro de l. l. IX 78 'nam ut signa quae non habent caput aut aliam aliquam partem, nihilo minus in reliquis membris eorum esse possunt analogiae: sic in uocabulis casuum possunt item fieri ac reponi quod aberit, ubi patietur natura et consuetudo, quod nonnumquam apud poetas inuenimus factum, ut in hoc apud Naeuium in Clastidio ...'

ROMVLVS

ROMVIVS. LVPVS. Duas fabulas fuisse probare conatus sum in hist. trag. 63 sqq. Donatus in Ter. Adelph. IV 1, 21 'nam falsum est, quod dicitur, interuenisse lupam Naeuianae fabulae alimonio' (sic ed. pr. alimoniae vulgo) 'Remi et Romuli, dum in theatro ageretur.'

I

casca

Varro de l. l. VII 54 M. 'carere a carendo, quod eam tum purgant ac deducunt, ut careat spurcitia, ex quo carminari dicitur tum lana, cum ex ea carunt quod in ea haeret neque est lana: quae in Romulo Naeuius appellat casca, ab Oscis.'

Scaen. poes. Rom. fragm. ed. RIBBECK.

cf. ib. 28. (casca Hermannus asca Haun. asta Flor. Goth. hasta Par. a et b Osca Scaliger. casta participium a Naeuio usurpatum fuisse putat Buechelerus)

\mathbf{II}

sponsus

Varro de l. l. VII 107 M. 'multa apud poetas reliqua esse uerba, quorum origines possint dici, non dubito, ut apud Naeuium in Aesiona.. in Clastidio.. in Dolo.. in Demetrio.. in Lampadione... in Romulo: sponsus, contra sponsum rogatus.' (consponsus, contra sponsus Neukirchius conl. Varr. de l. l. VI 70: sponsus tuentur Hermannus et Lachmannus. Cf. Naevi com. inc. fab. XXVI)

LVPVS

Ι

5 Réx Veiens regém salutat Víbe Albanum Amúlium Cómiter seném sapientem. cóntra redhostis? — Mín salus?

Festus p. 270 M. 'redhostire, referre gratiam. Nauius in Lupo: uel Veiens' e. q. s. (Naeuius in Ludo Scaliger. Nouius in Lupo Augustinus.) De togata cogitavit Grauertus: praetextam esse nec diversam a Romulo olim suspicatus sum. Paratragoedat Plautus Truc. 515.

1 rex Veiens scripsi uel ueiens cod. ubi Veiens Scaliger Veientis Vsenerus salutat Scaliger (cf. Plauti Amph. 676) saltant cod. saluere Vrsinus Vibe vel Viba Bue (de Etrusca nominis forma cf. O. Muelleri Etrusc. II 424) uibe cod. iubeo Scaliger iubet Vrsinus. Non multum absit Tebris nomen: cf. Varro de l. l. V 30 M. Amulium Scaliger mulium cod. 2 comiter Scaliger comitē cod. redhostit Scaliger min salus? scripsi menalus cod. Menalus Scaliger Integrum versum cómiter s. sapientem cóntra redhostit méa salus respondenti dat Bue

П

Cedo quí rem uestram públicam tantam ámisistis tám cito? —

Prouéniebant orátores noueí, stulti adulescéntuli.

Cicero Cat. mai. 7, 20 'quod si legere aut audire uoletis externa, maximas res publicas ab adulescentibus labefactatas,

a senibus sustentatas et restitutas reperietis. cedo ... cito? sic enim percontantibus in Naeuii poetae Lupo respondentur et alia et hoc in primis: proueniebant' e. q. s. percontantibus Mommsenus. percontantur ut Leid. percontantur ut est ceteri libri. nguii Leid. Flor. Erfurt. poetae Leid. posteriori Paris. Flor. Paris. Rhenaug. alter posteriore Erfurt. Rhenaug. alter Lupo scripsi. libro Flor. Erf. Paris. Rhenaug. alter teste Baitero ludo Leid. Flor. mg. Benedictob. Indersd. Rhenaug. pr. Salisburg. in Naeuii poetae ludorum posteriore libro Baehrens ann. philol. 1886 p. 405 ab omni probabilitate aberrans. Nisi ipsum horum versuum argumentum sat aperte praetextam fabulam indicaret, palliatae titulus Ludus interpretandus nimirum esset Lydus.

1 uestram rem ω, transposui cédo rem publicam qui uestram tantam amistis tam cito Koechly cédo qui uestram publicam rem tantam amistis t. c. Bue. Inter priorem et alterum versum quaedam possunt interposita fuisse 2 prouenientur (ur del.) Paris. noui et Paris. Erfurt. noui φ cedo Quí et Próueniebant o. nóui, stulti ad. commendat CFW Mueller: item septenarium próuenibant e. q. s. suadebat Fleckeisenus; sed duriusculos numeros tolerandos esse putavi, et fortasse adfectata gravitate levitatem adulescentulorum ridere voluit poeta: ceterum initio v. tum supplevit Hermannus

Q. ENNIVS

AMBRACIA

Inter praetextas primus rettuli.

Ι

'Esse per gentés cluebat ómnium misérrimus.

Nonius p. 88, 1 'cluet, nominatur ... Ennius Ambratia: per' e. q. s.

per gentes esse ω per gentes Asiae Bue hominum per gentes Bergkius

TT

Béne mones, tute ípse cunctas caúte: o uide fortém uirum!

Nonius p. 469, 25 'cunctant pro cunctantur... Ennius Anbrachia: bene' e. q. s.

cunctas caute: o scripsi cuncto BaH^*W cunctato φ cunctas Bothius Antea vices personarum sic distribuebam: .. bene monés: tute ipse? — Cúncto. — Vide f. u. Integrum versum talem béne monens tute (h. e. tuto) ipse cunctat: o uide f. u.! Bue commendavit (cunctato: o Vahlenus ind. 1888/9).

. Ш

(Iám) agros audacés depopulant sérui dominorum domi.

Nonius p. 471, 18 'populat est et passiuum populatur ... Ennius Ambracia: agros' e. q. s. Cf. hist. trag. 211.

iam vel nam praemittendum puto domi Bue dominis o audaces serui depopulant agros Dominorum domini Bothius

TV

. . et aequora salsa ueges ingentibus uentis.

Nonius p. 183, 3 'ueget pro uegetat uel erigit uel uegetum est... Ennius Ambrachia: et'e. q. s. An fabulae frustum et postea haec fere 'idem annalium..' exciderunt?

Hexametri dactylici frustum habes, nisi forte anapaestos praeferes: 0 - 0 et aequora sálsa ueges || ingéntibus uentis: sed cf. trag. 251 Ambraciae aequora Stobwasser in Woelfflini arch. 1 197 aethera et aequora Bergkius

SABINAE

Praetextatam Vahlenus indicavit.

T

5 Cum spólia generis détraxeritis, quám, (patres), Inscríptionem dábitis?

Iulius Victor in rhett. Latt. p. 402 H. 'ab euentu in qualitate... ut Sabinis Ennius dixit: cum' e. q. s.

1 generis Ianus, nimirum $\gamma \alpha \mu \beta \varphi o i \varsigma$, ut recte interpretatur Christius. generi Rom. patres add. x

2

M. PACVVIVS

PAVLVS

T

Patér supreme, nóstrae progenií patris

Gellius IX 14, 13 'sic autem dies dii a ueteribus declinatum est, ut fames fami, pernicies pernicii, progenies progenii, luxuries luxurii, acies acii..... Pacuuius in Paulo: pater' e. q. s. Non. p. 490, 4 'progenii.'

nos nostre Ba Nonii progeni Nonii w Additum erat in sequenti versu progenitor vel abauus: cf. hist. trag. 329

IJ

Núnc te obtestor, célere sancto súbueni censório!

Non. 510, 8 'celere pro celeriter. Nouius Paulo: nunc' e. q. s. (Pacuuius Junius in mg. Neuius ed. pr.) Cf. hist. trag. 330.

1 sq. Septenarium suasit Bue nunc nunc Hermannus nunc ted Scaliger sancte Hermannus 2 censorio conieci censoriae Ba L censorie φ censori Aldina censor Hermannus

TTT

Niuít sagittis, plúmbo et saxis grándinat.

Non. 507, 27 'niuit pro ninguit.'

niuit sagittis Fleckeisenus misc. crit. 12 sagittis niuit H sagittis, om. niuit, φ , add. in fine Ald.

IV

Qua uíx caprigeno géneri gradilis gréssio est.

Priscianus p. 677 P. 'sed antiquissimi hic alienigenus et haec alienigena et hoc alienigenum dicebant ... nec non cetera similiter a genere composita proferebant, caprigenus, terrigenus, taurigenus, idque usus confirmat.' Macrobius VI 5, 14 'caprigenum que pecus nullo custode per herbas. Pacuuius in Paulo: quamuis' e. q. s.

qua uix Hermannus qua uia Prisciani Karolir. Sang. quia uia Reg. Bamb. Bern. Vat. Halb. m. pr. Sang. Darmst. c, ubi

voci uia linea subducta est qua tua Halb. corr. quamuis Macrobius generi Priscianus pecori Macrobius gradilis Hermannus gradibilis Prisciani o grandior Macrobii o qua uia uix caprigeno gradibilis generi gressio est Fleckeisenus

L. ACCIVS

AENEADAE sive DECIVS

I

Nil néque pericli néque tumulti est, quód sciam.

Non. 484, 4 'tumulti pro tumultus ... Accius Aeneadis uel Decio ...'

nil Vossius nihil w

TT

Clamóre et gemitu témplum resonit caélitum.

Non. 504, 29 'sonit pro sonat. Accius Aeneadis aut Decio ...'

gemitű Ba

TTT

Vim Gállicam obduc cóntra in aciem exércitum: Lue pátrium hostili fúsum sanguen sánguine.

Non. 224, 10 'sanguis ... neutro ... Accius Amfitryone: cum patre paruos patrum hostifice' e. q. s. 'idem in Aeneadis aut Decio ...'

1 aciem Delrio acie ω 2 lue patrium Bue ue patrum W uae patrum φ , sed a vocis uae compuncta in L reparatum Neukirchius, probavit Hermanno fusum Aldina fuso ω

IV

5 Te sáncte uenerans précibus, inuicte, ínuoco, Porténta ut populo pátriae uerruncént bene.

Non. 185, 24 'uerruncent, id est uertant. Accius Aeneidis aut Decio ...?

1 uenerans EF^8H , Junius uerans φ 2 uerruncent ed a. 1476 uerruncant ω

V

Et núnc quae deorum ségnitas? ardét focus.

Non. 174, 20 'segnitas pro segnitia. Accius Aeneidis aut Decio . . . '

An set? quae deorum Fruterius (cf. hist. trag. 598) quod eorum ω tardet opus Bergkius (tardet fort. recte) tardet focos Onions

∇I

Quód periti súmus in uita atque úsu callemús magis.

Non. 258, 3 'callet significat scit . . . Accius Aeneadis aut Decio . . . '

VII

Fáteor: sed saepe ignauauit fórtem in spe expectátio.

Non. 123, 12 'ignau[au]it, id est ignauum fecit. Accius Aeneadis aut Decio: inplicare positum pro ornare. Afranius [18] fateor' e. q. s. (In Vrbin. 307 ordo restitutus est) Idem 126, 15 'ignauit, ignauum facit. Accius Aeneadis: fateor' e. q. s. (ignauauit utroque et fecit posteriore loco restituit Buechelerus

ignauauit Bue ignauit o p. 123 ignabat p. 126

VIII

Caleti uocé canora

10

Fremitú peragrant minitábiliter.

Non. 139, 20 'minitabiliter pro minaciter. Accius in Aeneadis...'

1 Calleti ψ , Neukirchius calle suprascr. ti W Gallei Lipsius calles laeti Bue (item Scaliger) obiectum desiderans: sed quid si e. c. calles (vel siluas) praecessit? gallanti uoce, canoro Fruterius

IX

Díce, summa ubi pérduellum est? quósum aut quibus a pártibus

Gliscunt?

Non. 22, 15 'gliscit est congelascit et colligitur uel crescit uel ignescit ... Accius Aeneadis: dis summa'e. q. s.

1 dice scripsi dis (di H²LP) & cf. coroll. com. CXXIX

dic Grotius uis Vossius et Hermannus ubi Grotius tibi ω ibi Bothius et Hermannus est ubi perduellum Vossius perduellium Hermannus quorsum Bothius quorum ω quibus se a ω : an in illis se a latet ex? Senarios CFW Mueller summa e. q. s. metitur perduellum voce ad tres syllabas redacta

X

Quíbus rem summam et pátriam nostram quóndam adauctauít pater.

Non. 75, 1 'adauctauit, auxit. Accius Aeneadis ...' uestram Vrbin.

XI

15 Pátrio exemplo et mé dicabo atque ánimam deuoro hóstibus.

Non. 98, 11 'deuorare, absumere, eripere. Accius Aeneadis . . .'

deuoro o, quod recte deuouero interpretatus est Bue

XII

Cástra haec uestra est: óptume essis méritus a nobís...

Non. 200, 30 'castra generis sunt neutri. Feminini Accius Aeneadis aut Decio . . .'

uestrum est conieceram essis ω : cf. CIL I 198, 3. 63 adessint. escis Bothius est is Vossius estis Hermannus es sic coni. Bue meriti id a nobis Hermannus meritus de nobis Vossius Fort. Deci conclusit versum: cf. hist. trag. 598

BRVTVS

Cf. Cicero ad Atticum XVI 2.

1

Tarquinius

Quoniám quieti córpus nocturno ímpetu Dedí sopore plácans artus lánguidos: Visum ést in somnis pástorem ad me adpéllere 20 Pecús lanigerum exímia pulchritúdine, 5 Duos cónsanguineos árietes inde éligi
Praeclárioremque álterum immoláre me.
Deinde eius germanum córnibus conítier,
In me árietare, eoque íctu me ad casúm dari:
Exín prostratum térra, grauiter saúcium,
10 Resupínum in caelo cóntueri máximum
Miríficum facinus: déxtrorsum orbem flámmeum
Radiátum solis línquier cursú nouo.

25

I. II Cicero de div. I 22, 44 'cuiusnam modi est Superbi Tarquini somnium, de quo in Bruto Acci' (accius Leidd. AB Vindob. actius Heins. Attii Camerarius) 'loquitur ipse? [I] eius igitur somnii a coniectoribus quae sit interpretatio facta yideamus: [II]'

3 uisus est Heinsianus uisust Lambinus pastorem Orelliana pastor ∞ 4 sq. Inversum in libris ordinem correxerunt Fruterius et Muretus 6 me in ras. Leid. A 7 conitier, it et er ex corr., Leid. B cornicier Heins. 9 terga Erl. in terra Kayserus 10 maxime Leid. B m. pr., fortasse recte ac in fine versus addunt libri praeter Leid. A, qui in sequentis versus initio habet. 12 liquier cod. Balliolensis teste Davisio.

TT

Réx, quae in uita usurpant homines, cógitant curánt uident.

Quaéque agunt uigilantes agitantque, éa si cui in somno 30 accidunt,

Mínus mirum est, sed dí rem tantam haut témere inprouiso ófferunt.

Proin uide, ne quém tu esse hebetem députes aeque ác pecus,

5 Is sapientiá munitum péctus egregié gerat Téque regno expéllat: nam id quod dé sole ostentum ést tibi,

Pópulo commutátionem rérum portendít fore

Pérpropinquam. hacc béne uerruncent pópulo! nam quod déxterum

Cépit cursum ab laéua signum praépotens, pulchérrume Auguratum est rém Romanam públicam summám fore. 10

1 rex Vind., sed s alt. m. suprascr. reges, sed g in ras., Leid. B rerum Heins. 2 accidunt Vind., a m. alt. Manutius mirandum w, quod ut servari posset, sed del. Christius di rem tantam Neukirchius in re tanta w haud temere in ras. Leid. B inprouiso o, nisi quod uisa Eliens., quod probavit Davisius inuisa Hottingerus offerunt ψ, om. Erl. se offerunt Cantabr. 4 proinde Heins. m. pr. deputas Heins. 5 egregie Bothius egregium ω 6 que om. Heins. ostensum Erl. alii codd. apud Alanum pinquam Turnebus perpropinqua Leidd. AB Vindob. propinqua Heins. Erl. dexterum Vossius ad dexteram w, nisi quod adexterram Leid. B m. pr. 9 caepit Leid. A coepit Leid. B sum cum lacuna in raso loco, ubi altera m. suprascriptum ca, in margine cur Vind. ad leua Heins.

ш

qui recte cónsulat, consúl cluat.

Varro de l. l. V 80 M. 'consul nominatus, qui consuleret populum et senatum, nisi illinc potius unde Accius ait in Bruto: qui recte' e. q. s.

consul cluat Palmerius consulciat ω consul fuat Augustinus consul siet Niebuhrius

IV

40 Túllius, qui líbertatem cíuibus stabilíuerat

Cicero pro Sestio 58, 123 'nominatim sum appellatus in Bruto: Tullius' e. q. s. 'miliens reuocatum est.' Schol. Bob. ad l. l. 'haec etiam' (Acci enim Halmius) 'tragoedia praetextata Brutus inscribitur, in qua nominatus quidem Tullius uidetur, sed non idem ipse Cicero, quantum pertineat ad Accium poetam: quantum ad actorem tamen, sine dubio per qualitatem nominis utique significatio passionis eius eluxit.'

v

Lucretia

Nocte intempesta nóstram deuenit domum.

Varro de l. l. VI 7 'inter uesperuginem et iubar dicta nox intempesta, ut in Bruto Cassii quod dicit Lucretia: nocte' e. q. s. Ibidem VII 72 'nunc de temporibus dicam. Quod est apud Cassium: nocte' e. q. s. 'intempesta nox dicta ab tempestate, tempestas ab tempore, nox intempesta quo tempore nihil agitur.' (Accii nomen reponendum censebat Victorius, minus recte praenomen Cai statuerunt Canterus et Turnebus.) Cf. hist. trag. 591.

P. POMPONIVS SECVIDVS

AENEAS

Ex húmile regem.

Charisius p. 107 P. 'humile de homine aliquo, ut Pomponius Secundus in Aenea . . . humili ablatiuo, si res est.' (Aenea cod. coena ed. pr. Caena Putschius.) Inter praetextatas referendam esse recte monuit M. Hertzius.

regem Bergkius rege cod.

Ex prologo Amphitruonis versus 41 sq.

nam quíd ego memorem — ut álios in tragoédiis Vidí, Neptunum Vírtutem Victóriam Martém Bellonam, cómmemorare quaé bona Vobís fecissent — e. q. s.

praeterea in Captivorum prologo v. 60 sqq. repudiata comoediae proelia, item in Ciceronis ad famil. VII 1, 2 epistula commemoratam peditatus et equitatus in aliqua pugna variam armaturam, denique triumphos Horatii aetate (epist. II 1, 189 sqq.) in scaena celebratos Ladevicus ad praetextatas fabulas rettulit.

INDEX POETARVM

Tragoediae

Mamercus Aemilius Scaurus Cassius Dio LVIII 24 C. Asinius Pollio Verg. ecl. VIII 9 Hor. serm. I 10, 42 carm. II 1, 9 dial. de orat. 21 Atilius Cicero de fin. I 2, 5 Sueton. Caes. 84 L. Accius p. 157 Augustus Sueton. Aug. 85 Macrobius Sat. II 4,2 Laur. Lydus III 39 Suidas s. v Bassus Martialis V 53 Canius Rufus Martial. III 20 7 Cassius Parmensis Porphyrio ad Hor. epist. I 4, 3 sat. I 10, 62 Cordus schol. Iuven. I 2 Q. Ennius p. 17 sqqFaustus Iuvenal. VII 12 Gracchus p. 266 C. Iulius Caesar Suet. Caes. 56 C. Iulius Caesar Strabo p. 263 sq. Livius Andronicus p. 1 sqq. M. Annaeus Lucanus vita in Suetoni rel. p. 78 R. Lynceus Prop. II 34, 41 Curiatius Maternus dial. de or. 2. 3. 9. 11

Cn. Naevius p. 7 sqq. P. Ovidius Naso \vec{p} . 267 Paccius Iuvenal. VII 12 M. Pacuvius p. 86 sqq. Pompilius p. 263 P.Pomponius Secundus p. 267sq. Pupius Hor. epist. I 1, 67 cum comm. Cruq. Rubrenus Lappa Iuven. VII 72 Santra p. 264 Scaevus Memor p. 269 Martial. XI 9 sq. schol. Iuven. I 20 L. Annaeus Seneca. C. Titius Novius v. 67 sq. Cic. *Brut*. 45, 167 Q. Tullius Cicero Cic. ep. ad Quintum fr. Π 15, 3 Π 1, 13. 6, 7. 9, 6 Turranius Ovid. ex Ponto IV 16, 29 L. Varius Rufus p. 265 sq. M. Terentius Varro: pseudotragoediarum libri VI *Hiero*nymi catal. in Ritschelii op. III 527] Varro *Martial*. V 30 Volnius tragoedias Tuscas scripsit: Varro l. l. V 55

Fabulae Praetextae

L. Accius p. 326 sqq. Balbus Cic. ad fam. X 32, 3 Curiatius Maternus v. supra Q. Ennius p. 323 sq. Cn. Naevius p. 321 sqq. M. Pacuvius p. 325 sq. A. Persius Flaccus vita Persii P. Pomponius Secundus p. 331

INDEX FABVLARVM

Tragoediarum

ACHILLES Livii p. 1 Ennii 17 Accii (vide Myrmid.) 157 Augusti (Suid. Avyovotos) ACHILLES ARISTARCHI Ennii p. 19 ADRASTVS Iulii p. 263 AEGISTHVS Livii p. 1 Accii 160 AEROPA* Q. Tullii Ciceronis (ad Quint. fr. III 6, 7 ex coni. Buecheleri Quinti Cic. rel. p. 18 TROILVS ex Fritzschii coni.) AESIONA Naevii p. 7 AGAMEMNO Senecae AGAMEMNONIDAE = ERI-GONA? Accii p. 163 AIAX MASTIGÕPHORVS Livii p. 2 AIAX Ennii p. 19 Augusti (Suet. Oct. 85) ALCESTIS Accii p. 165 ALCITHOE Paccii (Iuven. VII ALĈVMEO Ennii p. 20 ALCI-MEO Accii 165 ALEXANDER Ennii p. 22 ALPHESIBOEA Accii p. 167 AMPHITRVO Accii (vid. Persidae) p. 169 ANDROMACHA AECHMALO-TIS Ennii p. 26 ANDROMACHE Bassi (Martial. V 58) ANDROMEDA Livii p. 3 Ennii 30 Accii 172

ANTENORIDAE Accii p. 175 ANTIGONA Accii p. 177 ANTIOPA Pacuvii p. 86 ARMORVM IVDIČIVM cuvii p. 90 Accii 178 ASTYANAX Accii p. 181 ATALANTA Pacuvii p. 93 Gracchi 266 ATHAMAS Ennii p. 32 Accii 184 ATREVS Accii p. 186 Pomponii 267 Aemilii Scauri (Cass. Dio LVIII 24) Rubreni Lappae (Iuven. VII 72) BACCHAE Accii p. 192 CHRYSES Pacuvii p. 98 CHRYSIPPVS Accii p. 196 CLVTEMESTRA Accii p. 161 COLCHIS (?) Bassi (Martial. CRESPHONTES Ennii p. 32 DANAE Livii p. 3 Naevii 7 DEIPHOBVS Accii p. 176 DIOMEDES Accii p. 197 DVLORESTES Pacuvii p. 103 ELECTRA Atilii (Cic. de fin. I 2, 5 Suet. Caes. 84) Q. Tullii Ciceronis (Cic. ad Quint. fr. EPIGONI-ERIPHYLA? Accii p. 200 EPINAVSIMACHE Accii p. 204 EQVOS TROLANVS Livii p. 3 Naevii 9 incerti poetae 271 ERECHTHEVS Ennii p. 35 ERIGONA Accii (vid. Agamem-

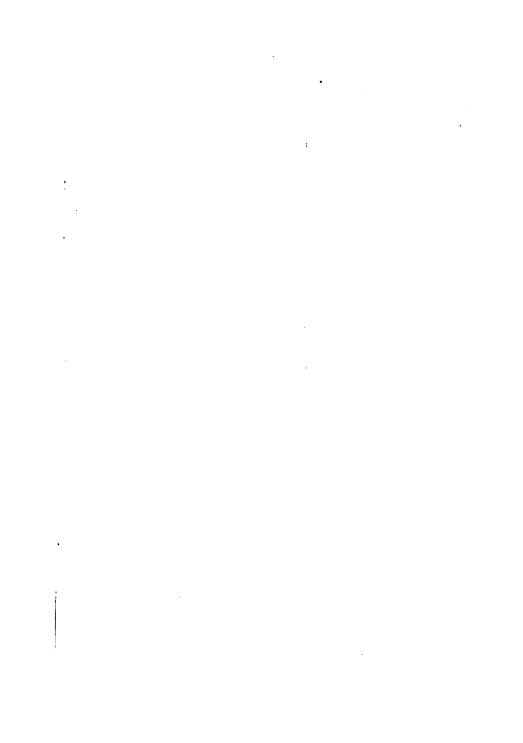
nonidae) p. 164 Q. Tullii Ciceronis (Cic. ad Quint. fr. III 1, 9) ERIPHYLA Accii (vid. Epigoni) p. 203 EVMÉNIDES Ennii 36 EVRYSACES Accii p. 207 HECTORIS LVTRA Ennii p. 37 HECTOR PROFICISCENS Naevii p. 9 HECVBA Ennii p. 41 Accii 230 HELLENES Accii p. 214 HERACLIDAE * Accii p. 257 sq. HERCVLES FVRENS Senecae HERCVLES OETAEVS Sene-HERMIONA Livii p. 4 Pacuvii ILIONA Pacuvii p. 114 INO Livii p. 4 IO = PROMETHEVSAccii p. 214 IPHIGENIA Naevii p. 10 Ennii 43 LAOMEDON incerti poetae p. 270 LVCVRGVS Naevii p. 10 MEDEA Ennii p. 57 Accii 216 Ovidii 267 Lucani (vita Luc.) Senecae. Curiatii Materni (dial. de or. 3) MEDEA EXVL Ennii p. 49 MEDVS Pacuvii p. 118 MELANIPPA Ennii p. 57 MELANIPPVS Accii p. 220 MELEAGER Accii p. 223 MINOS = MINOTAVRVS Accii p. 227 MYRMIDONES = ACHILLES? Accii p. 158 NELEI CARMEN incerti poetae p. 270 NEMEA Ennii p. 58 NEOPTOLEMVS Accii p. 227 NIOBE Bassi (Martial. V 53) NIPTRA Pacuvii p. 124

NVPTIAE BACCHI Santrae p. 264 NYCTEGRESIA Accii p. 230 OEDIPVS Iulii Caesaris (Suet. Caes. 56): Senecae OENOMAVS Accii p. 232 ORESTES incerti poetae (Donatus CGL. IV 375 Consentius ibid. 345 Pompeius V 162 K. cf. Iuven. I 6) PELIADES Gracchi p. 266 PELOPIDAE Accii p. 234 PENTHESILEA incerti poetae p. 271 PENTHEVS Pacuvii p. 127 PERIBOEA Pacuvii p. 128 PERSIDAE = AMPHITRVO?Accii p. 171 PHAEDRA Senecae PHILOCTETA Accii p. 236 PHINIDAE Accii p. 242 PHOENISSAE = THEBAIS Accii p. 244 Senecae PHOENIX Ennii p. 59 PROMETHEVS Accii (vid. Io) p. 215 PROSERPINA? incerti poetae p. 272 STASIASTAE vel TROPAEVM LIBERI Accii p. 248 ΣΥΝΔΕΙΠΝΟΙ saturica fabula Sophoclea Q. Tullii Ciceronis (Cic. ad Quint. fr. II 16) TECMESA Iulii p. 264 TELAMO Ennii p. 61 TELEPHVS Ennii p. 63 Accii 248TEREVS Livii p. 4 Accii 252 Fausti (Iuven. VII 12) TEVCER Pacuvii p. 134 TEVTHRAS Iulii p. 263 THEBAIS Accii (vid. Phoenissae) p. 247 Fausti* (Iuven. VII 12) THESEVS Cordi (schol. Iuven. I 2)

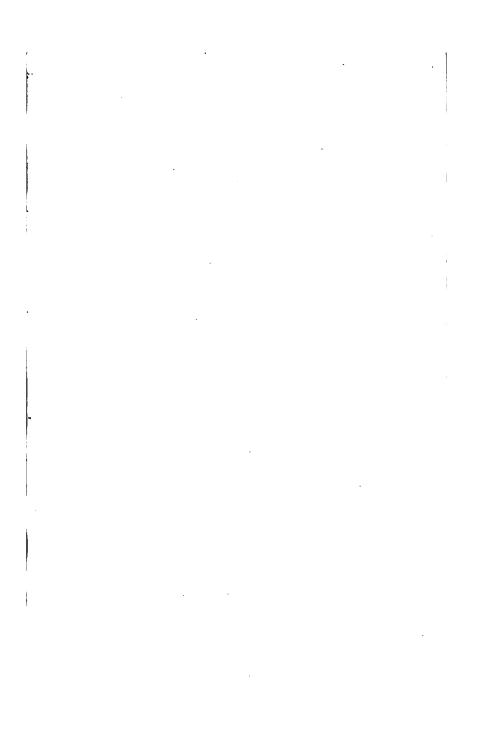
THYESTES Ennii p. 65 THY-ESTA Varii 265 Cassii Parmensis? (Porph. ad Hor. sat. I 10, 62) Gracchi 266 Senecae, Curiatii Materni (dial. de or. 3) Bassi (Martial. V 53) TROADES Accii p. 229 Senecae

Praetextarum

AENEADAE vel DECIVS Accii p. 326 sqq. AENEAS Pomponii p. 331 AMBRACIA Ennii p. 323 BRVTVS Accii p. 328 sqq. CATO Curiatii Materni (dial. de or. 2) CLASTIDIVM Naevii p. 321 CLAVDIA incerti poetae: Ovidius fast. IV 326 DOMITIVS Curiatii Materni (dial. de or. 3) ITER Balbi (Cic. ad fam. X 32)
LVPVS Naevii p. 322
MARCELLVS incerti poetae (= Clastidium?) (Diom. p. 487 P.)
NONAE CAPROTINAE? Varro l. l. VI 19, nisi forte inter togatas referenda sit.
OCTAVIA poetae incerti
PAVLVS Pacuvii p. 325
ROMVLVS Naevii p. 321
SABINAE Ennii p. 324

• • .

-.

Some 3

